

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي

فہرست نسخ خطی و تراجم نامی مہرجم

کتابخانہ مرکزی استان قدس رضوی

۱
تألیف :
محمد آصف فہرت

از انتشارات :
کتابخانہ مرکزی استان قدس رضوی
شمارہ ۱۰

شبكة كتب الشيعة

shiaabooks.net

رابطہ بدیل < mktba.net

مشخصات :

نام کتاب :	فهرست نسخ خطی قرآنی مترجم کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی (۱)
تألیف :	محمد آصف فکرت
ناشر :	کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی
امور قفسی :	مؤسسه چاپ و انتشارات آستان قدس رضوی
تیراژ :	۳۰۰۰ نسخه
تاریخ انتشار :	بهمن ماه ۱۳۶۳
لیتوگرافی و چاپ :	چاپخانه دانشگاه مشهد

کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی، دهمین نشریه خود را
در آستانه هفتمین سال استقرار جمهوری اسلامی ایران تقدیم می‌دارد

بِسْمِ اللَّهِ وَلَهُ الْحَمْدُ

« إِنَّ هَذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ..... »

(سوره ۱۷ - آیه ۹)

وجود هزاران نسخه خطی قرآن و مصاحف نفیس و بی بدیل در کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی که در اعصار متوالی به انگیزه ایمان و خلوص عقیدت بر روضه منوره حضرت ثامن الحجج ابی الحسن علی بن موسی الرضا علیه آلاف التحية والثناء تقدیم داشته اند، ایجاب می نمود این کتاب آسمانی در عصر حاکمیت جمهوری اسلامی که عنایت بیشتری به تحقیق و تعلیم قرآن کریم شده است از جهات مختلف معرفی گردد.

بدین لحاظ از قرآن های مترجم (کهن و نوین) که با انواع خطوط اسلامی و هنر تذهیب و کتابت تزئین یافته است، آغاز گردید، تافهرستی تهیه شود و به شیفتگان قرآن و پژوهشگرانی که در زمینه فرهنگ زبان فارسی و تحوّل تاریخی آن مطالعاتی دارند، به عنوان دوازدهمین فهرست کتب خطی کتابخانه مرکزی آستان قدس ارائه گردد.

دانشور گرامی آقای محمد آصف فکرت فهرست نویس کتابخانه مرکزی آستان قدس و فقه الله تعالی این مهم را که مقدمات آن قبلاً فراهم آمده بود، به عهده گرفتند و باشوقی وافر به نسخه شناسی آن پرداختند.

اقدام در این مورد، خود طلیعه ایست از امر مهمتری که به یاری خداوند متعال،

در آینده به معرفی هرچه بیشتر قرآن‌های گنجینه ومنجمله تفاسیر قدیم و متنوع که از
قرنها قبل به آستان قدس رضوی تقدیم شده است؛ پرداخته شود.

امید است انتشار فهرست قرآن‌های مترجم برای طالبان وصاحبان ذوق وادب
مفید و مورد استفاده قرار گیرد.

من الله التوفيق وعليه التكلان

ر.ع - شاکری

سرپرست کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی

بسمه تعالی

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ

(قرآن مجید: آیه ۱۰، سوره ۱۴)

بیش از چهارده قرن از نزول قرآن مجید بر پیامبر بزرگ اسلام می گذرد و همه دانشوران، پژوهشگران و نسخه شناسان جهان متفق القول اند بر این نکته که قرآنی که امروز در دست تلاوت، استفاده و ارشاد مسلمین جهان است بیگمان هیچ تفاوتی حتی در یک کلمه و یک حرف با نسخی که کُتاب وحی نوشته اند؛ ندارد و این یکی از آیات اعجاز قرآن است.

قرآن منبع اصلی و اساسی دین و ایمان و اندیشه هر مسلمان و بخشنده حرارت، معنی، حرمت و روح به زندگی اوست. قرآن از نظر صحت انتساب، کتاب منحصر بفرد جهان قدیم محسوب می شود و به قول استاد شهید مطهری در میان کتابهای قدیمی کتاب دیگری نتوان یافت که قرنهای بر آن گذشته باشد و تا به این حد بلا شبهه باقی مانده باشد.

مسلمانان، نسخه های نفیس از این کتاب مقدس و آسمانی را در طی قرون و اعصار همچون جان شیرین گرامی داشته و امروز در کتابخانه ها و موزه های بزرگ جهان هزاران نسخه نفیس از قرآن مجید که نشان دهنده ارادت و احترام هنرمندان و حفاظان مسلمان از صدر اسلام تا امروز به قرآن مجید است وجود دارد.

کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی (ع) از این نظریکی از غنی ترین خزائن

فرهنگ و هنر اسلامی است. در مخزن خطی کتابخانه آستان قدس رضوی (ع) نسخ فراوانی از قرآن مجید وجود دارد که در میان آنها دهها نسخه آن از نظر نفاست هنری و ملاحظات تاریخی کم نظیر بلکه عظیم‌الخط است. در میان این نسخه‌ها دست‌نویس‌های منسوب به ائمه طاهرین علیهم‌السلام و دستنویسهای بزرگترین خطاطان مسلمان از اعصار مختلف وجود دارد. بعضی از این قرآن‌ها که از اطراف و اکناف جهان اسلام به وسیله رجال بزرگ و نام‌آور هر عهد به روضه متبرکه حضرت ثامن الائمه علیه‌الاف التحية والثناء وقف و اهدا شده است، دارای ارزش ویژه تاریخی و نشان دهنده مراتب ارادت رجال جهان اسلام از هر فرقه و طبقه و هر بلد و منطقه به امام هشتم شیعیان است.

از بدو پیروزی انقلاب اسلامی به رهبری حضرت امام خمینی بنیانگذار جمهوری اسلامی، مسئولین امر توجه فراوان و بی سابقه‌ای در جهت احیاء و تقویت فرهنگ و هنر اسلامی مبذول داشته‌اند و امور فرهنگی و کتابخانه آستان قدس رضوی نیز به موازات سایر مؤسسات آستان قدس در اثر توجهات حجة الاسلام والمسلمین جناب آقای واعظ طبسی نماینده حضرت امام و تولیت معظم آستان قدس رضوی (ع) به پیشرفتهای شایان توجهی نایل شده است.

موجب سعادت و افتخار این بنده است که به موجب وظیفه‌ای که از طرف کتابخانه مرکزی آستان قدس به من سپرده شد؛ با عنایت خداوند متعال توفیق یافتم قرآنهای مترجم خطی کتابخانه را زیارت کنم و با بضاعت مزجات خویش فهرست حاضر را فراهم نمایم. البته تشویق و پایمردی سرپرست محترم کتابخانه و همکاران دیگر، در انجام این وظیفه یاور من بوده است.

باری از حدود ده هزار نسخه قرآن خطی موجود در کتابخانه آستان قدس رضوی، ۳۲۳ شماره آن قرآن مترجم است. این نسخه‌ها دارای ارزش فراوان و منحصر بفرد تاریخی، هنری و ادبی است و اجمالاً می‌توان از چند نظر آنها را ارزش‌یابی کرد:

(۱) در میان قرآنهای خطی مترجم می‌توان اسناد معتبر و زنده زبان پارسی

ولهجه‌های مختلف آن را از قرن چهارم تا قرن چهاردهم یافت. ترجمه و استنساخ این نسخ، همانگونه که مربوط و محدود به یک یا دو قرن نیست، از نظر مکانی هم مختلف است و به وسیله آنها به زبان دری ولهجه‌های گوناگون شهرها و روستاهای قلمرو پهناور جهان اسلام از بخارا تا اقصای هند و از شمال آفریقا تا مرز چین می‌توان دسترسی یافت. وظیفه نگارنده صرف معرفی اجمالی این نسخ بوده است؛ اما اگر محققین ذیصلاح با برنامه دقیق به کاوش و تحقیق جهات مختلف تفسیری، ادبی، لغوی و زبان‌شناسی این نسخ بپردازند، چه از نظر سیر تاریخی زبان ترجمه و چه از نظر مطالعه قیاسی و تطبیقی زبان یک ناحیه فرهنگی در یک عصر با ناحیه و نواحی دیگر فرهنگی یا مقایسه و مطالعه تحول زبان در یک ناحیه فرهنگی و زبانی با گذشت سده‌های متوالی و چه از نظر مقایسه زبان ترجمه هر عصر با دیگر متون آن عصر، خدمات مختلفی می‌توانند نمود که منجر به نتایج مهم و با ارزشی خواهد شد. مطالعه، تحقیق و بررسی هریک از این نسخ نیز بذات خود، موضوع مهم کار دانشمندان و زبان‌شناسان می‌تواند قرار گیرد.

۲) ارزش این نسخ از نظر رسم الخط: در این نسخه‌ها نکات مهم و منحصری از لحاظ رسم الخط می‌توان دید. مثلاً در نسخ قرن پنجم در حالی که دیگر حروف خاص فارسی مثل «ج» و «پ» دارای یک نقطه است «ژ» غالباً دارای سه نقطه است یا «ف» در بعض نسخ آن عصر، هنگامی که بعد از الف می‌آید وساکن است، با سه نقطه کتابت شده است. و «یا» با دو نقطه فوقانی کتابت شده و نظیر آن. پیوستگی و جدانویسی کلمات مرکب یا ادات و کلمات، چگونگی تحریر کاف و گاف و نقطه‌گذاری و صورت تحریر تعداد معینی از حروف و کلمات؛ موضوع مهمی است که پی بردن به آن صرفاً با مطالعه همین نسخ مقدور است.

۳) آنجا که موضوع ترجمه به معنا و تأویل در میان است؛ نسخ حاضر مأخذ و مدرک مهم برای سیر تحول اندیشه دانشمندان و مفسران قلمرو زبان فارسی در طی تاریخ است.

۴) مقایسهٔ برابرهای فارسی اسماء و کلمات قرآن در ترجمه‌های مناطق مختلف وسده‌های متوالی از نظر فقه اللغة وتحول تاریخی لغات موضوع مهمی است که نسخ حاضر، از مهمترین وکم نظیرترین مآخذ درجهان برای این موضوع می باشد.

۵) از نظر انواع خط، نسخه‌های حاضر معرف انواع خطوط اسلامی است، از قبیل کوفی اوایل، کوفی متحول، پیرآموز، انواع نسخ، تعلیق، محقق، ثلث، رقا، توقیع، نستعلیق و شکسته، به هریک از این خطوط نسخه‌هایی موجود است که مطالعهٔ تحول انواع خطوط اسلامی را طی قرون واعصار آسان می سازد.

۶) از نظر هنر تذهیب: نسخه‌های حاضر از کهن ترین نسخه‌ها تا نسخه‌های معاصر آراسته به انواع نقش‌ها و تذهیب‌هاست. آرایش‌هایی که در نسخه‌های قرن پنجم و ششم و هفتم به کار رفته بیشتر عبارت است از نشانه‌های فواصل آیات، گره‌بندی‌ها، اسلیمی‌ها و عقود در سر سوره‌ها، ترنج‌ها و شمشه‌های مقفل و معقد وحاشیه‌های گره‌بندی و نشانه‌های شمشه و قندیل و خدنگ در حاشیه.

نسخه‌های قرون بعدی، دارای تذهیب‌ها و مینیاتورهای بیشتر و دقیق‌تر با ظرافت‌ها و ریزه‌کاری‌های جالب توجه و دیدنی است و سیری در آرایش مجموع این نسخه‌ها تحول تذهیب و آرایش نسخ به مرور اعصار و اوج درخشش آن را در بعض ادوار چون عهد تیموری و صفوی نشان می دهد.

۷) از نظر کاغذ و انواع آن: از کاغذهای خمیری و فشاری ابتدایی گرفته تا عالی‌ترین انواع کاغذ ختائی، خانبالغ، سمرقندی، دولت‌آبادی و ترمه‌های نازک و ظریف اوراق این نسخ را تشکیل می دهد (البته در نسخ غیر مترجم موجود در این کتابخانه اوراق تهیه شده از پوست آهونیز فراوان است). کاغذ این نسخ به شیوه‌های گوناگون آهار خورده و مهره کشیده شده است تا صیقلی و صاف و براق باشد.

۸) صنعت تجلید: در کمتر کتابخانه‌یی است که کتب موجود در آن دارای جلدهایی همزمان کتابت آنها باشد، اما در میان نسخ موجود در این فهرست، جزوه‌ها و مجلداتی هست که حتی نمایانگر صحافی قرن ششم و هفتم است و در آن جلدهای

ساخته شده در قرن ششم و هفتم به شکل دست نخورده و سالم باقی مانده است (این قبیل نسخه ها بیشتر شامل نسخه های مکشوفه در سال ۱۳۴۷ شمسی است) در سایر نسخ انواع جلدهای تیماجی ضربی و جلدهای تیماجی سوخت، جلدهای روغنی و جلدهای ترمه‌یی وجود دارد که نمایانگر صنعت صحافی و تجلید در قرون متوالی در شهرهای مختلف ایران، افغانستان، پاکستان و هند است.

در خاتمه از زحمات مسئولان محترم مخزن خطی مخصوصاً آقای محمد شیخ روحانی که با بردباری و دقت نسخه های قرآن های مترجم را جدا کرده در دسترس من گذاشته اند تشکر می نمایم.

آستان قدس رضوی (ع)

۷ مهر ۱۳۶۳ خورشیدی

۹۴

محمد آصف فکرت

قرآنهاى مترجم

در

قرن پنجم

قرآن مترجم ناقص شامل بخش هایی از سوره های «نمل، شعرا، عنکبوت، روم، احزاب، صبا و نور» که به صورت نامرتب صحافت شده است. (آغاز نسخه آیه ۳۵ سوره شعراء، انجام آیه ۵۹ سوره احزاب است).
ترجمه قرآن فارسی کهن واستوار ونمایانگر نثر قرن چهارم هجری است که شیوه ثبت وضبط حروف و کلمات از نظر لهجه و تحوّل لغات و کلمات در آن حائز اهمیت فراوان می باشد.

بعضی برابرهای فارسی این نسخه :

دژنام دهند = یرمون	فریو = غرور
پاک دامنان = محصنات	گشتن جا = مأوی
برشان = علیهم	دستگاهی استوار = عروة الوثقی
زفانها = السنة	کوهها = بیخاور = رواسی
زوانها = السنة	بازگشتن جای = منقلب
بیرون روندگان = مهاجرین	پارسی زفانان = اعجمین
اوگند = قذف	اندر یافتگان = مدرکون
زشتکاری = فحشاء	واخواسته = مسؤول
اشنوا = سمیع	استادن جا = مقام

کاغذ : نخودی تیره ضخیم.

خط قرآن : کوفی پیرآموز اعراب به شکل نقطه با شنکرف.

خط ترجمه : نسخ کهن.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن پنجم هجری.

تزیینات : سرسوره ها با زعفران و تحریر به خط کوفی، نشانه های حواشی شمسه رنگین.

نسخه دارای مهرهای عرض دید از سال ۱۱۵۴ تا ۱۳۴۲ ق. در صدر و ذیل و مهر وقف آستانه مقدسه با تاریخ ۱۰۳۲ در داخل نسخه می باشد.

عدد اوراق : ۱۱۱

۹۴

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۲۶ × ۱۴ سم.

اندازه ورق : ۳۳ × ۲۰ سم.

جلد : تیماج خرمایی سجافدار ضربی مندرس.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۲

۱۷۷۱

قرآن مترجم بسیار نفیس به پارسی کهن به زبانی بسیار پخته و دلکش مربوط به قرن چهارم و با رسم الخط قرن پنجم؛ دارای مشخصات ممتاز دستوری و لغوی و مختصات رسم الخط باستانی.

این نسخه، کامل نیست و آنچه موجود است عبارت است از سه آیه از سوره فاتحه و آیه ۲۱ سوره بقره به بعد، سوره آل عمران، نساء، مائده، انعام، اعراف، انفال، توبه

و یونس که هریک افتادگی هایی دارد؛ جمعاً در ۶۳ صفحه (صفحه آخر موجود : مقداری از آیه ۷۴ سوره یونس).

یادآوری برخی از واژه ها :

وشخاینده (بخشاینده) = رحمن ورحیم	هنباز (انباز) = شریک
گروه = آل	او برسید = واقفوا
آمدن گاه = مثابه	بژر = عدوان
هیمه = وقود	سترون = عاقر
برویده = مصدق	بیروید = لتؤمنن
خوش منشی = طوع	گوزنا = عوج
پاداشت = جزا	برویده باشید = تؤمنون
دشمن داری = بغضاء	

مشخصات رسم الخط :

- ۱- «که» با کلمه بعد یکجا کتابت شده مثلاً:
کبسوزیمش : که بسوزیمش، کبساختستیم: که بساختستیم.
- ۲- آنکه و آنچه به صورت آنک و آنچه کتابت شده.
- ۳- و او عطف به صورت «او» نوشته شده.
- ۴- در زیر «راء» و «دال» نقطه گذاشته شده تا از «ز» و «ذ» جدا باشد.
- ۵- بر سر کاف دو نقطه و بر سر گاف یک مده اضافی گذارده شده است.
- ۶- تمام ترجمه مشکول است.
- ۷- حروف پارسی که سه نقطه دارد چون ژ و چ و پ به یک نقطه کتابت شده است.

کاغذ: حنایی ..

خط : نسخ (متن و ترجمه) نزدیک به کوفی.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : احتمالاً قرن پنجم.

تزیینات : ظهر برگ اول سر تا پای متن صفحه دارای گره‌بندی به زر و تحریر مشکى به شیوه عهد غزنوى در وسط این گره‌بندی ها عدد کلمات و حروف به زر دارای تحریر به سیاهی و در گره‌بندی حاشیه وسط هر قفل گره‌بندی کلمه جلاله «الله» به خط کوفى بر زمینه الوان ۵۵ بار کتابت شده است.

صفحه اول دارای یک سر سوره گره‌بندی زرین با گل و برگ زرین به طرح قدیم اسلیمی در وسط به تحریر عنوان سوره فاتحه الكتاب به خط کوفى وسط کلمات عنوان بیاض، در حاشیه گره‌بندی وقفنامه به زر و تحریر شنگرف، وسط وقفنامه یک ترنج بوده که سقط شده، وسط هر قفل گره‌بندی یک کلمه الله جمعاً در سر لوح ۲۸ کلمه، در حواشی صفحات دیگر نیز نشانه‌های ترنج و شمس زرین، اسامی سوره به زر و تحریر، سر سوره ها دارای یک ترنج بادامی زرین مرصع، آخر سوره اعراف دارای یک ترنج مرصع دارای گره‌بندی.

عدد اوراق : ۲۳۲

عدد سطور : متن ۶ سطرى و ترجمه برابر هر سطر متن ۶ تا ۸ سطر به صورت چلیپایى.

قطع : اندازه نوشته ها: (۲۸ × ۱۶) سم.

اندازه ورق : (۳۵/۵ × ۲۲) سم.

جلد : مقوا پلاستیک جدید، شیرازه بندى اوراق گسبخته.

واقف و سال وقف : در ظهر برگ اول از جمله متن وقفنامه این کلمات مانده است : «بسم الله الرحمن الرحيم هذا الجامع الواضح وقفه ابوالحسن على ... الشنقى غفر الله له ولوالديه ولمن قراه ونظر فيه و ... على مشد [هد] على بن مؤسى [صلوات ... عليه و ... آباءه الطاهرين وقفاً صحيحاً ... بته سله لا يبيع ولا يوهب حتى يرث الله ومن عليها ومن الوارثين حسبته لله و طلباً لمرضاته ليوم لا ينفع ملك ولا ... [الأ] من اتى الله بقلب سليم، فى شهر رمضان عظمه الله ...

۳ از شماره ۴۶۴۰ تا ۴۶۴۹ و ۷۷

۱۱ جزوه مترجم، کهن و نفیس با ترجمه استوار فارسی درى قرن پنجم شامل اجزاء (۷-۱۱) و (۱۹-۲۶). این جزوه از نظر رسم الخط و تجلید قابل توجه و دارای اهمیت خاص است.

رسم الخط ترجمه: «که» و «چه» غالباً بدون هاء و پیوسته به کلمه بعد است، دال و ذال به قانون کهن، حروف پارسی پ و چ و ژ دارای یک نقطه است. کاغذ: حنایی ضخیم آهارمهره.

خط منن: ثلث محقق.

ترجمه: نسخ تحریری.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: قرن پنجم یا اوایل ششم.

تزیینات:

جزوه ۴۶۴۰: سر سوره های «انعام» و آغاز جزوه هفتم دارای کتیبه های مرصع ومذهب با گره بندی تشعیری، اسم سوره به خط کوفی، نشانه های حواشی شمس و بادامی زرین مرصع، فواصل آیات گل زرین پنج پر.

: ۴۶۴۱

دارای یک کتیبه منقش ومذهب با حاشیه گره بندی درآغاز جزء دهم و دو کتیبه مقفل که با جداول زر و تحریر بهم پیوسته درآخر نسخه.

: ۴۶۴۲

دارای سه کتیبه به ترتیب زر پوش با کتابت کوفی ودومی مستطیل مخطط و مجدول، کتابت به رقاع وسومی کتیبه پیچ وبرگ زر پوش.

: ۴۶۴۳

دارای سه کتیبه - اولی زر پوش با دو گره بندی و نقش اسلیمی و عنوان کوفی بالا جوردد، دو کتیبه دیگر مجدول مخطط بقلم رقاع به زر، صفحه آخر نسخه دارای گره بندی زرین درجاشیه.

: ۴۶۴۴

آغاز نسخه دارای کتیبه زرین با نقش اسلیمی و عنوان کوفی به زنگار سه سوره دیگر مستطیل مجدول با زمینه زعفرانی پیچ و برگ و تحریر مشکی و عنوان بخط رقاع به زر.

: ۴۶۴۵

دارای کتیبه زر پوش با طرح اسلیمی و عنوان کوفی در آغاز نسخه سه کتیبه دیگر مجدول با زمینه مخطط زعفرانی و پیچ با عنوان رقاعی زرین و تحریر دار. ۴۶۴۶ تا ۴۶۴۹ و شماره ۷۷ دارای آرایش نظیر جزوات مذکور در بالا.

عدد اوراق هر شماره: ۶۴

عدد سطرها هر صفحه: ۵ سطر با ترجمه زیر نویس.

اندازه نوشته ها: $۱۴/۵ \times ۱۰$ سم.

اندازه ورق: ۱۹×۱۶ سم.

جلد: نیمجای پاکتی ضربی با آستر قنار ویز که از حیث قدمت دارای اهمیت فراوان است.

واقف: (کریم الدین جمال الاسلام) ابوالحسن بن ابی الفضل.

تاریخ وقف: آخر ربیع الاول ۵۸۴ ه. ق.

یادداشت:

نمونه بی از معادلهای فارسی این جزوه ها ذیل انتخاب شده است:

مزکت ها = مساجد	گلوگاه = تراقی
هنباز = شریک	رفته کننده = راق

سگالیدن = مکر	گریختن گاه = مفر
وانعمه = نعیم	باز هشت = آخر
بنبیس = فاکتبا	ریزیده = لواحه
هنبازان = شرکاء	سامانی فرستد = یفجر
باز زنند = ینھون	گروگان = رهینه
گروش = ایمان	بی داذگاران = قاسطون
گوایان = شاهدین	بی گمانی = بقین
سستان = ضعفا	واوام دهید = واقرضوا
بینگمیز = خرّص	سیک = ثلث
بفریغند = بخدعوک	بایسته تر = اقوم

۴

جزوات مترجم شماره های ۲۷۵۲ (جزو اول)، ۲۷۵۳ (جزو ۱۳)
 ۲۷۵۴ (جزو ۱۵) ۲۷۵۵ (جزو ۲۲) ۲۷۵۶ (جزو ۲۶).

جزوات مترجم کامل و نفیس، نسخ اوایل، آمیخته با عناصر ثلث، از نظر ترجمه، رسم الخط و اعراب که با نقطه های مدور شنگرفی معین شده قابل توجه است.

کاغذ : نخودی ضخیم آهاری .

خط : متن : نسخ، با برخی عناصر ثلث.

ترجمه : نسخ غالباً پیوسته .

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : قرن پنجم هجری.

تزیینات : دو صفحه افتتاح جزء اول دارای کتیبه ها و در کنار خارجی کتیبه ها

نرنجهاى مذهب با پيچ و گل و اسليمى و گرهبندى، نشانه هاى حواشى شمسه ها و بادامک هاى مذهب و منقش، نشانه هاى فواصل آيات مخروطى مدور و مذهب، اعراب به شنگرف، تشديد و جزم و علامه ديگر به لاجورد و زنگاره، اسامى سوره به زرو تحرير بقلم رقاع. (آغاز جزو ۲۲ هم دو کتيبه زرین دارد).

عدد اوراق هر جزو: ۴۲ (چهل و دو).

عدد سطور هر صفحه: پنج + پنج ترجمه (۱۰ سطر).

اندازه نوشته ها: ۱۴/۵ × ۱۱ سم.

اندازه ورق: ۲۵ × ۱۷ سم.

جلد: نيماج ضربى قديمى قهوه يى.

تاريخ وقف: ظاهراً قرن ششم.

واقفه: خراسان بنت ابى القسم بن على بن (نکديم؟) بن محمد بن محمد بن

الحسن بن القاسم بن حمزه بن محمد بن جعفر بن عيسى بن على بن الحسين (ع).

۵ ۴۶۵۰

جزوه مترجم کهن و نفيس، جزء ۱۹ (در آيه ۲۳ سوره فرقان تا آيه ۵۶ سوره نمل) رسم الخط قرآن و ترجمه آن از نظر قدمت و ويژگي ها داراى نفاست و ارزش بسيار است.

ويژگي هاى رسم الخط: رسم الخط نسخ قرن پنجم که برخى از حروف متمايل به کوفى و برخى حروف متمايل به ریحان است، دندان هاى حروف و مراکز اتصال هم به ثلث نزديکتر است. اعراب با نقطه هاى شنگرف به قانون فتح و کسر و اما ضمه چسبيده و پيش روى حرف است. تشديد و علامت وقف به زنگار و لاجورد.

رسم الخط ترجمه نسخ قديمه معلق و برخى حروف به شيوه توقيع، دال و ذال به

شبهه كهن راء داراى نقطه تحتانى، ياء آخر داراى دو نقطه تحتانى، حروف فارسى در هيأت عربى.

كاغذ : حنايى ضخيم آهارمهره.

خط : نسخ كهن .

كاتب : نامعلوم.

كتابت : ظاهراً قرن پنجم.

تزيينات : دو صفحه اول داراى كتيبه هاى گل و پيچ مسلسل زرین نيزه دار، اسامى سور به قلم رقاى به زرو تحرير حاشيه نيزه دار، نشانه هاى حواشى بادامى و شمشه يى زرین، فواصل آيات نشانه زرین با تحرير سنگرف.

عدد اوراق : ۵۲

عدد سطور : ۵ (داراى پنج سطر ترجمه تحت اللفظ).

اندازه نوشته ها : ۱۴ × ۱۰ سم .

اندازه ورق : ۳/۲۰ × ۵/۱۶ سم .

جلد : تيماج ضربى لبه دار نفيس كه از نظر قدمت بى اندازه قابل توجه است.

واقف و تاريخ وقف : نامعلوم.

۴۶۵۱

داراى ويژگي هاى شماره ۴۶۵۰ و آن عبارتست از جزو ۲۰ از آيه ۵۷ سوره نحل تا اوایل آيه ۴۵ سوره عنكبوت (اين جزوه تسلسل جزوه ما قبل را دارا مى باشد).

اينك نمونه هاى از ترجمه كلمات :

دشخوار = عير بهمان = فلان

وى دادگر = ظالم هويدا كردن = ترتيب

رودبار = واد يحايگاه ؟ = مكان

وا = مع ايجايگاه

که نه شند = الّا کانوا	ورانگبختن = نشور
سر بر زمین نهند گان = سجداً	یاد کرد = ذکر
وخشاینده = رحیم	کاروان و نگاه وان = وکیل
دیرینه تران = اقدامون	آرامش جای = مستقر
زفان = لسان	واکشیده = مدّ
بو یهده = باللفو	هویدا کردن = تفسیر
نیوشند گان = مستمعین	نابروید گان = کافرین
واپسینان = آخرین	سروا زدند = ابی
می دریاوید = تعقلون	واکوشیدن = جهاد
همیدون = فاذا	خوار و نژند = داخرین
خوسر = صهر	شب گذارند = بیتون
سپید تاوان = بیضا	اندکان = قلیلون
به آیند گان = غالبین	گزاف کار = مسرف
گروهک = شرذمه	تازی = عربی
دیرینه تران = اقدامون	هویدا = مبین
خرمانن = نخل	نشتهای پیشینیان = زبرالاولین
زفان = لسان	اوزون کند = یضاعف
کند زبان = اعجمی	فاوا = خلاف
واگشتی جای = منقلب	ببرود = آمن

سوره ضحی) قرآن از نظر زبان ترجمه نفیس و منحصر به فرد است، که ویژگی های لهجه ی وزبانی آن بوسیله آقای دکتر رواقی از طرف مؤسسه پژوهشی محمد رواقی تحقیق و طبع شده است. زبان ترجمه از تمام ترجمه های موجود کهن تر است.
کاغذ : نخودی ضخیم.

خط : کوفی نزدیک به نسخ، اعراب به نقطه، اعجام به نقطه های ریز.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن پنجم .

تزیینات : اسامی سوره به زر و تحریر، اعراب به شنگرف، نشانه های فواصل آیات گرده زرد، نشانه های حواشی شمشه زرین منقش .

عدد اوراق : ۲۰۵.

عدد سطور ۱۴ (با ۱۴ سطر ترجمه زیر نویس).

اندازه نوشته ها : ۳۰ × ۲۴ سم.

۹۵

اندازه ورق : ۳۹ × ۳۰ سم.

جلد : تیماج عنابی .

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

$$\frac{7}{999}$$

قرآن مترجم که از آغاز تا آیه ۳۲ «بقره» و از آیه ۳۵ سوره «نبأ» تا آخر قرآن نونویس است.

ترجمه قرآن زبانی استوار و سلیس و آهنگدار است و از نظر ویژگی های لغوی لهجه ی حائز اهمیت فراوان است.

ویژگی رسم الخط : کاتب در زیر حروف مهمله متن برای اجتناب از تصحیف نقطه گذاشته . (گاه در ترجمه نیز این روش را رعایت کرده).

زبان ترجمه ظاهراً فارسی ماوراءالنهری است و مرحوم دکتر رجایی در یادداشتی نوشته است: «این قرآن یکی از ده قرآن بسیار مهم است که از نظر احتوای لغات فارسی و ترجمه بسیار دقیق».

بعض لغات و برابره‌های پارسی این نسخه:

بی آگاه = غافل	سررو = سفر
نمایش = ریاء	دستادست = حاضره
فام = ذئین	گرویدن = ایمان
سربرزمین نهادن = سجده	کوردلان = عمین
استوارکار = حکیم	چغزان = ضفادع
بمانیت = ذروا	می نالد = تشتکی

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط : نسخ آمیخته به محقق ، ترجمه ، نسخ آمیخته به تعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : قرن پنجم.

تزیینات : فواصل آیات مخروطی زرد، سجاوندی به لاجورد، اسامی سور به خط

رقاع، زرد محرر، بسمله‌ها محقق و گاهی مسلسل.

عدد اوراق : ۴۶۸

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

جلد : تیماج ضربی.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

قرآنهاى مترجم

در

قرن ششم

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی سلیس و روان، در ترجمه از لغات عربی نیز استفاده شده است. این نسخه از دو نظر حایز اهمیت است:

۱ - نسخه کامل است و اول و آخر نسخه با تاریخ و رقم آن موجود است. و مقدمه‌هایی که شامل اسماء الحسنی، احادیثی در بیان فضیلت قرآن، فهرست حروف قرآن و دعاء ختم قرآن کتابت شده سالم و دست نخورده مانده است.

۲ - کاتب نسخه، محل اقامت خویش را تصریح کرده به این حساب این نسخه کامل معروف زبان فارسی و شیوه ترجمه قرآن مجید در «ری» در قرن ششم است. در رسم الخط ترجمه دال و ذال بر قاعده قدیم «که» بدون ها، نقطه گذاری حروف خاص فارسی بر قاعده عربی، «آنکه» و «آنچه» به صورت «انک» و «انچ».

هر چند این نسخه لغات و ترکیبات فارسی خاص و جالبی دارد اما در میان نسخ قرن ششم این نکته که در این نسخه بیشتر در ترجمه به مراد و معنی توجه شده به ترجمه تحت اللفظی، از اهمیت زبانشناسی ترجمه می‌کاهد و براهیمت تفسیری و تأویلی آن می‌افزاید.

مثلاً این ترجمه ها :

الناس : عبدالله بن سلام

افترینا : دروغ گفته باشیم

من قریتنا : از شهر خویش

بهد : پدید کرد

ملاً : مهتران

مفترین : دوزخیان

مادائفقدون : چه بود و از داشتن

اضافات ونکات قابل توجه در این نسخه :

برگ اول الحاقی : حدیثی در فضیلت قرآن به خط ثلث محقق جلی در چهار

سطر و آیات و اشعاری در بین سطور به خط ریحان به قلم محمد الخوارزمی .

برگ دوم الحاقی : خطبه‌ی مذیل بر تاریخ ولادت عبید الله بن استاد نورالله به

قلم احمد الخطیب در ۹۲۴ هـ .

یادداشت‌های ظهر نسخه (اصل) : دو حدیث نبوی (ص) در صدر و یک حدیث

در ذیل صفحه در فضیلت قرآن بقلم محمد الادیب الساوی در نیمهٔ ربیع الاول ۶۵۲ .

صفحهٔ اول و دوم : اسماء الحسنی به خط کوفی و احادیث نبوی (ص) در

فضیلت قرآن (احادیث به خط کوفی جلی) هر دو مترجم .

صفحهٔ سوم : عدد حروف القرآن - دارای تاریخ «وقت زوال روز سه شنبه فی

شهر جمیدی الآخر سنه ۵۵۷ هـ» .

صفحهٔ ظهر قرآن مجید :

تاریخ تولد فرزندان ابوالهیجان عبدالواحد بن ابوالهیجا :

۱ - خالویا خالق ، اول ماه محرم روز یکشنبه اول صبح دمیدن سنه ۵۸۱ .

۲ - احمد ، آخر ماه رجب ، روز شنبه ، نماز شام ، سنه ۵۸۳ .

۳ - سنی فاطمه اول ماه رمضان سنه ۵۸۵ .

وقف نامه نیز در همین صفحه کتابت شده .

کاغذ : نخودی ضخیم .

خط متن : کوفی نزدیک به نسخ .

خط ترجمه : نسخ.

کاتب : ابوعلی حسن بن محمد بن حسن خطیب.

تاریخ کتابت : یوم شبہ ۱۳ صفر وقت صلوة ظهر سنہ ۵۵۶.

محل کتابت : قریۃ کھکابر، ناحیۃ مرجعی ری.

سواد رقم فارسی نسخه :

« بنوشت ابن مصحف پدر علی حسن پسر محمد پسر حسن خطبه کنندہ بدبہ کھکابر از بقعۃ مرجعی گویند از حوالی شهرری بدارد او را خدای تعالی در طاعت خویش و بجوید رضای خدای یعنی در نبشتن کتاب و محکم کند بگفتن محکم یعنی بپذیرد در هر دو سرای و فارغ شد از نبشتن این کتاب در روز شنبہ سیزد، از ماه صفر نزدیک نماز پیشین از سال شش و پنجاه و پانصد ... ».

تزیینات : دو صفحه افتتاح دارای چهار کتیبه نقش اسلیمی و زنجیری با خدنگها در حاشیه به شنگرف و زعفران کتابت وسط کتیبه ها به تحریر کوفی، اسامی سور بعضاً به رقاع و به زعفران، بعضی محرز، فواصل آیات نشانه های زعفرانی نشانه های حواشی گل و بادامی منقش به الوان، سجاوندی به شنگرف.

عدد اوراق : ۲۲۴.

عدد سطور : ۳۴ (۱۷ متن و ۱۷ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۳۳ × ۱۹ سم.

اندازه صفحه : ۳۷ × ۲۵/۵ سم.

جلد : تیماج ماشی، درون، تیماج تریاکی ضربی که ضرب آن محو شده.

واقف : محمد بیک بزاز ساوه‌یی.

تاریخ وقف : غرة ربیع الاول ۱۱۲۱ هـ.ق

نسخه دارای مهرهای عرض قرن ۱۳ می باشد.

$$\frac{9}{2064}$$

قرآن مترجم نفیس کهن ولی ناقص که از حیث خط و املاء و زبان ترجمه و هنر تذهیب از نسخه های ممتاز به حساب می آید. آنچه از قرآن مجید در این نسخه نفیس موجود است:

از اوایل آیه ۲۱۲ سوره بقره تمام سوره و سوره های آل عمران و نساء و مائده و انعام و اعراف و انفال و براءت و یونس (تا اول آیه ۸۸) و سوره هود (از آخر آیه ۴۵ تا اوایل آیه ۶۴) از صفحه ۳۰۵ تا صفحه ۳۲۸ و از صفحه ۴۶۹ تا صفحه ۴۸۸ ظاهراً در قرن هفتم بر کاغذی ضخیم تر از اصل کسرنویسی شده.

خصوصیات رسم الخط :

- ۱ - ترجمه نسخ آمیخته به کوفی است.
- ۲ - یاء مفرد اغلب با دو نقطه در زیر.
- ۳ - دال و ذال به قانون قدیم یعنی در محل خو بش منقوط.
- ۴ - آنچه و آنکه بصورت انج و انک.
- ۵ - حروف فارسی که سه نقطه دارند جز ژ اغلب دارای یک نقطه و گاف بایک مد و گاهی گاف دارای سه نقطه تحتانی، ژ با سه نقطه آمده مثل دوزخ؛ گاه چ و پ نیز دارای سه نقطه اند.

۶ - (مه) نهی جدا از کلمه ؛ مثل : مه دارید.

۷ - گاهی س دارای سه نقطه تحتانی.

۸ - که به همین صورت یعنی ک و ه .

چندی از لغات پارسی این ترجمه :

سندہ بازو = مقبوضه دنبال عمامه فروهشته = مسومین

چهاروایان = انعام	آرزومندان مرگ به شهادت = تمنون الموت
هزینہ کنندگان = قاتین	در گذار = فاعف
مه گیرندا = لایتخذ	درشت بزبان = فظ
مادینہ = انشی	درشت دل = غلیظ القلب
پذیرفتاری کرد اورا = کفلها	دل بران نهادی = عزمت
نازایند = عاقر	شادمانگان = فرحین
سه شباروز = ثلاثہ ایام	کالاخانه = دنیا (در باب تمثیل)
سپیدجامگان = حواریون	بزنی کنید = فانکحوا
حاجی = حنیف	گوارنده ونوش-بی بزه و بی ملامت = هنیئ
گم بوده کنند شما را = یضلونکم	فوق = زور (زبر)
نپرا کنید = لا تفرقوا	سیک = ثلث
وامی که باشد بر مرد = دین	بی سامان = مفسدین
خداوندان شوی = محصنات	کراغ = غراب
آتش افروزان = سعیر	پشیمانی خور = نادم
بسنده است = کفی	دانشومندان = قسیتین
بگزارید = توذوا	واپشیمانی = میاحسرتا
کوشکهای برافراشته = بروج مشیدہ	سرهنگ = ملأ
روی بگردان = فاعرض	نگاه بان = وکیل
هجرت گاه = مراغم	گرد کنیم = نحشرهم
افسوس دارند = یستهزأ	می وازداشتیم = نممکم
واهشته = ترک	

کاغذ : حنائی ضخیم آهارمهره .

خط : متن بقلم ثلث جلی .

ترجمه : بقلم نسخ آمیخته به کوفی .

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : اصل نسخه قرن ششم و اوراق کسرنویسی شده ظاهراً قرن هفتم.
تزیینات : اوراق مجدول به سرنج، نشانه های حواشی شمشه زرین مجدول و
مشعر و منشش یا قندیل منشش و مرصع زرین گره دار و یا مربع زرین منشش و مرصع،
نشانه های حواشی خیلی نفیس و تقریباً در هر برگ یک شمشه یا یک قندیل یا مربع
است که بر بعضی علائم به خط کوفی کتابت شده، سرسوره ها کتبه های زرین
منشش و اسامی سور بعضی به لاجورد و برخی به سفید و تحریر به قلم رقاع، صفحه دوم
سوره اعراف دارای تذهیب بسیار نفیس با گلبرگهای مسلسل و پیچیده و مربع های
گره بندی مقل و حواشی ظریف گره بندی و دوایر و بیضی ها، عبارات متن کتبه ها
به لاجورد و سفید و سرنج به قلم رقاع و کوفی بین السطور صفحه مخطوط قرمز با تحریر
سیاه، سجاوندی به شنگرف.

عدد اوراق : ۲۷۰.

عدد سطور : ۱۴ (۷ متن و ۷ ترجمه).

اندازه جدول : $۲۹/۵ \times ۸$ سم.

اندازه ورق : ۲۹×۴۰ سم.

جلد : تیماج بیاض کهنه.

واقف : نامعلوم.

۱۰
—
۱۸۷۹

قرآن مترجم ناقص از آیه ۶۷ سوره «نساء» تا آیه ۱۶۸ سوره «اعراف» دارای
ترجمه فارسی کهن به سبک قرن پنجم هجری. دارای تفسیر قصص آیات مثل قصه
فرض شدن مسح، قصه صدقه دادن حضرت علی (ع)، قصه رفتن حضرت موسی به

مناجات، حديث قربانى كردن فرزندان آدم از بهر خواهر. تمام بخش هاى تفسير آن قصص است و ديگر ترجمه تحت اللفظ.

زبان تفسير زباني پخته و استوار و چنان مى نمايد كه مربوط به آغاز قرن پنجم يا آخر قرن چهارم باشد.

رسم الخط ترجمه :

۱ - به جاى آنكه و آنچه، انك وانج.

۲ - كه ، بدون (ـه) يعنى به صورت: ك، و بعضاً متصل به كلمه بعدى، مثل كهسى : كه همى، كتوى : كه توى.

۳ - دال و ذال به قاعده كههن يعنى پس از حرف متحرك و يا حرف صدا دار منقوط.

۴ - بر بالای ياء مفرد دو نقطه. ۹۵

۵ - پ و چ با يك نقطه و گاف هم با يك مـ.

۶ - (نه) نفى جدا از كلمه بعدى، مثل نه نمايد : ننمايد.

۷ - الف هاى ممدوده غالباً بدون علامت مد (ـه)، مثل اسمان، ايت، امد.

برخى از واژه هاى فارسى اين نسخه :

نكوهيده = مذوم دشمناذكى = بغضاء

دورخ = جهنم داناآن = ربانيون

كينه كشيدن = انتقام مى پنهان كنيد = تخفون

استور = نعم پاكيژه زنان = محصنات

بلایه كاران = مسافحين

كاغد : نخودى آهار مهره ضخيم.

خط : متن ريحان خوش.

ترجمه : نسخ خوش.

كاتب و تاريخ كتابت : ظاهراً اوایل قرن ششم.

تزیینات : سرسوره‌ها دارای کتیبه زرین مرصع، اسامی سوربه خط کوفی برزمینه لاجوردی.

فواصل آیات : نشانه زرین دانه نشان مشعر.

عدد اوراق : ۲۵۸.

عدد سطور : متن ۶ سطر ریحان و ترجمه نسخ چلیپائی.

قطع : اندازه نوشته ها ۳۰×۲۱ سم.

اندازه ورق : $۳۵/۳ \times ۲۵$.

جلد : تیماج قهوه‌یی نوساز.

$$\frac{۱۱}{۲۰۵۳}$$

قرآن مترجم ناقص، با ترجمه فارسی کهن، موجود از آیه ۲۱ تا آخر سوره بقره و سوره آل عمران و سوره نساء تا اواسط آیه ۵ و سوره کوثر و کافرون و نصر و تبت. رسم الخط قرآن از قرن ۶ می نماید و دارای ویژگیهای املائی و دستوری است، البته واژه‌های عربی هم در ترجمه فراوان است.

برخی از ویژگیهای رسم الخط :

گ با یک مد، ج و چ و پ و ب همه بایک نقطه ولی گاه چ و پ با سه نقطه آمده است.

که و چه به صورت کی و چی و آنکه و آنچه بصورت انک و انج و گاه با مذ آمده است. گاه نیز (که) به همین شکل و گاه متصل به کلمه بعد آمده است. ژ با سه نقطه کتابت شده ذال در محل خویش منقوط.

بجای واو همیشه اُ و او آمده که این تنها یک خصوصیت املائی نیست بلکه از ویژگیهای مهم زبانی و لغوی نسخه است.

نمونه‌هاى برخى واژه‌هاى فارسى اين نسخه :

بژرجو يان = معتدين	نيسند = يکټبون
بژرنجوئيد = ولا تعتدوا	پاداشت = جزاء
ميوه‌ها = ثمرات	اندرز کردن = وصية
کارزار کنيد = وقاتلوا	ايمان و بروش تان = ايمانکم
زیشان = منهم	آمدن گاه = مثابة
همتا آن و همبازان = انداداً	واگشتن گاه = مصبر
أسنگهاى کبريت = والحجارة	بنیادها = قواعد
أفزدگان ده = و بشرهم	اشجام وزخم تگرگ و بشدن میوه‌ها = ثمرات
سارخکى = بموضه	مردگى و خشکى و زمخکى = موت
بيوگندشان = فازالهما	و يزار باشمى زیشان = نټبره
بازداشت مى خواهم = اعوذ	نمى انبارند = ماياکلون
افسوسيان = جاهلين	واهشته = ترک
جوانه = بکر	دلارام = لباس (مقصود زن است)
ميانه = عوان	نېستريد = لا تحلقوا

برونده ايم = نوټمن

کاغذ: حنائى ضخيم آهار مهره.

خط: متن ريحان جلی.

ترجمه: نسخ چلیپائی هر دو خوش.

کتابت: ظاهراً قرن ششم.

تزيينات: فواصل آيات شمس‌هاى مشقردانه نشان، سرسوره‌ها داراى کتيبة زرین مار پیچی و شمسۀ نیزه‌دار، نشانه‌هاى حواشى شمسۀ زرین مشقردانه و بادامچه زرین مشقردانه که نشانه‌هاى عنوان جزو و خمس و غیره به خط کوفی بر آن کتابت شده، درآغاز برخى از سوره‌ها به خط قرمز نوشته شده: (وقف مشهد

الرضوی بطوس).

عدد اوراق : ۱۹۹.

عدد سطور : ۵ سطر ترجمه چلیپائی (مجموعاً ۱۰ سطر).

اندازه نوشته ها : ۲۰ × ۱۰ سم.

اندازه ورق : ۳۰ × ۲۰ / ۳ سم.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

$$\frac{۱۲}{۱۸۵۶}$$

قرآن مترجم کهن، اصل نسخه از آغاز سوره بقره تا آخر سوره نکاتر موجود است و یک صفحه از آغاز و چهار صفحه و پنج سطر از آخر نسخه در قرن ۱۱ و بعد در ۱۳۴۵ قمری توسط عبدالعلی مصحح کتابخانه نونو یسی شده. نسخه چه از نظر خط و چه از جهت ترجمه و زبان و لهجه مخصوص آن دارای ارزش و اهمیت فراوان است. و در آن مشخصات و ویژگیهای زبانی و لهجه‌یی مربوط به قرن پنجم و پیشتر از آن به وضوح مشاهده می شود.

مشخصات رسم الخط ترجمه :

- ۱ - آنچه بصورت انج، آنکه به صورت انک و که بصورت کی کتابت شده اما چه و چگونه به همین صورت یعنی چه و چگونه آمده است.
- ۲ - حروف خاص فارسی یعنی چ و پ و ژ با یک نقطه و گاف با یک سرکش تحریر شده، هر چند ژ گاه با سه نقطه کتابت شده است.
- ۳ - کلمات مختوم به ه در حالت جمع بدون ه کتابت شده مثل میوها.
- ۴ - می استمراری جدا از کلمه، کتابت شده؛ مثل می خوانیم.
- ۵ - در کلمات مختوم به ه در حالت اضافت ی افزوده شده مثل بزه‌ی پیدا، بهره‌ی...

۶ - «د» و «ذ» به همان شیوه کهن درحالات لازم نقطه دار است.

۷ - ضمیر متصل درحالت جمع مخاطب و غایب جدا کتابت شده؛ مثل : شما که فرزندان یعقوب اید.

برخی از واژه ها و برابریهای آن به عربی :

گمان = ریب	آمدشد = اختلاف
راهنمون = هدی	مردار = مینه
سرای باز پسین = آخره	راه گذریان = ابن السبیل
سایه بان ساختیم = ظللنا	ماده = انشی
خیار = فناء	بهره = فریق
پرسک = عدس	بشکفت آرد = یعجبک
درو پشی = مسکنت	می = خمر
اندوهمند = محزونون	پلبدی = اذی
مزکتها = مساجد	آهنگ مکنید = لا تعزموا
برداشت = یرفع	سرایها = دیار
برگردیده از شرک = حنیف	سپاه ها = جنود
نبیره زادگان = اسباط	بشکستند = هزمو
شش یکی = سدس	وامزن = لا تنهر
زنا کردار = مافحات	داد بستندیم = فانتقمنا
همسنگ = مقال	آدینه = جمعه
زفانها = السنة	بام = فجر
فسوس کنند = یستهزء	چاشتگاه = ضحی
مبشرین = مؤدء دهندگان	بارگران = وزر
ننگ دارد = یستکف	گریز گاه = محیص
به دُم مرو ید = لا تتبعوا	ادیم سرخ = دهان

گرد بر گرد = حول گوش دارید = فارتقبهم

بستر = مهاد بردارندگان = کاشفات

و بزه = خالص ورگیرنده = وازرة

کاغذ : خانبالغ نخودی آهارمهره مایل به حنائی .

خط : متن به ثلث محقق جلی خوش و پخته .

ترجمه : نسخ خفی خوش .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : حدود قرن ششم .

تزیینات : فواصل آیات گل شش برگ زرین مرصع، نشانه های حواشی شمس و
ترنج زرین مرصع و منقش، اسامی سور به خط رقاع به زر و تحریر، عنوان جزوها به زر
و تحریر درحاشیه (البته در صفحانی نیمی از نشانه های حواشی را بریده اند) و اوراق
غالباً وصالی شده است .

عدد اوراق : ۳۸۷ .

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه) .

قطع : اندازه نوشته ها (۳۲ × ۱۹) سم .

اندازه ورق : (۳۹ × ۲۶) سم .

جلد : تیماج مشکی کهنه، عطف و گوشه ها تیماج عنابی .

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم .

$$\frac{۱۳}{۲۱۰۰}$$

قرآن مترجم کامل (۸ صفحه اخیر نو نویسی و بدون ترجمه) با ترجمه و پارسی
کهن ظاهراً زبان قرن پنجم از نظر زبان و رسم الخط نسخه یی با ارزش است . و دران

لغات اصیل پارسی را می توان یافت واز ویژگیهای دستوری ولفوی آن بهره می توان گرفت.

ویژگیهای رسم الخط :

- ۱ - کلمات آنکه و آنچه به صورت « انک » و « انج » نوشته شده.
- ۲ - کلمه که به صورت « کی » ولی چه به همین صورت « چه » .
- ۳ - « نه » نفی غالباً جدا نوشته شده مثل « نه کردند ».
- ۴ - حروف فارسی که سه نقطه دارند غالباً با یک نقطه ولی پ و ژ یک نقطه و گاه سه نقطه دارد. سین غالباً دارای سه نقطه تحتانی و گاف دارای یک مد.
- ۵ - دال و ذال گاه بر قاعده کهن و گاه بدون رعایت آن کتابت شده.

خستو شدید = افرتم دشمناوکی = شان

بدم رفتن = اتباع دده = سبع

بژول = کمبتین برآغایدگان = مکلبین

گم بودگان = ضالین وارنها = مرافق

سود زر = ربوا میان = مقتصده

وام داریا درویش = ذوعسرة سرای باز پسین = دارالآخرة

نه گاهید = لا تظلمون بساود ایشانرا = یمسهم

بزه کار = اثیم فروشکننده = قاهر

درگذار = اعفی سپیده دم = اصباح

مگرا = لا تنزع شکننده = فالق

هزینه کنندگان = منفقین زهدانها = ارحام

گمان مندان = ممتترین ساز و برگ = جهاز

پیمان = إصر بسود مارا = متنا

ننگ دارد = بستکف فرومایه ترین = ارذل

دو بهره = ثلثان هنباز = شریک

افسوس = هزو	گونها = الوان
کودک = غلام	هفتم زمین = سری
رستخیز = قیامه	گزاف کاری کند = اسرف
چیرگان = غالبون	گرد کنندگان = حاشرین
برخورداری = متاع	کوشکها = بروج
کاغذ : نخودی چرکین.	
خط : نسخ خوش.	
کاتب : نامعلوم.	
تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ششم.	

تزیینات : برخی سرسوره‌ها کتیبه‌ منقش، اسامی سور به رنگ زرد و تحریر بقلم رقا، نشانه‌های حواشی دوایر شمسه نمای منقش و مخروطی، فواصل آیات دوایر زرد محرر و گل زرد، سجاوندی به سرخی، عناوین حاشیه به شنگرف و بعضاً به رنگ زرد، بسمله‌ها بقلم ثلث محقق، دو صفحه‌ افتتاح کتیبه‌های منقش داشته که محو و مطموس شده.

عدد اوراق : ۴۵۵.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه نوشته‌ها : (۲۸ × ۱۵) سم.

اندازه ورق : ۳۷ × ۲۵ سم.

جلد : ساغری قهوه‌یی.

۱۴

۳۴ و ۳۳

دو جزوه مترجم (جزوات ۹ و ۲۷) با ویژگیهای لغوی و دستوری قرن ششم.

ویژگیهای رسم الخط :

دال و ذال بیشتر بر قاعده قدیم ، « که » و « چه » به صورت « کی » و « چی » ،
 « آنکه » و « آنچه » به صورت « آنک » و « آنج » پ و چ غالباً با یک نقطه ولى پ
 گاه با سه نقطه . واو معدوله گاه حذف شده مانند استخان ، سین گاه دارای سه نقطه
 تحتانی و یاء مفرد دارای دو نقطه تحتانی .

برخی از برابریهای پارسی جزوات شماره ۳۳ و ۳۴ :

درنگ نکردند = لم یغنو	شنبذ = سبت
اندوه گن شوم = اسی	چمند گان = دواب
کسها = اهل	بر کرده زور آسمان گرم تافته = مسجور
چاشتگاه = ضحی	شادان و نازان = فاکهین
فروریز = آفرغ	برسته نهاده = مصفوفه
گردن فرو نهاد گان = مسلمین	گروگان = رهین
کین نکشی = ماتنقم	می ستانند و میدهند = یتنازعون
بسامانی کن = اصلخ	پاداشت = جزاء
لا تتبع = پس روی مکن	می شگفت دارید = تعجبون
ها گیر = فخذ	شتافتگان نزعیرند گان = مهطعین
پیرایه = حلیه	ستراهنکها = رفرف
بیراهی = غی	طنفسها = عبقری
اندهگن = اسف	موز = طلح
هارسانم = أُصیبُ	جفته می کردند = یعرشون

کاغذ : حنائی ضخیم آهار مهره .

خط متن : ثلث ریحانی .

ترجمه : نسخ تحریری .

کاتب : نامعلوم .

- تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ششم.
 تزیینات : فواصل آیات دوایر شنگرفی، عنوان سوره ها به شنگرف.
 عدد اوراق هر جزوه : ۵۲.
 عدد سطور : ۵ (با ترجمه زیر نویس).
 جلد : تیماج قهوه‌یی لبه دار با نقش ضربی کهن.
 واقف : حاج حسن بن سپهسالار بن علی مازندرانی .
 تاریخ وقف : نامعلوم؟

۱۵
 ۱۸۵۹

قرآن مترجم ناقص، با ترجمه فارسی بسیار کهن و روان تحت اللفظ، ۷ صفحه اول و ۴ صفحه آخر در قرن دهم یا اوایل یازدهم بازنویسی شده است. و صفحات بازنویس شده بدون ترجمه است.
 زبان ترجمه از نظر رسم الخط و دستور لغت بی نهایت قابل استفاده و دقت است.

ویژگیهای رسم الخط :

- ۱ - حروف و یژه فارسی پ و چ با یک نقطه و گاف با یک مد کتابت شده ولی ژ با سه نقطه آمده.
- ۲ - دال کهن در برخی از مواضع منقوط آمده.
- ۳ - آنکه و آنچه و چنانکه به صورت انک و انج و چنانک کتابت شده .
- ۴ - خورشید به صورت خرشید آمده.
- ۵ - که و چه به همین صورت نوشته شده.
- ۶ - می استمرار جدا از فعل کتابت شده.

مقایسه برخی لغات :

بیکیدیگر می مانست = تشابهت	فرو شوندگان = آقلین
نفرین = خزی	ستاره زهره = کوکب
دوگان دوگان = مثنی	میل کننده به مسلمانی =
سگان سگان = ثلاث	سوگندان = ایمان
سیک = ثلث	سخنان آراسته بی اصل = زخرف القول
وام = دین	کزی = عوج
هشت یک = ثمن	بامدادان = غدو
دشمنانگی = مقت	شیانگان = اصال
زنانی که شوی دارند = محصنات پنجیک = خمسه	لشکر = جند
بسندست = کفی	خویشاوندان = اولی القربى
یاری گر = نصیر	مادینه = انثی
دوڑخ = نار	تازه روی = نضره
سگالیدن = کید	

پس روی کند = یثبع

کاغذ : نخودی آهاری.

خط : متن، نسخ جلی ترکستانی.

ترجمه : نسخ خفی خوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : به اغلب احتمال قرن ششم.

تزیینات : اوراق مجدول به شنگرف، ترجمه به شنگرف، فواصل آیات گل چهارپر رنگین، علایم وقف به زنگاره اسامی سوربین جدول شنگرفی به شنگرف.

عدد اوراق : ۳۸۸.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۱ × ۳۸ سم.

اندازه ورق : ۲۷ × ۴۴ سم.

جلد : روغنی ماشی ضربی، عطف و سجاف ها تیماج قهوه‌یی.

واقف : میرحلیم بدخشانی.

تاریخ وقف : رمضان سنه ۱۰۶۱.

$$\frac{۱۶}{۲۰۴۶}$$

قرآن مترجم کهن (تقریباً کامل، نصف اول سورة فاتحه و ازآیه ۷ تا ۵۹ و از ۶۹ تا ۱۱۸ سورة بقره و سورة ناس افتاده).

این قرآن جزو ترجمه‌های فارسی کهن است - البته مخلوط به عربی - و می‌شود ترجمه آن را به قرن پنجم و حتی چهارم نسبت داد.

دارای خصوصیت‌های لغوی فراوان و از آن جمله است :

فروزینه = وقود	باز گردیت = افضتم
بیانیت = آتو	مه افگنیت = لا تلقو
گاهها = مواقیت	بزنی مکنیت = لا تنکحو
شما پوشش ایت = وانتم لباس	بیا میریت = تخالطو
ماهها نو = اهله	استوار داشتن = تثبیت
مزکت ها = مساجد	بساودتان = نتمسکم

کارزار مکنیت = لا تقاتلو

کاغذ: حنایی ضخیم.

خط : متن، ثلث محقق.

ترجمه : نسخ تحریری.

- کاتب : نامعلوم.
- تاریخ کتابت : اوایل قرن ششم.
- تزیینات : فواصل آیات گل شش پر زرین مرصع، نشانه های حواشی شمشه ها و بادامچه های زرین مجداول شرخه دار، سرسوره ها بقلم رقاع به زر و تحریر.
- عدد اوراق : ۲۹۵ .
- عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه) .
- اندازه نوشته ها : ۲۲ x ۲۷ سم.
- اندازه ورق : ۳۳ x ۲۷ سم.
- جلد :: تیماج ضربی قهوه یی سباج دار.
- واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

$$\frac{۱۷}{۲۸}$$

جزوه مترجم، جزو بیست و سوم، با ترجمه فارسی سره و دارای اندک لغات

عربی .

بعضی لغات پارسی این نسخه :

خرمابنان = نخیل	با سگونه کنیمش = نُکِسَه
تاکه‌اء انگور = اعناب	آب خورها = مشارب
یا هنجیم = نسلخ	نیرو کردن = نصر
سپس = خَلَف	مردنیان = میتین
داوری همی کنند = یخصمون	چیرگان = غالین
درود = سلام	گند پیر = عجوز
پیش دستی کردند = فاستبقوا	بیشه = ایکه

دسته سپرغم = ضغث او چرا آزادى نکنيد ؟ = افلا تشكرون

بیراهان = طاغين آسمان فرودين = سماء الدنيا

خود سازندگان = متکلفين سپس رو = شيعه

برواره = غرف سخون گفتن = خطاب

کاغذ : حنائى روشن وضخيم آهارى .

خط متن : ثلث جلى ريعانى .

ترجمه : نسخ .

کاتب : نامعلوم .

تاريخ کتابت : غالباً اواخر قرن ششم .

تزيينات : دو صفحه آغاز مجدول به زر و تحرير ولاجورد و داراى دو کتيبه پيچ و اسليمى دار مذهب بازمينه هاى نيم دايره لاجوردى و بيضوى زنگارى و دايره قهوه‌يى و نيز دو کتيبه گره‌بندى در پايين هر دو صفحه، سر سوره ها کتيبه زرین با شمسه نيزه دار، نشانه هاى حواشى شمسه و قنديل مذهب و منقش، فواصل آيات گل زرین چند پر، ۶ برگ آخر مربوط به نسخه و جزو ديگرى است که نشانه هاى حواشى و فواصل آيات نفيس تر مى نمايد و رسم الخط ثلث محقق جلى و بدون ترجمه است . و جزو ۲۳ پيش از اين شش برگ کامل است و شش برگ آخر مربوط است به جزو نهم سورة اعراف آيات ۱۸۷ - ۲۰۲ .

عدد اوراق : ۵۹ .

عدد سطور : هر صفحه : ۵ .

اندازه نوشته ها : $۲۲ \times ۱۳/۵$.

اندازه ورق : $۳۲/۵ \times ۲۰/۵$.

جلد : تيجاج ضربى پاكتى قهوه‌يى نفيس .

واقف : ظاهراً بهاء الدين على بن قوام الدين موسى .

۱۸
—————
۱۹۲۰

جزو سوم قرآن مترجم، (از آیه ۲۵۵ سورة بقره تا آیه ۸۶ آل عمران) بسیار نفیس، دارای ترجمه بسیار روان و سلیس، غالباً نثر قرن چهارم، آثار و علایمی از لهجه بلخ قدیم و بخارای قدیم را دران می توان یافت.

ویژگیهای رسم الخط :

حروف دال و راء دارای نقطه تحتانی، ذال غالباً بی نقطه، آنچه و آنکه به صورت انج و انک، که به شکل کی، حروف منقوط فارسی با یک نقطه ژ، با سه نقطه از ویژگیهای رسم الخط این نسخه نوشتن حرف ما قبل کاف به سرکج کاف است مثل (شکنجه). دیگر اینکه همه جا در فعل جمع مخاطب به جای دال، تاء آمده، مثل رویت و کنیت و شدیت.

برخی از واژه ها و ترکیبات این نسخه :

یاری گران = ناصرین	أقرار کردیت = اقرارتم
زمان داده شوند = ينظرون	گرفتیت = اخذتم
جاودانگان = خالدین	راست گوی دارنده = مصدق
فرشتگان = ملائکه	سخن درستی = حکمت
سبک کرده شود = يخفف	عهد استوار = میثاق
گردن دادگان = مسلمون	آموزانیدیت = تعلّمون
ناخوشی = کره	برمی گزینند = پشترون
به خوش منشی = طوع	نانبیسندگان = امیین
کیش = دین	بکرازدمش = یوده
بی فرمانان = فاسقون	بدم روّد = تبع

پس گواه باشیت = فاشهدوا	انباز گویان = مشرکین
انتان = ذلکم	گرایسته = حنیف
لختی = بعضاً	پایگاه ها = درجات
بگمان شوندگان = معترین	جفتان = ازواج
استوار = حکیم	آنتان = ذلکم
پس داوری کنیم = فاحکم	نشان کرده = مومنه
پاداش دهندگان = ماکرین	پس بدم می روند = فیتبعون
یاری گران = انصار	کزی = زیغ
پیس = ابرص	بزه مند = آثم
یخنی می نهیت = تدخرون	سررو = سفر
بی راهی = غی	پس گزاردا = فلیود
نازاینده = عاقر	نام برده = سحی
پس، پذیر = فتقبل	افزونی خالص از عوض = ربوا
هرگز نبساود مارا = لن تمسنا	پس فرجیات بود = فظل
بر پی نفرستند = لا یُبعون	

کاغذ: نخودی ضخیم مهره کشیده مایل به حنایی.

خط: متن ثلث محقق جلی.

ترجمه: نسخ، هر دو خوش.

کاتب و تاریخ کتابت: اوایل قرن ششم.

تزیینات: در صدر نسخه یک شمس زرین باتشعیر گره بندی، حاشیه شمسه منقش به الوان، دو صفحه افتتاح دارای دو کتیبه و دو ذیل، کتیبه های بالا هریک دارای سه شمسه زرین که عنوان (الجزوالثالث من کلام الله) بر شمسه های وسط به صورت تشعیری کتابت شده و شمسه دیگر گره بندی قفل مرصع، کتیبه های ذیل گل و برگ و اسلیمی تشعیری و مرصع هر دو صفحه مجدول به زر و تحریر و سیاهی حواشی

دارای شمسه های زرین و ترنج های زرین منقش، بین السطور مخطوط درهم قرمز با تحریر پیچ واسلیمی. آغاز سورة آل عمران ص ۱۱۴ نیز یک کتیبه بی اندازه نفیس دارای اسلیمی هایی بر زمینه سرخی و زنگار اسم سوره در وسط کتیبه با سفیداب و تحریر، فواصل آیات گل زرین ده پر مرصع، صفحه آخر دارای یک کتیبه که در وسط آن الملك لله با سفیداب و تحریر کتابت شده.

عدد اوراق : ۱۴۱.

عدد سطور: ۶ سطر (۳ سطر متن و ۳ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۱۸ × ۱۱ سم.

اندازه ورق : ۳۰ × ۱۹ .

جلد : تیماج مشکی.

واقف و سال وقف : نامعلوم.

۱۹
—————
۱۴۴

جزوه مترجم، جزو سوم، با ترجمه به فارسی کهن، رسم الخط به شیوه قرن پنجم و ششم، ترجمه گاهی به هیأت تفسیر درمی آید.

کاغذ: نباتی ضخیم آهار مهره.

خط متن و ترجمه: ثلث.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : قرن ششم.

تزیینات : دو صفحه صدر کتاب متن زر پوش با دایره و گره بندی های شعیری، آغاز جزو کتیبه زر پوش شعیری با کتابت کوفی، نشانه های حواشی شمسه بی زرین و بادامی زرین، عنوان سورة آل عمران به زر و تحریر، حاشیه برگ درهم نیزه مانند.

عدد اوراق : ۷۰.

عدد سطور : متن ۴ سطر و ترجمه مختلف.

اندازه نوشته ها : ۵/۱۳ × ۷ سم.

اندازه ورق : ۵/۱۰ × ۱۶ سم.

جلد : تیماج ضربی قدیمی.

واقف : محمد بن عباس بن ابی الطیب.

تاریخ وقف : نامعلوم.

چند برابر فارسی این نسخه :

پیغامبر = رسول

هزینه کنی = انفقوا

خرید و فروخت = بیع

(ارزش لهجه یی نسخه بیش از ارزش لغوی آن است).

$$\frac{۲۰}{۱۷۷}$$

جزوه مترجم، سوره مائده (آخر جزو ۶ و آغاز جزو ۷)، با ترجمه فارسی کهن که به ترجمه آن دست برده و تراشیده اند و بر سلیقه خویش برخی کلمات ترجمه را تغییر داده اند. رسم الخط جزوه همانند جزوات ۱۶۵۰ و ۱۶۵۱ است یعنی اعراب آن به صورت نقاط شنگرفی و تشدید و جزم با زنگار داده شده است.

برخی از واژه های پارسی این نسخه :

دد = سبع فروان = کثیر

واز گرفتند = امسکن کستی و بدی = منکر

زنان گرو یسته = مؤمنان دمیده شهد = ینفخ

دیدور = مبین	کاو ینها = اجور
می ره نماید = یهدی	زونکها = مرافق
بزرگ منشتی = [استکبار]	خوش کامه شد = طَوَّعَتْ
گذشتاری مکنید = لا تعتدوا	اوسوس = هُزُو
گذشتاری کنندگان = معتدین	کپیان = قرده
داد واز آوردن = انتقام	می شتاوند = یسارعون
بنیشنید = اسمعوا	دشمنایی = بغضاء
منجک = مهد	وی رهی = طغیان
	تیمار برند = یحزنون
	کاغذ: حنایی ضخیم.
	خط متن: ثلث محقق.
	خط ترجمه: نسخ.
	کاتب: نامعلوم.
	تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ششم.
تزیینات: دو صفحه اول دارای دو کتیبه زرین با برگ و پیچ و گره‌بندی که در کنار کتیبه شمس‌های زرین مشعر بوده و به صحافت از بین رفته است. فواصل آیات نشانه‌های زرد، نشانه‌های حواشی دوایر منقش.	
عدد اوراق: ۸۷.	
عدد سطور: ۴ (با چهار سطر ترجمه).	
اندازه نوشته‌ها ۱۰/۵ × ۴۶/۵.	
اندازه ورق ۱۳/۵ × ۱۱ سم.	
جلد: تیماج ضربی.	
واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.	

۲۱

۱۷۶۶

قرآن مترجم با ترجمه کهن، دارای متن کامل (البته ۲۹ صفحه از آغاز و سه صفحه از آخر نسخه الحاقی و بی ترجمه است) دارای ترجمه‌ای به پارسی بسیار سلیس و روان.

برخی مشخصات رسم الخط ترجمه :

همه «ی» ها منقوط، آنچه وآنکه وآنانکه به صورت، آنج وآنک وآنانک، حروف پارسی که سه نقطه دارند با یک نقطه، درحالت اضافت کلمات مختوم به الف به جای «ی» همزه دارد مثل دشتها شما و پایهاء شما، گ با یک مد (= سرکج).

برخی از واژه‌های پارسی این نسخه :

بزرگ منشی نکند =	لایستکبرون	یاری ده =	ناصر
کارزار =	جهاد	فرستاده =	رسول
کابین =	اجوره	خویش کاران =	محضات
بزه =	اثم	یار =	نصیر
بزه مند =	آثم	باززده شدم =	نهیت
گران دارید =	ثاقلتم	اشکفت می اری =	اتمجبین
بیراهان =	ضالون	سخن می گفت =	یحاوره
دوگان =	مثنای	بر =	جناح
دروغ زنان =	کاذبین		
کاغد :	نخودی آهارمهره.		
خط :	متن ثلث جلی.		

ترجمه : به نسخ خطی هر دو با سیاهی.

کاتب : نامعلوم (سه صفحه آخر بقلم عبدالعلی مصحح کتابخانه).

تاریخ کتابت : احتمالاً قرن ششم.

تزیینات : اسامی سوره ها به شنگرف به قلم رقاع، کلمه « الله » درنمام قرآن به شنگرف، عناوین جزء در حاشیه به شنگرف فواصل آیات گل زرد چهار برگ مرصع، اوراق مجدول به سرخی، اوراق الحاقی بعضاً به نسخ و بعضاً به قلم ثلث.
عدد اوراق : ۵۱۱.

عدد سطور : متن ۱۱ ترجمه چلیپائی.

قطع : اندازه جدول (۵ / ۳۰ × ۱۶) سم.

اندازه ورق : (۳۹ × ۲۴) سم.

جلد : نیماج فرمز ضربی، عطف، نیماج مشکی.

واقف و سال وقف : نامعلوم.

۲۲
—————
۱۸۲۶

قرآن مترجم کهن کامل با ترجمه استوار فارسی، ترجمه احتمالاً مربوط به قرن ششم است، دارای واژه های بسیار کهن فارسی، با ترجمه تحت اللفظ و کلمه به کلمه، در آغاز هر سوره خواص سوره از قول پیامبر (ص) و ائمه (ع) حروف مقطعه مترجم.

ویژگیهای رسم الخط : حروف خاص فارسی با یک نقطه و با یک سرکش، آنکه و آنچه و بلکه به صورت آنک و آنچه و بل کی، کلمات مختوم به الف که مضاف یا منسوب واقع می شوند بدون همزه و بدون یا، ذال معجم به رسم الخط کهن یعنی نقطه دار، یاء مفرد دارای دو نقطه فوقانی، که و چه به صورت کی و جی، الف

ممدوده بدون مد، که چون در اول آید متصل به کلمه بعدی مثل کخدا = که خدا، کشما = که شما، درحالت نهی مه جدا مثلاً بجای مروید، مه روید ...

نمونه‌هایی از واژه‌ها :

بزرگوار = جبار، متکبر	نگرندگان = ناظرین
هزینه کنید = انفقوا	افسوس کردن = استهزاء
سوگندان = ایمان	جفت = زوج
جایگاه = مواقع	استوار = امین
نخستینان = اولون	کی شبیخون کنیم = لنبتیه
نه بساونده است ایشانرا = لم یضمثهن	رستاخیز = ساعت
شاهسپرغم = ریحان	بزه = اثم
خرمابین = نخل	هویدا = مبین
بیم‌کننده = نذیر	افسوس = هزو
گوارنده = هنیئ	دشخوار = عسیر
لخت = جزو	ماده اشتر = ناقه
باز گروندگان = منقلبون	بی راهان = طاغون
نام زده = اجل	دادکنان = مقسطين
کاغذ : نخودی مایل به حنایی آهاری و مصقون.	

خط : انواع ثلث، آمیخته به ریحان و محقق، برخی اجزاء و اوراق خط درنهایت پختگی و برخی با شتابزدگی کتابت شده.

ترجمه : به نسخ.

کاتب: نامعلوم، ظاهراً بقلم چند کاتب کتابت شده زیرا شیوه کتابت اجزاء تفاوت آشکار دارد. البته آغاز و انجام نسخه چند بار باز نویسی شده.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ششم.

تزیینات : فواصل آیات دوایر کوچک شنگرفی و برخی اختر زرین، اسامی سور

بخط رقاع با شنگرف، نشانه‌هاى حواشى دربخش نخستين شمسه‌هاى زرین عناوین جزو عشر درحاشیه با شنگرف.

عدد اوراق : ۳۵۸.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه نوشته ها : (۲۲ × ۳۵) سم.

اندازه ورق: (۲۸ × ۴۵) سم.

جلد : تیماجى دوروى خرمایی که سیاه شده.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم (مهر وقفى تاجگونه‌یى دارد).

$$\frac{۲۳}{۱۸۷۴}$$

قرآن مترجم ناقص، با ترجمه کلمه به کلمه تحت اللفظ، زبان ترجمه استوار و کهن و ظاهراً فارسى قرن پنجم است.

اختلاف قراءت و فواید تفسیرى و خواص برخى از سوره و سبب نزول برخى از آیات درحاشیه مذکور است.

از اصل نسخه از اوایل آیه ۴۶ سوره بقره تا آیه ۲۵ سوره نازعات موجود است و کسرنویسى آغاز و انجام به قلم عبدالعلی مصحح کتابخانه صورت گرفته است. اینک نمونه‌یى چند از ویژگیهای لغوی این نسخه کهن :

نسک = عدس بزه = جناح

از کیش به کیش شوندگان = صائبین سپاس داری = شکر

ولج بریان = سلوى ترانگبین = مَن

بارى گر = نصير کارزار = قتال

گردن نهندگان = مسلمین پایگاهها = درجات

شکيبانى = صبر	چنگ درزد = اسْتَمْسَكَ
فريشتگان = ملئكة	نمايش = رياء
بى داد گران = ظالمين	بى راهى = ضلال
دشمنانگى = عدوان	بىساو يد = لَمَسْتُمْ
مستريد = لا تحلقوا	بخش = نصيب
كشتن گاه = محل [قربانى]	كبيان = قِرْدَة
شويان = بعول	پاشنه = عقبه
شوى = زوج	هيزم = حطب
هزينه كنيد = تنفقوا	ترش = عبوس
ويژگى رسم الخط :	

۱ - حروف فارسى پ و چ و ژ با يك نقطه و گ با يك مد.

۲ - آنچه و آنكه بصورت انج و انك.

۳ - ياء مفرد منقوط .

۴ - دال در تمام موارد بى نقطه .

۵ - كه و چه بصورت كى و چى .

۶ - مى استمرار جدا از كلمه .

كاغد : حنايى آهارى .

خط : خط متن نسخ جلى به شيوه ماوراءالنهر .

ترجمه : نسخ معمولى خوش .

كاتب : نامعلوم .

تاريخ كتابت : ظاهراً قرن ششم .

تزيينات : فواصل آيات دواير قهوهيى با تحرير سياهى ، اوراق مجدول شنگرف و لاجورد ، ترجمه چلبايى به شنگرف ، سر سوره ها كتيبه قهوهيى منقش با تحرير به سياهى ، اسامى سوره به قلم رقاع به سفيد و تحرير سياهى ، نشانه هاى حواشى مربع

منقوش، رموز وقف به شنگرف.

عدد اوراق : ۲۹۰.

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازهٔ جدول : (۲۲ × ۳۶) سم.

اندازهٔ ورق : (۳۱ × ۴۷).

جلد : تیماج سبز، عطف مشكى.

واقف : نامعلوم.

$$\frac{۲۴}{۶۳۸}$$

جزوهٔ مترجم نفیس، با ترجمه فارسی کهن (جزو ۲۵)، دارای ترجمه یی کهن که از نظر رسم الخط و لغت و زبان حائز اهمیت است.

رسم الخط ترجمه : حروف چ و پ و ژ گاه دارای یک و گاه دارای سه نقطه و گاه هم غیرمنقوط، گاف با یک سرکش ف که بعد از همزه مفتوح آید با سه نقطه مثل افکند و افزون (و این از نظر آوانگاری و لهجه شناسی تاریخی خیلی مهم است)، س دارای سه نقطهٔ تحتانی و «ر» و «د» دارای یک نقطهٔ تحتانی.

برخی واژه های پارسی شماره ۶۳۸

دادستانندگان = منتقمون	بساودش = مته
کفرآريت = کفرنم	أديديت = ارايتم
أبسندنه نيست؟ = اولم يكف	كرانهاء جهان = آفاق
فريشتگان = ملكة	زبر = فوق
باريكن بين = لطيف	پيش رفت = سبقت
مى برنشينيت = تركبون	نسپاس = كفور

تاراست شویت = لتستوا میراندتان = یمیتکم

زنده کندتان = یحییکم کردیت = تعملون

کاغذ : حنایی روشن ضخیم.

خط متن : ثلث محقق.

خط ترجمه : نسخ.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ششم.

تزیینات : صدر نسخه شمس زرین با نقش مجدول هندسی، دو صفحه افتتاح

کتیبه های زر پوش با تحریر پیچ واسلیمی وزینه های قرمز دو کتیبه پیشانی حامل

عنوان و نقش های مدور گره دار زمینه متن دارای نقش اسلیمی ومخطط، سر سوره ها

کتیبه های منقش وزرین، فواصل آیات گل شش پر زرین، نشانه های حواشی شمس

و شخصی زرین.

عدد اوراق : ۱۵۳.

عدد سطور : ۳ (با زیر نویس چلیپائی).

اندازه نوشته ها ۱۹ × ۱۱ سم.

اندازه ورق : ۲۸/۵ × ۱۹/۵ سم.

واقف : خواجه یار احمد بن خواجه سلطان محمود نسابوری.

تاریخ وقف : ۲۴ صفر ۹۲۱.

جلد : تیماج قهوه یی.

$$\frac{25}{413}$$

جزوه مترجم، از جزو دهم تا پایان جزو ۱۲ نسخه از حیث خط وتزیینات ونیز از

نظر زبان ولغت نفیس است.

برخی از برابرهای نسخه ۱۳۴

فراهمی آیند = التقی	بددل گردید = لفشلم
پاشنه خود = عقبیه	خواستها = اموال
گزیت = جزیه	خواران = صاغرون
دوئخ = جهنم	پناه جای = ملجأ
واز پس ماندگان = خالفین	خواهش گر = شفیع
پس روی کنند = یتبعون	فسوس می کنیم = نسخر
کاغذ : حنایی ضخیم.	

خط متن : ثلث ماوراء النهری جلی خوش.

خط ترجمه : نسخ.

۹۱

کتابت : قرن ۶ و ۷.

تزیینات : متن صفحه صدر سراپا تذهیب با سه حاشیه گره بندی مذهب و متن مذهب با گل و پیچ و در وسط «فی کتاب مکنون» به کوفی باسرخ در زمینه لاجوردی کتابت شده، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با شش کتیبه حامل کتابت ثلث و دوایر مذهب و منقش در گوشه ها و گره بندی ها، بین السطور مخطط به سنگرف، نشانه های حواشی، شمس ها و چهار گوشه ها و قندیل های مقفل زرین و منقش کلمات بین نشانه ها به کوفی و ثلث و نشانه های چار گوش حامل عنوانه صلوة الفجر وصلوة الظهر و غیرهما، کلمه جلاله همه جا به زر و تحریر سنگرف نشانه های فواصل آیات گل زرین مرصع چند پر که در دایره وسط «آیه» کتابت شده.

عدد اوراق : ۱۴۳.

اندازه جدول : ۲۷/۵ × ۱۷ سم.

اندازه ورق : ۳۶/۵ × ۲۶/۵ سم.

جلد : تیماج قرمز.

واقف : نامعلوم.

۲۶
—————
۵۰۸

جزوه مترجم، جزو هفتم قرآن پاک، با ترجمه فارسی کهن که از نظر کتابت متن
وزبان ترجمه حائز اهمیت است.

برخی از لغات فارسی جزوه شماره ۵۰۸

پیوسته = وصیلة	سخت کینه = عزیز
پادشان دادشان = اثابهم	فروشکننده = قاهر
جنبنده = دابة	بیاشی = فتکون
پند = ذکر	خواهشگران = شفعاء
نوکننده = بدیع	گاهواره = مهد
برسان = کهیته	بریکدیگر نشسته = متراکب

کاغذ : نخودی آهاری خشک.

خط متن : ثلث ماوراء النهری.

خط ترجمه : نسخ تحریری شکسته غالباً بی نقطه.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : قرن ششم.

تزیینات : یک سطر به سرنج و یک سطر به سیاهی، رنگ ترجمه مغایر با رنگ

متن.

عدد اووراق : ۳۷.

عدد سطور : ۶ سطر جلی بعلاوة زیر نویس کلمه به کلمه.

اندازه نوشته ها : ۱۸ × ۱۱ سم.

اندازه ورق : ۲۵/۵ × ۱۸/۵ سم.

جلد : تیماج مشکی .

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم .

۲۷
—————
۱۸۹۲

قرآن مترجم کامل (که البته ۳ برگ از آغاز و سه برگ از انجام باز نویس و بدون ترجمه است و نیز از اواسط سورة «دهر» به بعد ۱۲ برگ ظاهراً در قرن ۱۰ یا ۱۱ نو نویسی شده) دارای ترجمه فارسی کهن احتمالاً مربوط به قرن پنجم یا ششم . اما لغات عربی فراوان دارد . لغات فارسی سره نیز دارد . دارای ویژگی معین نیست . مثلاً «که» گاهی «کی» و گاهی «که» و حرف چ گاهی با یک نقطه و گاه با سه نقطه آمده است . اما یاء مفرد غالباً دارای دو نقطه فوقانی است و گ با یک مد و آنکه و آنچه به صورت انک و انج آمده است . رعایت دال و ذال نیز یکنواخت نیست گاه رعایت شده .

ذکر برخی از واژه های فارسی :

ناسزا = غیرالحق	بازپسین = آخر
اومید همی دارید = افتطمعون	بی پدران = پتامی
گوی = حفرة	خوه (خفه) = منخفة
تنگی = حرج	بفرستیدیم = ارسلنا
زیان کاران = خاسرین	پریان = جان
کوزه گر = فقّار	برداشته بکند = برفع
گوشه = عروة	استوارترین = وثقی
می افسوس کنند = یستهزون	
کاغذ : نباتی ضخیم .	

خط : متن ریحان جلی خوش.

ترجمه : نسخ خفی.

کاتب و تاریخ کتابت : نامعلوم. ظاهراً کتابت مربوط به قرن ششم و چند برگ آخر پس از سورة «دهر» مربوط به قرن ۹ یا ۱۰ است.

تزیینات : ترجمه چند برگ اول به شنگرف و رموز وقف بخشی از قرآن به شنگرف است. غالباً اسامی سور کتابت نشده.

عدد اوراق : ۴۶۸.

عدد سطور : ۲۲ (متن ۱۱ و ترجمه ۱۱).

اندازه نوشته ها : $۳۷/۵ \times ۲۲$ سم.

اندازه ورق : ۴۳×۲۹ .

جلد : تیماج عنابی کهنه دو رو به

واقف و سال وقف : نامعلوم.

۲۸
—
۱۷۱۳

قرآن مترجم، در نسخه اصل از برگ هشتم سورة بقره آیه «... ولقد آتینا موسی الکتاب الخ» تا آغاز سورة دهر آیه «فوقیهم الله شر ذلک الیوم ولقیهم» مانده بقیه اوراق به دفعات الحاق گردیده، در وسط هم اوراق چندی الحاقیست. نسخه اصل نسخه کهن بوده و ترجمه آن ظاهراً مربوط به اواخر قرن پنجم یا اوایل قرن ششم هجریست. زبان ترجمه ربانی استوار و در آن واژه های کهن فراوان و دارای مختصات لهجه یی و دستوری است. به عنوان نمونه برخی از واژه های فارسی بدین منوال است:

سوگند می خوردیت = اقسمتم بانگ زننده = مؤذن

می جویت = ابغیکم کبی بوزنه = قرده

بگيريت = خذوا اى نيستم = ألس

انبا از گيران = مشركون استواركار = حكيم

ناشناختگان = منكرون

بزه = جناح

بدرآيندگان = مخرجين

پسينيان ما = آخرنا

پيش روان = سابقون

گاهواره = مهد

راه گذريان = ابن السبيل

كاغد : خانبالغ نخودى.

خط : محقق.

كاتب : نامعلوم.

تاريخ كتابت : ظاهراً قرن ششم

تزيينات : حواشى داراى شمسهاى الوان، اسامى سوربه شنگرف بقلم رقاع

ونسخ، متن نسخه اصلى با مركب قهوه‌يى، ترجمه‌ها با سرنج.

عدد اووراق : ۳۸۵.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه نوشته‌ها : ۲۵ × ۱۸/۵.

اندازه ورق : ۲۸ × ۲۳.

جلد : ساغرى ضريبى پاكى.

واقف: فرهنگ كومى.

تاريخ وقف : ديماه ۱۳۵۳ ش.

قرآنهاى مترجم

در

قرن هفتم

قرآن مترجم (بخشی از قرآن) از آیه ۶۵ سوره المؤمنون تا آیه ۲۰ سوره سبأ.
 باترجمه فارسی کهن تحت اللفظ و گاه ترجمه به معنی. این نسخه چه از نظر
 رسم الخط و چه از نظر دستور و واژه شناسی دارای ارزش فراوان است. هر چند نسخه
 در قرن هفتم کتابت شده اما آثار نشر قرن چهارم و پنجم در آن نمایان است و مطالعه
 در ترکیب ها و واژه ها و جمله بندی آن محل ترجمه را می تواند واضح سازد.

خصوصیات رسم الخط ترجمه :

- ۱ - تحریر دال و ذال به قاعده کهن.
- ۲ - ی مفرد و ی پایانی دارای دو نقطه فوقانی و گاه تحتانی.
- ۳ - آنکه و آنچه به صورت « انک و انج ».
- ۴ - گ با یک سرکش، حروف فارسی که سه نقطه دارد جز «ژ» با یک نقطه.
- ۵ - الف ممدوده بدون مدّ.
- ۶ - بجای یاء اضافت که پس از کلمات مختوم به الف آید همزه تحریر شده.
- ۷ - که غالباً با کلمه بعدی پیوست نوشته شده.

برخی از واژه های کهن و برابرهای جالب توجه :

فراخ توانائی = وسع	بازداشت خواهم = اعوذ
دیوان = کتاب	گران آید = ثقلت
پاشنها = اعقاب	شمارگیران = عادی

پیدا = شهادة	برویدگان = مؤمنین
ناپیدا = غیب	گر = ان
زفانها = السنة	پسروی کند = يتبع
زنان اززه بشده = قواعد	بنفرینند = لعنوا
نیاوند = لم تجدوا	زناشویی = نکاح
بسامانان = صالحین	آفرین = تحية
آبگینه = زجاج	بیرون می خزند = يتسللون
آفتابی = شرقية	بامداد وشبانگاه = بكرة واصيلا
سایگی = غربية	دشخوار = عسير
خرید وفروخت = بيع	کوراب = سراب
زود شمار = سريع الحساب	تگرگ وژاله = بَرَد
نماز بامداد = صلوة الفجر	تنگی = جناح
نیمروز = ظهيرة	

کاغذ : نخودی آهار مهره ضخیم.

خط : متن نسخ آمیخته به ریحان و ترجمه نسخ.

کاتب : محمد بن علی الحامدی.

تاریخ کتابت : اول محرم ۶۸۲ (یا رمضان ۶۸۲).

تزیینات: سرسوره ها کتیبه های قلمدانی زرین تشعیری، اسامی سوربه الوان و تحریر و بقلم رفیع، فواصل آیات گل ۱۶ پرزرین که در دایره وسط آن «آیه» محرر کوفی کتابت شده، نشانه های حواشی شمشه ها، دوایر، قندیل ها و مربع های زرین منقش گره دار که بعضی از آنها دارای نوشته های کوفی است، ترجمه به شنگرف به صورت منکسر، اوراق مجدول به زر و شنگرف و لاجورد.

عدد اوراق : ۱۹۱.

عدد سطور : ۱۰ (۵ متن و ۵ منکسر ترجمه).

اندازهٔ جدول: ۱۹/۵ × ۱۱/۵ سم.

اندازهٔ ورق: ۲۷ × ۱۸ سم.

جلد: روغنى نوکار.

واقف: محمد ولى خان اسدى.

تاریخ وقف: تیر ۱۳۱۳.

۳۰

۱۱۴۴

قرآن مترجم ناقص (موجود از آیه ۴۱ سوره بقره تا سوره عصر که البته برگ آخرنویس است، و ۶۰ آیه از آغاز سوره یس کسر دارد و از اواسط نیز بعض اوراق نونویسی شده). زبان ترجمه زبانى است کهن غالباً پارسی قرن پنجم ولى به استواری زبان ترجمه هاى دیگر مربوط به قرن ۵ و ۶ نمى رسد و گاه در ترجمه قصورى مى توان دید. بهر حال از نظر لغوى و رسم الخط دارای ارزش فراوان است. در رسم الخط قاعده قدیم دال و ذال کاملاً رعایت شده و نقطه و مد حروف تابع حروف عربست.

کلمات چه در حالت مفرد بودن و چه در حالت اضافت و نسبت غالباً مُقَرَّب اند. ترجمه هر چند تحت اللفظ است ولى در زیر نویسی غالباً رعایت برابری کلمات متن و کلمات ترجمه نشده است.

برخی واژه هاى فارسى این نسخه :

دشمنادگى = عداوة	برخ = فوج
کوزى = عوج	خشک و دریا = برو بحر
درویشى = املاق	کینه کشان = منقمون
بیافد = افترى	پیهها = شحوم

هنبازان = شرکاء	سازنده گار = مقترف
رستاخیز = قیامة	بی نمازی = محیض
زُورآن = عالیها	بمکاهانید = لا تنقصوا
ترانجبین = مَنّ	آب پشت = نطفة

ژرف = لَجّی

کاغذ: نخودی ضخیم.

خط: متن ریحان.

ترجمه: نسخ آمیخته به ثلث.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: اوایل قرن هفتم.

تزیینات: ترجمه به شنگرف، سر سوره ها بوم زرین، خواص و شماره آیات و کلمات و حروف سور به سفیده و تحریر و سر سوره دارای برگ و پیچ، نشانه های حواشی شمس های زرین مجدول و منقش بعضی نیزه دار، فواصل آیات گل زرین پنج پر.

عدد اوراق: ۲۳۲.

عدد سطور: ۱۴ (۱۴ سطر ترجمه زیرنویس دارد).

اندازه نوشته ها: ۴۰/۵ × ۲۴ سم.

اندازه ورق: ۴۵ × ۲۹/۵ سم.

جلد: تیماج ضربی.

واقف: نامعلوم.

تاریخ وقف: نامعلوم.

۳۱
—————
۷۷

قرآن مترجم، از آیه ۲۱ سوره «سیا» تا اواخر سوره «محمد (ص)» این نسخه دارای ترجمه فارسی سلیس است و اهمیت زبانی آن از این نظر است که بعضی کلمات ترجمه معرب است و طرز تلفظ قرن هفتم و ششم را نشان می دهد.
کاغذ: نخودی صیقلی ضخیم.

خط متن: کوفی معرب منقوط (اعراب به نقاط شنگرفی و نقاط حروف معجمه ریز).

خط ترجمه: نسخ.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً اوایل قرن هفتم.

تزیینات: اسامی سوره به زرو تحریر در کنار آن خدنگ زرین، اعراب به شنگرف، شد و مذ و جزم به زنگار، فواصل آیات گل زرین پنج پر مرصع پیچیده، نشانه های حواشی شمسایی و بادامی زرین، فواید تجویدی در حاشیه به الوان.

عدد اوراق: ۱۲۲.

عدد سطور: ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه نوشته ها: ۱۵ × ۸ سم.

اندازه ورق: ۲۰ × ۱۳/۵ سم.

جلد: تیماج مشکی با ضرب ملصوق فیروزه‌ای ترنج و سر ترنج و حواشی کتیه دار.

واقف: محمد مهدی بن حاج علی اصغر قزوینی.

تاریخ وقف: ۸ رجب المرجب ۱۱۲۲.

۳۲
—————
۳۷۸

قرآن مترجم ناقص از آیه ۶۶ سوره «بقره» تا آیه ۴ سوره «فتح»، ترجمه قرآن فارسی روان و از نظر احتوای بر لغات و برابری جالب فارسی قابل دقت است، مثلاً:

پای دارنده = مفیم	بر آوردها = بنیان
پاسخ کنیم = نجب	بنیادها = قواعد
ناخوبی = فحشاء	کز = جایر
بستاوه شدند = یجحدون	مشتابانید = لا تستعجلوا
هر آینه = لا جرم	بسیار گاه = ربما
نام زده کرده = منسی	کینه گزار = ذوانتقام
سازش بد = مکر	خوش منشی = طوع
ناخوش منشی = کره	

در رسم الخط ترجمه «که» به صورت «کی»، «آنکه» به صورت «انک» و «آنچه» به صورت «انج» کتابت شده، حروف منقوط فارسی بر قاعده عربی مگر «ژ» دارای سه نقطه.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط متن و ترجمه: نسخ جلی و خفی.

کاتب: نا معلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً اوایل قرن هفتم.

تزیینات: اسامی سور به قلم رقاع بعضی به زر و تحریر و بعضی به زعفران و تحریر، فواصل آیات گل چار پر و دوایر زعفرانی، نشانه های حواشی حلزونی و شمسه گرهدار و قندیل، بعضی ملون و بعضی مذهب بسمله به قلم محقق.

عدد اوراق: ۴۱۳.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه نوشته ها: ۲۴ × ۱۶ سم.

اندازه ورق: ۳۴ × ۲۶ سم.

جلد: تیماج ماشی.

واقف: اسمعیل سلمانی الرازی.

تاریخ وقف: ۸ ذیقعده ۸۲۴ هـ. ق (در حاشیه ص ۷۳۳).

۳۳
—
۹۹۰

قرآن مترجم، کامل، ذیل بعض صفحات افتاده و وصالی و نونویسی شده است ظاهراً نسخه مربوط به قرن هفتم است. در آغاز فوایدی پیرامون علایم وقف، تفأل، شرح عدد آیات و سور قرآن مجید در سه صفحه دارد.

حواشی معلق به فواید تفسیری به عربی و پارسی است و شأن نزول آیات و روایات و حکایات مربوط به آن زیر عنوان قصه در حاشیه آمده است. همچنان اختلاف قراآت در حاشیه نشان داده شده است.

این لغات فارسی را با برابرهایی آن مرحوم دکتر رجائی برگزیده است:

تکذبان = ناخستون می شوید اذاً = همیدون

خفت = سبک سنگ آید منکر = ناشناس

مستکبرین = سرکشان، بزرگ نشان چند واژه دیگر:

کسب = الفنجیده است خشی = بشکوهد

مترفهم = انباردگان ایشان طعم = مزه (با تشدید زاء)

یجیر = زنهار دهد یصطرخون = می خروشد

ثقلت = گران سنگ آید استمسک = چنگ در زدست

رسم الخط:

حروف خاص فارسی بر قاعده عربی کتابت شده، اما «ژ» و «پ» گاه دارای سه نقطه است؛ مثل «پنهان» و «مزدگانی»، «ی» در آخر منقوط.

کاغذ: نخودی ضخیم آهار مهره.

خط: متن به ریحان.

ترجمه: نسخ.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن هفتم.

کاتب: نامعلوم.

تزیینات: اسامی سوره به ثلث رقاعی و به شنگرف، ترجمه به شنگرف، علایم تجوید و قراءت به زنگار، فضل سوره (خواص سوره) و سایر علایم حواشی شنگرف، فواصل آیات گل چهارپر مرصع.

عدد اوراق: ۲۹۰.

عدد سطور: ۱۳ سطر یا ۱۳ سطر ترجمه زیر نویس.

اندازه نوشته ها: ۲۳ × ۱۹ سم.

اندازه ورق: ۳۳ × ۲۷ سم.

جلد: تیماج مشکی.

واقف: امام قلی بیک یوزباشی.

تاریخ وقف: رمضان المبارک ۱۱۳۵.

۳۴
—————
۱۴۹۷

وخوشر از بقیه کتابت شده و ۸ سطر آخر ننویس است).

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : ثلث ریحانی (پنج صفحه آغاز محقق خوش).

خط ترجمه : نسخ کهن.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن هفتم.

تزیینات : سرسوره ها به خط رقاع با شنگرف و نقاط آن به زنگار، فواصل آیات

دوایر زعفرانی، سایر نشانه ها شمس و بادامچه رنگین.

عدد اوراق : ۲۴۱.

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۱۸×۳۰ سم.

اندازه ورق : $۲۷ \times ۲۴/۵$ سم.

جلد : تیماج ترنجدار قهوه‌یی.

واقف : قاضی رفیع الدین حسینی.

وقف نامه بخط علاء الدین بن عبدالحی شهریه بیگانه.

تاریخ وقف : ۱۰۴۳ هـ. ق

یادداشت :

در رسم الخط متن قرآن مجید آنچه جالب است دونقطه فوقانی روی یاء آخر کلمات است و یاء آخر در ترجمه دارای یک نقطه فوقانی است. 'خواص سور فوق سر سوره به شنگرف کتابت شده، حواشی نسخه معلق به فواید مختصر در اسباب نزول آیات و شرح لغات است.

بعضی برابرهای پارسی این نسخه :

پیرهنها = سربایل

پوسیده = رفاتا

مردار = مَيْتَّةٌ
برخورداری دادیم = مَتَّعْنَا
پابند = كَفَّلَ

۳۵
۱۴۷۰

قرآن مترجم تا آخر سوره کهف، یک برگ از آغاز و چهار برگ از آخر نونویس و بدون ترجمه است. ترجمه آن نااستوار ولی از حیث لغات کهن خالی از اهمیت نیست.

کاغذ : نخودی تیره ضخیم آهارمهره.

خط : ثلث ریحانی.

ترجمه : نسخ.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن هفتم.

تزیینات : آغاز سوره بقره دارای کتیبه و ذیل با نقوش هندسی و اسلیمی، بین سطور مخطط با نقش اسلیمی به رنگ قهوه‌یی وزعفرانی، سرسوره‌ها کتیبه زرین با نقش اسلیمی، اسامی سوره بخط رقاع با لاجورد، نشانه‌های حواشی شمشه و بادامی مذهب و منقش، سجاوندی به سنگرف، فواصل آیات گل هشت برگ مرصع.

عدد اوراق : ۲۲۶.

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه نوشته‌ها : ۳۰ × ۲۱ سم.

اندازه ورق : ۳۶ × ۲۹ سم.

جلد : تیماج خرمانی.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۳۶
—————
۱۲۸۸

قرآن مترجم کامل، اما اصل نسخه کهن از نیمه آیه ۱۷۸ سوره «بقره» تا آیه ۵۰ از سوره «مذثر» است و بقیه احتمالاً در سده یازدهم نو نویسی شده و بدون ترجمه است نسخه احتمالاً در قرن هفتم کتابت شده و ترجمه آن از لحاظ دارا بودن لغات کهن فارسی حائز اهمیت است. اما در کتابت ترجمه اشتباهاتی فراوان هست که در هنگام گزینش لغات بدان توجه باید داشت. در رسم الخط ترجمه حروف خاص پارسی بر قاعده عربی کتابت شده و یاء آخر و یاء مفرد منقوط است. دال و ذال بر قاعده کهن کتابت شده.

بعضی برابریهای پارسی این نسخه :

خوابانیده چشم = قاصرات الطرف	یار و نگاهدار = مؤلی
گمان مند = مُریب	ناکاسته = غیر منقوص
گرانباران = مُثَقَلون	بزه مند = اَنیم
	همزادگان = اَنراب
	یادداشت :

نادرستی املائی در ترجمه فراوان است و بهمین جهت احتیاطاً از گزینش واژه های بیشتر خودداری شد.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط : ثلث ماوراء التهری.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن هفتم.

تزیینات : اوراق مجدول به شنگرف و لاجورد، ترجمه به شنگرف سطر اول هر

جزو به شنگرف، اسامی سور به قلم رقاع و به زعفران و تحریر و گاه به زر و تحریر، فواصل آیات گل زرد پنج پر.

عدد اوراق : ۳۵۷.

عدد سطور : ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).

اندازه جدول : $۲۳ \times ۳۳/۵$ سم.

اندازه ورق : $۲۹ \times ۳۹/۵$ سم.

جلد : میشن قرمز، درون جلد : تیماج ضربی.

واقف : محمد امین.

تاریخ وقف : احتمالاً اوایل قرن ۱۲.

۳۷
—
۱۰۰۷

قرآن مترجم، با ترجمه ترکی، دو برگ آغاز و دو برگ از آخر ننویس و ترجمه «فاتحه» به فارسی است مرحوم دکتر رجائی زبان ترجمه را نزدیک به ترکی ماوراءالنهر دانسته و این درست است.

آن مرحوم نسخه را مربوط به قرن هشتم یا اوایل هفتم دانسته است اما سیاق خط به اوایل قرن ششم نزدیک تر است.

کاغذ : نخودی ضخیم آهارمهره.

خط : نسخ ریحانی.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : قرن هفتم.

تزیینات : دو صفحه آغاز دارای چهار کتیبه لاجوردی رنگ رفته، اسامی سور و سجاوندی به شنگرف.

عدد اوراق : ۳۴۳.

عدد سطور : ۲۲.

اندازه نوشته ها : $۲۶/۵ \times ۱۹/۵$ سم.

اندازه ورق : $۳۳ \times ۲۵/۵$ سم.

جلد : تیماج قرمز.

واقف : نامعلوم.

تاریخ وقف : پیش از قرن یازده.

$$\frac{۳۸}{۱۴۶۸}$$

قرآن نفیس مترجم، کامل (۳ برگ از آغاز و پنج برگ از آخر در ۲۵ محرم الحرام ۱۲۷۳ کسرنویسی شده) با ترجمه فارسی کهن و رسم الخط قدیم، معلق به حواشی تفسیری.

برخی از مشخصات رسم الخط :

- ۱ - حروف فارسی که سه نقطه دارند به تبعیت حروف عربی دارای یک نقطه .
- ۲ - کاف و گاف هر دو دارای یک سرکج.
- ۳ - دال و ذال غالباً به رسم کهن.
- ۴ - آنکه و آنچه به صورت انک و انج.
- ۵ - که و چه به صورت کی و چی.

برخی از واژه های پارسی این نسخه :

مرجو = عدس	سراها تان = دیار کم
ترنگمین = من	گُسی کردن = تسریع
شیار =	فروتنان = خاشعین

دولاب =	دانگ = سُدُس
بوزنگان = قِرْذَه	دودانگ = ثلث
دست و رنجن = اساور	استه خرما = نوی
دیباء باریک = سُئُس	پس روی کن = اِتْبِع
یله کرده شود = بترک	نگاشته = زُخْرَف
یاوه = سُذ	میوه واز کنندگان = صارمین
برساختن = اِفْتَرَى	سبک = سریع
بیوراشته = مُشَبَّهَة	دیدگاه = مرصد
هاتورسد = آصابَک	وام زده = غارمین
دریاود اورا = یُدِرْکَه	نادانی وخرفی می کنید = تفندون
ستنبه = مَرِید	افسوس داشتن = استهزاء
بفاش = جَهْرَه	پس روان = تبع
نگ ندارد = لَنْ یَسْتَحِکِف	خرماستان = نخیل
بهره = حَظ	بناء کوشک = بُنیان
کلاغ = عُرَاب	پیرامن دراید = احاط
جمنده = دَابَّة	بنده وار = عبداً
پس پشت = ظهور	خوابها شوریده = احلام
مانندان = انداد	

کاغذ : نخودی نزدیک به حنایی صیقلی .

خط : متن، ریحان جلی و خوش .

ترجمه : نسخ کهن .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : غالباً قرن هفتم .

تزیینات : سرسوره ها کتیبه مذهبی بسیار نفیس نیزه دار با نقش های اسلیمی و

پیچ، اسامی سور به سفیده و تحریر بقلم رقاع خوش و جلی، نشانه های حواشی ترنج و قندیل و شمسۀ مذهب و منقش (عشر و خمس به تحریر کوفی)، فواصل آیات گل زرین پرپر دانه نشان، قف (علامت وقف) در فواصل به شنگرف.

عدد اوراق : ۴۷۰.

عدد سطور : ۹ (دارای ترجمۀ زیر نویس).

اندازۀ نوشته ها : ۴۴ × ۲۸ سم.

اندازه اوراق : ۴۸ × ۳۰ سم

جلد : تیماج قهوه یی ضربی .

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۳۹
—
۲۰۶۵

قرآن مترجم، اصل نسخه از آیۀ ۵۴ سورۀ «بقره» تا پایان سورۀ «مسد». بقیه از آغاز و انجام کسرنویسی شده، حواشی معلق به فوائد قرائی و اختلاف قراآت.

ترجمه فارسی کهن، غالباً مربوط به قرن ششم، کمتر دارای لغات عربی. رسم الخط بیشتر تابع عربی، کاف و گاف هر دو دارای یک سرکش، پ و چ و ژ غالباً دارای یک نقطه، آنکه و آنچه به صورت انج و انک، اما دال همه جا بدون نقطه و بدون رعایت قاعدۀ باستانی.

برخی از واژه های پارسی کهن مربوط به این نسخه :

ترانگبین = من نماز دیگر = عشی

ولج = سلوی گرم گاه = ظهر

کوشک = قصر بریان و فر به = سمین

سپرغم = ریحان

- کاغذ : نخودی.
 خط : متن ثلث.
 ترجمه : نسخ.
 کاتب : نامعلوم.
 تاریخ کتابت : غالباً قرن هفتم.
 تزیینات : کلمات مختلف القرائة درحاشیه به زنگار و شنگرف، اسامی سوربه شنگرف، اوراق مجدول به الوان، ترجمه به شنگرف، فواصل آیات خالهای شنگرفی.
 عدد اوراق : ۳۱۲.
 عدد سطور : ۹ (ترجمه زیر نویس چلیپائی).
 اندازه جدول : $۳۶ \times ۲۲/۵$ سم.
 اندازه ورق : ۵۰×۳۲ سم.
 جلد : تیماج قهوه‌یی.
 واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۴۰

۹۵۷

قرآن مترجم ناقص، از آغاز سورة «بقرة» تا آية ۲۲ از سورة «آل عمران» نونویس است و از آية ۲۲ سورة «آل عمران» تا اوایل سورة «احزاب» دارای ترجمه مرتب است و بقیه اغلب نونویسی و بدون ترجمه فارسی. ترجمه آن از فارسی قرن ششم و هفتم حکایت می‌کند.
 در رسم الخط نسخه یاء آخر و مفرد دارای دو نقطه فوقانی است. در ترجمه حروف خاص فارسی بر قاعده عربی کتابت شده است.

بعضی برابرهای فارسی این نسخه :

خوااموشان = صامتون	نومسلمان = مؤلفه
بسگالیدیدی = فیکیدوا	جاسوسان (عربی) = سماعون
هر همه = کلما	در گرفته = محیطه
اوشکفت ای زن = اتعجبین	سپاس داران = شاکرین
زال = عجوز	گرفت خدای = مکرالله
برگماشته و میانجی = وکیل	یک بردگر نشسته = متراکباً
فرموده شدم = امرت	بی سامانان = مسافحین
به سامان کاران = محصنات	وام زدگان = غارمین

کاغذ : نخودی ضخیم صیقلی.

خط متن : محقق جلی خوش.

خط ترجمه : نسخ کهن.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن هفتم.

تزیینات : اسامی سوربخط رقاع زرین محرز فواصل آیات گل زرین ۱۱ پر مربع، نشانه های حواشی شمس و قنديل منقش و مذهب.

عدد اوراق : ۳۴۱.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۳۳ x ۲۲ سم.

اندازه ورق : ۴۰ x ۳۰ سم.

جلد : تیماج ضربی با نقوش هندسی شمس، گوشه ها و حواشی که تاحدی محوشده واقف : نامعلوم.

تاریخ وقف : به احتمال قوی قبل از نیمه دوم قرن ۱۰ (چون مهر کتابخانه با تاریخ ۹۷۲ بر اوراق آن مشاهده می شود).

۴۱
—————
۴۶۶

قرآن مترجم ناقص، ازآیه ۴۷ سورة «بقرة» تاآیه ۱۱ سورة «جن» دارای ترجمه فارسی کهن ظاهراً از سده ۶ و ۷ و حاوی لغات و ترکیبات جالب است مثلاً:

برانگیز = حَرَضَ	آبگینه = رُجَاجَة
سپاس داری کنندگان = حامدون	روزن = مِشْكُوَة
گمبوده کند = يُضِلُّ	استوار = امین
گروش = ایمان	همبازان = شرکاء
بسودن = مساس	دست درزده دار = اِسْتَمْسَكَ
نوش و گوارنده = قَنِيئُ	آب دستانها = اباریق

در رسم الخط قواعد کهن دیگر نسخه های قرن ششم و هفتم رعایت شده از جمله یاء آخر کلمه دارای دو نقطه فوقانی و در ترجمه این دو نقطه غالباً روی یاء نکره است.

کاغذ: حنایی روشن آهار مهره.

خط متن: ریحان.

خط ترجمه: نسخ کهن.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن هفتم.

تزیینات: اوراق مجدول به جدول عریض زر و شنگرف، فواصل آیات گل شش پر و هفت پر زرین مرصع، نشانه های حواشی شمشه و قندیل زرین، سر سوره ها کتیبه ساده زرین اسلیمی دار، اسامی سوره به خط رقاع با سفیده.

عدد اوراق: ۳۷۹.

عدد سطور: ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ زیرنویس).

اندازه جدول: ۲۸×۱۹ سم.

اندازه ورق: $۳۷/۵ \times ۲۹$ سم.

جلد: تیماج ضربی ترنجدار.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

یادداشت: نقش مهری به هیأت تاج با عبارت «وقف روضه رضویه علیه السلام» در چند موضع این نسخه وجود دارد.

۴۲
—————
۷۱۵

۹۴

قرآن مترجم، از آیه چهارم سوره «بقره» تا آخر سوره «انعام»، زبان ترجمه استوار و نمایانگر نثر فارسی قرن ۶ و ۷ است.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط: متن نسخ ریحانی.

ترجمه: نسخ تحریری.

کاتب: خسرو بن کافی بن شهریار بن غائب الاصطهبانی.

تاریخ تحریر: ظاهراً قرن هفتم.

تزیینات: سر سوره آل عمران کتیبه زرین با نقش هندسی و اسلیمی، فواصل آیات

اختر زرین مرصع، نشانه های حواشی شمشه زرین لاجوردی.

عدد اوراق: ۲۲۲.

عدد سطور: ۵ (با ترجمه زیرنویس چلیپایی).

اندازه نوشته ها: $۲۳/۵ \times ۱۶$ سم.

اندازه ورق: $۳۳/۵ \times ۲۵$ سم.

جلد : تیماج عنابى .

واقف : نامعلوم .

تاریخ وقف : ظاهراً پیش از قرن ۱۱ (چون مهر مورخ ۹۷۲ کتابخانه روضه مقدسه) را در صدر نسخه دارد .

۴۳
—
۶۳۱

قرآن مترجم شامل نصف اول قرآن مجید یعنی از آغاز سوره « فاتحه » تا آخر سوره « كهف » . دارای ترجمه كهن كه غالباً نثر قرن ششم و هفتم است . این نسخه از نظر لغت و زبان و لهجه دارای اهمیت است چون ترجمه فارسى آن معرب است بعضى لغات و برابرهاى فارسى آن از این قبیل است :

سخن درست = حكمت گزیدند = رضوا

مه بدل گیریت = لا تشتروا بی بیم = آمتا

هزینه مى كند = ینفق نگرست چشم = لمع البصر

أنه گفتیم = الم اقل بی آمیغ = خالص

شكاف = كهف دست چپ = شمال

سررو = سفر بساوید = و امسحوا

كاغد : نخودی ضخیم صیقلی .

خط متن : محقق جلی .

خط ترجمه : نسخ بسیار خوش با شیوه خاص و زیبا و گاه به شیوه مسلسل .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن هفتم .

تزیینات : اسامى سور به شنگرف و زنگار به قلم محقق، ترجمه و سجاوندی به

شنگرف.

عدد اوراق: ۴۲۶.

عدد سطور: ۱۴ (۷ متن و ۷ ترجمه).

اندازه نوشته‌ها: ۱۸×۲۳ سم.

اندازه ورق: ۲۷×۳۵ سم.

جلد: تیماج خرمایی ضربی باترنجها و سرترنجها.

واقف: حاجی نهال.

تاریخ وقف: جمادی الثانی ۱۰۴۷.

۴۴
—————
۶۳۲

قرآن مترجم از آغاز سوره «بقره» تا آیه ۲۹ سوره «لقمان» یعنی اندکی بیش از دوثلث قرآن مجید مترجم به ترجمه فارسی کهن. در ترجمه، لغات عربی نیز فراوان بکار گرفته شده و ارزش لهجی ترجمه بیشتر بخاطر بکار بردن اعراب در آن است.

بعضی برابرهای فارسی این نسخه:

آبگینه = زجاجه

تمام سلاح بیداران دشمن خویش = حاذرون

سپندان = خردل

استهیده بر معصیت = مرید

دستگاه محکم = عروة الوثقی

کاغذ: حنایی ضخیم.

خط متن: ریحان.

خط ترجمه: نسخ کهن.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن هفتم.

تزیینات : سر سوره ها کتیبه زرین، اسامی سوره به کوفی وثلث با سفیده ولاجورد
 نشانه های حواشی شمشه یی وفتدیلی ، فواصل آیات دواير زرین مجدول، سجاوندی
 به شنگرف، صفحه اول تذهیب کهن عالی داشته که قسمت اعظم آن از میان رفته
 است.

عدد اوراق: ۲۹۲

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه نوشته ها: ۲۷ × ۲۱ سم.

اندازه ورق: ۳۶ × ۲۸ سم.

جلد: تیماج گلی ضربی.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

۴۵
 ———
 ۶۹۱

قرآن مترجم، کامل (پانزده برگ از آغاز و سه صفحه از انجام نونویس و بدون
 ترجمه) دارای معرفی و خواص سوره در حاشیه. هرچند ترجمه کهن می نماید اما
 خالی از لغات و ترکیبات غریب و نادر پارسی است.

کاغذ: حنایی و نخودی آهاری.

خط: متن ثلث محقق.

ترجمه : نسخ کهن.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن هفتم.

تزیینات : سر سوره ها زعفرانی تحریردار، فواصل آیات گل زرد چار پر،
 نشانه های حواشی شمشه زرد زنگاری گرهدار.

جلد : تیماج ضربی ترنجدار.

واقف : نامعلوم.

تاریخ وقف : مهر کتابخانه روضه مقدسه رضویه در قرن دهم را در صفحه ۳۸۸

دارد.

۴۶
—————
۹۷۸

قرآن مترجم کامل، اما ۸ برگ از آغاز و ۷ برگ از انجام نسخه ظاهراً در قرن ۱۲
ننویسی شده و بدون ترجمه است و اوراق سوره های «قمر»، «رحمن» و «واقعه» غیر
مرتب صحافی شده است. فضیلت سوره ها در حاشیه به شنگرف کتابت شده.

کاغذ : نخودی تیره آهار مهره.

خط متن : ثلث ماوراء النهری.

خط ترجمه : نسخ کهن.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن هفتم.

تزیینات : دو صفحه آغاز سوره های «اعراف»، «مریم» و «ص» دارای نقوش
و تذهیب سست و خام، سر سوره ها کتیبه زرین ساده، اسامی سوره با سفیده بخط رفاع،
ترجمه به شنگرف، اوراق مجدول به شنگرف و لاجورد، فواصل آیات گل ۸ پر مرصع،
نشانه های حواشی شمس.

عدد اوراق : ۵۱۱

عدد سطور : ۱۳ (ترجمه زیر هر کلمه کتابت شده، کاتب فاصله یی برای کتابت
ترجمه نگذاشته است).

اندازه جدول : ۲۷ × ۲۱ سم.

اندازه ورق : ۲۶ × ۳۰ سم.

جلد : تیماج کهنه.

واقف : عبدالله.

تاریخ وقف : ظاهراً قرن ۱۲ .

مهرهای عرض پس از تاریخ ۱۲۷۰ در صدر و ذیل نسخه دیده می شود.

$$\frac{47}{981}$$

قرآن مترجم، ۱۴ برگ از آغاز و ۸ برگ از آخر نونویس و بدون ترجمه، زبان ترجمه زبانی پارسی استوار و روان است و ترکیبات جالبی دارد.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط : ریحان مقصوره.

ترجمه : نسخ.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن هفتم.

تزیینات : اوراق مجدول به شنگرف، اسامی سور به شنگرف و بقلم رقاع، فواصل آیات دارای نشانه های گل زرد چار پر مرصع.

عدد اوراق : ۳۷۶.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول : ۳۲/۵ × ۱۸/۵ سم.

اندازه ورق : ۳۷ × ۲۳ سم.

جلد : تیماج ضربی ترنجدار.

۴۸
۹۶۵

قرآن مترجم کامل، یک برگ از آخر نونو یس و بدون ترجمه است. ترجمه قرآن نمایانگر نثر قرن ششم و اوایل هفتم است ولی کتابت ترجمه با بی اعتنائی صورت گرفته و اغلب غیرمنقوط است.

کاغذ : نخودی آهارمهره (بعض اوراق صورتی رنگ).

خط متن : ریحان خوش که کاتب به سرعت نوشته و آخر حروف را اغلب قلم انداز کرده بعض حروف را مسلسل و پیوسته نوشته است.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : قرن هفتم.

تزیینات : نشانه های حواشی، بادامی، شمشه و قندیل زرین و منقش، فواصل آیات ستاره نشان و گل شش پر مرصع، صدر نسخه تمام تذهیب و منقش بوده همچنین دو صفحه افتتاح تمام تذهیب بوده که قسمت اعظم آن از میان رفته است، سر سوره ها کتیبه مخطط دارای بادامچه مذهب در سمت بیرونی صفحه، اسامی سور بقلم رفیع به زر و تحریر.

عدد اوراق : ۴۸۶.

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۱۳ × ۱۵ سم.

اندازه ورق : ۳۰/۵ × ۲۲ سم.

جلد : تیماج خرمائی.

واقف : بابا ابراهیم ارباب طرب.

تاریخ وقف : ظاهراً ۱۱۰۶.

۴۹
۶۲۲

قرآن مترجم ناقص از آغاز تا آخر سورة كهف (نیمه اول قرآن مجید) سورة فاتحه و اوایل بقره نونویس و بدون ترجمه، دارای ترجمه فارسی استوار و روان که دران کلمات عربی نیز وجود دارد.

کاغذ : نباتی تیره ضخیم.

خط : محقق جلی خوش.

ترجمه : نسخ خوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن هفتم.

تزیینات : بعض سرسوره ها کتیبه های زرین، اسامی سور بقلم رقاع باسفیده و تحریر، نشانه های حواشی شمه و قندیل زرین ظریف، ترجمه ها به شنگرف، فواصل آیات گل ۸ پر زرین مرصع.

عدد اوراق : ۲۶۱.

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۲۶ × ۲۰ سم.

اندازه ورق : ۳۶/۵ × ۲۸/۵ سم.

جلد : تیماج خرمائی ضربی ترنجدار.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۵۰
۶۷۴

جزوه مترجم، با ترجمه تحت اللفظ فارسى كهن. (جزو ۱۴، سورة حجرو قسمتى از نحل).

كاغذ : نخودى ضخيم آهارى.

خط متن : ثلث ريحانى.

خط ترجمه : نسخ خام.

تاريخ كتابت : ظاهراً قرن ۷.

تزيينات : دو صفحه اول تمام منقش به نقش خام، اوراق مجدول به قهوهيى، فواصل آيات نشانه هاى قهوهيى درون زرد.

عدد اوراق : ۳۸.

عدد سطور : ۶ (بعلاوه ترجمه زير نويس).

اندازه جدول : ۱۵ × ۱۸/۵ سم.

اندازه ورق : ۲۰ × ۲۳ سم.

جلد : تىماج مشكى.

واقف و تاريخ وقف : نامعلوم.

قرآنهاى مترجم

در

قرن هشتم

قرآن مترجم کامل، نصف سورة فاتحه واز سورة «لیل» تا سورة «فلق» نونویس و بدون ترجمه است. ترجمه قرآن کهنه ترا از ترجمه های قرن ۸ می نماید و حاوی لغات و ترکیبات جالب فارسی است که در شماره اول مجله «مشکوة» نمونه هایی از آن بوسیله دکتر یاحقی تحقیق و طبع شده است.

کاغذ : نخودی تیره آهار مهره.

خط قرآن و ترجمه : نسخ جلی و خفی.

کاتب : محمد بن محمد بن ابراهیم ملقب به نجم التوری.

تاریخ کتابت : روز آدینه پنجم ربیع الآخر سنه ۷۵۹.

تزیینات : صفحه اول موجود اصل نسخه دارای دو کتیبه مذهب ولی رنگ رفته،

نشانه های حواشی شمس و بادامی مرصع، سجاوندی به شنگرف، فواصل آیات دوایر کوچک شنگرفی، اسامی سور به شنگرف.

عدد اوراق : ۴۷۵.

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۲۷ × ۵/۲۰ سم.

اندازه ورق : ۳۲ × ۲۶ سم.

جلد : تیماج ضربی ترنجدار.

واقف : نامعلوم.

تاریخ وقف : ظاهراً قرن نهم (چون مهرى كه به هیأت تاج است و ظاهراً مربوط به قرن نهم است در چند موضع نسخه خوانده مى شود.

۵۲
—————
۱۱۵۴

قرآن مترجم با ترجمه فارسى كهن، سرصفحه از آغاز كسر دارد.

نمونه برخى از واژه هاى پارسی این نسخه :

واگردى = تَبَوُّء	وامى پوشانید = تَكْتُمُونَ
بزه = اِثْم	روزمى گذاریم = نَظِلُّ
كلاغ = عُراب	ایمان آورنده = مُقْتَصِدَة
رشوت = سَحْت	بادهای خاك پاشنده = ذاریات
درشت خو = فَظَّ	درشت دهن = غَلِیظُ الْقَلْبِ
پدر پریان = جَانَّ	واپس استادگان = مُسْتَأْخِرِينَ

كاغذ : نخودی آهارمهره.

خط : متن، ریحان.

ترجمه : نستعلیق اوایل، هر دو متوسط.

کاتب : حاج زكى همیانی.

تاریخ کتابت : پنجم رجب ۷۱۵ هـ. ق.

تزیینات : ترجمه به شنگرف، سرسوره ها کتیبه زرین نیزه دار، نشانه های حواشی شمس زرین محرز، اسامى سور به قلم زر و رقاعگونه، فواصل آیات گل زرین، صفحه آخر نسخه تمام تذهیب با شمس نیزه دار و کتیبه های لاجوردی و حواشی گره بندی. (نسخه وصالى شده و غالباً محو و مطموس است).

عدد اوراق : ۲۳۹ .

عدد سطور: ۱۷ (باترجمه زیرنویس ۳۴).

جلد: تیماج قهوه‌یی.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

۵۳
—————
۲۹۳

قرآن مترجم، از سوره «ص» تا آخر قرآن مجید، ترجمه به ترکی چغتائی، ترجمه ترکی بظواهر قدیمی تر است چه کاتب که آن را در ۷۳۷ هـ. کتابت نموده، نوشته است که آن را از «مسوده سقیم و نسخه عقیم» نقل کرده است. ترجمه از نظر رسم الخط و نقطه گذاری حروف خاص برای ترکی نیز مهم است. نسخه علاوه بر آنکه ترجمه تحت اللفظ و ترجمه به معنی و مراد دارد پس از هر سوره تفسیر آن سوره آمده است، شرح سوره پیش از هر سوره بتفصیل آمده است.

کاغذ: نخودی روشن آهار مهره.

خط متن: محقق.

ترجمه و تفسیر: نسخ کهن بعض حروف پیوسته و مسلسل.

کاتب: محمد بن شیخ یوسف اباری مشهور به سید خطاط.

تاریخ کتابت: ۱۰ شعبان ۷۳۷ هـ. ق.

(رقم کاتب خیلی شکایت آمیز است و رقم را با عبارت:

«فرغ من ابتلاء تحریر هذا الدفتر ...» آغاز کرده و نسخه منقول منها را مسوده

سقیمه و نسخه عقیم خوانده است و این کار را برای خودش مؤن عظیم و عذاب الیم دانسته است).

تزیینات: صدر نسخه دارای شمس مذهب، دو صفحه افتتاح دو سر لوح مذهب

هندسی و دو کتیبه در ذیل صفحات، سر سوره ها کتیبه های مذهب مختلف الطرح با

نشان حاشیه خدنگی، نشانه های حواشی شمه و قنذیل، فواصل آیات گل شش پر
 زرین، اسم جلالت همه جا به زر و تحریر، عناوین تفسیری به شنگرف.
 عدد اوراق: ۳۵۶.

عدد سطور: ۷ (بدون ترجمه زیر نویس) و ۱۳ (صفحات تفسیر).

اندازه نوشته ها: ۲۹ × ۱۶ سم.

اندازه ورق: ۳۵/۵ × ۲۵/۵ سم.

جلد: تیماج ضربی. ضرب شمشه گرهدار.

۵۴
۱۴۶۸

قرآن مترجم کهن، ترجمه فارسی قرن ۶ و ۷، ترجمه به مراد ومعنی، ۳ برگ
 از آغاز و ۵ برگ از انجام نسخه اصل ساقط شده و نونویس و بدون ترجمه است.
 رسم الخط ترجمه قدیمی و کهن، دال و ذال بر قاعده قدیم، «آنکه»، «آنچه» و بلکه
 بدون «ها»، «که و چه» به صورت «کی و چی» حروف فارسی منقوط دارای یک
 نقطه. از اشتباهاتی که در کتابت مشاهده می شود پیداست که نسخه از روی نسخه
 مترجم کهن تری کتابت شده.

بعضی برابری های این نسخه :

شبنگاه = عشی	بفریبانید = وسوس
در گنجد و شاید بود = فعی	خانه نشینان = قاعدین
هراسان = مشفقین	کین کشیدیم ما = انتقمنا
خواهشگر = شفیع	ناپسند باشید = کرهتمو
شبیفته کرده است = شغف	در زانو افتاده = جائیه
آوندها = آنیه	گردن آور = عالی

آب دستانها = اکواب الفغده باشد = کسبو

گریختن جای = مقر رستن = فوز

برزگران = کفار پاره پاره = کسفا

کاغذ : نخودی آهارمهره ضخیم.

خط : متن محقق خوش.

ترجمه : نسخ کهن.

کاتب : نامعلوم (اوراق نونو یس بقلم حسین بن علی تیموری در ۱۲۷۳ م).

تاریخ کتابت : قرن هشتم هجری.

تزیینات : سر سوره ها کتبه های عالی مذهب مختلف الطرح، نشانه های حواشی

شمسه و قندیل مذهب، فواصل آیات گل پر پر زرین، اوراق مجدول به لاجورد.

عدد اوراق : ۴۷۰.

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول : ۵/۴۴ × ۲۸ سم.

اندازه ورق : ۵۴ × ۲۷/۵ سم.

جلد : تیماج ضریبی.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم (مهر وقف کتابخانه مؤرخه ۹۷۲ بر حاشیه آغاز جزو

ششم موجود است).

۵۵

۴۴۲

قرآن مترجم ناقص (دو برگ از آغاز تا آیه ۱۹ «بقره» نونو یس و از آنجا تا آیه

۱۱۴ «بقره» ساقط است، یک برگ آخر نسخه از سوره «کافرون» به بعد نونو یس

و بدون ترجمه است). نسخه چه از نظر رسم الخط ترجمه و چه از نظر زبان حائز

اهمیت است. فواید تجویدى و تفسیرى درحاشیه دارد. و یژگیهای رسم الخط: «که» به صورت «ه» حروف متصله که پیش از کاف آمده چسبیده به سرکش کاف، حروف منقوط فارسى تابع نقطه گذارى عربى، «پ» گاهى با صه نقطه. بعضى برابرهاى فارسى نسخه :

بزه = جناح	کودک خرد = طفل
آرمیدگان = مُخْبِتین	نه سخن گویند = لا یَنْطَقُون
بازدارد = یدافع	نه بساو یدست = لم یمسسنی .
ترسکاران = خاشعون	بى فرمان = عقیّ
کینه کشیدیم = انتقمنا	فراش = میهاد
اندیشه = ظَنّ	دیو = چنّ

کاغذ : نباتى آهار مهره ضخیم.

خط متن : محقق.

ترجمه : نسخ کهن.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۸ .

تزیینات : فواصل آیات دوایر زرد منقوط با شنگرف و زنگار، سجاوندی به شنگرف، نشانه‌های حواشی شمس‌های ملون دارای کلمه کوفی در وسط، اسامی سور به شنگرف.

عدد اوراق : ۲۸۰.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه نوشته‌ها : ۳۳ × ۲۲ سم.

اندازه ورق : ۴۰ × ۲۹/۵ سم.

جلد : تیماج مشکى.

واقف : نامعلوم (ظاهراً محمد رضا).

تاریخ وقف : ظاهراً ۱۱۵۰ هـ .

یادداشت :

- ۱ - از آخر سورة انفطار به بعد ظاهراً در قرن ۱۰ نونویسی شده و خط ترجمه هم فرق دارد و خط ترجمه خوش است.
- ۲ - در چند موضع «مهرالعبد علیرضا الحسینی» به نظر می رسد.

۵۶

۴۱۵

قرآن مجید مترجم، که ظاهراً کتابت و ترجمه آن در ماوراء النهر صورت گرفته. بعض آیات از آن جمله سورة «قدر» در آغاز از قلم افتاده بعد در حاشیه ظاهراً در همان عصر هریک در محل و موضعش افزوده شده است، نسخه از نظر لغات فارسی خالی از اهمیت نیست؛ مثلاً:

بی فرمانی = طغیان	الفخته = کسبت
شوی کند = ینکحن	نگاهبان = دلیل
کبی = قرده	فراخ عطا = واسع
	فرو میراند = اطفا

کاغذ : نخودی نازک آهارمهره.

خط متن : ثلث ماوراء النهر.

خط ترجمه : نسخ شکسته کهن.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن هشتم.

تزیینات : چهار صفحه افتتاح منقش با زعفران و شنگرف با کتیبه های نقش هندسی و حواشی اسلیمی و گره بندی، فواصل آیات گل زرد، نشانه های حواشی

خندنگ نقاشی، اوراق مجدول به شنگرف ولاجورد، بعض صفحات مجدول به شنگرف.

عدد اوراق : ۳۸۶.

عدد سطور : ۱۵ (با ۱۵ سطر ترجمه).

اندازه جدول : $۲۱ \times ۳۳/۵$ سم.

اندازه ورق : ۲۷×۴۳ سم.

جلد : بیرون میشن قرمز لبه دار، درون تیماج ضربی با ترنج و گوشه ها.

واقف : نامعلوم.

تاریخ وقف : نامعلوم (ولی قبل از نیمه دوم قرن ۱۱ چون چندین مهر عرض دبدازانجمله مهر دارای تاریخ ۱۰۳۲ در صدر نسخه دیده می شود).

۵۷
۱۸۴

قرآن مترجم، شامل نیمه اول (تا آخر سوره کهف)، برگ اول، برگ هایی از آخر و سوره کهف نو نویس و بدون ترجمه است.

ترجمه قرآن؛ فارسی ماوراءالنهر و از نظر فراوانی لغات و ترکیبات فارسی حائز اهمیت فراوان است. رسم الخط ترجمه و رعایت نقطه گذاری دال و ذال بر قاعده قدیم است.

از جمله معادلهای فارسی این نسخه :

خواستان شدید = اقرنا	نابینندگان = امیون
گروش = ایمان	یا همی اومید داریت = افتطمعون
کنده = خُفره	گرد اندر گیرد = احاطت
کشته کردیت = قتلتم	بندیان = اساری

آشتی افگنیت = تهلحوا خو یشتن سپارنده = متوکلین

نپینده گرو گانی به دست ستاننده = کاتباً فرهان مقبوضه

درشت سخن = قَظ

زبون داشتگان = مستضعفین

دوان به پایهاء خویش = سعياً

سطبر = غلیظ

زفانها = السنة

کاغذ : حنایی روشن آهارمهره ضخیم.

خط متن : محقق جلی خوش.

خط ترجمه : نسخ خوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : قرن ۸.

تزیینات : نشانه های حواشی شمسه و قندیل مرصع ومذهب، اسامی سور به قلم

رقاع با سپیده و تحریر بر کتیبه های زرین، فواصل آیات ستاره نشان، سجاوندی به شنگرف.

عدد اوراق : ۴۳۶.

عدد سطور : ۱۴ (۷ متن و ۷ ترجمه).

اندازه نوشته ها : $27 \times 17/5$ سم.

اندازه ورق : $28 \times 36/5$ سم.

جلد : نیماج ماشی .

واقف وتاریخ وقف : نامعلوم. (ملاحظات عرض از سال ۱۱۵۴ به این طرف

در نسخه دیده می شود).

یادداشت : نسخه در ۱۱۵۱ تعمیر شده و در ۱۰۷۸ بقلم محمد هاشم بن حافظ

محمد مشهدی کسر نویسی شده است.

۵۸
۶۲۱

قرآن مترجم ناقص، از آیه ۱۰۹ سوره «کَهِف» تا آیه ۲۲ سوره «حَشْر» ازان پس تا آخر قرآن نونویس و بدون ترجمه است.

کاغذ: نباتی ضخیم، اوراق نانویس، حنایی.

خط متن: محقق جلی خوش.

ترجمه: نسخ خوش.

کاتب: نامعلوم، کاتب اوراق اخیر حسین بن علی تیموری.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن هشتم، کتابت اوراق آخر در ۱۲۷۳ هـ. ق.

تزیینات: سر سوره ها کتیبه های ظریف لاجوردی مذهب، اسامی سوره به رقاع با سپیده، نشانه های حواشی شمس و قنديل و بادامچه مذهب مجدول به لاجورد، ترجمه به شنگرف، فواصل آیات گل ۸ پر مرصع.

عدد اوراق: ۲۷۰

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه نوشته ها: ۲۷ × ۲۰ سم.

اندازه ورق: ۲۹ × ۳۸ سم.

جلد: ساغری ضربی خرمائی روشن.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

۵۹
۷۵۱

قرآن مترجم ناقص، از اول قرآن تا آیه ۹۱ سوره «بنی اسرائیل»، سوره فاتحه و از

آیه ۲۳ سوره «ابراهيم» تا آخر نسخه غير مترجم است. نسخه هر چند از نظر آرايش و صحافت و زيبا نويسى ارزش ظاهرى كمترى دارد اما داراى فوايد تفسيرى، صرفى و نحوى، بلاغى و لغوى فراوان است كه از اين حيث يكي از نسخه هاى كم نظير است.

كاغذ: نخودى ضخيم صيقلى.

خط قرآن: نسخ آميخته به ربحان.

كاتب: نامعلوم.

تاريخ كتابت: ظاهراً اوایل سده هشتم.

تزيينات: ندارد.

عدد اوراق: ۳۴۳.

عدد سطور: مختلف (غالباً ۷ و ۸ و بعض صفحات ۴ سطر).

اندازه نوشته ها: مختلف.

اندازه ورق: ۱۹ × ۱۲ سم.

جلد: يك طرف: تيجاج ضربى.

واقف: نامعلوم.

تاريخ وقف: (از ۱۱۵۴ به بعد ملاحظه و مهر دخول عرض دارد).

۶۰
—
۶۷۶

قرآن مترجم با ترجمه فارسى استوار و روان از آیه ۵ «بقره» تا آیه ۹ سوره «اعلى». مرحوم دكتور رجائى دريادداشتى اين قرآن را از نظر ترجمه بسيار دقيق و زيبا و حائز اهميت دانسته است. ظاهراً ترجمه نسخه كهن تراز كتابت آن است.
كاغذ: نخودى آهارمهره.

خط: متن محقق جلی، ترجمه نسخ خوش.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً اواخر قرن هشتم.

تزیینات: اسامی سور به خط رقاغ خوش زرین و محرر، ترجمه و سجاوندی به شنگرف، فواصل آیات دوایر زرین محرر، نشانه های حواشی شمس و ترنج لاجوردی مذهب، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد.

عدد اوراق: ۴۶۴.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول: $۱۷/۵ \times ۲۷$ سم.

اندازه ورق: ۳۴×۲۵ سم.

جلد: تیماج ماشی.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

۶۱
—
۱۱۳۳

قرآن مترجم کامل، از سورة «فیل» تا پایان قرآن نونویس و بدون ترجمه.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط متن: ریحان.

ترجمه: نسخ کهن.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن هشتم.

تزیینات: اسامی سور سجاوندی به شنگرف، فواصل آیات دوایر کوچک شنگرفی.

عدد اوراق: ۳۲۴.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه نوشته ها: ۱۷ × ۲۲ سم.

اندازه ورق: ۲۱ × ۲۹ سم.

جلد: تیماج مشکی.

واقف: کربلایی محمد حسن نانوا فرزند محمد تقی نانوا.

تاریخ وقف: رمضان ۱۲۸۹ هـ. ق.

۶۲
—
۶۳۳

قرآن مترجم ناقص، از آیه ۹۱ سوره «بقره» تا سوره «همزه» از آن به بعد دو برگ آخر نسخه نونویس و بدون ترجمه است. ترجمه قرآن هر چند کهن می نماید ولی شامل لغات غریب نیست و گاه اشتباهاتی در کتابت و قصوری در ترجمه دیده می شود.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط متن: محقق ترکستانی.

خط ترجمه: تعلیق آمیخته به نسخ.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن هشتم.

تزیینات: اسامی سور و ترجمه و آغاز جزو جدول اوراق به شنگرف، فواصل آیات دوایر زعفرانی با محیط شنگرفی.

عدد اوراق: ۴۶۴.

عدد سطور: ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۶ × ۱۹ سم.

اندازه ورق: ۳۶ × ۲۸ سم.

جلد: تیماج (یک طرف جلد ضربی).

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم (در چند موضع نسخه مهری با این سجع دیده می شود:

(آنکه خاک در علی ولیست محسن بن محمد داعی است سنه ۹۷۰).

$$\begin{array}{r} ۶۳ \\ \hline ۲۱۶۲ \end{array}$$

قرآن مترجم ناقص (از اوایل آیه ۱۶۷ تا اواسط آیه ۲۵۱ سورة بقره و از اوایل آیه ۱۷۲ سورة آل عمران تا سورة اخلاص)

این نسخه دارای ترجمه فارسی کهن غالباً مربوط نثر قرن ۷ و ۸ و به زبان خراسان شرقی و ماوراء النهر نزدیک است. ترجمه نسخه در حاشیه به صورت چلیپائی نوشته شده و همه سلیس و روان و استوار و به فهم نزدیک است. کمتر لغات و ترکیبات مهجور دارد و وجود لغاتی از قبیل بیران (ویران)، شارستان (شهرستان) و پلک زدن نیز رسم الخط قرآن ارتباط ترجمه را به ماوراء النهر و خراسان خاوری مسلم تر می سازد. کاغذ: نخودی روشن و نازک آهارمهره.

خط: متن ثلث ترکستانی و ترجمه حاشیه نسخ کهن (در رسم الخط ترجمه رعایت نقاط و کشش گاف بر اساس حروف عربی است تنها ۳ سه نقطه دارد، مثل مرده و دوزخ، آنکه و آنچه هم بصورت انج و انک کتابت شده). کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۸ و اوایل قرن ۹، گو یا نسخه در هند کتابت شده. تزیینات: اسم جلاله همه جا به خامه زر، آغاز آیه در حاشیه به شنگرف،

سجاولندی به شنگرف، جداول صفحات به شنگرف و لاجورد، فواصل آیات گل شش
پر زربین با دانه های لاجورد، نشانه های حواشی شمشه و ترنج لاجوردی و منقش
و مذهب، عناوین ربع و نصف و غیره بین این نشانه ها با لاجورد و سفیده، سرسوره ها
کتیبه منقش و زرین، اسامی سور بر زمینه زر با سفیداب و به قلم رقاعگونه.

عدد اوراق: ۴۵۳.

عدد سطور: ۱۵.

اندازه کمند: ۵۳ × ۲۹ سم.

اندازه ورق: ۵۹ × ۳۴ سم.

واقف: نامعلوم.

۶۴
—————
۱۹۲۴

قرآن مترجم ناقص، از آیه ۶۷ سوره بقره تا آخر سوره تکوین. نسخه قدیم و گویا از
آثار نثری قرن ششم و هفتم باشد.

ترجمه تفسیری این نسخه در حاشیه کتابت شده و بیشتر ترجمه به معنی است
و جملات معترضه برای توضیح مطالب فراوان دارد. هر چند که نسخه قدیمی و لهجه
نزدیک به لهجه قدیم ماوراءالنهر است ولی لغات مهجور و لغات اصیل و ناب فارسی
کمتر دارد.

در عوض نکات دستوری و جمله بندی قابل توجه و قابل تحقیق دارد.

کاغذ: نخودی آهارمهره.

خط: متن ثلث جلی ترکستانی.

ترجمه: نسخ آمیخته به ثلث.

کاتب و تاریخ کتابت: ظاهراً کتابت قرن هشتم.

تزیینات: کلماتی که به منظور نشان دادن اختلاف قراءت وقواعد تجویدی درحاشیه آمده به شنگرف و لاجورد، اسم جلاله همه جا باشنگرف، اوراق مجدول به شنگرف و لاجورد ترجمه به صورت چلیپائی درحاشیه، فواصل آیات اختر زرین مرصع، نشانه های حواشی شمس و ترنج زرین و مرصع، سرسوره ها کتیبه منقش، اسامی سور به قلم رقاع به زر و تحریر مشکی، رموز وقف به شنگرف.

عدد اوراق: ۴۶۵.

عدد سطور: ۱۵.

اندازه جدول: $۱۹/۵ \times ۳۶$ سم.

اندازه ورق: ۳۳×۶۰ سم.

جلد: مقوا عطف تیماج.

واقف: یحیی.

تاریخ وقف: نامعلوم.

۶۵
—
۱۹۲۲

قرآن مترجم کامل (که برگ اول و آخر نونو یس است) با ترجمه فارسی کهن ولی نارسا. گویا کاتب از عهده نقل ترجمه از نسخه کهن تر برنیامده است و در برخی موارد ترجمه نارسا و گاهی نادرست است. قسمت های مهمی از قرآن ترجمه نشده و قسمت هایی از ترجمه به مرور محو و مضموس شده، به هر حال اصل ترجمه گویا مربوط به قرن ۶ بوده است، تمام صفحات وصالی و بعضاً کسرویسی شده.

کاغذ: حنائی ضخیم آهار مهره.

خط: متن ریحان.

ترجمه: نسخ.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً اواخر قرن ۷ یا اوایل ۸.

تزیینات: دو قطعه از تذهیب و کتیبه صفحه دوم مانده، اوراق مجدول به الوان و تحریر، نشانه های حواشی شمس و تریج منقش که غالباً در صحافی قطع شده، ترجمه به شنگرف، رموز به شنگرف، فواصل آیات گل زرین مشعر و مرصع.

عدد اوراق: ۳۲۸.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول: $۳۳/۵ \times ۲۱/۵$ سم.

اندازه ورق: ۴۰×۲۸ سم.

جلد: تیماج مشکی، درون تیماج عنابی ضربی.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

۶۶
—
۷۰۴

قرآن مترجم ناقص (دو برگ از اوّل یعنی سوره «فاتحه» و آغاز سوره «بقره» افتاده و از سوره «عصر» تا آخر قرآن نیز نونویسی شده است و قسمتهایی از مسوره های «مبا» و «فاطر» نیز ساقط است). قرآن ظاهراً به اواخر قرن ۷ و اوایل قرن ۸ می رسد. و زبان ترجمه قدیمی تر از کتابت است و قطعاً تا قرن پنجم می رسد و این از اشتباهاتی که کاتب در نقل و استنسخ کرده، پیداست.

زبان ترجمه، زبانی بس استوار و دارای لغات فراوان فارسی کهن و اغلب مربوط به نواحی ماوراءالنهر و خراسان شرقی است. و در آن و یژگی های لهجه بخارا و بلخ فراوان دیده می شود. رسم الخط کاملاً کهن و کلمات اغلب در هم آمیخته و حروف برخی بی نقطه است.

در ذیل چند لغت به طور نمونه آورده می شود:

نرسک = عدس	باریگران = انصار
آبخور = مشرب	به سگالیدند = مکروا
پای گشاده کندش = طلقها	زبر = فوق
پای گشاده کردن = طلاق	می پوشانیت = نکتمون
خبزیت = قُومُوا	کسهاء نامه = اهل الکتاب
بیخ = دابر	می خوانیت = ندرسون
مزکت = مسجد	خوش منشی = طوع
درویت = حصدم	نا خوشی = کره
و بدم رفتند = و اتبعوا	گردن کشی کردیت = استکبرتم
سپاه خدا = حزب الله	پس روی کردند = اتبعوا
او می فرمائیت = اَنَاْمُرُوْنَ	و پشت خم دهیت = وَاَرَكُمُوا
استوار داریم = نُؤْمِنُ	و باری خواهیت = واستعینوا
	کاغد: حنائی ضخیم صیقلی.

خط: نسخ تحریری (متن جلی و ترجمه خفی تر).

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن هشتم.

تزیینات: سجاوندی و اسامی سور به شنگرف.

عدد اوراق: ۵۲۰.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه نوشته ها: ۲۵ × ۲۰ سم.

اندازه ورق: ۲۹ × ۲۵ سم.

جلد: تیماج قهوه‌یی ضربی.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

$$\frac{67}{652}$$

قرآن مترجم کامل (چهار برگ از آغاز و شش برگ از آخر نونو یسی شده)، اصل نسخه ظاهراً کتابت قرن هفتم یا اوایل هشتم است ولی نسخه دو بار متن و حاشیه شده بار اول ظاهراً در اوایل قرن ۱۱ و ضالی متن و حاشیه شده و فواید تفسیری در آن حاشیه کتابت شده و ضالی دوم که حاشیه دیگر بر آن افزوده اند؛ در قرن ۱۲ صورت گرفته است و سفید است. برگ های نونو یسی اول و آخر به قرن دهم می رسد.

برخی از واژه های فارسی این شماره :

جنبانیده شدند = زلزله	کینه کشیدیم = انتقمنا
می پرسندت = یسلونک	فال گوی = کاهن
بسودشان = مستهم	تاوان = مغرم
درو یشی = عسرة	خرامنده = مختال
توانگری = مبسرة	نازنده = فخور
استوار داشتن = تثبیت	نانو یسندگان = اُمّیتین
مزکت مکه = مسجد الحرام	بارانیدیم = امطرنا
بیراه کردی مرا = اغو یشی	کوشک = صرح
انباز گویان = مشرکین	بزنی کنید = نکحتم
قافیه گوی = شاعر	

کاغذ : متن حنایی آهار مهره، حاشیه نخودی آهار مهره.

خط : اصل نسخ کهن و حاشیه نستعلیق تحریری.

کاتب و تاریخ کتابت : - ظاهراً قرن هفتم یا اوایل هشتم.

تزیینات : اسامی سور به قلم رقاع به شنگرف، ترجمه به شنگرف، اوراق مجدول

به شنگرف و لاجورد.

عدد اوراق: ۳۶۴ ورق.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول: $۱۰ \times ۷/۵$ سم.

اندازه ورق: $۳۱ \times ۱۸/۵$ سم.

جلد: تیماج مشکی ضربی.

واقف:

تاریخ وقف: پیش از سال ۱۱۵۲.

۶۸
—————
۱۹۰۷

قرآن مترجم ناقص، از آیه ۲۲۵ سوره «بقره» تا اواخر سوره «مذثر»، دیگر اوراق آغاز و انجام و از سوره «ذاریات» تا سوره «جمعه» ننویسی شده که بدون ترجمه است.

این قرآن هر چند به ملاحظه ظواهر نسخه مکتوب در قرن ۷ یا اوایل قرن ۸ مینماید؛ اما نسخه اصل ترجمه نیست بلکه ترجمه، از روی نسخه بی کهن استنساخ شده و در بسیاری موارد کاتب نتوانسته است کلمات را بخواند و بسیاری واژه‌ها را مصحف و نادرست کتابت کرده است و گویا برخی دیگر از لغات و ترکیبات را تغییر داده. در ترجمه رسم الخط کهن بعضاً رعایت شده ولی نمی‌توان از آن قاعده کلی استخراج کرد ولی حروف فارسی با یک نقطه و گاف با یک سرکش و آنچه و آنکه به صورت انج و انک کتابت شده.

برخی از واژه‌های فارسی این نسخه:

سخن همی گفت = یحاوره رش = ذرع

بهر = بعض	رازگوی = کاهن
انبازان = شرکاء	شناسا = عرفها
روز رستخیز = يوم البعث	دیبای تنک = سندس
تابیراه کند = لیضل	(دیبای) ستبر = استبرق
بزرگی کننده = مستکبراً	در شوند = یخوضون
مردان فروتن = خاشعین	در روی افتد = تصعق
پاداش کردگان = مدینون	پنداری = تحسب
دشمنایگی = شقاق	برانگیزندتان = تحشرون
ارجمند = عزیز	بزه = جناح
سر درجامه برده = مدثر	دروغ زن کردند = کذبت
کاغذ: نخودی ضخیم آهار مهره.	
خط: متن ریحان متوسط.	
ترجمه: نسخ کهن خوش.	
کاتب و تاریخ کتابت: ظاهراً کتابت قرن ۸ یا اواخر ۷.	
تزیینات: ترجمه به شنگرف، فواصل آیات گوی رنگین، اسامی سوره ها با زعفران و لاجورد کم رنگ.	
عدد اوراق: ۲۶۰.	
عدد سطور: ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).	
اندازه نوشته ها: ۲۳ × ۱۹ سم.	
اندازه ورق: ۲۹ × ۲۲.	
جلد: تیماج مشکی کهنه ضربی.	
واقف: گلنار خانم صبیح حضرتقلی چوئ.	
تاریخ وقف: ۲۶ محرم ۱۲۶۷ هـ.ق	

۶۹
—————
۲۱۴۹

قرآن ظاهراً مترجم، کامل (اول و آخر نونویسی قرن ۱۱)، ترجمه سر تا پا غلط (بحدی که نمی توان ترجمه اش خواند). این نسخه از نظر ترجمه و فواید لغوی هیچ ارزشی ندارد. مضافاً آنکه ترجمه بسیار بد نوشته شده اکثر لغات و کلمات غلط ترجمه شده و بقول مرحوم رجایی باعث گمراهی خوانندگان می گردد. به صورت نمونه برخی از کلمات فارسی را با برابرهایی قرآنی (چنانکه در نسخه آمده) نقل می نماییم. اشتباه و اغلاط این نسخه به حدی است که بهتر می بود اگر آن را جزو قرآن های مترجم حساب نمی کردیم!

چند واژه که در این نسخه به خطا ترجمه شده و نظیر آنها فراوان است:

رجیم = بخشاینده !	الدین = آنانکه !
سموم = آسمانها !	خلفوا = حلقوم !
اجر = دیگران !	یعنی = یعنی !
اخوة = خواهران !	عداً = فردا !
لایحِب = دوست ندارد !	المدثر = المرثر !
نخوض = عرضه کند !	یضل الله = گمراهی خدای !
ناصرة = ناصره !	اذ السماء انفطرت = چون آسمان انفطرت !
کاغذ : حنائی روشن .	
خط : متن ثلث متوسط شبیه ترکستانی .	
ترجمه : نسخ تحریری .	
کاتب : نامعلوم .	

تاریخ کتابت : ظاهراً کتابت اوایل قرن ۸ یا اواخر ۷.

تزیینات: اسم جلاله همه جا به شنگرف، سرسوره ها با شنگرف به قلم رفاع، آغاز اجزاء و ترجمه به شنگرف.

جلد: نیماج کهنه.

واقفه: خاتون جان.

تاریخ وقف: (ظاهراً اوایل قرن ۱۱).

$$\frac{70}{2068}$$

قرآن مترجم ناقص (از آیه ۱۰۶ سوره کهف تا آخر قرآن) دارای ترجمه کهن فارسی تحت اللفظ مترجم در ترجمه تحت اللفظی به حدی احتیاط ودقت بکاربرده که ترجمه را نارسا و غیر سلیس ساخته است. واژه های عربی در ترجمه فراوان است و از واژه های کهن فارسی هم بی بهره نیست. صفحه اول موجود و ۹۰ صفحه وسط (از صفحه ۲۸۳ اواسط صافات تا ۳۷۳ اواسط احقاف) و ۱۰۸ صفحه آخر (از صفحه ۴۳۷ یعنی ثلث دوم سوره الحديد تا آخر) بدون ترجمه است.

کاغذ: نخودی ضخیم .

خط : تا اوایل سوره الحديد ثلث ریحانی و ۱۰۸ صفحه آخر نسخ جلی آمیخته به ثلث.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت: اصل ظاهراً کتابت قرن ۸، نونویسی آخر قرآن به خط حسین بن علی التیموری بتاریخ ۱۲۷۲.

تزیینات: اوراق مجدول به سرنج ولاجورد، ترجمه به سرنج، اسم سوره ها رفاعگونه به شنگرف، فواصل آیات ۵ با سرنج.

عدد اوراق: ۲۶۸.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول: $۲۵/۵ \times ۱۷$ سم.

اندازه ورق: ۳۴×۲۴ سم.

جلد: میشن عنابی.

واقف: شیخ حسین نجفی.

تاریخ وقف: غره ذیقعدہ ۱۳۳۷ هـ. ق

$$\frac{۷۱}{۴۸۳}$$

قرآن مترجم ناقص، از آغاز سوره مریم تا آخر قرآن ولی دو برگ اول و آخر نسخه
ننویس و بدون ترجمه است. نسخه خالی از فواید لغوی نیست.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط متن: ثلث محقق خوش.

ترجمه: نسخ.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن هشتم.

تزیینات: فواصل آیات نقاط شنگرف و لاجورد، اسامی سوره به رقاع با شنگرف،
ترجمه به شنگرف، اوراق مجدول به شنگرف و لاجورد.

عدد اوراق: ۴۵۰.

عدد سطور: ۱۴ (۷ سطر متن و ۷ سطر ترجمه).

اندازه جدول: ۲۰×۱۳ سم.

اندازه ورق: $۳۰/۵ \times ۲۰/۵$ سم.

جلد: تیماج سبز.

قرآنهاى مترجم

در

قرن نهم

قرآن مترجم نفیس زرین قلم با ترجمه فارسی قرن نهم.

کاغذ: نخودی روشن آهار مهره.

خط متن: ثلث محقق بقلم زر.

ترجمه: نسخ غبار.

کاتب: زین العابدین بن محمد کاتب شیرازی.

تاریخ کتابت: جمادی الاولی سال ۸۷۶ به رسم خزانه ابوالفتح مظفرالدین حسن

بهادرخان.

تزیینات: صدر و ذیل نسخه دارای شمسه های مذهب که رقم و سفارش نسخه بقلم
زرمحرر بر آن ها کتابت شده و به اسلیمی های لاجوردی مزین گردیده است، دو
صفحه افتتاح تمام تذهیب لاجوردی شرفه دار بسیار ظریف و متناسب با حواشی
و کتیبه های مرصع و مذهب، دو صفحه معوذتین دارای چهار کتیبه مذهب و دو حاشیه
قلمداننی باریک داخلی. سر سوره ها کتیبه های عالی مذهب، اوراق مجدول به زر
و تحریر، فواصل آیات گل زرین شش پر، نشانه های حواشی شخصی و بادامی مذهب.
عدد اوراق: ۶۲۲.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۵ × ۹/۵ سم.

اندازه ورق: ۲۵/۵ × ۱۸ سم.

واقف: ابوالمظفر نورالدین جهانگیر پادشاه تیموری هند (۱۰۱۴-۱۰۳۷ هـ).
جلد: تیماج منگته‌یی دوروی نفیس و ممتاز، طرف درون جلد برجسته مذهب و مرغش.
بادداشت: مهر بزرگ پادشاه هند (نورالدین جهانگیر) که نسبش تا به تیمور ذکر شده در صدر نسخه است.

۷۳
—
۴۳۵

قرآن مترجم کامل معلق به حواشی تفسیری و خواص سور.
کاغذ: متن نخودی وحاشیه نیاتی.
خط: متن محقق. ترجمه: نستعلیق.
کاتب: فتح الله بن احمد بن علی وزان.
تاریخ کتابه: شنبه منتصف ذیقعد ۸۸۶ هـ.
نزیینات: دو صفحه افتتاح دارای چهار کتیبه مذهب متناظر، اوراق مجدول به زر و تحریر، کمندها به زر و تحریر، اسامی سور و ترجمه به شنگرف سجاوندی و فواصل آیات به شنگرف.
عدد اوراق: ۳۰۲
عدد سطور: ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).
اندازه جدول: ۲۴ × ۱۷/۵ سم.
اندازه ورق: ۳۸ × ۲۸ سم.
جلد: تیماج مشکى ضربی.
واقف: خواهر محمد تقی خان و خواهر محمد حسن خان.
تاریخ وقف: ۱۱۱۰ هـ. ق.

$$\frac{۷۴}{۱۸۳۴}$$

قرآن مترجم کامل (۱۱ برگ در آغاز و دو برگ در انجام نونویسی شده) با ترجمه فارسی کهن، ترجمه تحت اللفظ، البته در زبان ترجمه هم واژه های فارسی بسیار می توان یافت وهم لغات عربی زیاد دارد. نثر ترجمه ظاهراً نثر قرن هشتم هجریست.

خصوصیات رسم الخط ترجمه: پ فارسی با سه نقطه و جیم فارسی بایک نقطه و گاف فارسی بایک سرکش کتابت شده، دیگر و بزرگی کهن ندارد.
برخی از واژه های قابل ذکر:

خود کامه = جبار	استوار کنید بند را = فشدوا الوثاق
گروه = قوم	نگاه بان = وکیل
تل ریگ = کثیب	دستان = کید
ناگرو یدگان = کافرین	دیوسرکش = شیطان
کاغذ: نخودی آهار مهره (اوراق الحاقی حنازی).	
خط: نسخ خوش (متن جلی و ترجمه خطی).	
کاتب: نامعلوم.	
تاریخ کتابت: ظاهراً قرن نهم.	

تزیینات: اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، اسامی سوره به زر به قلم رقاع، ترجمه به سرنج، فواصل آیات اختر زرین مرصع، رموز وقف به شنگرف، عناوین، جزو و حزب و خمس و عشر در حاشیه بازر، پایین برخی از صفحات که افتاده بوده و صالی و نونویسی شده.

عدد سطور: ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه جدول: $۱۶/۵ \times ۲۳/۵$ سم.

اندازه ورق: ۲۲×۳۲ سم.

جلد: پیوندی، طرف راست تیماج قهوه‌یی ضربی کهنه، طرف چپ مشکی درون ضربی الوان کهنه.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

$$\frac{۷۵}{۶۸۵}$$

قرآن مترجم، از آغاز قرآن تا آیه ۱۰۹ سوره «کهنه» دارای ترجمه فارسی روان و خالی از لغات و ترکیبات نادر و کهن.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط: متن نسخ.

ترجمه: نستعلیق، هر دو متوسط.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن نهم.

تزیینات: صدرنسخه دارای ترنج مرصع و سرترنجها، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب، اوراق مجدول به زر و تحریر و الوان، نشانه‌های فواصل آیات دوایر زرین، ترجمه به سرنج، سرسوره‌ها کتیبه مرصع.

عدد اوراق: ۲۵۰.

عدد سطور: ۱۸.

اندازه جدول: $۱۱/۵ \times ۱۷$ سم.

اندازه ورق: ۱۸×۲۵ سم.

جلد: میشن ضربی ترنجدار باسجاف سبز.
واقف: حاجی کافور صاحب جمع خزانه عامره.
تاریخ وقف: جمادی الاولی ۹۵۰ هـ. ق

۷۶
—
۴۳۸

قرآن مترجم کامل، ولی از سورة «کوثر» به بعد نونو یس است. فوائد لغوی اندکی دارد.

کاغذ: نخودی آهارمهره (متن حتایی روشن رنگ آمیزی شده).

خط متن: نسخ جلی خوش.

خط ترجمه: نستعلیق.

کاتب و تاریخ کتابت: نامعلوم ظاهراً کتابت قرن هشتم یا اوایل قرن نهم.

تزیینات: دو صفحه افتتاح تمام تذهیب بصورت متناظر ولی سست و رنگ رفته،

اوراق مجداول به زر و تحریر و الوان، فواصل آیات دوایر زرین محرر دارای نقاط

شنگرف و لاجورد در محیط، اسامی سور به رقاء یا لاجورد، ترجمه به سرنج.

عدد اوراق: ۴۸۷.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۷ × ۱۸ سم.

اندازه ورق: ۴۰ × ۲۷/۵ سم.

جلد: ساغری ضربی تریاکی رنگ.

واقف: آقا محمد تاجر اصفهانی.

تاریخ وقف: ظاهراً اوایل قرن ۱۳.

۷۷

۶۱۶

قرآن مترجم کامل (سوره فاتحه و برگهایی ازسوره بقره وآل عمران. از آیه دوم سوره بینه تا آخر قرآن نونویس وبدون ترجمه است). ترجمه فارسی روان و دارای ترکیبات جالب وکهن.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط: متن ریحان.

ترجمه: نسخ خوش.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن نهم.

تزیینات: دو صفحه. ساح دارای چهار کتیبه بانقش درشت، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، فواصل آیات دوایر زرین، اسامی سور بخط محقق به شنگرف، ترجمه به شنگرف.

عدد اوراق: ۴۴۴.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۵ × ۱۸ سم.

اندازه ورق: ۳۴ × ۲۴/۵ سم.

جلد: تیماج خرمایی ضربی.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

یادداشت: برگ آخر نسخه را غلام حسین کرمانی در صفر ۱۲۸۵ نوشته .

۷۸
—————
۴۱۶

قرآن مترجم ناقص از آیه ۷۱ سوره «بقره» تا اول «قارعه» از اول قارعه تا آخر قرآن نونویس و بدون ترجمه است. مرحوم دکتر رجائی در یادداشتی نوشته است که «خط بسیار بد و ترجمه هم به سرخی و خط ناخوشی نوشته شده است و ترجمه دقیق است ...».

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط : ثلث ماوراء النهری.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن نهم.

تزیینات : اسم جلالت همه جا به شنگرف، اوراق مجدول به شنگرف و لاجورد، فواصل آیات گل زعفرانی منقوط، سر سوره به زر و تحریر بر کتبه های منقش. نشانه های حواشی ترنج بزرگ منقش.

عدد اوراق : ۴۳۲.

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول : $۳۶/۵ \times ۲۰/۵$ سم.

اندازه ورق : ۴۷×۳۲ سم.

جلد : تیماج ماشی.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

$$\frac{۷۹}{۴۰۳}$$

- قرآن مترجم کامل (سوره‌های «فلق» و «ناس» نونویس است). دارای ترجمه فارسی استوار نمایانگر نشر قرن هشتم و هفتم، تعریف و فضیلت سوره‌ها در حاشیه.
- کاغذ : نخودی آهار مهره.
- خط متن : محقق جلی خوش .
- خط ترجمه : نستعلیق کهن.
- تزیینات : اوراق مجدول به لاجورد، ترجمه و اسامی سوره به سنگرف.
- کاتب : نامعلوم.
- تاریخ کتابت : ظاهراً قرن نهم.
- عدد اوراق : ۴۵۸.
- عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).
- اندازه جدول : $۲۵ \times ۱۸/۵$ سم.
- اندازه ورق : $۲۶ \times ۳۴/۵$ سم.
- جلد : تیماج قرمز.
- واقف : جهان بانوبیگم بنت امیر قاسم بیگ حاکم اصفهان.
- تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۱.

قرآنهاى مترجم

در

قرن دهم

۸۰ از شماره ۶۴۵ تا ۶۷۲

جزوات مترجم، ۲۸ جزوه، از جزء اول تا جزء بیست و هشتم.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط متن : نسخ جلی خوش .

ترجمه : نستعلیق خوش.

کاتب : علی بن عبدالله صوفی .

تاریخ کتابت : ذیحجه ۹۳۰ هـ. ق

(جزء ۱۷ رقم دارد).

منن رقم و تاریخ :

(قد تشرف بکتابتہ افقرالفقراء علی بن عبدالله الصوفی احسن الله تعالی

عواقبهما وسترالله عیوبهما فی حجة ثلاثین و تسعمائة).

تزیینات : آغاز هر جزوه دارای سر لوح کتبه نمای مذهب و مرصع ، سر سوره ها

کتیبه ها با طرح پیچک زرین، نشانه های حواشی شخصی لاجوردی مذهب فواصل

آیات گل زرین، ترجمه به سرنج ، اسم سوره به قلم رقاع به زرو تحریر، اسم جزء با

سفیده و تحریر.

عدد اوراق هر جزوه : ۲۹.

عدد سطور : ۱۲ (۶ متن و ۶ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۱۵/۵ × ۹/۵ سم.

اندازه ورق : ۲۷ × ۱۸ سم.

جلد : تیماج مشکی لبه دار با ضرب ترنج طلاپوش مرصع به لاجورد و حاشیه زرین.

واقف: سلمان بن علی جابری الانصاری.

تاریخ وقف : ۹۷۷هـ. ق. از جمله مهرهای وقف آستانه مقدسه مهتراریخدار ۱۰۳۲ نیز در این نسخه موجود است.

یادداشت : در حاشیه جزء ۲۱ : صحت داد بقدر امکان محمد الهاشم الحافظ غفرله.

$$\frac{۸۱}{۷۷۳}$$

قرآن مترجم کامیل با ترجمه فارسی روان معلق به حوشی تجویدی وقرائی. «پ» و «ج» در این نسخه با سه نقطه کتابت شده ولی گاف دارای یک سرکش است. دارای مقدمه ای حاوی احادیث در فضیلت قراءت قرآن و جدول قراء. کاغذ : نخودی روشن آهار مهره.

خط : متن و ترجمه نسخ، خط ترجمه خوش تراز متن.

کاتب : محمد تقی بن محمد شریف بن عبدالله القاری.

تاریخ کتابت : ۱۳ صفر ۹۸۸هـ. ق.

تزیینات : ترجمه، اسامی سوره و سجاوندی به شنگرف بعضی علایم تجویدی به زنگار.

عدد اوراق : ۲۴۳.

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه نوشته های متن : ۲۴ × ۱۸ سم.

اندازه ورق : ۲۲ × ۳۵ سم.

جلد : تیماج قهوه‌یی.

واقف : سلطان حسین صفوی.

تاریخ وقف : ۱۱۱۰ هـ. ق

۸۲
—————
۱۰۰۰

قرآن مترجم کامل، از سده دهم هجری اقا ترجمه از روی نسخه مترجم کهن تری برگرفته شده است و لغات و ترکیبات پارسی کهن در آن به وفور دیده می‌شود، حواشی معلق به فواید تفسیری.

پایگاه : درجه ناهموارگی : شقایق

مزکت : مسجد خوشی منشی : طوع

استوارکار : عزیز پایگاه فروترین : درک الاسفل

استوارکار : حکیم بی فرمان : فاسق

دانستمانی : نعقل پاداشت : جزاء

بودمانی : کنا تابوک ایشان : لعلهم

میانگین : وسطی خواستها : اموال

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ .

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : ملاجان بن برهان المعلم اللاهجانی.

تاریخ کتابت : ۴ شنبه ۱۸ ذی الحجه ۹۰۵.

تزیینات : دو صفحه اول تمام تذهیب بوده که بخشی از حواشی صفحه دوم مانده

است، اسامی سور، سجاوندی و نشانه‌های فواصل آیات به شنگرف.

عدد اوراق : ۴۰۰.

عدد سطور : ۹ (ترجمه چلیپانی).

اندازه نوشته ها : $۲۲/۵ \times ۱۴/۵$ سم.

اندازه ورق : $۳۲ \times ۲۱/۵$ سم.

جلد : تیماج فرسوده.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

یادداشت : ظاهراً واقعه دختری یا همسر جمشیدخان بوده.

$$\frac{۸۳}{۲۸۱}$$

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی رایج.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط : متن نسخ.

ترجمه : نستعلیق، هر دو متوسط.

کاتب : احمد بن نعمة الله.

تاریخ کتابت : ربیع الثانی ۹۸۲ در هرات.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب، سر سوره ها کتیبه کمکار، اوراق

مجدول به جدول مزدوج زر و تحریر و لاجورد، ترجمه به سرخی، فواصل آیات دوایر

زرین گره دار، نشانه های حواشی شمشه، عناوین حاشیه به لاجورد.

عدد اوراق : ۵۲۵.

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ سطر متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۵×۹ سم.

اندازه ورق : ۲۴/۵ × ۱۷/۵ سم.

جلد : تیماج ضربی لبه دار.

واقف : محمد صادق ولد ملانوروز.

تاریخ وقف : اوایل قرن ۱۳.

یادداشت : درظهرنسخه یادداشتی منظوم در تشریح آیات وحروف قرآن کتابت شده. در آخر دعای ختم قرآن الحاق شده.

۸۴
—————
۱۹۳۸

قرآن مترجم کامل، دارای ترجمه کهن تحت اللفظ فارسی رسا و کمتر آمیخته با عربی. گویا این نسخه اصلاً از روی نسخه کهن مربوط قرن ششم و هفتم استنساخ شده باشد زیرا غالباً کلمات ترجمه به صورت نادرست و مصحف نقل شده است. صفحه اول قرآن کسر نویسی شده و صفحه دوم و صفحاتی از وسط و آخر قسمأ کسرنویسی شده است.

اینک نمونه‌یی از واژه‌های فارسی این قرآن مجید :

دستوری دهند = یؤذن	سخت دلان = اشداء
بزه = جناح	برزگران = زراع
برهم نهند = یغضوا	بردامیدن = ذرو
عرض = کالا	کارزاران = حواریون
بازارگانی = تجارت	درشت خوی = غلاظ
آتشه = سنابرق	بلک = عصف
باهم می آورد = یؤلف	ترس کار = خاشعین
ترس کاره = خاشعات	خوش باد شما را = طبتم

ترس کار = خاشعاعات پاداشت = جزاء

دروغ زن = کذاب

کاغذ : حنایی روشن ونخودی ضخیم.

خط : نسخ جلی آمیخته به ثلث ریحانی.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً ۹۶۹.

تزیینات : صفحه دوم منفس با نیم ترنج ها و گل و برگ ها، بعضی از اوراق

مجدول به زریا سیم و سرنج و لاجورد و تحریر، اسامی سور رقاعگونه به سنگرف.

عدد اوراق : ۴۸۲.

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۸ × ۳۰ سم.

اندازه ورق : ۳۸ × ۲۵ سم.

جلد : ساغری قهوه‌ئی.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۸۵
۹۷۰

قرآن مترجم کامل (شش برگ، ماقبل الآخر نونویس و بدون ترجمه است).

دارای ترجمه فارسی نااستوار و نگاه ترجمه نادرست.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ ترکستانی، ترجمه نستعلیق، بعض صفحات نسخ ناخوش.

کاتب : اسمعیل بن مخدوم ابراهیم.

تاریخ کتابت : تاریخ کتابت قلم خورده است و ۱۱۱۷ و ۹۱۷ و ۹۱۱ می شود

خواند اما ظاهراً کتابت اواخر قرن دهم.

تزیینات : ترجمه، اسامی سور و جداول اوراق و سجاوندی به شنگرف.

عدد اوراق : ۲۸۷.

عدد سطور : ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).

جلد : تیماج قرمز ضربی.

واقف : نامعلوم.

تاریخ : قدیم ترین تاریخ عرض دید نسخه ۱۱۵۴ است.

۸۶
۱۰۴

۹۵

قرآن مترجم نفیس، کامل، ترجمه ظاهراً از قرن دوازدهم.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط : سه سطر اول، آخر و وسط محقق جلی خوش بقلم زر محرر، بقیه خطوط

متن به نسخ خوش، ترجمه نستعلیق ناخوش، اسامی سور به قلم رقاع.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت متن : ظاهراً قرن دهم، ترجمه قرن دوازدهم.

تزیینات : دو صفحه صدر نسخه دارای دو ترنج بزرگ مذهب و مرصع که در وسط

ترنج آبتی به سفیده کتابت شده و اطراف هر ترنج شانزده ترنج لاجوردی مذهب و

سرترنج های الوان و شرفه دار کار شده، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب بسیار عالی با

حواشی و ترنجهای متداخل و سرترنج ها و نیم ترنجها سورة فاتحه در متن ترنج وسطی

به سفیده و تحریر، آغاز سورة بقره سرلوحه مذهب و مرصع عالی حاشیه نما و کتیبه، متن

این دو صفحه تمام تذهیب کتابت در وسط ترصیعات قرار گرفته، حواشی داخلی

مذهب، دو صفحه آخر که دعاء بعد از ختم قرآن به زر و سفیده کتابت شده تمام

تذهیب با حواشی ترنجدار مذهب و مرصع، متن کتابت این دو صفحه شامل ۱۲ کتیبۀ مذهب و مرصع، آغاز فالنامه دارای سرلوحة کمکار و کتیبۀ مذهب فالنامه به نستعلیق خوش و به قلم لاجورد، حواشی داخلی گل و برگ مذهب مرصع، ترجمه به شنگرف، فواصل آیات گل زرین مرصع شش پر، نشانه‌های حواشی ترنج مرصع ونیم ترنج مذهب، بین سطور محقق که بقلم زر کتابت شده پیچ واسلمی زر، اوراق مجدول به الوان وزر.

عدد اوراق : ۳۴۰.

عدد سطور متن : ۱۳ سطر (بدون ترجمۀ زیرنویس).

اندازۀ جدول : ۳۴ × ۲۰ سم.

اندازۀ ورق : ۵۴ × ۳۸ سم.

جلد : سوخت لبه دار عالی معرق و مذهب با ترنجها و لچکی ها و کتیبه ها.

واقف : امیر اصلان خان شهیر به خانشیرین جوانشیر قره باغی ساکن کابل.

تاریخ وقف : ۱۲۶۳ هـ.ق.

بإدداشت : داغ مهر امیر شیرعلی خان (محملاً) در آخر نسخه با داغ مهرهای فرزندانش باقی است.

۸۷
—
۴۵۸

قرآن مترجم، نیمه اول (ازسورۀ «فاتحه» تا آخر «کهف») با ترجمۀ فارسی تحت اللفظ. ظاهراً ترجمه از روی نسخ قرن ۷ یا ۸ استنساخ شده.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط متن : محقق خوش، ترجمه نسخ خوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۰.

تزیینات : اوراق مجدول به لاجورد و شنگرف، اسامی سور، ترجمه و سجاوندی به شنگرف فواصل آیات نقاط لاجوردی در اطراف یک نقطه شنگرفی.

عدد اوراق : ۴۶۴.

عدد سطور : ۱۴ (۷ متن و ۷ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۰ × ۱۳ سم.

اندازه ورق : ۳۲/۵ × ۲۱ سم.

جلد : تیماج مشکی.

واقف : آقا رحیمعلی ولد آقا اسماعیل.

تاریخ وقف : ذیحجه الحرام ۱۲۱۰ هـ. ق

قرآن مترجم کامل، سورة فاتحه و پنج آیه اول سورة بقره نونویس و بدون ترجمه، در آخر نسخه دعاء ختم قرآن و فالنامه فارسی.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ خوش، ترجمه نستعلیق خوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً اواخر قرن ۱۰.

تزیینات : سرسوره ها کتیبه مذهب و مرصع، اسامی سور به قلم رقاع با سپیده و تحریر، نشانه های حواشی تریج های مذهب و مرصع، اوراق مجدول به زر و نحریر والوان، ترجمه به شنگرف، فواصل آیات دوایر اختر نشان، دو صفحه آخر دعاء بعد از ختم قرآن تمام کتیبه، آغاز فالنامه سرلوح مذهب کتابت به سفیده و الوان بر زمینه زر.

عدد اوراق : ۳۸۵.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۲۵ × ۱۴/۵ سم.

اندازه ورق : ۲۴ × ۳۶/۵ سم.

جلد : تیماج دورویه، بیرون ضربی و طرف داخل سوخت مطلا، در حاشیه بیرونی آیه الکرسی ضرب شده.
واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۸۹
—————
۳۰۴

قرآن مترجم کامل (از آغاز تا آیه ۵۸ و از آخر از آیه دوم سوره بینه تا پایان نسخه نو نویس) نسخه جزاینکه به قلم ثلث جلی خوش کتابت شده امتیاز خاصی ندارد.
کاغذ : نه ردی روشن آهار مهره.

خط : متن ثلث جلی خوش، آمیخته به عناصر محقق

ترجمه : نستعلیق خوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً اواخر قرن ۱۰.

تزیینات : ترجمه و سرسوره ها به شنگرف، فواصل آیات دوائر زرین محرر، اوراق مجدول به زر و تحریر، کمند به تحریر.

عدد اوراق : ۴۵۲.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول : ۳۵/۵ × ۹ سم.

اندازه ورق : ۴۹ × ۳۲/۵ سم.

جلد : میسن قرمز.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۹۰
—
۲۱۶

قرآن مترجم کامل، از سوره «همزه» به بعد ننویس و بدون ترجمه.

کاغذ : نخودی، زمینه متن حنایی رنگ شده، ظاهراً کار هند.

خط متن : نسخ خوش به شیوه هندی.

ترجمه : نستعلیق خوانا.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن دهم.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب مرصع شرفه دار، آغاز سوره بقره سر لوحه کمکار مرصع، اوراق مجدول به شنگرف و لاجورد، کمند به لاجورد، فواصل آیات دوایر زرین، سجاوندی به شنگرف، سطور مجدول به شنگرف، اسامی بعض سوره ها به شنگرف، نشانه های حواشی دوایر لاجوردی زرین.

عدد اوراق : ۶۲۵.

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۹ × ۱۰ سم.

اندازه ورق : ۲۸ × ۱۸ سم.

جلد : تیماج.

واقفه : زینب خانم حاجی رستم قندهاری.

تاریخ وقف : شوال ۱۲۵۰.

۹۱
—————
۴۲۴

قرآن مترجم کامل، برگ ما قبل الآخر و دو سطر آخر سورة «ناس» نونویس و بدون ترجمه است. دارای ترجمه فارسی رایج قرن دهم.

کاغذ : متن حنایی، حاشیه، نباتی آهار مهره.

خط : متن، نسخ.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۰.

تزیینات : دو صفحه افتتاح دارای چهار کتیبه و دو حاشیه داخلی مذهب و مرصع، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، ترجمه به شنگرف، فواصل آیات دوایر زرین با نقطه های لاجوردی، اسامی سور به قلم رقاع با سفیده برزمینه زر، عناوین اجزاء در حاشیه به لاجورد.

عدد اوراق : ۴۴۳.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۱ × ۱۰/۵ سم.

اندازه ورق : ۳۰ × ۱۹/۵ سم.

جلد : روغنی، طرف داخل میشن قرمز.

واقف : سید محمد.

تاریخ وقف : نامعلوم.

۹۲
—————
۶۸۴

قرآن مترجم کامل، سور همزه، قریش، فلق و ناس نونویسی شده بدون ترجمه است. اسباب نزول آیات در بعض حواشی آمده است.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط: متن نسخ نسبتاً خوش.

ترجمه: نستعلیق و نسخ.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن دهم.

تزیینات: دو صفحه افتتاح دارای تذهیب مختصر و حواشی تشعیری، ترجمه و عناوین حاشیه به شنگرف، فواصل آیات دوایر زرین. اسامی سور به قلم رفاع باشنگرف، اوراق مجداول به زر و تحریر و لا جور.

عدد اوراق: ۴۷۳.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۷/۵ × ۱۲ سم.

اندازه ورق: ۲۵ × ۱۸/۵ سم.

جلد: تیماج مشکی ضربی.

واقف: نامعلوم.

تاریخ وقف: ظاهراً ۱۰۱۶ هـ. ق

۹۳
—————
۴۷۸

قرآن مترجم کامل، دارای دعاء بعد از ختم قرآن و فاتنامه فارسی در آخر قرآن.

فضیلت سور به صورت مختصر در حاشیه.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط متن: نسخ.

ترجمه: نستعلیق، اغلب ناخوش.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۰.

تزیینات: صدر نسخه دارای ترنج بزرگ مذهب و مرصع، دو صفحه افتتاح و دو صفحه آخر قرآن تمام تذهیب ظریف و عالی، زمینه کتابت دو صفحه آغاز به زر و کتابت به سفید و تحریر و زمینه دو صفحه آخر لاجورد و کتابت به زر، سرسوره ها کتیبه های مرصع و مذهب، اسامی سور به سفید و تحریر، صفحه سوم آغاز سورة بقره دارای سرلوحه مذهب و مرصع بین السطور مرصع، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، نشانه های حواشی شمس های کوچک لاجوردی مذهب نشانه های فواصل آیات دوایر زرین اخترنشان، ترجمه به شنگرف. چهار صفحه اول و دو صفحه آخر قرآن بدون ترجمه، دعاء بعد از ختم قرآن و فالنامه به زر بر زمینه الوان ضمناً هر دو دارای سرلوحه مذهب و مرصع، ظاهراً تذهیب مکتب هرات است.

عدد اوراق: ۳۸۶.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۳ × ۱۴ سم.

اندازه ورق: ۳۵/۵ × ۲۳ سم.

واقف: غلام رضا ولد نادرقلی.

تاریخ وقف: ۷ رمضان ۱۲۴۸ هـ. ق

۹۴
۴۰۵

قرآن مترجم کامل (سوره فاتحه، فلق و ناس نو نویسی و بدون ترجمه)، با ترجمه فارسی استوار و کهن که از نظر لغوی و دستوری حائز اهمیت است.

نمونه برابریهای فارسی نسخه:

کارها = عروش	نه ساز زده شد = لم یتسنه
آب اور نداشته ای = اولم تو من	سنگ نو = صلد
گردباد = اعصار	انگور بنان = اعناب
دادنیا = الصدقات	افزون کند = بر بی
بی ترس داشته شد = او تمن	ستیهیدن = الحافاً

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط: متن نسخ جلی .

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن دهم.

تزیینات: صفحه اول موجود دارای سه کتیبه مذهب یک طرف حاشیه داخل مرصع اندکی رنگ باخته، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، فواصل آیات دوایر زرین محرز سجاوندی به شنگرف، اسامی سوربه شنگرف و بقلم رفاع.

عدد اوراق: ۳۸۵.

عدد سطور: ۲۰ سطر (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۷/۵ × ۱۵/۵ سم.

اندازه ورق: ۳۷/۵ × ۲۴ سم.

جلد : تیماج مشکى دورو به درون قرمز.
واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۹۵
۲۲۴

نسخه نفیس قرآن مجید مُحشی به تفسیر حسینی یا مواهب علیه ملاحسین واعظ کاشفی، این نسخه در میان خطاطان و مذهبیان قدیم هرات مشهور به «قرآن سه خطه» است، متن صفحات ترجمه ندارد. نسخه کار مکتب هرات است.
کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط: سه سطر اول، وسط و آخر هر صفحه بخط محقق، بقیه بقلم نسخ، هر دو خوش.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۰.

تزیینات: دو صفحه صدر نسخه دارای ترنج های بزرگ مذهب و مرصع لاجوردی، در وسط ترنج ها شمشه های زرین که آیتی به سفیده و تحریر بر آنها کتابت شده، دو صفحه آغاز تمام تذهیب بسیار عالی و نفیس، سوره فاتحه با سفیده و تحریر بر زمینه زر نگاشته شده، سطر اول و آخر هر صفحه به لاجورد، سطر وسط صفحه به زر و تحریر، اوراق مجداول به زر و الوان، صفحه آغاز سوره «بقره» دارای سرلوحه مذهب و مرصع عالی، دو صفحه در آخر قرآن تمام تذهیب هر سطر از دعاء ختم قرآن بقلم زر یا سفیده و تحریر در وسط کتیبه کتابت شده، چهار صفحه اخیر نسخه فالنامه به قلم نستعلیق به زر و سفیده بر زمینه زرین و الوان، سرسوره ها کتیبه مذهب، اسامی سوره به قلم رقاع با سفیده و تحریر، نشانه های حواشی شمشه زرین، جوانب سطور نسخ متن، حاشیه گل و برگ زرین شعیری.

عدد اوراق: ۳۷۵.

عدد سطور: ۱۳ دارای حاشیه.

جلد: سوخت ممتاز با نقشهای ظریف و عالی.

واقف: شاهزاده محمد یوسف ولد شاهزاده ملک قاسم افغان.

تاریخ وقف: ۱۲۷۲ هـ. ق

یادداشت: در ظهر نسخه یادداشتی بقلم تعلیق نسبتاً خوش بامهر ابوالبرکات خان بشاریخ ۱۱۵۰ (سال بیستم جنوس محمد شاه) کتابت شده که نشان میدهد نسخه در آن سال در لاهور ابتیاع شده.

۹۶
—
۱۴۹

قرآن مترجم زرین قلم کامل (سه برگ اول و برگ آخر نونویس شده) محشی به فواید تفسیری و خواص تفسیر.

کاغذ: متن نخودی، حاشیه شکری.

خط متن: ثلث ترکستانی (اوراق نونویس، نسخ)، ترجمه نسخ کهن آمیخته به تعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت اصل: ظاهراً اواخر قرن ۱۰.

تزیینات: متن قرآن بقلم زر، ترجمه به لاجورد، فواصل آیات دوایر زعفرانی و گل چارپردانه نشان، اسامی سور به قلم زر و تحریر بر کتیبه های منقش، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب، بین السطور زراندود با تحریر دندانه ای، نشانه های حواشی شمس و ترنج زرین، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، کمند به لاجورد.

عدد اوراق: ۳۰۴.

عدد سطور: ۳۴ (۱۷ متن و ۱۷ ترجمه).

اندازه جدول: ۳۴ × ۲۲ سم.

اندازه ورق: ۵۰ × ۳۳ سم.

جلد: تیماج مشکی ضربی، درون سوخت.

واقف: قلوادخان حاکم زمین داور (حوالی قندهار).

تاریخ وقف: نامعلوم (از ۱۱۵۴ ملاحظه و مهر عرض دارد).

$$\frac{97}{665}$$

قرآن مجید مترجم، ترجمه فارسی به تصریح کاتب مستخرج از تفسیر درواجگی.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط: متن نسخ به شیوه هند.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن دهم (به سفارش حافظ محمد حسن بن حافظ رحیم الدین).

تزیینات: دو صفحه اول تمام تذهیب بوده ولی قسمت زیادی از حواشی آن ساقط شده، بین السطور زر اندود مرصع، ترجمه به شنگرف، نشانه های حواشی شمشه های کوچک و بادامی مذهب، اوراق مجداول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به لاجورد، سرسوره ها کتیبه زرین، اسامی سور به سفید و تحریر.

عدد اوراق: ۳۳۲.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول: $۲۱/۵ \times ۱۲/۵$ سم.

اندازه ورق: ۲۲×۳۳ سم.

جلد: تیماج عنایی.

واقف: محمد اشرف ولد محمد عظیم نیشابور.

تاریخ وقف: ۱۰۱۷ یا ۱۱۱۷.

۹۸
—————
۶۶۸

قرآن مترجم کامل، سوره مدثر نونو یس و بدون ترجمه، ترجمه از روی نسخه‌یی کهن نقل شده.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط متن: نسخ خوش، ترجمه نستعلیق کهن.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۰.

تزیینات: دو صفحه اول تمام تذهیب بوده که حواشی آن در صحافی بریده و وصالی شده و بقیه نیز رنگ باخته است، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، فواصل آیات دایره زرین، نشانه‌های حواشی شمشه‌های زرین کوچک، اسامی سوره به خط رقاع با شنگرف یا زر.

عدد اوراق: ۳۰۹.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۵×۱۶ سم.

اندازه ورق: $۳۴/۵ \times ۲۵$ سم.

جلد: تیماج قرمز.

واقف و سال وقف: نامعلوم.

99
1999

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی سلیس تحت اللفظ و کلمه به کلمه. ظاهراً از آثار نشر قرن نهم است.

کاغذ: حنايي روشن ونخودي آهار مهره.

خط: متن ریحان جلی بعضاً خیلی خوش، ترجمه نستعلیق بعضاً خوش.

کاتب: نامعلوم۔

تاریخ کتابت: احتمالاً قرن ۱۰.

تزیینات: دو صفحه افتتاح تمام تذهیب بوده که حواشی صفحه دوم بجا مانده دارای دو کتیبه منقش و گره بندی شعیری بر زمینه زراست. و یک ترنج مرصع و منقش در حاشیه، اطراف ترنج مرصع، بین سطوح دو صفحه زراست و محرابی اندک گل و برگ؛ اوراق مجدول به زر و تحریر و لا جورد، ترجمه به شنگرف، اسامی سور به سرخی به قلم رقا، فواصل آیات گوی زرین، نشانه های حواشی به شنگرف، اغلب اوراق صفافی و وصلی شده، صفحات آخر کسر نویسی می خواهد.

عدد اوراق: ۳۸۲ .

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول : ۴۱ × ۱۹ سم.

اندازه ورق : ۴۷ × ۲۶.

جلد: تیماج قہوہی نویسنده

واقف : میر سید علی اصفہانی .

تاریخ وقف: ربیع الاول ۱۱۷۵.

۱۰۰
۳۱۲

قرآن مترجم کامل (برگ اول یعنی سورة فاتحه و سه برگ آخر یعنی از سورة زلزالتا آخر سورة ناس) با ترجمه فارسی قرن هشتم و نهم، دارای نثری استوار ولی کمتر دارای لغات پارسی قدیم.

کاغذ: چنایی روشن آهار مهره.

خط متن: ثلث جلی خوش آمیخته به محقق.

خط ترجمه: نسخ خوش.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: اواخر قرن ۹ یا اوایل ۱۰.

تزیینات: صفحه اول موجود (آغاز سورة بقره) تمام تذهیب، با کتیبه ها و حواشی مکسر بر زمینه لاجورد (صفحه اول متناظر آن افتاده)، نشانه ها تماماً ترجمی و شمشه های لاجوردی منقوب و مرصع، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، ترجمه به شنگرف و بعضی به گلنار، فواصل آیات دوایر زرین محرز و دانه نشان، سر سوره ها بعضی مجدول مستطیل، اسامی سوره به زر و لاجورد به ثلث رقاعی.

عدد اوراق: ۲۹۰.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول: ۵۳ × ۳۴ سم.

اندازه ورق: ۶۳/۵ × ۴۴ سم.

جلد: ساغری خرمایی.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

قرآن مترجم کامل که برگ اول یعنی سورة فاتحه الحاقیست ونونویس، ترجمه به فارسی روان وساده ، هرچند کتابت مربوط به قرن دهم می نماید، زبان ترجمه می تواند قدیمی تر باشد. در ترجمه واژه عربی اندک است. درچندین موضع کلمات و آیاتی از کتابت افتاده که بعداً بقلم کاتب ترجمه یا اشخاص دیگری تصحیح وافزوده شده است.

کاغذ: نخودی ضخیم.

خط: متن نسخ .

ترجمه: نستعلیق هر دو خوش.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: قرن دهم یا اواخرنهم.

تزیینات: صفحه دوم دارای دو کتیبه وحاشیه منقش، اسامی سوره ها به زنگار و سرخی ولاجورد به قلم رفیع، فواصل آیات دارای دوایر زرین دانه نشان، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، ترجمه به شنگرف، گوشه پائین اوراق غالباً مندرس ووصالی شده.

عدد اوراق: ۳۴۸.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۶ × ۱۴ سم.

اندازه برگ: ۳۳/۵ × ۲۲/۵ سم.

جلد: نیماج عنابی ترنج دار (ترنج سوخت) عطف ، میشن.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

۱۰۲
—————
۱۸۶۷

قرآن مترجم کامل، بسیار نفیس و ممتاز با ترجمه تحت اللفظ فارسی روان، ظاهراً زبان ترجمه مربوط می شود به قرن ۹.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط: متن نسخ خوش و ترجمه نستعلیق متوسط.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن دهم.

تزیینات: چهار صفحه اول تمام تذهیب و ترصیع با ترنج ها و کتیبه ها، کتابت داخل ترنج ها و کتیبه ها به سفید و تحریر، آغاز سوره بقره دارای سرلوح با ترنج و کتیبه حواشی دو صفحه آغاز سوره بقره تشعیر زرین مرصع، ۱۴ صفحه از قسمت های مختلف قرآن دارای تشعیر زرین به طرح اسلیمی، تمام سر سوره ها دارای کتیبه نفیس مذهب و مرصع، اسامی سوره به قلم رقاع با سفید و تحریر مشکی، نشانه های حواشی به شکل ترنج و نیم ترنج مذهب و مرصع، فواصل آیات دوایر زرین با تحریر و ترصیع لا جوردی، ۴ صفحه آخر تمام تذهیب و کتابت متن آنها سفید و تحریر، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، کمند به زر و تحریر، همه برگ ها و ضالی و متن و حاشیه شده، ترجمه عدد اوراق: ۳۵۰.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ حاشیه).

اندازه جدول: ۲۹/۵ × ۱۶ سم.

اندازه ورق: ۴۴ × ۲۷ سم.

جلد: ساغری مشکی با نقش زرین، درون تیماج قرمز.

واقف: حاج قوام شیرازی.

تاریخ وصول به کتابخانه: بهمن ۱۳۲۴ ش.

قرآنهاى مترجم

در

قرن يازدهم

$$\frac{103}{509}$$

قرآن مترجم، نیمه دوم، از سوره مریم تا پایان قرآن، دارای دعاء بعد از ختم قرآن
وفالنامة منسوب به حضرت امیر (ع).

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط متن: نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ۱۰۱۶.

تزیینات: صدر نسخه دارای ترنج ۸ گوشه مرصع، دو صفحه آغاز سوره مریم و دو
صفحه ای که در آن تاریخ نسخه ذکر شده، تمام تذهیب با ترنجهای و حواشی
و کتیبه ها، آغاز سوره «یس» دارای سرلوحه مذهب و مرصع: سرسوره ها کتیبه های
مرصع، ترجمه به شنگرف، اوراق مجدول به زر و تحریر و الوان، فواصل آیات دوایر
زرین، نشانه های حواشی شمس و ترنج.

عدد اوراق: ۳۰۵.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۷/۵ × ۱۱ سم.

اندازه ورق: ۲۴/۵ × ۷/۵ سم.

جلد: تیماج سبز.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

۱۰۴
۱۱۲۷

قرآن مترجم کامل، ترجمه ظاهراً از روی تراجم قدیمی تراستنساخ شده است.
کاغذ: نباتی آهار مهره.

خط متن و ترجمه: نسخ.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ۱۰۱۹ یا ۱۰۲۱.

تزیینات: اسامی سور و ترجمه به شنگرف.

عدد اوراق: ۳۰۲.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه نوشته ها: ۲۰ × ۱۰ سم.

اندازه ورق: ۲۸/۵ × ۱۶ سم.

جلد: تیماج.

واقفه: شریفه بیگم بنت میرسید محمد استرابادی.

تاریخ وقف: ذیحجه ۱۲۰۱ هـ. ق

۱۰۵
۱۷۴۷

قرآن مترجم (کامل به استثنای سورة فاتحه)، با ترجمه فارسی رایج و روان کلمه به کلمه، معلق به حواشی تفسیری.

- کاغذ : نباتی آهار مهره.
 خط : متن، نسخ سست.
 ترجمه : نستعلیق متوسط.
 کاتب : نامعلوم.
 تاریخ کتابت : ۱۰۲۲ ه.ق.
 تزیینات : کمند و جدول و ترجمه به سرخی.
 عدد اوراق : ۳۲۲.
 عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).
 اندازه جدول : $۱۷/۵ \times ۱۰/۴$ سم.
 اندازه ورق : $۱۷ \times ۲۳/۵$ سم.
 جلد : نیماج یا ضرب مقطع.
 واقفه : فاطمه خانم.
 تاریخ وقف : شوال ۱۲۰۳ ه.ق.
 تاریخ تسلیم به کتابخانه : ۱۳۵۶ (به وسیله فاطمه ملکی و آقای رضائیان).

۱۰۶
 ———
 ۱۷۹۱

قرآن مترجم کامل با ترجمه به فارسی کهن دارای خواص سور در حاشیه. گویا کاتب قرآن را برای خود از روی نسخه کهن نقل کرده است، و خود خطاط نبوده. اینک نمونه‌یی از واژه‌های کهن این ترجمه:

تنها = انفس	پرهیز = حذر
زود شمار = سریع الحساب	فراخ عطا = واسع
آشنی = سلم	خرمابن = نخل

زهدانها = ارحام	سازواری = الفت
پوشید = نخفوه	ورزیدند = یکسبون
چاره = حبله	درنگ کردم = لبثت
بر بافید = لتفترو	
کاغذ: نباتی آهار مهره.	
خط: متن و ترجمه نسخ ناخوش.	
کاتب: نامعلوم.	
تاریخ کتابت: ۱۰۲۳ و ۱۰۲۴ (در آغاز برخی از سوره‌ها تاریخ کتابت تحریر شده و این تاریخ‌ها از چهارشنبه ۱۲ محرم ۱۰۲۳ تا صفر ۱۰۲۴ است).	
تزیینات: ترجمه به سرنج.	
عدد اوراق: ۳۱۲.	
عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).	
اندازه نوشته‌ها: ۱۸ × ۳۱.	
اندازه ورق: ۲۳ × ۳۶.	
جلد: تیماج مشکی.	
واقف و سال وقف: نامعلوم.	

۱۰۷
۹۹۴

قرآن مترجم کامل، ترجمه قرن ۱۱ که در گلکنده هند کتابت شده، معلق به حواشی تفسیری، بارمز «حی».

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط متن: نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: شاه نقی بن شاه نقی استرآبادی.

تاریخ کتابت متن: غرة رجب ۱۰۲۷ هـ. ق

تاریخ کتابت تفسیر: ۱۰ محرم ۱۰۲۸ هـ. ق

محل کتابت: حیدرآباد گلکنده هند.

تزیینات: اسامی سور به شنگرف، نشانه های فواصل آیات شنگرفی، اوراق

مجدول به شنگرف سیاهی، کمند به سیاهی.

عدد اوراق: ۵۲۰.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۵ × ۱۳ سم.

اندازه ورق: ۳۵/۵ × ۲۴ سم.

جلد: تیماج ماشی.

واقف: موجود خانم بنت محمد امین زنگنه.

تاریخ وقف: شعبان ۱۲۲۳ هـ. ق.

۱۰۸

۲۰۴۸

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی سلیس و روان، معلق به حواشی تفسیری و

خواص سور، دعاهای متعدد پس از تلاوت قرآن در آخر، تفسیر سورة فاتحه در برگ

جداگانه با نقش زرین.

کاغذ: نوعی ترمه حنایی.

خط: متن نسخ متوسط.

ترجمه: نستعلیق خفی خوانا.

کاتب: محمد زمان بن محمد کاظم معروف به فیروزان شهرزادی به فرمایش آقا فضلعلی صوفی صخی.

تاریخ کتابت: ۲۴ محرم ۱۰۴۳.

تزیینات: دو صفحه افتتاح تمام منقش با کتیبه ها و حواشی زرین و حاشیه بیرونی گل و برگ الوان به طرح اسلیمی، بخشی از نقوش صفحه اول افتاده، اوراق مجدول به زر و تحریر و سرخی، سطور مجدول به زر و تحریر، کمند به زر و تحریر، ترجمه به سرخی، نشانه های سرترنج زرین منقش، اسامی سور به قلم رقاع به زر، فواصل آیات گل زرین منقط، عناوین اجزا برنجمه زرین.

عدد اوراق: ۲۸۲.

عدد سطور: ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول: $23/5 \times 11/5$ سم.

اندازه ورق: 31×18 سم.

جلد: نیماج ماشی.

واقف: آقا فضلعلی صوفی صخی.

۱۰۹
—
۲۰۱۰

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی کلمه به کلمه غیر سلیس ظاهراً نثر مربوط به قرن ۱۱ هـ. (دعای قبل از تلاوت در آخر).

کاغذ: حنائی روشن.

خط: متن، نسخ هندی.

ترجمه: نستعلیق خوانا.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت : ۱۰۴۴ هـ. ق (ماده تاریخ : ختم شد قرآن کتاب پاک ذات، آنکه شد وارد به سرور کائنات، روز دوشنبه جمادالثانی بیستم، از درى سفتن گهر فارغ شدم).

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام نرصب بر حواشی و کتیبه های زرین دارای چهار کتیبه قلمدانی و ترنجدار، بین السطور چهار صفحه اول زراندود، سرسوره ها کتیبه قلمدانی کم کار، اسامی سور بفلم ثلث باسپیده، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد و زنگار کمند به لاجورد، نشانه های حواشی شمس ترمه دار سجاوندی و ترجمه به سرنج، سطور مجدول به زر و تحریر، فواصل آیات دایره زرین محرر.

عدد اوراق : ۴۴۱.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۸ × ۱۴ سم.

اندازه ورق : ۳۶ × ۲۲ سم.

جلد : تیماج.

واقف : مظفر بختیار و فرح دخت.

تاریخ وقف : نوروز ۱۳۴۹ ش.

۱۱۰
۲۸۹

قرآن مترجم، هفت برگ از آغاز، پنج برگ از انجام و برگ های متعددی از مواضع مختلف ساقط شده و نونویس گردیده است. این نسخه قرآن مجید محشّی به تفسیر حسینی است ولى اوراق کسرنویسی شده ترجمه و تفسیر ندارد.
کاغذ : آهارمهره نخودی.
خط متن : نسخ.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : حافظ غلام محی الدین احمدآبادی، به سفارش «غالب جنگ».

تاریخ کتابت : ظاهراً ۱۰۵۰ هـ. ق

تزیینات : سه زاویه هر صفحه دارای گل و برگ زر، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، ترجمه متن و آیات حاشیه به شنگرف، فواصل آیات دوایر زرین مرصع، اسامی سور به لاجورد و شنگرف.

عدد اوراق : ۶۸۸.

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه) دارای حاشیه.

اندازه جدول حاشیه : $۳۴ \times ۱۹/۵$ سم.

اندازه ورق : ۴۲×۲۵ سم.

جلد : تیماج ضربی قهوه‌یی.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

یادداشت : خرج تهیه این نسخه یک هزار و هفتصد روپیه شده است که در رقم نسخه ذکر شده است.

۱۱۱
—
۷۸۱

قرآن مترجم، کامل با ترجمه قرن ۱۱ (نیمه اول) که درآگره هند تهیه شده.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن و ترجمه : نسخ.

کاتب : الله قلی بن شاه قلی.

تاریخ کتابت : ۳ شنبه اواسط ربیع الاول سنه ۱۰۵۹ هـ، نسخه به سفارش واقفه دراکبرآباد (آگره) هند کتابت شده.

تزیینات : دو صفحه افتتاح و دو صفحه اختتام مذهب متناظر، صدرنسخه دارای شمس زرین شرفه دار که آیه بی دروسط و نسخه ای از وقفنامه دراطراف آن کتابت شده، اسم جلاله واسامی سوربه لاجورد، ترجمه به شنگرف، فواصل آیات دوایرزرین، اوراق مجدول به شنگرف ولاجورد.

عدد اوراق : ۳۹۲.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۷ × ۱۷/۵ سم.

اندازه ورق : ۳۵ × ۲۴ سم.

جلد : تیماج ماشی.

واقفیه : حاجیه فاطمه خانم بنت میرشرف الدین از اولاده امیر شمس الدین چارمناری.

تاریخ وقف : ۳ شنبه ۲۲ شعبان ۱۰۵۹ . (زمان سلطنت شاه جهان).

۱۱۲
—
۴۹۰

قرآن کامل مترجم، بعض صفحات معلق به حواشی تفسیری و شأن نزول آیات وخواص سور.

کاغذ : حنایی آهارمهره.

خط متن : نسخ.

خط ترجمه : نستعلیق.

کاتب : عبدالمؤمن بن میان حمید ساکن برهانپور محله سندهی.

تاریخ کتابت : صفر ۱۰۷۲ هـ. ق.

تزیینات : دو صفحه افتتاح دارای دو سر لوح مذهب و مرصع کمکار مارپیچ،

اوراق مجدول به الوان اسم جلاله، اسامی سور، ترجمه، فواصل آیات به شنگرف.

عدد اوراق : ۳۵۳.

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول : $۱۴/۵ \times ۶/۵$ سم.

اندازه ورق : ۲۱×۱۳ سم.

جلد : تیماج قرمز.

واقفه : حاجیه منوره خانم هندی.

تاریخ وقف : ۵۶ هـ. ق

$$\frac{۱۱۳}{۵۰۲}$$

قرآن مترجم، ظاهراً از سده ۱۱، فاقد سورة فاتحه، بعض صفحات معلق به حواشی تفسیری.

کاغذ : نباتی آهارمهره.

خط متن : نسخ خوش به شیوه هند.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : حافظ ولی ولد شیخ نظام الدین عرف تور

تاریخ کتابت : ربیع الثانی ۱۰۸۰ هـ. ق

تزیینات : صفحه آغاز سورة بقره مذهب و مرصع، سرسوره ها رقاع با شنگرف،

اوراق مجدول به زر و تحریر والوان و کمند، فواصل آیات دوایر زرین.

عدد اوراق : ۴۰۲.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۳×۱۴ سم.

اندازه ورق : ۳۴ × ۲۳ سم .

جلد : نیماج قهوه‌یى .

واقف وتاریخ وقف : نامعلوم .

۱۱۴
—————
۱۷۰

قرآن نفیس مترجم ترجمه قرن ۱۱ محشى به پنج تفسير به شرح زیر:

۱ - تفسير حسینی یا مواهب علیه (به فارسى) تالیف ملاً حسین واعظ کاشفی .

۲ - تفسير بیضاوى (عربى) یا انوار التنزیل و اسرار التأویل تالیف قاضی ناصرالدین عبدالله بیضاوى متوفى ۶۹۲ هـ .

۳ - تفسير مدارک (عربى) یا مدارک التنزیل و حقایق التأویل تالیف امام حافظ الدین عبدالله بن احمد نسوى متوفى ۷۰۱ هـ .

۴ - تفسير جلالین (عربى) تالیف جلال الدین محمد بن احمد محلى شافعى متوفى ۸۶۴ هـ . (تا آخر سورة « اسراء ») و بقیه تالیف جلال الدین عبدالرحمن بن ابى بکر سیوطى متوفى ۹۱۱ هـ .

۵ - تفسير کشاف (عربى) یا الکشاف عن حقایق التنزیل تالیف جارالله العلامة ابوالقاسم محمود بن عمر زمخشرى .

کاغذ : نباتی آهارمهره .

خط متن و حواشى : نسخ جلی و خفی خوش .

کاتب : دولت محمد .

تاریخ کتابت : ۱۰۸۲ هـ . ق .

تزیینات : صفحه صدر نسخه دارای شمس بزرگ، سرترنجها و لچکی های

مرصع، متن شش صفحه افتتاح مرصع، سرسوره ها کتیبه زرین ساده با حاشیه جدول

لاجورد، اسامی سوریه سفیده بقلم رفاع، بعض زوایای حواشی گل و برگ زر، ترجمه متن و آیات حواشی به شنگرف، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، فواصل آیات دوایر زرین.

عدد اوراق : ۷۴۶.

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه) با سه حاشیه.

اندازه جدول بزرگ : ۱۹×۳۵ سم.

اندازه ورق : $۲۶/۵ \times ۴۲/۵$.

جلد : تیماج سبز با ضرب زرین.

واقف : محمد حسن هروی بن جعفر بیک.

تاریخ وقف : ذیقعدة الحرام ۱۲۱۸ ه.ق.

سجع مهر واقف : از خدای ذوالمنن توفیق می خواهد حسن.

۱۱۵
—
۱۱۰

قرآن مترجم کامل، ترجمه سده ۱۱ ه. معلق به خواص سور در حاشیه. دعاء قبل از تلاوت و ادعیه پس از تلاوت منجمله دعای حضرت سجاد در اول و آخر نسخه. کاغذ : حنایی روشن آهار مهره.

خط متن : نسخ خوش.

ترجمه و حاشیه : نستعلیق.

کاتب : محمد ابراهیم قمی.

تاریخ کتابت : ۱۲۸۷ ه.ق (در عهد سلطنت شاه سلیمان صفوی).

تزیینات : دو صفحه آغاز نسخه و دو صفحه انجام نسخه دارای حواشی تشعیری مرصع و ترنجهای بزرگ لاجوردی، دعاء قبل از تلاوت بقلم زر، دو صفحه بعد تمام

تذهیب پرکار، اسامی سور بقلم زرد در خانهای ترنجی شکل الوان، دو صفحه افتتاح قرآن مجید تمام تذهیب با حاشیه بیرونی گل و اسلیمی تشعیری و حاشیه وسطی مشکی با پیچ و اسلیمی و چهار کتیبه مذهب، عناوین و آیات بقلم ثلث لاجوردی سرسوره ها کتیبه مذهب، اسامی سور به قلم زر، بین سطور خواص سور مرصع درهیات لوزی نماهای مذهب، نشانه های حواشی ترنجی ترجمه به سرخی، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان بین سطور زراندود.

عدد اوراق : ۳۱۷.

عدد سطور : ۳۶ (۱۸ متن و ۱۸ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۸×۳۳ سم.

اندازه ورق : $۴۱/۵ \times ۲۷$ سم.

جلد : روغنی بسیار عالی.

واقف : مرتضی قلی طباطبائی.

تاریخ وقف : رجب المرجب ۱۳۳۷ هـ. ق.

۱۱۶
—————
۵۳۰

قرآن مترجم کامل از کارهای خوب هنری قرن ۱۱، ترجمه آن کهن تر می نماید و بعض صفحات معلق به حواشی تفسیری است.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ خوش.

خط ترجمه و حاشیه : نستعلیق.

کاتب : حافظ محمد بن ملامهر علی.

تاریخ کتابت : ۱۹ رجب المرجب ۱۰۹۴ هـ. ق.

تزیینات : دو صفحه افتتاح، دو صفحه آغاز سوره مریم و دو صفحه انجام نسخه
تمام تذهیب عالی ونفیس، بین السطور همین صفحات زراندود و بعضی مرصع،
فواصل آیات دوایر زرین، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاچورد، کمند به زر و تحریر،
نشانه های حواشی شمس. ترجمه و بعض حواشی به شنکرف، سرسوره ها کتبه
قلمدانی مذهب، اسامی سوره به قلم رفیع یا سفیداب متن صفحه زرافشان.

عدد اوراق : ۴۳۷.

عدد سطور : ۱۲ (۱۱ متن و ۱ ترجمه).

اندازه جدول : $۲۱ \times ۱۱/۵$ سم.

اندازه ورق : $۲۱ \times ۳۱/۵$ سم.

جلد : تیماج ماشی ضربی.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم (یادداشت برنکلفی به عربی و فارسی بقلم حسین
صحافیاشی مبنی بر اینکه او در زمان عضدالملک قرآن را مرمت کرده و تعریفی
از او کتایی در ظهر نسخه بخط شکسته نستعلیق خوش درج است).

۱۱۷
—————
۱۷۶۹

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی وحاشیه تفسیری دارای خواص سور و تفسیر
برخی از آیات و شأن نزول برخی از آیات و سور در تفسیر برخی از آیات بیشتر از تفسیر
مجمع البیان و تفسیر عیاشی و نهج البلاغه و کمال الدین نقل شده است. در انجام
نسخه رساله یی در تجوید از عمادالدین علی شریف قاری استرآبادی در پنج صفحه
شامل یک مقدمه و دوازده فصل و یک خانمه ضمیمه است. در آغاز هر سوره مکی یا
مدنی بودن یا اختلاف در آن ذکر مکرر شده است.

کاغذ : نوع ترمه.

خط : متن نسخ خوش وحاشیه.

ترجمه : نستعلیق متوسط.

کاتب : کاتب متن محمد رضا شرازی. (شیوه کتابت حاشیه و ترجمه از آخر
سوره العلق صفحه ۷۷۹ فرق می کند).

تاریخ کتابت : ۱۰۹۷ هـ. ق

تزیینات : دو صفحه اول دارای سرلوح مرصع ومذهب با کتیبه و ذیل و حواشی
تشعیر زرین و گس و برگ کتابت وسط کتیبه و ذیل به سفیده و تحریر، سایر اوراق
مجدول به زر و تحریر و لاجورد و کمند به زر و تحریر، اسامی سور با شنگرف بقلم
رقاع، ترجمه ها به شنگرف، فواصل آیات دوایر زرین دانه نشان، عناوین جزو،
حزب، خمس و عشر به زریا شنگرف در حاشیه.

عدد اوراق : ۳۹۷.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ حاشیه).

اندازه جدول : (۲۳ × ۱۳).

اندازه ورق : (۳۵ × ۲۲).

جلد : تیماج قهوه‌یی.

واقف : الله وردی بیک.

تاریخ وقف : ۱۱۱۱ هـ. ق.

۱۱۸
—————
۱۸۳۱

قرآن مترجم تا آیه هفتم سوره تکوین، صفحه اول تا سوم و صفحه ۷۸۴ و ۷۸۵
نویسی شده. هر چند کتابت مربوط به قرن ۱۱ می نماید اما پیداست که ترجمه از
روی نسخه کهن استنساخ شده و در آن جزالت و متانت زبان ترجمه قرن ششم و هفتم

پیدا است. به ویژه که کاتب گاهی کلمات را نادرست نقل کرده نسخه معلق است به فوائد تفسیری و سبب نزول آیات. اینک برای نمونه برخی از واژه‌های مهم پارسی نقل می‌شود :

میغ سپید = مزن	تاوان زدگان = مغرمون
بازداشتگان = محرومون	برافراشته = مرفوعه
پیشینگان = اولین	واپسینان = آخرین
بزرگواران = مترفین	بر بالا شود = یعرج
دشخوار = عسیر	بهر = بعض
بزه کار = انیم	مستبردل = عتل
دختر خوانگان = ابکار	بی پدران = یتامی
بی فرمانان = فاسقین	نشست ها = مجالس

شوی = زوج

کاغذ : نباتی آهارمهره.

خط : متن نسخ متوسط.

ترجمه : نستعلیق خوانا.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۱.

تزیینات : اوراق مجدول به سرنج، اسامی سوربه شنگرف به قلم رقاع، ترجمه

چلیپائی، فواصل آیات دوایر کوچک شنگرفی.

عدد اوراق : ۴۱۱.

عدد سطور : متن ۹ سطر و ترجمه چلیپائی.

اندازه جدول : (۱۸/۵ × ۱۲).

اندازه ورق : (۲۸ × ۱۹).

جلد : تیماج قهوه‌بی ضربی.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۱۱۹
—————
۲۰۶۳

قرآن مترجم کامل (صفحه اول، سورة فاتحه نونویسی شده) دارای ترجمه فارسی روان که از نشر کهن پارسی نشانه هایی دارد.
کاغذ : نباتی آهارمره که زمینه متن حنایی رنگ شده.
خط : متن نسخ جلی خوش و ترجمه نستعلیق خوش.
کاتب : نامعلوم.
تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۱ .

تزیینات : صفحه دوم افتتاح دارای کتیبه های مذهب پشانی و ذیل کتابت داخل کتیبه ها به سرخی بر زمینه زر حاشیه داخلی مرصع به ترنجها و گلهای پیوسته، حاشیه بیرونی گل و برگ زرین مرصع و مشعر به طرح اسلیمی، فواصل آیات گل شش پر زنگاری و زرین منقط، سرسوره ها بوم سیمین، اسامی سوره ها با سرخی بقلم رقاع، اوراق مجدول به زر و سیم و تحریر والوان، کمند به رنگ زرد و تحریر، ترجمه به شنگرف عناوین حواشی بخط ثلث به رنگ آبی.
عدد اوراق : ۳۹۹ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۳۱ × ۱۹ سم.

اندازه ورق : ۴۲ × ۲۷ سم.

جلد : روغنی دورو به درون نرگس و پروانه و شگوفه، بیرون گل و بلبل.

قرآن مترجم کامل (برگ آخر نونویس) با ترجمه فارسی رایج و نااستوار
حواشی معلق به فواید تفسیری.

کاغذ : نیانی آهارمهره.

خط : متن، نسخ خوش و جلی، ترجمه نستعلیق خوانا.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۱.

تزیینات : دو صفحه افتتاح دارای سرلوح مرصع و حواشی گل و برگ نازک
و کتیبه های قلمدانی آغاز سوره صافات و آغاز سوره بنی اسرائیل و آغاز سوره مائده
دارای یک سرلوح و کتیبه قلمدانی مرصع، صفحه آغاز سوره ق نیز دارای سرلوح
مرصع و یک کتیبه قلمدانی و حاشیه باریک قلمدانی و حاشیه برگ زربه طرح
اسلیمی، سرسوره ها سوم زرین، اسامی سوره ترجمه به شنگرف.

عدد اوراق : ۷۱۰.

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۱/۵ × ۱۰/۵ سم.

اندازه ورق : ۳۰ × ۲۴ سم.

جلد : تیماج با ضرب های رنگین و زرین و تزیین و لچکی های قطاعی شده
و سوخته.

واقف : عبدالغفار یزدی.

تاریخ وقف : سلخ رجب المرجب ۱۱۲۲ قمری.

۱۲۱
—————
۱۹۱۸

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی تحت اللفظی نارسا، خالی از ویژگی های لغوی ظاهراً نشر ترجمه مربوط به سده ۱۰ و ۱۱ است.
کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط : متن نسخ جلی خوش و ترجمه نستعلیق خوش هر دو به شیوه هندی.
کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً اواخر سده ۱۱ یا اوایل ۱۲.

تزیینات : حواشی دو صفحه افتتاح نعم تذهیب با ترنج ها و نیم ترنج ها و تشعیر زرین بر زمینه زرو دارای چهار کتیبه متناظر که بر آن اسم سوره فاتحه و عدد آیات آن با سفیداب و تحریر مشکی کتابت شده کناره داخل حاشیه دارای گره بندی تشعیری بر زمینه زرو کناره بیرون حاشیه پهن زرین محرابا شرفه های لاجوردی.

آغاز سوره های بقره، یونس و روم دارای سرلوح با ترنج های منقش بر زمینه مرصع. آغاز سوره بقره در بین دو کمند برگ زرین و صفحات آغاز دو سوره اخیر الذکر دارای برگ زر و برگ مووانگور به طرح اسلیمی، بین السطور زرانودود محرابا سامی سور به قلم رقاع با سفیده و تحریر بر زمینه زرین، سطور مجدول به زر و تحریر، نشانه های حواشی شمس و ترنج با کتابت سفیداب، ترجمه به سرنج، فواصل آیات گوی زرین، صفحات مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به زر و تحریر. دارای مهر رجال قرن ۱۲ هند ابوالمفاخر افنارخان و شمس الدوله و فاخر خان.

عدد اوراق : ۵۰۱.

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۵ × ۳۰/۵ سم.

اندازه ورق : ۲۵ × ۴۳ سم .

جلد : میشن نوعنابى .

واقفه : بى بى بلوچ .

تاریخ وقف : ۲ شوال ۱۲۱۱ . در ۱۸ اسفند ۱۳۱۳ تسلیم کتابخانه شد .

۱۲۲
—————
۱۱۱۵

قرآن مترجم (نیمه دوم قرآن مجید یعنی از سوره اسرى به بعد)، دوبرگ آخر
یعنى از سوره کوثر به بعد نونو یس و بدون ترجمه، سور آخر در اصل نسخه نیز داراى
ترجمه ناقص، ترجمه قرآن ظاهراً از قرن دهم هجرى است .

کاغذ : نخودى آهارمهره .

خط : متن، نسخ متوسط .

ترجمه : نستعلیق خوانا .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۱ .

تزیینات : اسامى سور، ترجمه وسجاوندی به شنگرف، فواصل آیات دواى زرین،

اوراق مجدول به زرو تحریر .

عدد اوراق : ۲۷۸ .

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه) .

اندازه جدول : ۱۸/۵ × ۱۰ سم .

اندازه ورق : ۲۴ × ۱۵ سم .

جلد : تىماج .

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم .

۱۲۳

از شماره ۱۱۵۸ تا ۱۱۷۷

جزوات مترجم، ۱۹ جزء، از جزء اول تا دهم و از جزء بیست و یکم تا بیست و نهم.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ ناخوش.

ترجمه : نستعلیق تحریری ناخوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : احتمالاً قرن ۱۱.

تزیینات : اسامی سور و نشانه های فواصل آیات زعفرانی.

عدد اوراق هر جزوه : ۲۲.

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه نوشته ها : $۱۸/۵ \times ۸/۵$ سم.

اندازه ورق : ۲۵×۱۴ سم.

جلد : تیماجی لبه دار.

واقف : محمد مظفر میبدی.

تاریخ وقف : نامعلوم.

۱۲۴

۱۴۶۷

قرآن مترجم (نیمه اول - تا پایان سوره « کهف »)، محشی به دو تفسیر حاشیه

اول تفسیر حسینی (مواهب علیّه) و حاشیه دوم تفسیر توضیح، هر چند کتابت و تذهیب کار ماوراء النهر است ولی ویژگی های لهجه ماوراء النهر در ترجمه آن دیده نمی شود.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : سه سطر هر صفحه محقق آمیخته به ثلث بقیه نسخ ترکستانی، خط ترجمه و حواشی نسخ کهن.
کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : اواخر قرن ۱۰ و اوایل ۱۱.

تزیینات : آغاز نسخه دارای یک سرلوحه کتبه دارمذهب، دو صفحه افتتاح قرآن مجید تمام تذهیب با چهار کتبه و دو حاشیه شرفه دار بین سطور مخطوط و منبت کاری شده، سه سطر هر صفحه بقلم زرو تحریر، ترجمه متن و آیات حواشی به شنگرف، نشانه های حواشی شمس و بازوبند مذهب، سرسوره ها کتبه های مذهب، اوراق مجداول زرو تحریر و شنگرف و لا جو رد، فواصل آیات اختر زرین مرصع.

عدد اوراق : ۴۴۸.

عدد سطور : ۱۱ (با ترجمه زیرنویس و حاشیه).

اندازه جدول : $48/5 \times 27/5$ سم.

اندازه ورق : $53/5 \times 38$ سم.

جلد : تیماج با ضرب زرین رنگ باخته .

واقف : محمد علی شیرازی .

تاریخ وقف : ۱۴۰۱ هـ. ق

۱۲۵
۶۴۷

قرآن مترجم کامل (دو برگ از اواسط سورة بقره نونو یس) با ترجمه فارسی

ومحشی به مواهب علیّه با تفسیر حسینی ملاحسین واعظ کاشفی.

کاغذ : نباتی (حواشی حنایی رنگ شده).

خط : متن، محقق آمیخته به ثلث.

ترجمه و تفسیر : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً متن در قرن ۱۰ و حاشیه در اوایل قرن ۱۱.

تزیینات : ترجمه متن به شنگرف و آیات در حواشی به شنگرف، اوراق مجدول به الوان، فواصل آیات دوایر زعفرانی با محیط مشکی، اسامی سور به شنگرف، موضع سرلوحه دو صفحه افتتاح با نقش حنایی رنگ آمیزی شده، حواشی حنایی رنگ آمیزی شده.

عدد اوراق : ۶۶۳.

عدد سطور متن : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول با حاشیه : $۲۴/۵ \times ۳۸$ سم.

اندازه ورق : $۲۸/۵ \times ۴۲/۵$ سم.

جلد : تیماج مشکی با سجاف قرمز.

واقف : حاجی محمد رضا افشار هروی.

تاریخ وقف : پس از ۱۱۹۶.

۱۲۶
۱۸۲

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی روان و رایج قرن ۱۱، معلق به حواشی تفسیری به روایت ائمه علیهم السلام و ارجاع به تفاسیر عیاشی و مجمع البیان. آغاز نسخه دارای مقدمه‌هایی شامل فهرست سور، اسامی قراء، شماره کلمات و

حروف ، مخارج حروف ، طريق فال جلالت وردعاى پيش از تلاوت قرآن مجيد كه حضرت امام صادق عليه السلام مى خوانده اند به روايت سيد بن طاوس .
 نه صفحه آخر نسخه دعاء بعد از تلاوت قرآن مجيد كه حضرت سجاد عليه السلام قراءت مى نموده اند .

كاغذ : نخودى آهارمهره .

خط : متن نسخ خوش .

ترجمه و حواشى : نستعليق خوش .

كاتب : نامعلوم .

تاريخ كتابت : قرن ۱۱ .

تزيينات : عناوين مقدمه ها به قلم زر ، عناوين داخل جداول به سرخى ولاجورد ، دو صفحه افتتاح تمام تذهيب ، فواصل آيات شراره زرین نشانه هاى حواشى ترنجى ، سرسوره ها كتيبه مذهب ، اسامى سوره سفيداب و تحرير ، اوراق مجدول به زر و تحرير والوان ، ترجمه به سرخى .

عدد اوراق : ۴۱۶ .

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه) .

اندازه جدول : $۲۶/۵ \times ۱۴/۵$ سم .

اندازه ورق : $۳۵/۵ \times ۲۳/۵$ سم .

جلد : تيباج قرمز .

واقف : ميرزا سيدعلى .

تاريخ وقف : ۱۱۲۰ .

پادداشت : نسخه را مرحوم سلطان القراء در سال هاى ۱۳۱۳ ق و ۱۳۲۱ ق مقابله کرده است .

۱۲۷
—————
۴۶۸

قرآن مترجم کامل دارای ترجمه فارسی تحت اللفظ ظاهراً مربوط قرن ۱۱، معلق
به حواشی تفسیری مختصر. بعضی جزوات خوشتر و خفی تر کتابت شده است.
کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۱ هـ (نسخه یکبار در ۱۱۱۸ در تپنه مرکز بهار هند و
بار دیگر در ۱۱۲۲ و ۱۱۲۳ در مشهد مقدس مقابله شده است) .

تزیینات : در آغاز سر لوحه مذهب و مرصع داشته که قسمتی از آن ساقط شده،
حواشی دو صفحه اول اسلیمی و گل داشته که قسمت اعظم آن ساقط شده، سر
سوره ها کتیبه قلمدانی کمکار، اسامی سور با شنگرف بخط رقاع، ترجمه به
شنگرف، عناوین حاشیه به خط رقاع با شنگرف، اوراق مجدول به زر و تحریر،
فواصل آیات گل زرین ۶ پر مرصع.

عدد اوراق : ۲۷۹.

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول : ۳۱ × ۱۳ سم.

اندازه ورق : ۳۸/۵ × ۲۱ سم.

جلد : تیماج قهوه‌یی.

واقف : حاجی محمد کاظم سبزواری.

تاریخ وقف : محرم الحرام ۱۱۹۰.

۱۲۸

۴۱۰

قرآن مترجم کامل محشی به تفسیر حسینی.

کاغذ : حنایی روشن آهارمهره.

خط متن : نسخ جلی به شیوه هندی.

ترجمه و حاشیه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۱ هـ. ق

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با حاشیه های ترنجدار، قلمدانی و گره بندی و کتیبه ها، دو صفحه برابر سوره بقره دارای سرلوحه و کتیبه مذهب و مرضع، اوراق مجدول به شنگرف و لاجورد، کمند به لاجورد، ترجمه ها واسامی سور و آیات حاشیه به شنگرف (نصف برگ دوم که تمام تذهیب است ساقط شده).

عدد اوراق : ۷۳۶.

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه) دارای حاشیه.

اندازه جدول : ۳۵/۵ × ۲۱ سم.

اندازه ورق : ۳۸/۵ × ۲۴/۵ سم.

جلد : تیماج قرمز با سجاف سبز.

واقف : محمد حسن بن حاجی محمد خان قزایی.

تاریخ وقف : رمضان ۱۲۳۸ هـ. ق

$$\frac{۱۲۹}{۴۸۵}$$

قرآن مترجم، دارای چند مقدمه شامل شرح ترتیب تنزیل، فهرست مجدول و مشروح سور، آیات، کلمات، حروف و نقاط و دعاء قبل از تلاوت قرآن و در آخر نسخه دعای بعد از تلاوت و دعاء ختم قرآن از حضرت سجاد (ع) و شرح مواضع تکبیر. حواشی معلق به خواص سور و توضیحات ترجمه.

کاغذ: نباتی آهارمهره با حاشیه رنگ آمیزی شده حنایی.

خط متن: نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۱.

تزیینات: دو صفحه افتتاح دارای تذهیب کمکار، دو صفحه قبل از ان دارای حواشی منقش، سر سوره ها مستطیل زرین مجدول، اسامی سور و ترجمه به شنگرف، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، فواصل آیات دواير زرین، حواشی حنایی رنگ.

عدد اوراق: ۴۶۶.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول: $۲۱/۵ \times ۱۱/۵$ سم.

اندازه ورق: $۳۰/۵ \times ۱۸/۵$ سم.

جلد: تیماج ضریبی.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم. مالک قرآن ظاهراً گرگین نامی بوده که سبع مهر

آن به دشواری قراءت شد و چنین است:

الهی گر شود لطف تو همراه شود گرگین ز مقبولان درگاه.

$$\frac{۱۳۰}{۴۸۶}$$

قرآن مترجم کامل، سه برگ آغاز نسخه نونویس و بدون ترجمه، دارای ترجمه فارسی تحت اللفظ، ظاهراً ترجمه قرن دهم، خالی از فواید لغوی نیست.

کاغذ : حنایی روشن آهارمهره.

خط متن : نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق خوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : قرن ۱۰ یا اوایل ۱۱.

تزیینات : ترجمه به شنگرف، سرسوره کتیبه قلمدانی کمکار، اسامی سوره به رفاع با سفیده که رنگ باخته، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به تحریر، نشانه های شمس زرين، فواصل آیات دواير زرين.

عدد اوراق : ۴۳۳.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۱ × ۱۱ سم.

اندازه ورق : ۲۹/۵ × ۱۹ سم.

جلد : ضربی قدیمی عالی، درون سوخت.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

$$\frac{۱۳۱}{۱۱۵۱}$$

قرآن مترجم کامل، (از آغاز تا آیه دوازدهم سوره «بقره» و از اواسط سوره

«زخرف» تا آخر قرآن نونویس و بدون ترجمه). ترجمه آن ظاهراً از سده ۱۱ هجری است، نسخه محشی به فواید تفسیری.

کاغذ : نباتی آهارمهره.

خط متن : نسخ.

ترجمه : نستعلیق و شکسته.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : قرن ۱۱ .

نزیینات : اسامی سور، ترجمه ونقاط فواصل آیات به شنگرف.

عدد اوراق : ۳۸۱.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه نوشته ها : $۲۳/۵ \times ۱۲$ سم.

اندازه ورق : $۳۲/۵ \times ۲۱$ سم.

جلد : تیماج ضربی.

واقف وتاریخ وقف : نامعلوم.

یادداشت : اوراق نونویس در ۱۲۷۸ کتابت شده.

$$\begin{array}{r} ۱۳۲ \\ \hline ۱۲۷۱ \end{array}$$

قرآن مترجم کامل (سوره فاتحه و شش سوره آخر قرآن نونویس و بدون ترجمه). ترجمه قرآن ظاهراً از سده ۱۱ هجری ومحشی به تفسیر مواهب علیه ملاحسین واعظ کاشفی است.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : ثلث.

ترجمه وحاشیه : نسخ.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً اواخر قران ۱۱ هـ. ق

تزیینات : آغاز سورة بقره مذهب، اسامی سور به قلم زر بر زمینه لاجورد، فواصل آیات دوایر زرین، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد و سرخی.

عدد اوراق : ۳۱۵.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول حاشیه : ۵۰ × ۲۶ سم.

اندازه ورق : ۵۴ × ۲۳ سم.

جلد : تیماج قهوه‌یی.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۱۳۳
—
۹۸۳

قرآن مترجم کامل، برگ آخر یعنی سور «اخلاص»، «فلق» و «ناس» نونویس و بدون ترجمه است. حواشی معلق به فواید تفسیری در سبب نزول آیات و نکات تجویدی. ترجمه نیز بیش از تحت اللفظ ترجمه به مراد و مفهوم است.

کاغذ : نباتی آهارمهره.

خط متن : نسخ.

ترجمه : نسخ شکسته.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً سده یازده.

تزیینات : اسامی سور، سجاوندی و بعضی علایم تجویدی، فواصل آیات

وعناوين حاشيه به زنگار ترجمه به شنگرف.

عدد اوراق : ۳۲۲ .

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۲۳ × ۱۴ سم.

اندازه ورق : ۲۳ × ۳۶ سم.

جلد : تىماج.

واقف : فاطمه النساء بنت حاجى محمد شفيح.

تاريخ وقف : جمادى الثانى ۱۱۱۶ هـ. ق .

۱۳۴
—————
۷۸۳

قرآن مترجم ناقص، از سورة «فاتحه» تا نيمه سورة «ممتحنه» و نيز سورة «فتح» و «حجرات» و «ق» و «ذاريات» افتاده است. ترجمه ظاهراً از اوایل سده ۱۱ هجرى و محشى به تفسير «مواهب عليه» يا تفسير حسبنى واعظ كاشفى است.

كاغذ : حنايى آهارمهره.

خط متن : ثلث ريحانى.

ترجمه : نستعليق با شنگرف.

كاتب : نامعلوم.

كتابت : قرن ۱۱.

تزيينات : دو صفحه افتتاح داراى حاشيه وسطى مذهب، اسامى سور، ترجمه وآيات تفسير به شنگرف، جداول به زر و تحرير والوان.

عدد اوراق : ۴۸۴.

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه) داراى حاشيه.

اندازهٔ جدول حاشیه : ۲۲ × ۳۴ سم .

اندازهٔ ورق : ۲۵ × ۳۷/۵ سم .

جلد : تیماج دو رو یه ، داخل ضربی .

واقف وتاریخ وقف : نامعلوم .

۱۳۵
۵۳۵

قرآن مترجم، ظاهراً از سدهٔ ۱۳ هجری، معلق به فواید تفسیری در شأن نزول آیات و تعریف وخواص سور

کاغذ : نباتی آهارمهره .

خط متن : نسخ به شیوهٔ هند .

ترجمه : نستعلیق .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۱ .

تزیینات : دو صفحهٔ افتتاح مذهب متناظر، اسامی سور به شنگرف، فواصل آیات دوایر زرین، نشانه‌های حواشی شمس، اوراق مجدول به زر وتحریر ولاجورد، کمندها به شنگرف ولاجورد .

عدد اوراق : ۵۵۸ .

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه) .

اندازهٔ جدول : ۱۶/۵ × ۹ سم .

اندازهٔ ورق : ۲۷ × ۱۸ سم .

جلد : میشن قهوه‌یی ضربی دارای تریج ولچکی .

واقف وتاریخ وقف : نامعلوم .

۱۳۶
۶۷۴

قرآن مترجم ناقص، دو برگ از اول و برگ‌هایی از وسط ننویس است و بدون ترجمه، برگ آخر یعنی از سوره اخلاص به بعد ساقط است. ترجمه آن کهن و آثار نثر قرن ۷ و ۸ در آن به نظر می‌رسد. در حواشی خواص و شرح سور ذکر شده است.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : مختلف.

ترجمه و حاشیه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۱.

تزیینات : اسامی سور با شنگرف به خط رقاء، فواصل آیات سمنو بری با شنگرف.

عدد اوراق : ۵۷۲.

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه نوشته‌ها : ۲۴ × ۱۶ سم.

اندازه ورق : ۲۵ × ۳۳ سم.

جلد : تیماج ضربی.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۱۳۷
۷۵۰

قرآن مترجم، سوره «فاتحه» افتاده و برگ‌هایی از سوره «زمر» در وسط سوره

«رحمن» قرار گرفته است. نسخه محشی به فواید تفسیری است.

کاغذ : نیاتی آهارمهره.

خط متن : نسخ.

ترجمه و حواشی : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

کتابت : قرن ۱۱ ه.ق.

تزینات : اسامی سور و ترجمه به شنگرف.

عدد اوراق : ۳۰۳.

عدد سطور : ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).

اندازه نوشته های متن : $۲۴ \times ۱۱/۵$ سم.

اندازه ورق : ۳۵×۲۳ سم.

جلد : تیماج عتایی ضربی.

واقفه : زینب خانم بنت باباعلی.

تاریخ وقف : رمضان المبارک ۱۲۶۰ ه.ق.

۱۳۸
—————
۲۵۷

قرآن مترجم کامل، خط و تذهیب مکتب هرات، نسخه ظاهراً مربوط به قرن

دهم است ولی ترجمه از نسخه کهن تری نقل شده.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ بسیار خوش.

ترجمه : نستعلیق خوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : دریا داشت ملصوق بر جلد نسخه تاریخ کتابت را ۱۰۴۹ دانسته اند ولی نسخه بیشتر به کارهای قرن دهم شباهت دارد.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب بسیار عالی از نمونه های مکتب هرات که متأسفانه رنگ باخته و حواشی آن ساقط شده، کتیبه های سرسوره ها مذهب عالی و مختلف الطرح، فواصل آیات دوایر لاجوردی مذهب، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، ترجمه به شنگرف، عناوین حاشیه بقلم زر.

عدد اوراق : ۵۴۵ .

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول : $۱۶ \times ۱۰/۵$ سم.

اندازه ورق : $۲۷/۵ \times ۱۸$ سم.

جلد : یک طرف جلد سوخت بسیار عالی، یک طرف مقوای ضربی.

واقف : قزاق خان، که نسخه را بر مزار دخترش مهرا النساء وقف کرده.

تاریخ وقف : ۱۰۷۹ هـ. ق

۱۳۹
—————
۱۴۷

قرآن مترجم، نیمه اول قرآن (از آغاز سوره فاتحه تا آخر سوره بنی اسرائیل) ولی تنها سوره های «فاتحه»، «بقره»، «آل عمران» و سه آیه از سوره «نساء» مترجم است. برگ دوم نیز الحاقی می نماید. تمام نسخه حاضر به قلم زر کتابت شده ولی تا آغاز سوره «مائده» تحریر دارد.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط متن : نسخ خوش بقلم زر.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۱ هـ. ق

تزیینات : صفحه اول سورة فاتحه تمام تذهیب بسیار نفیس بوده که متأسفانه رنگ باخته است. متن به قلم زر، ترجمه به سیاهی، فواصل آیات اوایل دوایر زرین مرصع، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، نشانه های اوایل شمس مذهب .

عدد اوراق : ۱۵۲ .

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه) صفحات بدون ترجمه ۱۱ سطر.

اندازه جدول : ۲۳ × ۱۵ سم.

اندازه ورق : ۲۶ × ۵/۲۴ سم.

جلد : تیماج ضربی .

واقف : قاضی جهان حسنی .

تاریخ وقف : اوایل قرن ۱۲ .

قرآنهاى مترجم

در

قرن دوازدهم

$$\frac{۱۴۰}{۳۸۷}$$

قرآن مجید مترجم کامل با ترجمه فارسی روان معلق به خواص سور و شأن نزول آیات و فواید لغوی در حاشیه. دارای دعای قبل و بعد از تلاوت و طریق ختم فاتحه. کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط : متن، نسخ جلی خوش.

ترجمه : نستعلیق، حاشیه نستعلیق خوش.

کاتب : محمد علی بن محمد صالح مؤذن مسجد جامع کبیر اصفهان.

تاریخ کتابت : ۱۵ رجب ۱۱۰۳ به سفارش آقا الیاس.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با سرلوحه ها، حواشی و کتیبه ها، بین سطور زراندود، اوراق دارای حاشیه پهن نقش کنگره و مجدول به زر و تحریر و الوان، سر سوره ها کتیبه مذهب، اسامی سوره به سرخی، فواصل آیات گل شش پر زرین، ترجمه به شنگرف.

عدد اوراق : ۲۸۲.

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : ۳۰ × ۱۶ سم.

اندازه ورق : ۴۲ × ۲۸/۵ سم.

جلد : تیباج قهوه‌یی.

واقف : آقا الیاس.

تاریخ وقف : نامعلوم.

$$\frac{۱۴۱}{۱۷۹۳}$$

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی و تفسیر مختصر برخی از آیات و خواص سور در حاشیه. نشر ترجمه دارای ویژگی قابل تذکر نیست.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط : متن نسخ خوش .

ترجمه : نستعلیق خوانا، حاشیه نستعلیق خوش.

کاتب : عبدالغفور بن محمد زمان برای محمد حسین بیک معتمدالسلطان نوشته.

تاریخ کتابت : رجب المرجب ۱۱۰۳.

تزئینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب نفیس با کتیبه ها و ترنجهای حاشیه سرتاسری، عنوان بر کتیبه های زرین با سفیده کتابت شده، ترجمه به سرخی بین دو جدول به زر و تحریر، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به زر و تحریر، سر سوره ها تشعیر به لاجورد بر زمینه زر، اسامی سوره به سرخی به خط رقاع، عنوان جزو و نصف و حزب به سرخی در حاشیه.

عدد اوراق : ۳۱۹.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : $۲۱/۵ \times ۱۳$ سم.

اندازه ورق : ۲۱×۳۱ سم.

جلد : تیماج مشکی.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۱۴۲
—————
۱۶۷۳

قرآن مترجم به خط زیبای مرحوم میرزا احمد نیریزی نسخ نویسی نامور سده یازدهم و اوایل دوازدهم هجری . ترجمه چندان کهن نمی نماید و واژه های عربی در آن فراوان است و غالباً مترجم برای ترجمه یک واژه عربی واژه دیگر عربی را به کار برده و نشر ترجمه نثری نامستوار است.

در بیشتر صفحات، برخی از آیات به گونه اختصار در حاشیه تفسیر شده یا شأن نزول برخی از آیات و داستان مربوط به آنها آمده است و یا برخی لغات با وجه اشتقاق آن شرح و معنی شده است. همچنان در آغاز هر سوره، در حاشیه خواص آن سوره با کیفیت و وقت قراءت آن آمده است. ظاهراً کتابت ترجمه مدتی بعد از کتابت متن صورت گرفته، حتی می توان گفت که تزینات و تذهیب قرآن پاک کهن تر از کتابت ترجمه آن است.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط : متن قرآن به نسخ عائی.

ترجمه : به نستعلیق خوانا، حواشی به شکسته نستعلیق خوش.

کاتب متن : احمد نیریزی.

سال کتابت : ۱۱۰۵ هـ . ق.

تزینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با سر لوح و پیشانی و ذیل ، سر سوره ها زرین بوم و اسامی سور به خط رقاع به سرخی ، عنوان اجزاء در حاشیه به زر ، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد ، کمند به زر و تحریر ، عنوان حزب و نصف در حاشیه به زر ، عنوان عشر و خمس به سرخی ، فواصل آیات دوایر دانه نشان.

عدد اوراق : ۳۶۷ ، هر صفحه ۲۴ سطر (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : $۱۹/۷ \times ۱۱$ سم.

اندازه اوراق : $۲۸/۵ \times ۱۸/۲$ سم.

جلد : روغنی دورو، بیرون زمینه مشکی و درون زمینه گلی، هر دورو دارای
ترنج ها و لچکی و گل و برگ و حاشیه زرین.

واقف : مؤیدالدوله ابوالفتح میرزا فرزند حسام السلطنة سلطان مراد میرزا .

تاریخ وقف : ۱۳۰۰ هـ . ق.

۱۴۳
۲۰۵۵

قرآن مترجم کامل، با ترجمه روان فارسی رایج، کلمه به کلمه، از سوره بقره
چند برگ افتاده بقیه اوراق نیز فرسوده و رطوبت دیده است. ۱۱ صفحه درتجوید در
آخر ضمیمه است.

کاغذ : خنایی نازک آهار مهره (نوعی ترمه).

خط : اصل نسخ متوسط.

ترجمه : شکسته نستعلیق خوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : جمادی الاول ۱۱۰۷.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب بوده با ترنج های مذهب در حواشی و
کتیبه ها در متن و طلا اندازی اطراف متن که همه فرسوده و بخشی از آن افتاده است،
فواصل آیات گل زرین، عناوین حاشیه به زر، اسامی سوره ها به قلم رقاع به زر،
ترجمه به سرنج، اوراق مجداول به زر و تحریر و الوان.

عدد اوراق : ۴۳۶.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ اصل و ۱۲ ترجمه).

اندازهٔ جدول : $۸/۵ \times ۱۹/۵$ سم.

اندازهٔ ورق : ۴×۲۴ سم.

جلد : روغنی بوده و فرسوده شده.

واقف : حاجی محمد مهدی تحریرچی.

۱۴۴
—————
۱۳۴

قرآن مترجم، ترجمهٔ عهد صفوی، مقدمه شامل ادعیهٔ قبل از تلاوت و یک صفحه در طریق استخاره که همین یک صفحه به خط ملا محمد باقر مجلسی است. در آخر نسخه، شرح سفارش و اصدار و رقلم کتابت و دعای ختم قرآن مسطور است، نشانه‌های وقف و فواید مختصر قرائی در حاشیه نشان داده شده.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط متن : نسخ جلی خوش.

ترجمه : نستعلیق خوش.

کاتب : محمد هاشم متخلص به طایر.

تاریخ کتابت : شعبان ۱۱۰۸ هـ. ق

نسخه به سفارش سلطان حسین صفوی کتابت شده.

تزیینات : دو صفحهٔ افتتاح تمام تذهیب با حواشی و کتیبه، سر سوره‌ها کتیبه مذهب، اسامی سوره به لاجورد بقلم رقا، ترجمه به شنگرف، نشانه‌های فواصل گل زرین ۴ پر، عناوین حاشیه به زر و شنگرف و لاجورد، اوراق مجداول به زر و تحریر و الوان، کمند به زر و تحریر.

عدد اوراق : ۵۴۳.

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه جدول : ۹/۵ × ۱۸ سم.

اندازه ورق : ۲۷/۵ × ۱۷ سم.

جلد : روغنی.

واقف : سلطان حسین صفوی.

تاریخ وقف : ۱۱۰۸ هـ. ق

۱۴۵
—————
۱۵۱۷

قرآن مترجم کامل، نفیس، با ترجمه به فارسی استوار رایج، معلق به فواید
تفسیری. ۹۴

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط : متن، نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق خوش.

کاتب : عبدالله معلم اصفهانی.

تاریخ کتابت : ۲۰ ذیحجه ۱۱۱۳.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب نفیس با حواشی و کتیبه ها و شرفه ها،
بین سطور زر اندود محرر دندانه ای، ذیل نسخه سطح تشعیر زرین با ترنجهای مذهب،
سر سوره ها کتیبه های قلمدانی لاجوردی و مذهب، اسامی سوره به رقاع با سرخی و
سفیده، ترجمه به شنگرف، نشانه های حواشی ترنج و قندیل زرین، اوراق مجدول به
زر و تحریر و الوان، کمند به زر و تحریر و سرخی، فواصل آیات گل چارپر مرصع،
فواید تفسیری در هیأت سرو و ترنج و قندیل زر اندود.

عدد اوراق : ۳۰۷.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۸ × ۱۴ سم.

اندازه ورق : ۳۸ × ۲۳ سم.

جلد : تیماج مشکی با ضرب زرین و حواشی منقش زرین .

ابتیاعی آستانه قدس در ۱۳۱۱ شمسی.

یادداشت : در ۱۳۱۷ سید محمد بقا که خود خطاط بوده قرآن را دو پست تومان بها گذاشته.

۱۴۶
۹۵۳

قرآن مترجم کامل معلق به حواشی تفسیری بیشتر مأخوذ از تفسیر حسینی .

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط متن : نسخ.

ترجمه : نستعلیق.

حواشی : شکسته نستعلیق.

کاتب متن : میراتکی ولد میرامان الله.

کاتب حواشی : محمد اشرف ولد شیخ مصطفی حنفی .

تاریخ کتابت : ۱۱۱۳ هـ . (چهلمین سال جلوس اورنگ زیب).

تزیینات : اسامی سور، نشانه های فواصل آیات، سجاوندی، ترجمه و جدول وراق به شنگرف.

عدد اوراق : ۵۸۵.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۲/۵ × ۱۰ سم.

اندازه ورق : ۳۳/۵ × ۲۰ سم.

جلد : تیماج قرمز.

واقف : ملا محمد جواتشیر.

تاریخ وقف : شوال ۱۲۳۰ هـ. ق

۱۴۷
۴۹۳

فرآن مترجم کامل، دارای ترجمه تحت اللفظ که ظاهراً از نسخه های مترجم کهن تر نقل شده، معلق به حواصی سور و بعضی فواید مختصر تجویدی در حاشیه. دارای دعای بعد از تلاوت و فالنامه منظم در آخر نسخه.

کاغذ : حنائی روشن آهار مهره.

خط متن : نسخ جلی.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : محمد صفی بن محمد رضا طالقانی.

تاریخ کتابت : ۱۱۱۳ هـ. ق

تزیینات : دو صفحه اول دارای حواصی مذهب و مرصع، فواصل آیات صنوبر شنگرفی، اسامی سور و ترجمه به شنگرف، اوراق مجدول به شنگرف و لاجورد.

عدد اوراق : ۳۹۷.

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۵ × ۱۵ سم.

اندازه ورق : ۲۳ × ۳۵/۵ سم.

واقف : کاتب (محمد صفی بن محمد رضا طالقانی).

تاریخ وقف : حدود ۱۱۱۳ هـ. ق

۱۴۸
—————
۱۱۱

قرآن مترجم، کامل با ترجمه وتفسیر، تفسیر درحاشیه بزرگ وفوائد تجویدی وقرائی درحاشیه وسطی. عناوین تفسیر هر صفحه نیز با سرنج یا شنگرف درحاشیه وسطی هر صفحه کتابت شده، ترجمه فارسی روان مربوط به قرن ۱۱، عدد حروف هر صفحه وشماره اسم جلاله در هر صفحه در پیشانی هر صفحه درحاشیه وسطی به زر وشنگرف کتابت شده.

کاغذ : نخودی آهار مهره (وصالی متن وحاشیه شده، حاشیه کمرنگ تر).

خط متن وحاشیه : نسخ جلی وخفی خوش.

ترجمه : نستعلیق خوش.

کاتب : سید محمد بن ضیاء الدین حسنی حسینی.

تاریخ کتابت : رمضان ۱۱۱۶ هـ. ق

تزیینات : دو صفحه آغاز نسخه گل وبرگ لاجوردی وقرمز بر زمینه زر، هیأت ترنج وسرترنج ولچکی ها با سفیده در وسط ترنج ها نام واقف وصورت وقضنامه کتابت شده، دو صفحه بعد تمام تذهیب وترصیع که دعای تلاوت ودعاء ختم در وسط دایره ترنج ها کتابت شده، دو صفحه افتتاح قرآن تمام تذهیب با حواشی پهن ترنجدار مرصع ومذهب وحواشی قلمدانی دخلی وچهار کتیبه مذهب به طرح اسلیمی، اطراف سطور زرانودود محرر، صفحه آغاز سورة «بقره» دارای سرلوح بزرگ مذهب ومرصع، اوراق مجدول به زر وتحریر والوان، فواصل آیات گلکهای مرصع در دو طرح، اسامی سور به زر بر کتیبه های مذهب، عناوین حاشیه به زر وشنگرف.

عدد اوراق : ۴۲۵.

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه) دارای حاشیه.

اندازه ورق : $۴۱/۵ \times ۲۷$ سم .

اندازه جدول : $۳۶/۲ \times ۲۰/۲$ سم .

جلد : ساغری مشکی ، درون جلد دارای کتیبه معرق به خط احمد نیریزی با تاریخ ۱۱۱۶ و گوشه ها و ترنج های منگنه یی بر زمینه ارغوانی .

واقف : آغه سهیل خواجه .

تاریخ وقف : نامعلوم (از تاریخ ۱۲۸۷ داخل عرض شده است) .

۱۴۹
—————
۱۲۳۵

قرآن مترجم کامل سور (کوثر، تبت ونیمی ازسوره ناس نو نویس وبدون ترجمه) .
معلق به حواشی تفسیری . ترجمه ظاهراً از قرن ۱۱ هـ . ق .

کاغذ : نخودی آهار مهره .

خط متن : نسخ ، ترجمه : نستعلیق ناخوش .

کاتب : محمد علی بن اختیار .

تاریخ کتابت : سلخ ربیع الثانی ۱۱۱۸ هـ . ق .

تزیینات : اسامی سور، سجاوندی و نشانه های فواصل آیات به شنگرف .

عدد اوراق : ۳۸۶ .

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه) .

اندازه نوشته ها : $۲۳/۵ \times ۱۱/۵$ سم .

اندازه ورق : $۳۰/۵ \times ۱۷/۵$ سم .

جلد : تیماج ضریبی .

واقف : حاجی محمد حسن فرزند ملاعلی تونی .

تاریخ وقف : شعبان ۱۳۳۶ هـ . ق .

۱۵۰
—————
۲۱۲۲

- قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی رایج روان کلمه به کلمه، در آخر دعای
۳۰ روز همراه تحریر شده و دارای خواص سور.
کاغذ : حنایی .
خط : متن نسخ.
ترجمه : نستعلیق هر دو متوسط.
کاتب : محمد محسن خبوشانی ابن علی محمد.
تاریخ کتابت : ۲۳ ربیع الاول ۱۱۲۱ هـ. ق
تزیینات : ترجمه به شنگرف، اسامی سور به شنگرف و بقیه رقاع. فواصل آیات
۵ شنگرفی.
عدد اوراق : ۳۰۶.
عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).
اندازه نوشته ها : ۱۸ × ۱۱ سم.
اندازه ورق : ۲۴ × ۱۵ سم .
جلد : تیماج قهوه‌ئی .
واقف : محمد ولی زعفرانلو.
تاریخ وقف : شعبان ۱۲۱۴ هـ. ق

۱۵۱
—————
۱۸۹۴

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی رایج قرن ۱۱ و ۱۲ . در صدر نسخه پیش از

قرآن ۱۴ صفحه شامل سه دعاء پس از ختم قرآن و فهرست جدولی سوره‌ها و آیات و کلمات و حروف و نقطه‌ها و سجده‌ها در تمام قرآن و هم به تفصیل یک یک سوره که همه جدول بندی شده و اختیار ساعات استخاره با قرآن و بیان و قوف قرآنی و مواضع وقف حرام و ضریقه ختم قرآن. حاشیه دارای فواید تفسیری و خواص سوره، سه صفحه آخر نسخه طریق تفال بقرآن و دعای ختم قرآن.

کاغذ : وصالی متن و حاشیه شده، متن حنایی نازک و حاشیه نخودی آهار مهره.

خط : متن نسخ متوسط جلی

ترجمه : نستعلیق خفی خوش.

کاتب : علینقی، تاریخ کتابت : ۱۱۲۷.

تزیینات : ترجمه به شنگرف، اسامی سوره به شنگرف رقاع گونه، اوراق دارای دوجداول به زر و تحریر و الوان، کمند به تحریر مشکی، دو صفحه افتتاح دارای سرلوح، ترنج و کتیبه و گل و برگ زرین حروف و کلمات اول هر سطر به شنگرف، غالباً از بالا و پایین متجانس، نشانه‌های حاشیه ترنج و نیمه ترنج و قندیل زرین، فواصل آیات نشانه‌های قرمز تفسیر سوره فاتحه در یک برگ بصورت بادامچه ای در زمینه گلبرگ زرین.

عدداوراق : ۴۰۲.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

قطع : اندازه جدول متن : ۵/۱۱ × ۷ سم.

اندازه ورق : ۲۱ × ۱۴.

جلد : ساغری مشکی دارای نقش ترنج و حاشیه زرین.

واقف : خازن الملوک یآوری.

تاریخ وقف : ۱۳۴۳ ش.

۱۵۲
—————
۲۲۱۳

قرآن مترجم ناقص - از آیه ۱۶ سورة بقره تا آخر قرآن - باترجمه تحت اللفظ فارسی قرن ۱۲. معلق به فواید تفسیری.

کاغذ: حنائی روشن آهار مهره.

خط: متن نسخ متوسط، ترجمه نستعلیق خوانا.

کاتب: محمد تقی بن محمد صایم طالقانی.

تاریخ کتابت: ربیع الثانی ۱۱۲۷ هـ. ق

تزیینات: سرسوره ها به سرخی، کمند و جدول اوراق به سرخی.

عدد اوراق: ۴۲۱.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

قطع: اندازه جدول $۲۱/۵ \times ۱۲/۵$ سم.

اندازه ورق: ۲۸×۲۰ سم.

جلد: روغنی چین خورده و رنگ رفته، عطف تیماج.

واقف: محمد عباسی کلانی.

تاریخ وقف: ۲۲ اردیبهشت ۱۳۶۲ ش.

۱۵۳
—————
۲۱۲۵

قرآن مترجم کامل باترجمه فارسی سلیس رایج، خالی از فواید لغوی نیست.

حواشی معلق به فواید تفسیری و خواص سور و ابیاحات لغوی و تجویدی.

کاغذ : نباتی آهار مهره .

خط : متن نسخ متوسط ، ترجمه وحاشیه نستعلیق متوسط .

کاتب : محمد مهدی بن ملا محمد علی .

تاریخ کتابت : سلخ شعبان المعظم ۱۱۲۷ .

تزیینات : دو صفحه افتتاح دارای دو سر لوح کم کار با تزیین ها و پیشانی و ذیل بوده که قسمتی از آنها ساقط شده و قسمتی را صحافت و وصالی پوشیده است ، بین سطور دو صفحه نخست زراندود محرر دندان موشی ، اوراق مجدول به زر و تحریر ، ترجمه واسامی سور به سرخی .

عدد اوراق : ۴۴۳ .

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه) .

اندازه جدول : $۲۲ \times ۱۱/۵$ سم .

اندازه ورق : ۳۲×۱۹ سم .

جلد : تیماج بیاض ضربی .

۱۵۴

۱۷۵

قرآن مترجم کامل ، معلق به حواشی خواص سور و شأن نزول آیات و فواید تفسیری منقول از ائمه علیهم السلام . سه دعای بعد از تلاوت از جمله دعاء حضرت سجاد (ع) در آخر نسخه است .

کاغذ : نخودی آهار مهره .

خط متن : نسخ جلی خوش .

ترجمه و حواشی : نستعلیق خوش .

کاتب متن : ابوالقاسم بن عبدالله طباطبائی .

تاریخ کتابت متن : ۶ شوال ۱۱۳۳ هـ. ق.

کاتب حاشیه و ترجمه : اسمش دروصالی ساقط شده ظاهراً در همان تاریخ کتابت متن، حاشیه و ترجمه را کتابت کرده و این کار او به سفارش حاجی محمد محسن بوده.

کاتب ادعیه : سید معصوم حسینی در مشهد مقدس در ۱۲۵۳ .

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با ترنجهای و کتیبه ها و حواشی داخلی مذهب و حواشی شمیری مرصع، سر سوره ها کتیبه کم کار مذهب، اسامی سور به قلم رقاع به سرخی، ترجمه به سرخی، نشانه های حواشی ترنجی، اوراق مجدول به زر و تحریر و الوان.

عدد اوراق : ۴۴۷ .

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۷ × ۱۵ سم.

اندازه ورق : ۴۰ × ۲۶ سم.

جلد : روغنی زرین قلم با کتیبه های احادیث در حواشی.

واقف : آقا محمد حسن ولد ملا محمد تقی سبزواری ساکن کابل.

تاریخ وقف : شعبان ۱۲۰۲ هـ. ق.

خط کتیبه جلد به قلم احمد تبریزی در ۱۱۳۳ .

۱۵۵
—————
۳۶۵

قرآن مترجم کامل، محشی به تفسیر حسینی یا مواهب علیه ملاحسین واعظ کاشفی.

کاغذ : نباتی آهار مهره.

خط متن : نسخ جلی به شیوه هندی.

خط متن وتفسیر : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ۱۱۴۳ هـ. ق.

تزیینات : صدر نسخه دارای شمسۀ مذهب، دو صفحه آغاز، دو صفحه وسط
سوره بنی اسرائیل و دو صفحه انجام. قرآن تمام تذهیب متناظر، ۴ صفحه آغاز سوره
بقره دارای حاشیه باریک گل و برگ، ترجمه متن و آیات تفسیر به شنگرف، فواصل
آیات دوایر زرین، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، سر سوره ها کتیبه منقش،
اسامی سور با سفید، زوایای حواشی منقش، زمینه سطور نخودی رنگ.

عدد اوراق : ۵۲۸.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).^{۹۴}

اندازه جدول : $38/5 \times 22$ سم.

اندازه ورق : $41/5 \times 27$ سم.

جلد : تیماج ضربی دارای ترنج ولچکی وحاشیه قلمدانی.

واقعات : دختران شیخ اسمعیل جامی احمدی.

تاریخ وقف : صفر المظفر ۱۲۳۷ هـ. ق.

۱۵۶
۳۰۰

قرآن مترجم، از آغاز سوره «ق» تا آخر قرآن، با ترجمه فارسی رایج.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط : متن نسخ جلی وخوش، ترجمه، نستعلیق متوسط.

کاتب : مهر علی بن ابی بکر فاروقی.

تاریخ کتابت : پنجشنبه ۱۷ ربیع الاول ۱۱۴۶ در خداباد به سفارش نور محمد قریشی.

تزیینات : دو صفحه آغاز تمام تذهیب بسیار نفیس با چهار حاشیه متداخل مذهب و مرصع، بین السطور زراندود، دو صفحه آخر مزین به حواشی اسلیمی زرین و مار پیچ های لاجوردی و ترنجهای مرصع، ذیل سورة «ناس» کتیبه مذهب و مرصع بزرگ، مرکب از ترنجهای و حواشی قلمدانی، ذیل نسخه زرین با گل و برگ و اسلیمی، فواصل آیات دوا بر زرین مرصع، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به زر و تحریر، نشانه های حواشی شمس ها و ترنجهای مذهب و مرصع. سرسوره ها کتیبه قلمدانی محشی، اسامی سوره به سرخی، ترجمه و سجاوندی به سرنج.

اندازه جدول : $۴۳/۵ \times ۲۲/۵$ سم.

اندازه ورق : $۵۸/۵ \times ۳۶$ سم.

جلد : روغنی کار آقای آلفته.

واقف : ظاهرأ نور محمد قریشی.

تاریخ وقف : جمادی الاولی ۱۱۵۳ هـ. ق

۱۵۷
۳۸۰

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی تحت اللفظ محشی به تفسیر بهاء الدین محمد بن شیخعلی شریف لاهیجی.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط متن : ثلث جلی.

ترجمه و حواشی : نستعلیق خوش.

کاتب متن: عبدالهادی بن حاجی محمد عسکری.

کاتب ترجمه و تفسیر: هاشم بن طالب کشمیری.

تاریخ تألیف تفسیر: ۲۴ رمضان ۱۰۸۶ (در شهر پشته هندوستان).

تاریخ کتابت متن: جمادی الثانی ۱۱۵۱ هـ. ق

تاریخ کتابت تفسیر: ۲۷ صفر ۱۱۵۸ هـ. ق

تزیینات: دو صفحه افتتاح تمام تذهیب عالی و نفیس با سرلوحه ها و کتیبه ها و حواشی مرصع و مذهب، حواشی بیرونی گل و برگ زرین بدون تحریر، ترجمه به شنگرف، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، آیات در حواشی به شنگرف، فواصل آیات دوا بر زرین، اسامی سور به خط رفاع با شنگرف.

عدد اوراق: ۳۸۷.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه) دارای حاشیه.

اندازه جدول: ۵/۵۲ x ۳۰ سم.

اندازه ورق: ۵۵ x ۳۳ سم.

جلد: نیمج قهوه‌ای با ضرب ترنج و گوشه ها و حواشی.

واقف: شیخ محمد فقیه الاسلام نجفی قندهاری.

تاریخ وقف: ۱۳۱۷ هـ. ق

۱۵۸
۱۹۵۰

قرآن مترجم کامل بسیار نفیس، با ترجمه فارسی روان کلمه به کلمه و معنی به تفسیر مواهب علیه یا تفسیر حسینی مولینا حسین واعظ کاشفی که آن تفسیر را به نام امیر علی شیر نوازی نوشته و نسخه‌ای که مورد نظر کاتب این نسخه بوده در ۱۰۴۱ هـ. کتابت شده است. در آخر دعای پس از تلاوت قرآن و فالنامه.

کاغذ: نباتی کشمیری که زمینه سطور وحاشیه حنایی رنگ شده.

نوع خط: متن به قلم نسخ جلی هندی خوش.

ترجمه وحاشیه: نستعلیق به شیوه قندهار و هند.

کاتب متن: محمد عالم خوشنویس و احسن الله خوشنویس.

کاتب ترجمه وتفسیر: محمد تقی نستعلیق نویس.

تاریخ کتابت: حدود سال ۱۱۵۹ ه. ق

تزیینات: صدر نسخه ترنج مذهب و مرصع به قطر ۱۵ سم، مرکب از هشت ترنج مرصع و ۸ ترنج کوچکتر مذهب، وسط ترنج شمس زرین که برای اسم کلام الله زمینه سازی شده، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با کتیبه وحواشی مذهب و مرصع، بین سطور متن دو صفحه زراندود محرز و بین السطور حاشیه زراندود محرز و مرصع، اوراق مجدول به زر و تحریر وجدول آخرین لاجورد بین متن وحاشیه گل و برگ زرین در بین دو جدول زرین محرز، گوشه ها گل و برگ زرین، فواصل آیات گوی زرین، ترجمه متن، آیات حاشیه و رموز وقف به سرنج، نشانه های حواشی شمس زرین شرفه دار، سرسوره ها کتیبه مرصع و منقش، اسامی سور رقاعگونه با سفید بر زمینه زر، حواشی دو صفحه آخر تذهیب و ترصیع نفیس و ظریف در هیأت مجموعه ای از ترنجهای زرین. این قرآن به سفارش احمد شاه درانی به اهتمام یکی از سرداران وی نواب نورالدین خان مصلح الدوله بهادر ظاهراً در کتیمیر و یا قندهار به دست هنرمندان کشمیری تهیه شده است. اما اسم احمد را محو کرده نادر ساخته و درانی را در جهانی کرده اند! و جای دیگر در اسم نورالدین خان درانی را به در کانی تبدیل نموده اند که بوضوح آشکار است.

عدد اوراق: ۸۵۶.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول: (۲۹ × ۱۶) سم.

اندازه ورق: (۳۲/۲ × ۱۹) سم.

جلد: روغنی نفیس دورویه، بیرون ترنجها و گوشه‌ها و حواشی با گل و برگ
زرین بر زمینه قهوه‌ای درون دسته گل زرین بر زمینه قهوه‌ای. صحافان: عبدالحکیم
ورحمۃ اللہ.

واقف: محمد رضا.

تاریخ وقف: ۹ آبان ۱۳۵۶.

۱۵۹
—————
۱۸۹۹

قرآن مترجم کامل، با ترجمه تحت اللفظ فارسی رایج قرن ده و یازده، حاشیه
برخی از صفحات دارای فواید تفسیری و خواص سور و آیات.

کاغذ: حنایی آهارمهره.

خط: متن، نسخ متوسط.

ترجمه: نستعلیق شکسته متوسط خفی.

کاتب: نا معلوم.

تاریخ کتابت: جمادی الاول ۱۱۵۹.

تزیینات: دو صفحه افتتاح دارای دو سر لوح مذهب و مرصع با ترنج‌ها و کتیبه‌ها
و گلبرگ زر اسامی سور به قلم رقاع به زر (دو صفحه اول به سفیداب)، ترجمه به
سرخی، اوراق مجدول به زر و تحریر و الوان، شیرازه بندی اوراق گسیخته و ضالی
شده و حواشی به برش رفته.

عدد اوراق: ۲۵۰.

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۷ × ۹ سم.

اندازه ورق: ۲۲ × ۱۳ سم.

جلد : تیماج عنابی کهنه.

واقف : نور شرف خانم مشهور به جانی خانم.

تاریخ وقف : در شهریور ۱۳۴۰ به وسیله محمد مهدی صمیم شیرازی تسلیم کتابخانه شده.

۱۶۰
—————
۱۹۷۵

قرآن مترجم، با ترجمه فارسی روان کلمه به کلمه از آیه ۹۵ سوره بنی اسرائیل تا آخر قرآن، حواشی معلق به فواید تفسیری و خواص سور.
کاغذ: نباتی آهار مهره.

خط : متن نسخ جلی خوش، ترجمه نستعلیق شکسته.
کاتب: احمد بن عبدالله القزوی بنی به سفارش میرزا محمد صادق.

تاریخ کتابت: ۱۱۷۹ ه.ق

تزیینات: اوراق مجدول به زر و تحریر، سطور مجدول به زر، کمندبه زر و تحریر، ترجمه به سرخی، اسامی سور به لاجورد بر زمینه زر، زمینه سطور افشان.
عدد اوراق: ۳۵۱.

عدد سطور: ۱۴ (۷ متن و ۷ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۶/۵ × ۱۰ سم.

اندازه ورق: ۲۳ × ۱۵ سم.

جلد: ساغری ضربی.

واقف : علی بیابانی.

تاریخ وقف : دی ۱۳۴۱ ش.

۱۶۱
—
۱۵۰۵

قرآن مترجم کامل، ترجمه فارسی سده ۱۲.

کاغذ: ترمه نخودی آهار مهره.

خط متن: نسخ خوش.

ترجمه: شکسته نستعلیق.

کاتب: محمد هاشم لؤلؤیی اصفهانی.

تاریخ کتابت: ربیع الاول ۱۱۸۵ هـ. ق.

تزیینات: دو صفحه صدر نسخه مذهب و مرصع با شمشه های عالی، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با کتیبه ها و حواشی تشعیری، سر سوره ها کتیبه مذهب، اسامی سور بخط رقاع با شنگرف، فواصل آیات اختر زرین، نشانه های حواشی ترنجی، اسامی سور و دعای قبل از تلاوت به زرو الوان در صفحات مذهب آغاز نسخه کتابت شده.

عدد اوراق: ۳۳۱.

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول: $۲۲/۳ \times ۱۲/۵$ سم.

اندازه ورق: $۲۹/۵ \times ۱۴/۴$ سم.

واقف: میرزا رضا نائینی.

تاریخ وقف: مرداد ۱۳۱۱ هـ. ش.

۱۶۲
—————
۲۱۹۹

- قرآن مترجم فارسی کامل، با ترجمه عادی تحت اللفظ.
کاغذ: نخودی آهار مهره.
خط: متن نسخ و ترجمه شکسته نستعلیق، هردو سُست و تحریری.
کاتب: نامعلوم.
تاریخ کتابت: ۲ شنبه ۱۰ ربیع الثانی ۱۱۸۸.
تزیینات: اوراق مجدول به سرخی و لاجوردی، ترجمه به الوان سرخی، اسامی
سور به سرخی.
عدد اوراق: ۲۶۴ عدد سطور ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).
اندازه جدول: ۵/۲۳ × ۱۳ سم.
اندازه ورق: ۱۹/۵ × ۳۲ سم.
جلد: میشن کهنه قهوه‌یی.
واقف: محمد صادقی.
تاریخ وقف: دی ماه ۱۳۶۰.

۱۶۳
—————
۱۰۰۴

- قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی سده دهم با زبانی نیمه استوار، دارای
دعای ختم قرآن در آخر.
کاغذ: نباتی آهار مهره.

خط: متن، نسخ و ترجمه شکسته نستعلیق ناخوش.

کاتب: علی بن ابراهیم رکن مازندرانی.

تاریخ کتابت: ۱۱۸۹ هـ. ق.

تزیینات: دو صفحه افتتاح تمام منقش، اوراق مجدول به زرپست و الوان، سر
سوره ها به شنگرف، ترجمه به سربخ.

عدد اوراق: ۲۴۷.

عدد سطور: ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۴×۲۶/۵ سم.

اندازه ورق: ۲۰×۳۳/۸ سم.

جلد: تیماج کهنه مشکی.

واقف: کر بلائی مؤمن.

تاریخ وقف: رجب المرجب ۱۱۹۶ هـ. ق.

۱۶۴
۱۰۰۴

قرآن مترجم کامل، ترجمه قرن ۱۳ و تاحدی مغلوط و نااستوار.

کاغذ: نباتی آهار مهره.

خط متن: نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: علی بن ملا ابراهیم مازندرانی.

تاریخ کتابت: ۱۱۸۹ هـ. ق.

تزیینات: دو صفحه افتتاح منقش درشت، اسامی سور و ترجمه و نشانه های
فواصل آیات به شنگرف، نشانه های حواشی شمس منقش، اوراق مجدول به الوان.

عدد اوراق: ۲۴۷ .

عدد سطور: ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۴×۲۷ سم.

اندازه ورق: ۲۵×۳۳/۵ سم.

جلد: تیماج مشکی (ساغری).

واقف: کربلایی محمد مؤمن.

تاریخ وقف: رجب المرجب ۱۱۹۶ ه.ق.

۱۶۵
—————
۱۸۴۴

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی سلیس و روان، گویا از نسخه‌ای کهن نقل شده است. در آغاز هر سوره عدد کلمات و عدد حروف و خواص آن سوره نقل شده است. ترجمه دارای واژه‌های کهن فارسی است؛ از آنجمله:

باز پس جهنده = خناس	سپیده دم = فلق
بر بافتن = افتری	بر بافنده = مفتر
بها = ثمن	خان = مائده

در انجام نسخه دعای بعد از تلاوت قرآن آمده است.

کاغذ: نباتی آهار مهره.

خط: متن نسخ متوسط.

ترجمه: نستعلیق شکسته خوانا.

کاتب: علی اصغر بن درویش محمد سمنانی.

تاریخ کتابت: ۲۴ شوال ۱۱۹۶ ق (و ۱۱۹۵).

تزیینات: اوراق مجلول به تحریر و الوان، کمند به زنگار و تحریر، فواصل آیات

گوی زنگاری، فواصل سطور بعضاً مجدول به سیاهی، ترجمه به سرخی، عنوان جزو حزب و نصف به سرخی و در حاشیه، اسامی سور به خط رقاع با سرخی.

عدد اوراق : ۳۰۴.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

قطع : اندازه جدول ۲۵×۱۴ سم.

اندازه ورق : ۳۳×۲۰ سم.

جلد : ندارد.

واقف : مشهدی علیمحمد کسمانی.

تاریخ وقف : ۱۲۵۳ هـ. ق.

۱۶۶
—————
۱۹۵۲

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی کهن، قسماً مغلوط و قسماً نارسا. گویا از نسخه اصلی بدرستی نقل نشده است.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط : متن نسخ و ترجمه نستعلیق، هر دو مست.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ۱۰ ذیقعده ۱۱۸۲ هـ. ق.

تزیینات: دو صفحه افتتاح دارای کتیبه های منقش بارنگهای نامتناسب، بین السطور زراندود محرز، ترجمه به شنگرف، اوراق مجدول به زر و تحریر و الوان، سطور مجدول به زر و تحریر، فواصل آیات گوی زرین، رموز وقف به شنگرف، سر سوره ها کتیبه ساده، اسامی سور رقاعگونه به زر، جزو نصف و حزب در حاشیه به زر.

عدد اوراق: ۲۹۷.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۵×۲۶/۵ سم .

اندازه ورق: ۱۹×۳۲ سم.

جلد: تیماج عنابی ضربی .

واقف: حاج محمد عثمان هراتی .

تاریخ وقف: ۱۵ رجب ۱۳۴۴ هـ.ق.

۱۶۷
—————
۲۳۸

قرآن مترجم، کامل، ترجمه تا اواسط سوره مریم، ظاهراً ترجمه قرن ۱۲، معلق
به حواشی مختصر نجویدی و تفسیری. دعای ختم قرآن در آخر نسخه.
کاغذ: نباتی آهار مهره.

خط متن: نسخ خوش، ترجمه نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات: دو صفحه افتتاح تمام تذهیب متوسط، سر سوره ها کتیبه مذهب،
اسامی سوره سفیده، ترجمه به سرنج، اطراف سطور و اطراف فواید حاشیه زر اندود،
فواصل آیات و نشانه های حواشی دوایر زرین اوراق مجدول به زر و تحریر ولاجورد،
کمند به زر و تحریر ولاجورد، حواشی دو صفحه بعد از افتتاح و دو صفحه از وسط گل
و برگ زر.

عدد اوراق: ۶۲۷ .

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۲/۵×۲۲ سم، ۲۱/۵×۳۳/۵.

جلد: چرمی ضربی ترنجدار داخل میشن.
 واقفه: طبیب النساء خانم بنت حاج محمد هاشم تبریزی.
 تاریخ وقف: ۱۲۱۲ هجری .

۱۶۸
 ۱۳۲

قرآن مترجم نفیس، محشی به فواید تفسیری از تفسیر حسینی یا مواهب علیه
 ملاحسین واعظ کاشفی. در آخر دعاء ختم قرآن.
 کاغذ: آهار مهره نخودی، زمینه متن و حواشی حنایی زرافشان .
 خط متن: نسخ جلی خوش به شیوه هند. ترجمه و حاشیه نستعلیق.
 کاتب: نامعلوم.
 تاریخ کتابت: قرن ۱۲ هـ. ق.

تزیینات: صدر نسخه دارای ترنج بزرگ کوکبی مذهب و مرصع، دو صفحه
 افتتاح مذهب به حواشی و چهار کتیبه کمکار بین سطور متن و حواشی زراندود، آغاز
 سورة بقره دارای سر لوحه و کتیبه، زوایای حواشی گل و برگ زرین متن و حاشیه،
 حاشیه گل و برگ زرین با تحریر قرمز، سر سوره ها کتیبه مذهب، اسامی سوره با سفیده،
 ترجمه متن و آیات حواشی به سرنج، زمینه کتابت زرافشان، دو صفحه معوذتین
 دارای حواشی مذهب.

عدد اوراق: ۸۴۰.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه: جدول حاشیه ۱۶×۲۹ سم.

اندازه ورق: ۱۹×۳۳ سم.

جلد: روغنی نفیس دوروی.

واقفه : بی بی جان خانم بنت مولادادخان.

تاریخ وقف : ۱۲۲۰ هـ. ق.

۱۶۹
—————
۱۱۹

قرآن مترجم، کامل، محشی به فواید تفسیری در خواص سور.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط متن: نسخ جلی خوش.

ترجمه: نستعلیق شکسته، حواشی شکسته نستعلیق خوش.

کاتب: نامعلوم (به شیوهٔ نیریزی بی شباهت نیست).

تاریخ کتابت: قرن ۱۲ هـ. ق.

تزیینات: دو صفحهٔ افتتاح تمام تذهیب با حواشی مرصع و کتیبه های مذهب ،

حواشی دو صفحهٔ بعد تشریزرین به طرح گل و اسلیمی ، فضای سطور زرانددود ، سر

سوره ها کتیبهٔ زرین، اسامی سور بقلم زرر، نشانه های حواشی ترنجی و قندیلی،

ترجمه به سرخی، اوراق مجدول به زرر و تحریر و الوان، فواصل آیات اختر زرین.

عدد اوراق : ۳۰۳ .

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازهٔ جدول: ۱۶/۳×۲۷/۸ سم.

اندازهٔ ورق : ۲۳×۳۸/۵ سم.

جلد : روغنی دو رو.

واقفه : کوکب خانم بهجة السلطنة.

تاریخ وقف : جمادی الاولی ۱۳۳۴ هـ. ق.

۱۷۰ --- ۳۶۳

قرآن مترجم کامل تا آیه ۲۴ سورة «زمر» مترجم دارای ترجمه از قرن دوازدهم،
و یژگی لغوی و زبانی ندارد.
کاغذ: نباتی آهار مهره.
خط متن: نسخ جلی خوش.
ترجمه: نستعلیق.
تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۲.
کاتب: نامعلوم.
تزیینات: حواشی دو صفحه افتتاح دارای نقش گل و برگ درشت الوان، نقاط
فواصل آیات و ترجمه به شنگرف، اوراق مجدول به الوان.
عدد اوراق: ۲۲۵.
عدد سطور: ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).
اندازه جدول: ۲۴ × ۳۶ سم.
اندازه ورق: ۴۵ × ۳۰ سم.
جلد: تیماج قهوه‌یی.
واقفه: والده محمد تقی.
تاریخ وقف: نامعلوم.

۱۷۱ --- ۲۴۸

قرآن مترجم، کامل، محشی به فواید تفسیری در اسباب نزول آیات.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط متن: نسخ خوش.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: نا معلوم.

تاریخ کتابت: قرن ۱۲ هجری.

تزیینات: دو صفحه افتتاح و صفحات آغاز سوره های «مائده»، «یونس»، «بنی اسرائیل»، «شعرا»، «صافات» و «معوذتین» جمعاً چهارده صفحه تمام تذهیب مذهب و مرصع، حواشی دو صفحه بعد از افتتاح و دو صفحه ما قبل الاخر گل و برگ زرین تشعیردار بطرح اسلیمی، نشانه های حواشی شمس های کوچک زرین، فواصل آیات دوایر زرین، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاچورید، کمند به تحریر، اسامی سوره با سفید بر زمینه زر، ترجمه به شنگرف.

عدد اوراق: ۴۷۲.

عدد سطور: ۲۲.

اندازه جدول: ۹×۱۸ سم.

اندازه ورق: ۱۶×۲۶ سم.

جلد: تیماج عنابی.

واقف: محمد خدر خان (خضر خان).

تاریخ وقف: ۱۱۷۹ هجری.

کاتب وقفنامه: فتح الله بن محمد یوسف.

۱۷۲
۹۸۴

نیز فاقد است. ترجمه ظاهراً از قرن ۱۲ است.

کاغذ: الوان آهار مهره.

خط متن: نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات: اسامی سور بخط رقاع با شنگرف، نشانه های فواصل آیات شنگرفی.

عدد اوراق: ۲۸۹.

عدد سطور: مختلف.

اندازه نوشته ها: ۲۷ × ۱۴ سم.

اندازه ورق: ۳۵ × ۲۲ سم.

جلد: تیماج قهوه یی.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

۱۷۳
۹۴۵

قرآن مترجم کامل، ظاهراً ترجمه سده ۱۲ هجری.

کاغذ: نباتی آهار مهره.

خط متن: نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۲ ه.ق.

تزیینات: سر سوره ها کتیبه مذهب مرصع، اسامی سور به خط رقاع یا سفیده،

فواصل آیات دوایر زرین، اوراق مجدول به زر و تحریر و الوان، ترجمه به شنگرف.

عدد اوراق: ۲۲۵.

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول: $۲۲ \times ۱۳/۵$ سم.

اندازه ورق: $۳۲ \times ۲۰/۵$ سم.

جلد: تیماج مشکی ضربی.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

۱۷۴
—————
۶۴۶

قرآن مترجم کامل، دارای ویژگی قابل ذکر نیست.

کاغذ: نباتی آهار مهره.

خط متن: نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: حاجی فیض الله شاگرد آخوند ملا نور محمد.

تاریخ کتابت: قرن ۱۲ در کابل.

تزیینات: دو صفحه افتتاح مذهب ساده، فواصل آیات دایره نشان، اوراق

مجدول به شنگرف و لاجورد دارای کمند، ترجمه به شنگرف.

عدد اوراق: ۳۵۷.

عدد سطور: ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).

اندازه جدول: $۱۷/۵ \times ۳۵/۵$ سم.

اندازه ورق: ۴۲×۲۴ سم.

جلد: تیماج قهوه‌یی ضربی.

واقف: مشهدی احمد تبریزی.

تاریخ وقف: ۲۰ محرم ۱۲۵۴ هـ. ق.

یادداشت: سه نوع مهر از مالک نسخه در صدر و ذیل موجود است.

عبارت مهر اول: کل شیئی هالک الاوجهه، پاینده ۱۱۹۶، دوم و سوم: پاینده

۱۱۹۳.

۱۷۵
—————
۶۷۳

قرآن مترجم کامل، ۶ برگ از آغاز نونویس و بدون ترجمه است. سور «مدثر»، «دهر» و «قیامة» در صحافی جابجا شده است.

کاغذ: شکری آهار مهره.

خط متن: سه سطر در هر صفحه ثلث و باقی نسخ ناخوش.

ترجمه: مختلف.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۲ هـ. ق.

تزیینات: فواصل آیات دوایر زرین و صنبور شنگرفی اوراق مجدول به شنگرف دارای کمند.

عدد اوراق: ۵۴۴.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۵ × ۱۵ سم.

اندازه ورق: ۲۵ × ۳۳ سم.

جلد: تیماج ضربی.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

۱۷۶
۶۲۹

قرآن مترجم کامل، ظاهراً ترجمه سده ۱۲ هـ. خواص بعض آیات در حاشیه مذکور است.

کاغذ: متن نباتی، حاشیه نخودی آهار مهره.

خط متن: نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات: دو صفحه افتتاح مذهب ساده و رنگ باخته، اسامی سور به قلم زر بر

زمینه لاجورد، ترجمه به شنگرف، اوراق مجدول به زر و تحریر الوان، کمند به لاجورد.

عدد اوراق: ۳۶۵.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول: $۲۴/۵ \times ۱۳$ سم.

اندازه جدول: $۳۷/۵ \times ۲۳/۵$ سم.

جلد: تیماج عنابی ضربی.

واقف: زینب نساء خانم.

تاریخ وقف: ۲۲ شعبان ۱۲۱۷ هـ. ق.

۱۷۷
۶۰۸

قرآن مترجم کامل ظاهراً ترجمه سده ۱۲ معلق به حواشی تفسیری.

کاغذ: نباتی آهار مهره ، زمینه سطور قرآن حنایی زرافشان.

خط متن : نسخ خوش.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب بسیار عالی ولی اندکی رنگ باخته، دارای دو سر لوحه پر کار با ترجمها و سر ترجمها و سه حاشیه و چهار کتیبه و دو مربع در دو حاشیه همه مذهب و مرصع، زمینه سطور حنایی زرافشان، اوراق مجدول به زر و تحریر، کمند به زر و تحریر، اسامی سور بقلم رقاع با سفیده بر زمینه زرین، ترجمه به شنگرف.

عدد اوراق: ۲۹۷.

عدد سطور: ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۸ × ۱۴ سم.

اندازه ورق: ۳۷/۵ × ۲۲ سم.

جلد : میشن قهوه‌یی ضربی.

واقف : رضا قلی خان گرایلی.

تاریخ وقف: ۱۱۷۲ هـ . ق.

۱۷۸
۵۸۱

قرآن مترجم، کامل، از کارهای خوب هنری مکتب هند، ظاهراً ترجمه قرن ۱۲، معلق به فواید تفسیری. دعاء ختم قرآن با عباراتی غریب در آخر نسخه آمده است.
کاغذ: نباتی آهار مهره.

خط متن : نسخ جلی خوش.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات: دو صفحه افتتاح، دو صفحه آغاز سوره «بنی اسرائیل» و دو صفحه آخر قرآن تمام تذهیب با حواشی و ترجمه‌های تودرتوی مذهب و مرصع و کتیبه‌ها، بین سطور زرانندود محرر، سایر اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، کمند به زر و تحریر، نشانه‌های حواشی ترجم و نیم ترجم، فواصل آیات دوایر زرین.^{*}

عدد اوراق : ۴۵۳.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۲ × ۱۳ سم.

اندازه ورق: ۲۹ × ۱۹ سم.

جلد: تیماج مسکی.

واقفه: معصومه خانم فرزند آقا نوروز قندهاری (وقفنامه در احمد شاهی یعنی قندهار) کتابت شده.

تاریخ وقف: ذی‌قعدة ۱۲۲۸ ق. وقفنامه دیگری بقلم سید محمد رضوی در ۱۲۴۶ کتابت شده.

۱۷۹
—
۵۵۹

قرآن مترجم، نصف اول، تا آخر سوره «بنی اسرائیل»، اما تائیمه اول سوره «نساء» ترجمه دارد. ظاهراً ترجمه آن مربوط به قرن ۱۱ و ۱۲ است.
کاغذ: نخودی نازک آهار مهره.

خط متن و ترجمه: نسخ.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات: دو صفحه افتتاح مذهب و مرصع متناظر رنگ باخته، سر سوره ها بخط رفاع با لاجورد برزمینه زرین، فواصل آیات دوایر زرین، نشانه های حواشی شمسه کوچک، متن زر افشان مجدول به زر و تحریر و لاجورد.

عدد اوراق: ۱۹۸.

عدد سطور: ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه، صفحات بدون ترجمه ۱۰ سطر).

اندازه جدول: ۱۱ × ۵/۵ سم.

اندازه ورق: ۱۵ × ۹ سم.

جلد: ضربی.

واقف: آقا صورت.

تاریخ وقف: ۱۱۸۴.

۱۸۰
—————
۵۲۸

قرآن مترجم کامل، ظاهراً از سده ۱۲.

کاغذ: حنایی آهار مهره، متن تیره تر از حواشی.

خط متن: نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات: صفحه آغاز سوره بقره مذهب کمکار، فواصل آیات دوایر زرین،

نشانه‌های حواشی زرین، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد و شنگرف، دارای دو کمند به لاجورد، ترجمه و اسامی سور به شنگرف.

عدد اوراق : ۵۷۰.

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ سطر متن و ۱۰ سطر ترجمه).

اندازه جدول : ۵/۲۲ × ۱۲ سم.

اندازه ورق : ۳۳ × ۲۰ سم.

جلد : ساغری ضربی ترنجدار.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۱۸۱

۴۸۱

قرآن مترجم کامل با ترجمه تحت اللفظ فارسی محشی به فواید تفسیری. برگ اول یعنی سورة فاتحه مربوط به نسخه قدیمی است که به این نسخه الحاق شده در آخر نسخه ادعیه بعد از تلاوت مذکور است.

کاغذ: نباتی تیره آهارمهره.

خط: متن نسخ خوش.

ترجمه و حاشیه: نستعلیق متوسط.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات: صفحه اول که الحاقیست سراپا تذهیب نفیس و عالی ولی رنگ باخته صفحه دوم مذهب با سرلوحه و دو کتیبه و حاشیه داخلی، فاصله آیات نشان زرین عناوین حاشیه بقلم زر، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به تحریر، اسامی سور بقلم رفاع با شنگرف بر زمینه زرین.

عدد اوراق: ۳۸۲ .

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازهٔ جدول: $۲۳ \times ۱۳/۵$ سم.

اندازهٔ ورق: $۲۱ \times ۳۲/۵$ سم.

جلد: روغنى رنگ باخته با سجاف تىماجى سبز.

واقف و تاريخ وقف: نامعلوم.

$$\frac{۱۸۲}{۴۷۰}$$

قرآن مترجم كامل، اما سورة فاتحه از آغاز و شش سورة آخر نسخه نونو يس و بدون ترجمه است. ترجمهٔ قرآن ظاهراً كهـن تر از زمان كتابت است. حواشى معلق به خواص سور است.

كاغذ: گندمى آهار مهره.

خط متن: ريحان.

ترجمه: نستعليق، هردو ناخوش.

كاتب: نامعلوم.

تاريخ كتابت: ظاهراً قرن ۱۲ .

تزيينات: اسامى سور، ترجمه و نشانه هاى فواصل آيات به شنگرف.

عدد اوراق: ۳۶۵ .

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازهٔ نوشته ها: $۲۹/۵ \times ۱۵/۵$ سم.

اندازهٔ ورق: $۳۶/۵ \times ۲۳$ سم.

جلد: تىماج مشكى.

واقف : آقا عبدالکریم یزدی.

تاریخ وقف : نامعلوم.

۱۸۳
—————
۴۸۸

قرآن مترجم، از آغاز قرآن تا پایان سوره «نحل». سوره «فاتحه»، یک برگ از سوره «نساء»، پنج برگ از سوره «انفال» و یک برگ آخر سوره «نحل» نونویس وبدون ترجمه است. از نسخه اصل نیز پنج برگ بدون ترجمه است. دارای ترجمه تحت اللفظ ظاهراً مربوط به قرن ۱۲.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط متن : نسخ متوسط.

خط ترجمه : نستعلیق متوسط.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات : صفحات مجدول به زرو تحریر، فواصل آیات دوا بر زرین، اسامی سور به خط رقاع باشنگرف، ترجمه با شنگرف.

عدد اوراق : ۲۳۵.

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۸/۵ × ۱۰ سم.

اندازه ورق : ۲۴/۵ × ۱۵ سم.

جلد : تیماج مشکی ضربی ترنجدار.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

$$\frac{۱۸۴}{۳۰۴}$$

- قرآن مترجم، ۵ برگ از آغاز و ۳ برگ از انجام نسخه کسر نویسی شده، نسخه
دارای خصوصیت قابل ذکرى نیست.
- کاغذ : نخودی آهار مهره.
- خط متن : ثلث خوش.
- ترجمه : نستعلیق خوش.
- کاتب : نامعلوم.
- تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲.
- تزیینات : اسامى سور و ترجمه به سرنج ، اوراق مجدول به زرو تحریر، فواصل
آیات دواير زرین.
- عدد اوراق : ۴۵۲.
- عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).
- اندازه جدول : $۲۶/۵ \times ۱۹$ سم.
- اندازه ورق : ۴۹×۳۴ سم.
- جلد : تیماج قرمز.
- واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

$$\frac{۱۸۵}{۲۷۱}$$

قرآن مترجم کامل، تعریف و خواص سور بتفصیل در حاشیه مذکور است.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط متن : نسخ جلی خوش.

ترجمه : نستعلیق متوسط.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات : دو صفحه آغاز، دو صفحه وسط و دو صفحه پایان قرآن تمام ترصیع و تذهیب متناظر، آغاز سوره «بقره» دارای سرلوحه مرصع دو صفحه آغاز سوره بقره تشعیر گل و اسلیمی، سر سوره ها کتیبه مذهب، اسامی سوره به قلم رقاع با سفیده، فواصل آیات دوایر زرین، نشانه های حواشی دایره و ترنج زرین، بین سطور زراندود، اوراق مجدول به زر و تحریر ولاجورد، کمند به تحریر.

عدد اوراق: ۵۴۵.

اندازه ورق: $۲۰/۵ \times ۳۱$ سم.

اندازه جدول: $۱۲/۵ \times ۲۲$ سم.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

جلد : تیماج ضربی مذهب.

واقف : روی برگ اول که ظاهراً وقفنامه بوده کاغذ دیگری چسبانیده اند نسخه را میرزا فضل الله صحافباشی برده بوده و در ۱۳۱۴ آن را برگردانیده است.

۱۸۶

۲۴۹

قرآن مترجم، کامل، دارای ترجمه فارسی رایج . و بزرگی قابل ذکر ندارد.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط متن : نسخ خوش.

ترجمه: نستعلیق متوسط.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: قرن دوازدهم.

تزیینات: دو صفحه افتتاح، دو صفحه آغاز «بنی اسرائیل» و دو صفحه انجام نسخه تمام تذهیب سست و خام، ترجمه به سرنج، سرسوره ها کتبه های زرین خام، اوراق مجدول به زر و تحریر، کمند به زر و تحریر، فواصل آیات دوایر زرین، ظاهراً کار هند است.

عدد اوراق: ۴۳۷.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۵/۵ × ۸/۵ سم.

اندازه ورق: ۲۱ × ۱۳ سم.

جلد: روغنی، نقش گلدان.

واقف: محمد رضا بن محمد باقر قندهاری.

تاریخ وقف: ۱۲۲۴ هـ. ق.

$$\frac{۱۸۷}{۲۰۴}$$

قرآن مترجم کامل، با ترجمه تحت اللفظ فارسی، معلق به حواشی تفسیری

مختصر به عربی.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط متن: نسخ خوش.

ترجمه: نستعلیق خفی متوسط، حواشی شکسته نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت : اواخر قرن ۱۲.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب و ترصیع ظریف و پرکار دارای ترنجهای نودر تو و چهار کتیبه کوچک با دو حاشیه بیرونی تشعیردار مرصع، اوراق مجدول به زر و تحریر، ترجمه به سرخی، اسامی سوره سرنج، کمند به زر و تحریر، فواصل آیات دوایر زرین.

عدد اوراق : ۳۰۱.

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول : $۲۱ \times ۱۱/۵$ سم.

اندازه ورق : $۳۱/۵ \times ۱۹$ سم.

جلد : روغنی نفیس داخل جلد میش قرمز.

واقف : میرزا حسین بن حاجی قاسم بیات ساکن احمد شاهی (قندهار).

تاریخ وقف : شعبان المعظم ۱۲۲۴ هـ . ق.

یادداشت : سلطان القراء در ۱۳۱۶ و ۱۳۲۶ ق نسخه را مقابله کرده.

۱۸۸
—————
۳۳۱

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی روان.

کاغذ : نخودی آهارمره.

خط متن : نسخ خوش.

خط ترجمه : نستعلیق خوانا.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات : دو صفحه افتتاح و دو صفحه آخر قرآن دارای ترصیع متناظر با حواشی

و کتیبه ها، دو صفحه برابر سوره «بنی اسرائیل» و بعضی سوره دیگر دارای حواشی
مذهب مرصع ولی رنگ رفته، ترجمه به سرنج، بین سطور زراندود، اسامی سوره با
سفیده برزمینه زرین، اوراق مجدول به حاشیه گل و برگ و سرنج و لاجورد، کمند به
لاجورد، فواصل آیات دوایر زرین.

عدد اوراق : ۳۴۱ .

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : $۱۸ \times ۹/۵$ سم.

اندازه ورق : $۲۱ \times ۱۲/۵$ سم.

جلد : تیماج قرمز با حواشی ضربی.

واقف : صیّة حاجی علینقی.

تاریخ وقف : جمادی الثانی ۱۳۰۸ ه.ق.

یادداشت : فالنامه فارسی منظوم به الوان برزمینه الوان در آخر نسخه ضمیمه

است.

۱۸۹
—
۴۲۱

قرآن مترجم ناقص، از آغاز سوره فاتحه تا آخر سوره انفطار، سوره فاتحه نونو یس
و بدون ترجمه است. معلق به فواید تفسیری در حاشیه.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط : متن - نسخ.

ترجمه و حواشی : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : قرن ۱۲ .

تزیینات : از تزیینات دو صفحه افتتاح فقط دو کتیبه آسیب رسیده مانده با

اندكى از يك طرف حاشيه، اوراق مجدول به زر و تحرير والوان، ترجمه به شنگرف، اسامى سوره به لاجورد بخط رفاع، فواصل آيات دواير زرین.

عدد اوراق : ۲۴۰.

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : $۲۱ \times ۱۰/۵$ سم.

اندازه ورق : $۲۸/۵ \times ۱۶/۵$ سم.

جلد : تىماج قرمز.

واقف و تاريخ وقف : نامعلوم.

۱۹۰

۹۳۶

قرآن مترجم، كامل، داراى ويژگى قابل ذكر نيست (سقطات مختصرى از اواسط دارد).

كاغذ : نباتى آهارمهره.

خط متن : نسخ.

ترجمه : نستعليق (هر دو ناخوش ولى خوانا).

كاتب : نامعلوم.

تاريخ كتابت : اوائل قرن ۱۲.

تزيينات : نشانه هاى فواصل آيات، ترجمه واسامى سوره به شنگرف.

عدد اوراق : ۳۱۴.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۲۱×۱۱ سم.

اندازه ورق : $۲۸/۵ \times ۱۸$ سم.

جلد : تیماج ضربی قهوه‌یی .

واقف : حُسن زیبا همسر میرزا جلال الدین محمد طبیب سابق حرم علیه‌عالیه .

تاریخ وقف : محرم ۱۱۲۷ هـ . ق .

$$\frac{۱۹۱}{۲۲۳}$$

قرآن مترجم کامل، ترجمه ظاهراً از نسخه‌یی قدیم نقل شده .

کاغذ : نخودی آهار مهره .

خط متن : نسخ جلی خوش .

ترجمه : نستعلیق .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲ .

تزیینات : دو صفحه افتتاح، دو صفحه آغاز سوره بنی اسرائیل و دو صفحه آخر قرآن تمام تذهیب پرکار، سرسوره‌ها کتیبه مذهب، اسامی سور بخط رقاع با سفیداب، اوراق دارای جدول مزدوج به زر و تحریر والوان تمام صفحات دارای حاشیه وسطی گل و برگ زرین، بین سطور تمام صفحات زراندود محرر، عناوین حاشیه بقلم و بخط رقاع .

عدد اوراق : ۵۴۷ .

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه) .

اندازه جدول : ۱۸ × ۳۱ سم .

اندازه ورق : ۲۸ × ۴۲/۵ سم .

جلد : میشن ضربی .

واقف : حاج محمد حسین خان صدراعظم .

تاریخ وقف : اواسط ربیع الثانی سنه ۱۲۳۷.

۱۹۲
۶۹۵

قرآن مترجم کامل از سده ۱۲ هجری با فواید تفسیری در اسباب نزول و بیان ناسخ و منسوخ آیات و فواید تجویدی در حاشیه.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط متن : نسخ جلی.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات : دو صفحه اول مذهب و مرصع متناظر کارناشیانه و خام، اسامی سور، ترجمه و جدول سطور به شنگرف، اوراق مجدول به شنگرف و لاجورد، کمند به لاجورد، فواصل آیات دوایر زرین.

عدد اوراق : ۵۴۵.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۱ × ۱۰/۵ سم.

اندازه ورق : ۳۲ × ۱۸ سم.

جلد : تیماج عنابی ضربی ترنجدار.

واقف : خانم جان بنت مرحوم آقا اسمعیل.

تاریخ وقف : ۳ رمضان ۱۲۱۷ هـ. ق.

$$\frac{193}{968}$$

- قرآن مترجم، کامل، ظاهراً ترجمه سده ۱۱، حواشی معلق به فواید تفسیری، بیان اسباب نزول و ناسخ و منسوخ بعض آیات.
- کاغذ : نخودی آهارمهره.
- خط متن : نسخ.
- ترجمه و حواشی : نستعلیق.
- کاتب : نامعلوم.
- تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲ هـ. ق.
- تزیینات : دو صفحه افتتاح مذهب مرصع متناظر، اسامی سور با سفیده بخط رفاع بر زمینه زر، فواصل آیات دوایر زرین، ترجمه به شنگرف، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به تحریر.
- عدد اوراق : ۴۰۶ .
- عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).
- اندازه جدول : ۱۸ × ۹/۵ سم.
- اندازه ورق : ۲۵ × ۱۶ سم.
- جلد : تیماج مشکی.
- واقف : میر حسین ولد میر اشرف الحسینی.
- تاریخ وقف : ذی حجه ۱۲۴۱ .

۱۹۴
۴۴۳

- قرآن مجید مترجم، از آیة آخر سورة «زلزال» تا پایان قرآن به اندازه دو برگ و سه سطر نو نویسی و بدون ترجمه.
- کاغذ : نباتی آهارمهره.
- خط متن : ثلث بی قاعده.
- ترجمه : نستعلیق.
- کاتب : نامعلوم.
- تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲ هـ.ق.
- تزیینات : عناوین سور و ترجمه به شنگرف، فواصل آیات دوا بر زرد، اوراق مجدول به زعفرانی و تحریر، کمند آبی.
- عدد اوراق : ۴۶۹.
- عدد سطور : ۲۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).
- اندازه جدول : ۳۸ × ۲۰ سم.
- اندازه ورق : ۵۰ × ۳۰ سم.
- جلد : ساغری مشکی ضربی.
- واقف : علیجانخان بن مرحوم ولیخان.
- تاریخ وقف : ربیع الاول ۱۲۳۰ هـ.ق.

۱۹۵
۱۲۷۴

قرآن مترجم کامل (قسمتی از برگ آخر نو نویسی و قسمتی از برگ اول ساقط

شده است) با ترجمه فارسی رایج، برخی صفحات معلق به حواشی تفسیری.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط متن : نسخ خوش و جلی.

خط ترجمه : نستعلیق خوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب بود که حاشیه ها اغلب ساقط شده و آنچه از تذهیب بجا مانده هم محو و مطموس است، اوراق مجدول به زر و تحریر و سیاهی و گاه سرخی، ترجمه ها به شنگرف، سطور دارای گرده زر، نشانه ها دوایر زرین محرر، عناوین اجزاء در حاشیه بین دوایر زرین شرفه دار، سر سوره ها به خط ثلث و قلم زر.

۹۴

عدد اوراق : ۶۰۳.

عدد سطور : ۹ (۹ سطر هم ترجمه).

جلد : تیماج مشکی.

واقف : در وقفنامه که وصالی شده کلمات مشیرالدوله و در یک سطر مؤتمن السلطان خوانده می شود و مهر محمد صادق نیز در ذیل وقفنامه و در چند جای نسخه مبارکه است.

تاریخ وقف : ۱۲۷۳.

۱۹۶
۲۰۰۱

قرآن مترجم تقریباً کامل (سوره ناس افتاده) با ترجمه فارسی سلیس و روان و دارای لغات فارسی کهن.

کاغذ : ترمه حنایی .

خط : متن نسخ به شیوه هندی .

ترجمه : نستعلیق خفی .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲ .

تزیینات : دو صفحه افتتاح دو ترنج مذهب که سوره فاتحه در دایره زرین وسط آنها نوشته شده، آغاز سوره بقره دارای سر لوح ترنجدار مذهب و مرصع، حواشی دو صفحه گلبرگ زر، حواشی آغاز برخی اجزاء و سوره هادارای تذهیب بر زمینه لاجورد یا کتیبه بازو بندی زرین بر زمینه لاجورد، سرسوره ها بوم زرین ساده، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، ترجمه به سرخی، نشانه های حواشی شمس های شرفه دار جدول بین سطور و نیز کمند به زر و تحریر زمینه سطور متن رنگین، فواصل آیات دوایر زرین محتر.

عدد اوراق : ۷۱۷ .

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه) .

قطع : اندازه جدول $8/5 \times 4/5$ سم .

جلد : روغنی سیاه قلم .

واقف : عزیزالله هروی .

تاریخ وقف : ۲۶ مرداد ۱۳۲۷ .

۱۹۷
—
۱۹۸۶

قرآن مترجم ناقص با ترجمه فارسی نارسا، از آیه ۱۲۵ سوره نحل تا آخر قرآن .

کاغذ : نخودی آهارمهره .

خط : متن نسخ متوسط .

ترجمه : نستعلیق پست .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲ هـ . ق .

تزیینات : صفحات آغاز سوره های بنی اسرائیل، قصص، صافات و سوره ق، دارای حواشی منقش متناظر و بین السطور این صفحات زراندود، صفحات دیگر مجدول به الوان، سطور مجدول به رنگ زرد و تحریر مشکى، ترجمه به سرخی اسامى سور به سرخی، فواصل آیات دواير زرین، رموز وقف به سرخی . نشانه های حاشیه شمس زرین شرفه دار .

عدد اوراق : ۳۳۸ .

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه) .

اندازه جدول : ۱۸ × ۸ سم .

اندازه ورق : ۲۲ × ۱۲ سم .

جلد : تیماج مشکى .

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم .

۱۹۸
—
۱۹۷۲

قرآن مترجم، دارای ترجمه فارسى کلمه به کلمه ولى گاه نارسا، از سوره نبا به بعد ترجمه ندارد .

کاغذ : نباتى .

خط : نسخ جلی به شیوه هندى .

ترجمه : نستعلیق ناخوش .

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات : اوراق مجدول به الوان و تحریر، سطور مجدول به تحریر، فواصل آیات دوائر زرین سیاه شده، اسامی سور به سرخ، ترجمه به سرخی، برخی صفحات قسماً نو نویس شده، برخی وصالی شده و برخی وصالی می خواهد.

عدد اوراق : ۲۱۵.

عدد سطور : ۳۴ (متن ۱۷ و ترجمه ۱۷).

اندازه جدول : ۴۰ × ۲۳ سم.

اندازه ورق : ۴۶ × ۲۹ سم.

جلد : مقوای نو.

واقف : آقا زین العابدین.

تاریخ وقف : شعبان ۱۲۴۱ هـ. ق.

۱۹۹
—————
۱۹۴۹

قرآن مترجم کامل، با ترجمه کلمه به کلمه تحت اللفظ به فارسی رایج،

کاغذ : متن و حاشیه شده متن حنائی و حاشیه نباتی.

خط : متن نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق متوسط.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با سر لوحه ها و کتیبه ها و حواشی، زمینه متن افشان زر، اوراق مجدول به زر و تحریر و سرخی، ترجمه و رموز وقف به

سرخی، فواصل آیات گوی زرین دانه نشان، اسامی سور به قلم رقاع به زرو تحریر، عنوان خمس و عشر در حاشیه به زرو تحریر، اوراق و ضالی و قسمأ نونویسی شده.

عدد اوراق : ۳۱۷.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : $۲۲/۵ \times ۱۳$ سم.

اندازه ورق : ۱۹×۳۰ سم.

جلد : ساغری خرمائی.

واقف : حسین رادیو.

تاریخ وقف : ۸ تیر ۱۳۲۷ ش.

۲۰۰
۱۹۳۱

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی کلمه به کلمه، حاشیه برخی از صفحات
معلق به فواید تفسیری.

کاغذ : حنائی روشن.

خط : متن نسخ.

ترجمه : نستعلیق شکسته هر دو متوسط.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات : دو صفحه اول تمام تذهیب با سرلوح ها و کتیبه ها و حواشی متناظر،
بین السطور زراندود. اوراق مجدول به زرو تحریر، کمند به زرو تحریر، سطور مجدول
به زرو تحریر، ترجمه به سرنج، عناوین سوره ها بقلم رقاع به زر، عناوین جزو حزب و
خمس و عشر در حاشیه به زر.

عدد اوراق : ۳۵۶.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۸/۵ × ۱۰ سم.

اندازه ورق : ۲۶ × ۱۵ سم.

جلد : تیماج قهوه‌یی.

واقف : آقا محمدتقی فرزند حاج علی اصفهانی.

تاریخ وقف : نامعلوم.

۲۰۱
۶۸۲

۹۴

قرآن مترجم، کامل (برگ اول و نیمی از برگ آخر نونویس شده است). با ترجمه فارسی رایج و نا استوار، معلق به اندکی فواید تفسیری.

کاغذ : نباتی آهار مهره.

خط : متن، نسخ متوسط.

ترجمه : شکسته نستعلیق متوسط خفی.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات : دو صفحه اول تمام تذهیب بوده که یک برگ افتاده و حواشی برگ دوم نیز ساقط شده، اندکی از تذهیب آن که مطموس شده بجاست. اسامی سوره به قلم رقاع به زر، اوراق مجداول به زر و تحریر و الوان، کمند به زر و تحریر، ترجمه به سرخی، عناوین حاشیه به زر.

عدد اوراق : ۳۷۵.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۰×۱۲ سم.

اندازه ورق : $۲۵/۵ \times ۱۷/۵$ سم.

جلد : میشن ضربی.

واقف : آقا عبدالله شادلو.

تاریخ وقف : ۱۲۴۵ هـ. ق.

$$\frac{۲۰۲}{۲۳۱}$$

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی رایج تحت اللفظ دارای خواص سور.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط : متن، نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق خوش خفی.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات : دو صفحه آغاز و دو صفحه انجام نسخه گل و برگ زرین مرصع و محرز به طرح اسلیمی، در وسط ترنج ها و سرترنج های لاجوردی و سرخ حامل دعای قبل و بعد از تلاوت که به زر کتابت شده، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب دارای چهار کتیبه مرصع و مذهب حامل خطوط زرین و حاشیه درونی مرکب از سرترنج ها و حواشی بیرونی ترنجها و نیمه ترنجها بین سطور زراندود، سرسوره ها کتیبه های مذهب، اسامی سور به زر بقلم رقاع در زمینه های سرخی و لاجوردی ترجمه به سرخی، فواصل آیات اختر زرین مرصع، نشانه های حواشی ترنج و قندیل مذهب حامل عناوین زر، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان.

عدد اوراق : ۲۸۳.

قطع : اندازه جدول ۲۵×۱۵ سم.

اندازه ورق : ۲۲ × ۳۳ .

جلد : روغنی دورویه نفیس گل و برگ و حاشیه درزمینه دلربا و داخل ترنجدار با گل و برگ.

واقف : محمد علیخان ناظم الملک.

تاریخ وقف : شوال ۱۲۷۲ .

۲۰۳
۱۷۷۵

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی و حاشیه تفسیری و خواص سور، برخی از آیات تفسیر شده و برخی آیات دارای شأن نزول درحاشیه است.

کاغذ : نوعی ترمه (حنایی روشن مایل به نخودی).

خط : متن نسخ نسبتاً خوش.

حاشیه و ترجمه : نستعلیق خوانا.

کاتب و تاریخ کتابت : نامعلوم (ظاهراً کتابت قرن ۱۲).

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب و مرصع با ترنجها و کتیبه ها و حواشی، اوراق مجدول به زرو تحریر و سرخی، کمند به زرو تحریر، اسامی سور به سرخی به قلم رقاع برزمینه زرین، ترجمه به سرخی، عناوین جزو نصف جزو درحاشیه با زرنوشته شده.

عدد اوراق : ۲۷۸ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۱ × ۱۲/۵ سم.

اندازه ورق : ۲۹/۵ × ۱۹ سم.

جلد : تیماج ساغری عنابی ضربی.

واقف و سال وقف : نامعلوم.

$$\frac{204}{1792}$$

قرآن مترجم از آغاز جزو ۲۱ (آیه ۴۵ سورة عنكبوت) تا آخر با ترجمه فارسى ساده كه به لهجه پارسى هند است و ترجمه مربوط به قرن ۱۱ يا ۱۲ مى نمايد، داراى خواص برخى سوره ها (در آخرين دعاى ختم قرآن عهدنامه يى است از يكي از اميران محلى هند بنام مير فتحعلى خان).

كاغذ : حنايى آهار مهره.

خط : متن نسخ.

ترجمه : نستعليق هر دو به شيوه هندی.

كاتب : نامعلوم.

تاريخ كتابت : قرن ۱۲.

تزيينات : دو صفحه اول و دوم حاشيه زرين مرصع و منقش با پيچ واسليمى، حواشى صفحه سوم و چهارم و تشعير زرين، حاشيه باريك ديگر صفحات گل و برگ زرين دو كمند، چهار صفحه آخر حواشى تمام ترصيع و منقش، اوراق مجدول به طلا و تحرير و الوان، سطور مجدول به طلا و تحرير دور سطور زراندود با تحرير به سياهى، نرجمه به سرنج، اسامى سوره به سفيد، بر زمينه زرين بقلم رقاع، نشانه هاى جزو و ركوع و نصف ترنج و شمس زرين، فواصل آيات گوى زرين رموز وقف به سرنج، اوراق اول و آخر مندرس و وصالى شده.

عدد اوراق : ۲۴۴.

عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول : $23/5 \times 13/5$ سم.

اندازه ورق : ۳۴ × ۲۲ سم.

جلد : تیماج عتایی ضربی پاکتی دورویه.

واقفه : بیگم صاحبه.

تاریخ وقف : مهر ۱۳۲۵ .

۲۰۵
—————
۲۰۵۴

قرآن مترجم (دو برگ از آخر نونویسی شده)، با ترجمه فارسی رایج روان کلمه به کلمه، حواشی معلق به فوائد مختصر تفسیری.

کاغذ : حنایی روشن آهارمهره.

خط : متن نسخ متوسط.

ترجمه وحاشیه : نستعلیق ناخوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : غالباً کتابت قرن ۱۲ .

تزیینات : ترجمه به سرنج، اسم سوره ها به سرنج به قلم رقاع بین جداول سرخ، جدول و کمند اوراق به سرخی، فواصل آیات گوی سرنجی؛ دو صفحه افتتاحیه نقش به سرلوحه ها و کتیبه ها.

عدد اوراق : ۲۸۸ .

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۲ × ۱۳ سم.

اندازه ورق : ۳۰ × ۲۰ سم.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

$$\begin{array}{r} ۲۰۶ \\ \hline ۲۱۹۵ \end{array}$$

قرآن مترجم، کامل، با ترجمه فارسی تحت اللفظ نثر قرن ۱۲ .

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط : متن ثلث محقق خوش.

ترجمه : نستعلیق آمیخته به شکسته خفی.

کاتب و تاریخ کتابت : ظاهراً کتابت قرن ۱۲ .

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با ترنجها و حواشی، سورة الفاتحه درزمینه زرین وسط باسفید و تحریر کتابت شده، آغاز سورة بقره با سرلوح مذهب و مرصع با ترنج و نیم ترنج ها و کتیبه، اسم سورة به سفید و تحریر دردل کتیبه کتابت شده، دو صفحه آغاز سورة بقره بین السطور زرداندود مرصع و محرر، سرسوره ها کتیبه قلمدانی مرصع و مذهب، اسامی سوربرخی به زر و برخی به سفید و تحریر، فواصل آیات دوايرزرین محرر و لاجورد نشان، نشانه های حواشی شمس های زرین و مرصع و مجدول، اوراق مجدول به زر و تحریر و الوان، آغاز دعاء ختم قرآن و آغاز فالنامه سرلوحه های مذهب و مرصع، عناوین به سفید و تحریر. دعای ختم قرآن به زر و لاجورد، ترجمه به سرخی، سجاوندی به سرنج.

عدد اوراق : ۴۰۱ .

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول : $۱۶/۵ \times ۹/۵$ سم.

اندازه ورق : ۲۳×۱۵ سم.

جلد : روغنی نفیس.

واقف : ابراهیم دانش مهر.

تاریخ وقف : مهرماه ۱۳۶۰ .

۲۰۷
—————
۲۱۹۶

قرآن مترجمه کامل با ترجمه فارسی رایج تحت اللفظ. با دعای صباح حضرت امیر(ع) در آخر نسخه.

کاغذ : متن، حنایی روشن. حاشیه ترمه نباتی آهارمهره.

خط : متن نسخ.

ترجمه : نستعلیق هر دو خوش.

کاتب و تاریخ کتابت : اصل نسخه ظاهراً در قرن ۱۲ کتابت شده و علی حسینی تبریزی در ۱۳۳۰ به امر معتمد السلطنة پیشکار مالیه آذربایجان به کسرنویسی آن پرداخته.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با سرلوحه های ترنجدار مذهب و مرصع و حواشی مذهب اسلامی کاری و کتیبه های مذهب و حواشی درونی مرصع، سرسوره ها کتیبه کمکار، اسامی سوره به شنگرف، ترجمه به سرخی، فواصل آیات دوایر زرین دانه نشان، نشانه های حواشی قنبدلی و ترنجی زرین منقش و شرفه دار. سطور مجدول به زر و تحریر، اوراق و صالی متن و حاشیه شده مجدول به زر و تحریر و لا جورد و کمند زرین محرر (در ۱۳۳۰ به امر معتمد السلطنة و صالی و متن و حاشیه شده).

عدد اوراق : ۲۴۳ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۴/۵ × ۸ سم.

اندازه ورق : ۲۱ × ۱۳ سم.

جلد : روغنى نفيس دورو به .

واقف : ابراهيم دانش مهر .

سال وقف : ۱۳۶۰ خورشيدى .

۲۰۸
۱۸۵۱

قرآن مترجم از آغاز تا آخر سورة كوثر، برگ آخر الحاقى ، با ترجمه فارس روان رايج كلمه به كلمه داراى شأن نزول وتوضيح به مفهوم ومراد بعضى از آيات وخواص سور.

كاغذ : حنايى آهارمهره .

خط : متن نسخ متوسط .

ترجمه : نستعليق خوانا .

كاتب : نامعلوم .

تاريخ كتابت : ظاهراً قرن ۱۲ .

تزيينات : ترجمه وعناوين حاشيه جزو و حزب به شنگرف . سر سوره ها به شنگرف به قلم رقا .

عدد اوراق : ۴۷۳ .

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه) .

اندازه نوشته ها : (۲۴ × ۱۲/۵ سم) .

اندازه ورق : (۳۴ × ۲۱ سم) .

جلد : تيماج مشكى با سجاف قرمز، درون ميشن قهوه يى .

واقف : خدا قلى .

تاريخ وقف : نامعلوم .

۲۰۹
—————
۱۸۸۱

- قرآن مترجم کامل (پنج صفحه اول و سوره های «ماعون» و «تبت» و «نصر» و «ناس») از آخر نونو بیسی شده بدون ترجمه) با ترجمه فارسی رایج و تحت اللفظ.
کاغذ : نخودی آهار مهره.
خط : متن، نسخ میانه.
ترجمه : نستعلیق پست.
کاتب و تاریخ کتابت : نامعلوم، ظاهراً کتابت قرن ۱۲.
تزیینات : اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، ترجمه به شنگرف، اسامی سور به خط رقاع گونه با شنگرف در بین دو جدول زر و تحریر، اوراق وصالی شده.
عدد اوراق : ۲۳۹.
عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).
اندازه جدول : $۲۸ \times ۱۶/۵$ سم.
اندازه ورق : ۲۲×۳۵ سم.
جلد : تیماج قهوه‌یی ضربی (آستر نکاحنامه‌یی است مربوط به سال ۱۲۸۴).
واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۲۱۰
—————
۲۱۶۸

- قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی رایج کلمه به کلمه، دارای خواص سور.
کاغذ : نباتی آهار مهره.

خط : متن، نسخ متوسط.

ترجمه : به نستعلیق خفی آمیخته به شکسته.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : احتمالاً اواخر قرن ۱۲.

تزیینات : دو صفحه افتتاح دارای سرلوح و حواشی یکنواخت گل و برگ
زنگاری آمیخته به اکلیل، اوراق مجدول به تحریر والوان، اسامی سوربا سرخی و به
خط رفاع، ترجمه به سرخی. (جلد و شیرازه و اوراق گسیخته و کنده).

عدد اوراق : ۳۵۶.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۳۳×۱۸ سم.

اندازه ورق : ۴۰×۲۴ سم.

جلد : روغنی دورو به ولی فرسوده و کهنه.

واقف : آمنه خانم فردوسی.

تاریخ وقف : شهریور ۱۳۵۷ ش.

۲۱۱
—
۲۰۱۱

قرآن مترجم کامل، بفارسی رایج و گاه نارسا.

کاغذ : نباتی آهار مهره.

خط : متن، نسخ متوسط.

ترجمه : شکسته نستعلیق ناخوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲ هـ. ق.

تزیینات : دو صفحه افتتاح دارای متن تمام تذهیب باترنج ها ونیم ترنج ها و کتیبه ها و حواشی داخلی مرصع ومذهب درشت کار، حواشی گل و برگ به طرح اسلیمی زرین، اوراق مجدول به زر و تحریر، کمند به زر و تحریر، سطور مجدول به زر و تحریر، ترجمه اسامی سور به سرخی، فواصل آیات دوایر زر، نشانه های حواشی قنبدیلی به سرخی.

عدد اوراق : ۲۹۴ .

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : $۲۳ \times ۱۲/۵$ سم.

اندازه ورق : ۳۰×۱۹ سم.

جلد : روغنی فرسوده با سجاف تیساج.

واقف : آقا محمد حسین عطار.

تاریخ وقف : چهارشنبه ۲۵ رمضان المبارک ۱۲۴۹ هـ. ق.

۲۱۲
—
۲۰۳۳

قرآن مترجم کامل، باترجمه فارسی روان کلمه به کلمه، با رعایت قواعد دستوری، حواشی معلق به تفاوت های قراءت و قواعد تجویدی.

کاغذ : نباتی آهار مهره.

خط : متن، نسخ متوسط .

ترجمه : نستعلیق خوش خفی .

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲.

تزیینات : دو صفحه صدر نسخه دارای دو شمشه و چهار سر ترنج مرصع

برصفحات مجدول به زر و تحریر و سرنج و لا جورد، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با کتیبه ها و حواشی مرصع، اسم سوره بین کتیبه ها با سفیده، صفحه ۳ آغاز سوره بقره دارای یک سر لوح باترنج و کتیبه، سر سوره ها بوم زرین، اسامی سوره به قلم رقاع با سفیده، ترجمه و کلمات حاشیه به سرنج، دارای دو حاشیه نشانه های حواشی در شمس زرین با سفیده، اوراق مجدول به زر و تحریر و الوان، فواصل آیات دوایر زرین مرصع و مشتر.

عدد اوراق : ۴۰۱ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه) .

اندازه جدول متن : ۱۰ × ۶ سم .

اندازه ورق : ۱۷ × ۱۱ سم .

جلد : تیماج ضربی منقش رنگین دور و یه ولی کاملاً رنگ بیرون آن رفته .

واقف : صفری خلعتبری .

تاریخ وقف : ۱ مهر ۱۳۲۷ ش .

۲۱۳
—————
۱۹۹۴

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی روان، هر چند که نسخه مربوط به قرن ۱۲ می نماید ولی از استواری ترجمه و وجود واژه های کهن فارسی آن بر می آید که آن را از روی نسخه یی کهن گرفته اند.

کاغذ : حنایی آهار مهره .

خط : متن نسخ خوش .

ترجمه : نستعلیق خفی متوسط .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲ یا اوایل ۱۳ .

تزیینات : دو صفحه افتتاح مزین به حاشیه‌های متناظر ترنجدار مذهب و مرصع و کتیبه‌ها در متن، سر سوره‌ها کتیبه منقش، ترجمه‌ها به سرخی، اسامی سوره به سرخی بر زمینه زر، فواصل آیات گوی زرین مشعر و مرصع، نشانه‌های حواشی قنبدیل زرین، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به زر و تحریر، سطور مجدول به زر و تحریر.

عدد اوراق : ۲۸۳ .

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۵ × ۸ سم.

اندازه ورق : ۱۹ × ۱۱ سم.

جلد : تیماج ضربی .

واقف : حاج محمد حسین مستوفی زاده.

تاریخ وقف : مرداد ۱۳۴۲ .

قرآنهای مترجم

در

قرن سیزدهم

$$\begin{array}{r} ۲۱۴ \\ \hline ۲۱۱۲ \end{array}$$

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی کلمه به کلمه، خالی از فواید لغوی نیست.
دارای دعای قبل و بعد از تلاوت.

کاغذ : نیابتی آهار مهره.

خط : متن نسخ.

ترجمه : شکسته نستعلیق هر دو متوسط.

کاتب : محمد ابراهیم بن حاجی ملا محمد.

تاریخ کتابت : ۱۲۰۷ هـ. ق.

تزیینات : اوراق مجدول به زر و تحریر (طلای آن سیاه شده) اسامی سور به

سرخ به قلم رقاع، ترجمه به سرنج.

عدد اوراق : ۳۶۴ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۲ × ۱۲ سم.

اندازه ورق : ۲۹ × ۱۹ سم.

جلد : تیباجی قهوه‌یی کهنه.

واقف : (ضعیفه ترشیزیه) عوض حق الارث بوده.

تاریخ وقف : ذیحجه ۱۲۹۲ هـ. ق.

$$\begin{array}{r} ۲۱۵ \\ \hline ۱۹۳۰ \end{array}$$

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی نسبتاً سلیس، با ترجمه کلمه به کلمه با بیان مراد، خواص سوره‌ها درحاشیه تحریر شده.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط: متن نسخ.

ترجمه: نستعلیق شکسته هر دو ناخوش.

کاتب: محمد حسن بن ملا عبدالغفور بایجی.

تاریخ کتابت: ۱۲۰۹.

تزیینات: ترجمه واسامی سوره با سرنج.

عدد اوراق: ۳۹۱.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه نوشته‌ها: ۲۴ × ۱۴ سم.

اندازه ورق: ۳۳ × ۲۱ سم.

جلد: تیماج سبز عطف مشکی.

واقف: حاجی محمد.

تاریخ وقف: نامعلوم.

$$\begin{array}{r} ۲۱۶ \\ \hline ۱۶۸۲ \end{array}$$

قرآن مترجم به خط نسخ متوسط، دارای تفسیر مختصر برخی از آیات درحاشیه،

روایات تفسیر از ائمه اطهار(ع) و بیشتر از حضرت صادق(ع).

آغاز تفسیر حاشیه: «بسم الله الرحمن الرحيم، در اوّل هر سوره جزء اوست بجز از سوره توبه...».

حاشیه سوره ناس شش سطر مانده به انجام:

«...مانند توصیف زید به عدل در زید عدل والله سبحانه وتعالى ورسوله يعلم...».

کاغذ: ترمه (نخودی).

خط: متن، نسخ متوسط.

ترجمه: فارسی به نستعلیق آمیخته به شکست، حاشیه نستعلیق آمیخته به اندک شکست.

کاتب: نامعلوم.

سال کتابت: متن، ۱۲۱۹ ق، ترجمه ۱۲۲۰ حاشیه: نامعلوم. (تاریخ ۱۲۹۲ که در حاشیه ماقبل الاخر است و تاریخ تحریر حواشی پنداشته شده تاریخ دخول در عرض است).

تزیینات: دو صفحه افتتاح دارای تذهیب خام و سست و مظموس، اسامی سور به خط رقاع با سرنج، اوراق مجدول به زر و تحریر و سرخی، کمند به زر و تحریر، سطور متن و حواشی مجدول به زر و تحریر، ترجمه ها به سرنج نوشته شده.

عدد اوراق: ۳۳۸، هر صفحه ۲۴ سطر (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه). اوراق: فرسوده.

اندازه جدول: ۲۱/۷ × ۱۳/۲ سم.

اندازه ورق: ۳۰/۳ × ۲۰ سم.

جلد: روغنی فرسوده.

واقف: محمد حسن خان سردار ایروانی مشهور به خان بابا خان.

تاریخ وقف: نامعلوم.

۲۱۷
—————
۱۷۵۲

قرآن مترجم محشی، کامل، دارای مقدمه‌یی مشتمل بر ذکر قراءت ابن کثیرالمکی با روایت بزی وقبل و نیز ذکر اسماء قراء سبعة و رواة آنان و ذکر وقوف قرآن به طریق نثر و نظم. بعد از آن صورت استخاره مولانا محمد باقر مجلسی، فهرست سور قرآن احکام سجود قرآن از املاء شیخ بهائی، فائده فی باب الراءات وطریقه استخاره ذات الرقاع در ذیل همین مقدمه درج است. دو صفحه آخر مقدمه مطالب صرفی و نحوی مربوط به برخی از آیات تحریر یافته است. در حاشیه شرح و توضیح برخی از آیات و خواص آیات و سور مذکور است. زبان ترجمه زبانی ناستوار و تازه. در آخر دعاء مأثور و ختم قرآن مذکور است.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط: متن نسخ.

ترجمه: نستعلیق، حاشیه، نسخ خفی.

کاتب: کاتب متن نامعلوم، کاتب حاشیه و ترجمه ملا محمد علی.

تاریخ کتابت: ۱۲۲۳ق. (حاشیه و ترجمه).

تزیینات: دو صفحه اول تمام تذهیب ولی خام و رنگ رفته، سرسوره‌ها ساده طلاندازی شده، اسامی سور به سرخی به قلم رقاع، ترجمه به سرخی، اوراق مجدول به زر و تحریر کمند به زر و تحریر، حواشی غالباً در قالب اشکال هندسی تحریر یافته.

عدد اوراق: ۲۶۹.

عدد سطور هر صفحه: ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول: (۱۱/۵ × ۲۰/۵).

اندازه ورق: (۱۷ × ۲۷).

جلد: ساغرى مشكى كهنة ترنجدار .

واقف: باقر كتابچى .

تاريخ وقف: تير ۱۳۵۶ ش .

۲۱۸

۱۸۵۳

قرآن مجيد مترجم، كامل با ترجمه فارسى رابع، معلق به برخى حواشى تفسيرى و خواص سور.

كاغذ: نخودى آهارمهره.

خط: متن نسخ خوش.

ترجمه: نستعليق شكسته متوسط.

كاتب: هدايت الله.

تاريخ كتابت: اول جمادى الاخرى ۱۲۲۳ (تاريخ ختم تذهيب و عنوان نويسى غرة رجب ۱۲۲۳).

تزيينات: دو صفحه افتتاح و دو صفحه اختتام تمام تذهيب با كتيبه هاى بازوبندى و حاشيه درونى قلمدانى و حاشيه بزرگ ترنجدار و گره بندى ها، دو صفحه پيش از افتتاح داراى ترنج ها و سرترنج هاى زرین حامل دعای قبل از تلاوت، حاشيه صفحه ۳ و ۴ داراى گل و برگ اسلیمى زرین، نشانه هاى حواشى ترنج مذهب، سرسوره ها كتيبه مذهب، اسامى سور و ترجمه به سرخى، اوراق مجدول به زر و تحرير و سرخى و مشكى، كمند به تحرير، فواصل آيات گل چار پر.

عدد اوراق: ۲۴۳.

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ حاشيه).

اندازه جدول: ۲۱ × ۱۳ سم.

اندازه ورق : ۲۹ × ۲۰ سم.

جلد : روغنی دورویه نفیس.

واقفه : فاطمه زنگنه.

تاریخ وقف : ۱۲۴۳.

سجع مهر واقفه : فاطمه جاریه بنت نبی. تسلیمی به کتابخانه به وسیله نادعلی زنگنه در آبانماه ۱۳۲۸ خورشیدی.

۲۱۹
—————
۱۷۱۸

قرآن مترجم به خط نسخ سست و ترجمه نستعلیق ناخوش آمیخته به شکسته.
کاغذ : ترمه.

خط : متن، نسخ، ترجمه، نستعلیق ناخوش تحریری.

کاتب : ظاهرأ سمیع بن محمد جعفر.

تاریخ کتابت : ۱۲۲۳ ق.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب ولی سست وآب رسیده و مطموس،
اوراق مجدول به زر و تحریر، سطور مجدول به زر و تحریر، کمند به زر و تحریر،
سرسوره ها تذهیب سست واسامی سور به خط رقاع ناخوش، فواصل آیات دانه نشان،
نشانه های حواشی ترنج و ستاره ولی اوراق همه کهنه و فرسوده است.

اندازه جدول : ۲۰/۵ × ۱۲ سم.

اندازه ورق : ۲۶/۵ × ۱۷/۵ سم.

عدد اوراق : ۲۸۹ ورق.

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ سطر متن و ۱۴ سطر ترجمه).

جلد : تیماج مشکی کهنه ضربی.

واقفه : حاجيه خانم همشیره ميرزا موسى خان.
تاريخ وقف : اردیبهشت ۵۴ (ارسالی سازمان نوسازی و عمران).

$$\frac{220}{520}$$

قرآن مترجم، کامل معلق به حواشی مختصر تفسیری.
کاغذ : شکری آهاری.
خط متن : نسخ ناخوش.
ترجمه وحاشیه : نستعلیق ناخوش.
کاتب : بیک محمد تاجدینی.
تاریخ کتابت : ۱۲۲۶ هـ. ق.
تزیینات : اسامی سور، ترجمه، جدول و کمندونشانه‌های فواصل آیات به شنگرف.
عدد اوراق : ۴۱۳.
عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).
اندازه جدول : ۱۹/۵ × ۱۱/۵ سم.
اندازه ورق : ۲۸/۵ × ۱۸/۵ سم.
جلد : تیساج مشکی.
واقف : آقا رمضان.
تاریخ وقف : ۲۱ جمادی الاولی ۱۳۴۷ هـ. ق.

$$\frac{221}{1818}$$

قرآن مترجم کامل، در انجام دارای دعای بعد از تلاوت.

کاغذ : نباتی آهار مهره.

خط : متن نسخ خام و ترجمه نستعلیق شکسته ناخوش.

کاتب : محمد بن محمد صالح کرمانی.

تاریخ کتابت : ۲۴ صفر ۱۲۲۷ هـ. ق.

تزیینات : دو صفحه افتتاح دارای سرلوح و کتیبه منقش مطموس، اوراق مجدول به الوان، کمند به سرخی، سرسوره ها به سرخی با خط رقاع در میان جدول زر و تحریر، ترجمه به سرخی عنوان، جزو، نصف جزو و حزب در حاشیه به سرخی.

عدد اوراق : ۲۶۱.

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۲ × ۱۲ سم.

اندازه ورق : ۲۹ × ۱۹ سم.

جلد : تیماج خرمایی ضربی.

واقف : کربلایی حسین کرمانی.

تاریخ وقف : دوم رمضان ۱۲۳۳ هـ. ق.

۲۲۲
—————
۲۲۳۱

قرآن مترجم فارسی کامل، با ترجمه فارسی رایج ولی ناستوار و سُست. (برگ اول و دوم ظاهرأ الحاقیست و برگ دوم بی ترجمه).
کاغذ : نباتی.

خط : متن نسخ متوسط، ترجمه، شکسته نستعلیق پست.

کاتب : علی اکبر بن محمد طاهر طالقانی.

تاریخ کتابت : ۲۵ ربیع الاول ۱۲۲۷ هـ. ق.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام منقش با نقش های مُست و خام، اسامی سور به سرخی، سر سوره ها مستطیل زرین، اوراق مجدول به زر و تحریر، کمند به سرخی، فواصل آیات گوی زرین، ترجمه به سرخی.

عدد اوراق : ۲۷۹.

عدد سطور : ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۲×۷ سم.

اندازه ورق : ۱۵×۱۰ سم.

جلد : روغنی رنگ رفته.

واقف : علی اکبر علانی.

تاریخ وقف : تبر ۱۳۶۲ ش.

۲۲۳
—————
۱۹۳۳

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی نارسا.

کاغذ : نباتی آهاری.

خط : متن نسخ.

ترجمه : نستعلیق هر دو ناخوش.

کاتب : بیک محمد بن محمد علی تاج الدینی.

تاریخ کتابت : شنبه ۲۹ رجب المرجب ۱۲۲۷ هـ. ق.

تزیینات : ترجمه به الوان سرخی، اسامی سور به سرخی رقاعگونه.

عدد اوراق : ۴۱۷.

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۲۱×۱۱ سم.

اندازه ورق : ۳۰×۱۹ سم.

جلد : تیماج عنابی.

واقف : خدای وردی درگری.

تاریخ وقف : نامعلوم.

۲۲۴
۱۹۹۲

قرآن مترجم تحت اللفظی به فارسی رایج، دارای دعای پیش از تلاوت در آغاز و دعای پس از تلاوت در آخر نسخه، در آغاز هر سوره خواص آن در حاشیه آمده. کاغذ : نباتی.

خط : متن نسخ متوسط.

ترجمه : نستعلیق خفی متوسط.

کاتب : زین العابدین یزدی به سفارش آقا صانع.

تاریخ کتابت : صفرالمظفر ۱۲۲۷ هـ. ق.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با حواشی ترنجدار مرصع و کتیبه ها، اوراق و سطور مجدول به زر و تحریر، کمند به زر و تحریر، فواصل آیات دوایر زرین مرصع، زمینه سطور متن حنایی، ترجمه ها به سرخی، سر سوره ها کتیبه منقش، اسامی سوره به سرخی بر زمینه زر، نشانه های حواشی قنبدلی.

عدد اوراق : ۲۸۲.

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۵×۹ سم.

اندازه ورق : ۲۰×۱۴ سم.

جلد : روغنی دورو به که طرف بیرونی آن کاملاً پاشیده.

واقف : حاج میرزا یوسف بوسیله شهر بانو معینی .

تاریخ وقف : شهریور ۱۳۴۲ ش .

۲۲۵
—————
۱۷۳۰

قرآن کامل مترجم با توضیح مطالب برخی آیات، شرح شأن نزول آیات و خواص آیات و سوره، ترجمه جدید است و زبان ترجمه خام و نااستوار.

کاغذ : ترمه نباتی آهار مهره (فسمأ فرسوده).

خط : متن، نسخ متوسط .

ترجمه : شکسته نستعلیق ناخوش .

کاتب : میرزا محمد خوانساری .

تاریخ کتابت : ۱۲۲۷ هـ . ق .

تزیینات : اوراق مجدول به سرنج با کمند، ترجمه به سرخی، مطالب حواشی در قالب اشکال هندسی کتابت شده، اسامی سوره به سرخی بقلم رفاع .

عدد اوراق : ۲۹۸ .

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ حاشیه) .

اندازه جدول : $۲۲ \times ۱۳/۵$ سم .

اندازه ورق : $۳۰/۵ \times ۱۸/۵$ سم .

جلد : ساغری مشکی ضربی ترنجدار .

واقف : منوچهر میرزا (خانم فریده طبری اهدا نموده) .

سال وقف : نامعلوم .

$$\begin{array}{r} ۲۲۶ \\ \hline ۱۷۲۵ \end{array}$$

قرآن مترجم به خط نسخ خوش با ترجمه فارسی، زبان ترجمه رسا و روان است و خواص سوره‌ها در آغاز هر سوره در حاشیه درج است.
کاغذ : ترمه.

خط : متن، نسخ خوش.
ترجمه : نستعلیق تحریری آمیخته به شکسته خواص سوره‌ها شکسته نستعلیق.
کاتب متن : ابوالقاسم کرجی ابن میرزا محمد.
کاتب ترجمه : محمد کریم (به سفارش حاج محمد ابراهیم).
تاریخ کتابت : متن و ترجمه هر دو ۱۲۳۰ هـ.ق.
تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب حواشی مرصع و مذهب با پیشانی و ذیل، سر سوره‌ها مذهب، اسامی سوره به سرخی به خط رقاع سست، ترجمه‌ها به سرخی اوراق مجدول به زر و تحریر و سرخی و لاجورد، فواصل آیات نشانه‌های زرین، نشانه‌های حواشی ترنج زرین با شرفه لاجورد.
عدد اوراق : ۲۷۹.

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).
اندازه جدول : ۱۶/۵ × ۱۰ سم.
اندازه ورق : ۲۲ × ۱۴/۵ سم.
جلد : روغنی دو رویه، بیرون گل و برگ الوان، درون: در وسط ترنج با گل و برگ الوان و زمینه اطراف مشکی، برگ می و انگور زرین.
واقف : خانم فروغ پورهاشمی.
تاریخ وقف : ۱۳۴۱ ش. برابر ۱۳۸۱ هـ. ق.

۲۲۷
—————
۲۰۸

قرآن مترجم، از نظر تذهیب نفیس، معلق به خواص سور درحاشیه. دارای فهرست مجدول، سور قرآنی و دعاء قبل از تلاوت در چهار صفحه آغاز نسخه، و دعاء بعد از تلاوت منقول از حضرت سجاد علیه السلام در چهار صفحه انجام نسخه.

کاغذ : نباتی فرنگی مهره کشیده.

خط : متن نسخ خوش و ترجمه به نستعلیق.

کاتب : عبدالله بن عبدالرحیم شیرازی.

تاریخ کتابت : ۱۲۳۰ هـ.ق.

تزیینات : فهرست سور به سرخی و لاجورد درجدول شطرنجی زرین و سیمین در دو صفحه آغاز با کتیبه و حواشی شعیری، دعای پیش از تلاوت به لاجورد بر ترنج های زرین عنوان بر سر ترنج ها در دو صفحه مزین به متن گلبرگ زرین پیچیده و لچکی های مذهب و حواشی شعیری اسلیمی و گل، دو صفحه افتتاح قرآن مجید تمام تذهیب ظریف و پرکار عالی، سر سوره ها کتیبه مذهب، اسامی سور به لاجورد، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، ترجمه به سرخی، نشانه های حواشی ترنج و قندیل زرین، کمند به سنگرف و تحریر، فواصل آیات دوا بر زرین مرصع، تذهیب ظاهراً کار شیراز است.

عدد اوراق : ۲۳۴.

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۸ × ۱۶/۵ سم.

اندازه ورق : ۳۹/۵ × ۲۶ سم.

جلد : روغنی دو رویه عالی. (تذهیب و جلد به همت آقا عبدالنبی تاجرو آقا

عبدالغفار خوشنویس کار شده).

واقف : علی یاورخان.

تاریخ وقف : ۱۲۶۱.

یادداشت : نسخه به سفارش شخص دیگری تهیه شده که نام آن شخص را از پایان نسخه سترده روی آن را مطلاع کرده اسم علی یاورخان را بجای آن افزوده اند.
یادداشت : نسخه را سلطان القراء در ۱۳۲۷ مقابله نموده.

$$\frac{۲۲۸}{۲۱۷}$$

قرآن مترجم کامل، ترجمه قرن ۱۲ یا اوایل ۱۳ هـ. خواص سور درحاشیه مذکور است.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب متن : احمد بن هاشم خوشنویس اصفهانی.

کاتب حاشیه : محمد حسین بن عیسی بیک گرجی جدید الاسلام.

تاریخ کتابت متن : ۱۲۳۰ هـ. ق.

تاریخ کتابت حاشیه : ۱۲۳۶ هـ. ق.

تزیینات : دو صفحه افتتاح دارای دو سر لوح مرصع مذقوب متناظر عالی و کتیبه های مذهب و حواشی تشعیری، سر سوره ها کتیبه مذهب، اسامی سور بقلم رقاع با شنگرف، نشانه های حواشی ترنج و نیم ترنجی، فواصل آیات ستاره نشان، اوراق مجداول به زر و تحریر والوان، کمند به زر و تحریر.

عدد اوراق : ۲۸۸.

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول: $۲۱/۸ \times ۱۳/۶$ سم.

اندازه ورق: $۲۸/۵ \times ۱۹/۵$ سم.

جلد: روغنى مشكى با نقش زرین.

واقف: آقا سيد اسماعيل يزدى ابن ميرزا محمد على.

تاريخ وقف: شعبان ۱۲۴۷ هـ. ق.

۲۲۹
۱۰۹۴

قرآن مترجم، کامل، ترجمه ظاهراً مربوط قرن ۱۳ و تاحدى مغلوط.

کاغذ: نباتى آهارمهره.

خط متن: نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: محمد مهدى بن ملا محمد على، ساکن باغو خوش لنجان.

سال کتابت: ۱۲۳۲ هـ. برای آمرقاسم ساکن پاقلعه اصفهان.

تزیینات: دو صفحه اول منقش پست ودرشت، اسامى سور و ترجمه به شنگرف،

اوراق مجدول به شنگرف ولاجورد، کمند به شنگرف.

عدد اوراق: ۲۸۱.

عدد سطور: ۲۲.

اندازه جدول: $۲۱/۵ \times ۱۳/۵$ سم.

اندازه ورق: ۲۹×۲۰ سم.

جلد: تیماج مشكى ضربى.

واقف: اسم واقف در وقفنامه ذکر نشده.

تاريخ وقف: ۱۲۳۸ هـ. ق.

$$\begin{array}{r} ۲۳۰ \\ \hline ۱۷۹۰ \end{array}$$

قرآن مترجم با ترجمه بفارسی به نثری ناپخته و نااستوار، دارای خواص سور درحاشیه.

کاغذ : نباتی آهارمهره.

خط : متن، نسخ ناخوش.

ترجمه : نستعلیق شکسته ناخوش.

کاتب : محمد جعفر بن محمد علی.

تاریخ کتابت : چهارشنبه ۲۹ رجب ۱۲۳۶ هـ.ق.

تزیینات : اسامی سوره ها و ترجمه به سرخی.

عدد اوراق : ۳۴۴.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه نوشته ها : $۲۰ \times ۱۲/۵$ سم.

اندازه ورق : ۲۹×۲۰ سم.

جلد : تیماج مشکی کهنه ضربی.

واقف : حسین فرزند ارباب حسن ساکن قهی اصفهان.

تاریخ وقف : جمعه ۲۱ ذیحجه ۱۳۵۰.

$$\begin{array}{r} ۲۳۱ \\ \hline ۳۴۴ \end{array}$$

قرآن مجید مترجم، کامل، با ترجمه فارسی رایج.

کاغذ : ترمه نباتی آهارمهره.

خط متن : نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق خفی متوسط.

کاتب : اسمعیل الاسترآبادی المقرئ.

تاریخ کتابت متن : ۱۲۳۷ هـ.ق.

تاریخ کتابت ترجمه : ۱۲۳۸ (این چهل و نهمین قرآنی است که کاتب نوشته).

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با حواشی ترنجدار، زنجیره‌یی، قلمعدانی، چهار کتیبه مرصع ومذهب با کتبت زرین، سرسوره‌ها کتیبه مذهب، اسامی سور به رقاع با شنگرف، ترجمه به سرخی، اوراق مجدول به زرو تحریر، کمند به زرو تحریر، نشانه‌های حواشی قندبلی، فواصل آیات اختر زرین.

عدد اوراق : ۳۲۰.

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۲/۵ × ۶ سم.

اندازه ورق : ۱۷ × ۱۰ سم.

جلد : روغنی نفیس.

واقف : حاجی زین العابدین تاجر ابن آقا محمد خیاط لنگرودی.

تاریخ وقف : رمضان المبارک ۱۲۵۶ هـ.ق.

۲۳۲
—————
۱۷۶۳

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی رایج.

کاغذ : ترمه نباتی.

خط : متن، نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق خفی خوانا.

کاتب : محمد قاسم قرباباغی.

تاریخ کتابت : ۱۲۳۹ ق به فرمایش پاشاخان.

تزیینات : دو صفحه اول تمام نذهب با دو سرلوحه ترنجدار مذهب و مرصع و چهار کتیبه لاجوردی مذهب مکتوب به زر، دو حاشیه داخلی مذهب و حواشی بزرگ نشعیر گل و اسلیمی، سر سوره ها کتیبه های لاجوردی و مذهب قلمدانی، اسامی سور به خط رقاع و قلم زر، ترجمه به سرحی، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به زر و تحریر، نشانه های حواشی ترنجهای لاجوردی مذهب با سر ترنجهای گل و برگ، فواصل آیات دوایر زرین مرصع.

عدد اوراق : ۳۳۲.

عدد سطور : ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).

اندازه جدول : $۱۷ \times ۹/۵$ سم.

اندازه ورق : ۲۵×۱۵ سم.

جلد : روغنی گل و برگ دو رویه پرکار.

واقف : محمد حسن نظامی افشار.

تاریخ وقف : خرداد ۱۳۲۶ ش.

سوگندنامه عده ای از مشروطه طلبان در اول نسخه و سوانح واقف در آخر نسخه با عهدنامه مودت صمصام الملک و مجد السلطان و میرزا عبدالله خان و توبه نامه واقف در آخر درج و دارای اهمیت تاریخی است.

۲۳۳

۱۷۴۹

کاغذ : نوع ترمه.

خط : متن، نسخ سست.

ترجمه : نستعلیق، ناخوش.

کاتب : حسینی.

تاریخ کتابت : ۱۲۳۹ هـ.ق.

تزیینات : اسامی سور بقلم رقاع به سرخی، ترجمه به سرخی، جدول و کمند اوراق به الوان.

عدد اوراق : ۳۳۵.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ حاشیه).

اندازه جدول : ۲۱ × ۱۲ سم.

اندازه ورق : ۲۹ × ۲۰ سم.

جلد : نیماج قرمز.

واقف : خانم جمیله میرکریمی.

تاریخ وقف : تیر ۱۳۵۶.

۲۳۴
۱۷۰۹

قرآن مترجم کامل، با تفسیر مختصر برخی از آیات در حاشیه و ذکر روایات از ائمه اطهار (ع) با ارتباط به بعضی از آیات و شرح و توضیح برخی از واژه ها و ذکر نکات دستوری و تجویدی برخی از کلمات و ادات و بیان حکایات پیرامون برخی از آیات و ذکر شأن نزول برخی آیات و خواص سور.

کاغذ : ترمه نباتی زردوش.

خط : متن، نسخ مایل به شیوه کتابت هند.

- ترجمه : نستعلیق تحریری آمیخته به شکست.
 کاتب : نامعلوم.
 تاریخ کتابت : ۱۲۳۹ ه.ق.
 تزیینات : ترجمه ها به سرنج.
 عدد اوراق : ۳۰۳.
 عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).
 اندازه نوشته ها : ۱۹ × ۱۱ سم.
 اندازه ورق : ۳۰ × ۵/۲۰ سم.
 جلد : روغنی رنگ رفته با نقش ترنج و حواشی کتیبه دار بر زمینه قرمز.
 واقعه : بانو مریم حیدر نژاد.
 سال وقف : نامعلوم.

۲۳۵
 ———
 ۱۰۱

- قرآن مجید مترجم کامل، محشی به تفسیر جلالین و تفسیر حسینی یا مواهب علیه .
 کاغذ : سه رنگ آهار مهره (اصل نباتی، متن تفسیر نخودی، متن سطور قرآن حنائی)، یک برگ در میان کاغذ سفید نانو پس نباتی آهار مهره.
 خط قرآن : نسخ هندی، تفسیر جلالین نسخ خفی، تفسیر حسینی.
 ترجمه : نستعلیق.
 کاتب : یحیی (چنانکه در صفحه آخر نسخه به خط کوفی نوشته راقمه یحیی) ولی گو یا یحیی کاتب اوراق الحاقی و خطوط کوفی و معقلی است.
 تاریخ کتابت : ۱۲۴۰ ه. آخر ذیقعد (چنانکه در آخر دعاء بعد از تلاوت نوشته

شده) اوراق الحاقی و خطوط کوفی معقلی در ۱۳۱۱ هـ . کتابت شده .
 تزیینات : دو صفحه افتتاح، دو صفحه وسط یعنی آغاز سوره بنی اسرائیل، و دو
 صفحه اختتام قرآن تمام نذهب مختلف الطرح عالی، سر سوره ها کتیبه مذهّب،
 اسامی سوره به لاجورد، ترجمه به سرخی، آیات تفاسیر به شنگرف، تمام صفحات
 دارای حاشیه وسطی گل و برگ مرصع، زوایای حاشیه ها مرصع، چهار صفحه آغاز
 نسخه و چهار صفحه آخر نسخه ظاهراً الحاقیست که در عصر امیر عبدالرحمن خان
 پادشاه افغانستان کتابت و نذهب شده و کار آن خیلی خام تر از اصل نسخه است. و
 در درون دوایر آغاز حدیث در فضیلت قرآن و شرح وقف نسخه و در درون ترنجهای
 اوراق الحاقی آخر اسم واقف، اسم مهتم و آیتی از قرآن به ترتیب به خط کوفی
 معقلی کتابت شده، اوراق مجدول به چهار جدول زر و تحریر و لاجورد.

عدد اوراق : ۲۰۹.

عدد سطور : ۳۸ (۱۹ متن و ۱۹ ترجمه) دارای دو حاشیه.

اندازه جدول حاشیه بزرگ : $۴۹/۵ \times ۲۴$ سم.

اندازه ورق : $۵۷/۵ \times ۳۰$ سم.

جلد : روغنی ظریف دو رو به.

واقف : امیر عبدالرحمن خان.

مهتم ارسال و تهیه کنندۀ صندوق نقره : نایب سعد الدین خان نائب الحکومه
 هرات.

تاریخ وقف : ۱۳۱۱ هـ . ق.

۲۳۶
 ۱۶۶۱

قرآن مترجم به خط نسخ خوش با ترجمۀ نااستوار و مفلوط که گو یا کاتب ترجمه

برخی واژه‌ها را از نسخه اصل نادرست خوانده و ثبت کرده است. در آغاز هر سوره خواص آن سوره در حاشیه درج است. پس از ختم سوره «ناس» دعای «کمیل» و دعای «عبدیل» کتابت شده است. کاتب، نسخه را بر حسب سفارش شخصی در رشت نوشته که نام وی را تراشیده‌اند.

کاغذ : ترمه نخودی .

خط : متن، نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق خفی.

کاتب : نامعلوم.

محل کتابت : رشت.

سال کتابت : ۱۲۴۰ ش.

تزیینات : زمینه متن دو صفحه فهرست سور مجدول شطرنجی زرین، حواشی تشعیر مرصع، دو صفحه بعد در داخل ترنجهای زرین دعای قبل از تلاوت قرآن کتابت شده متن و حاشیه دارای گل و برگ تشعیری زرین با لچکی‌ها، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با سر لوح و پیشانی و ذیل و قلمدانها و ترنجهای سر سوره‌ها به شنگرف برزمنیه کتبه زرین، عناوین اجزای احزاب بر قندیل زرین، فواصل آیات دوایر دانه‌نشان، ترجمه‌ها به سرخی، دو صفحه آخر دارای کتبه‌های مذهب، اوراق و سطور مجدول به زر و تحریر، کمند به زر و تحریر.

عدد اوراق : ۳۶۳، هر صفحه ۲۴ سطر (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۸ × ۹/۸ سم.

اندازه ورق : ۲۵ × ۱۵/۵ سم.

جلد : ساغری ضربی دارای ترنج و لچکی رنگین.

واقف : دکتر مهدی کاتوزیان.

سال وقف : شهریور ۱۳۵۰.

۲۳۷
۱۸۱۷

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی تحت اللفظ، خصوصیت زبانی و لغوی قابل تذکری ندارد.

کاغذ : نباتی آهار مهره.

خط : متن نسخ متوسط .

ترجمه : نستعلیق متوسط خفی .

کاتب : متن به قلم هاشم موسوی.

تاریخ کتابت : ۱۲۴۱ هـ . ق .

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با ترنج ها و کتیبه ها ولی با رنگ های خام و کاری سست، اوراق مجدول به زرو تحریر، کمند تحریر مشکی، سطور با زر و تحریر مجدول و ترجمه به سرخی فواصل آیات اختر زرین منقش، اسامی سوره ها بقلم رقاعگونه بر زمینه زرو و کتیبه منقش، نشانه های جزو و نصف جزو در حاشیه ترنج زرین منقش.

عدد اوراق : ۲۸۰.

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول : $۲۲/۵ \times ۱۲/۵$ سم.

اندازه ورق : ۲۰×۳۰ سم.

جلد : تیماج مشکی .

واقف : گوهر بنت آقا حسین نیشابوری.

تاریخ وقف : ربیع الاول ۱۲۵۸ هـ. ق.

$$\frac{۲۳۸}{۵۰۸}$$

- قرآن کامل مترجم، محشی به فواید تفسیری منقول از مجمع البیان و اغلب بروایت حضرت ابی عبداللّه، امام صادق (ع).
- کاغذ : نخودی آهار مهره.
- خط متن : نسخ.
- ترجمه : حواشی نستعلیق.
- کاتب متن : زین العابدین بن محمد صالح.
- تاریخ کتابت متن : ۱۲۴۱ هـ.ق. در مشهد مقدس.
- کاتب حاشیه : محمد علی هزار جریبی.
- تاریخ کتابت حاشیه : ۱۲۵۱ هـ.ق.
- تزیینات : سر سوره ها کتیبۀ منقش، اسامی سوره و ترجمه به سرخی، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به تحریر.
- عدد اوراق : ۲۹۳.
- عدد سطور : ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).
- اندازه جدول حاشیه : ۲۵ × ۱۴ سم.
- اندازه ورق : ۲۶/۵ × ۱۶/۵ سم.
- جلد : مقوا ضربی عطف و سجاف تیماج.
- واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.
- یادداشت : این نسخه یکصد و بیست و سومین قرآنی است که کاتب نوشته.

۲۳۹
 ۳۸۶

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی روان، محشی به فواید مختصر تفسیری.
 کاغذ : نخودی آهار مهره فرنگی.

خط متن : نسخ.

ترجمه : نستعلیق متوسط

کاتب : نصرالله بن عنایت الله الفراهانی.

تاریخ کتابت : اول رجب ۱۲۴۲ هـ.ق. در قهرود نطنز.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب پرکار با حواشی و کتیبه ها، نشانه های
 حواشی ترنج بزرگ مذهب، فواصل آیات اختر زرین، سر سوره ها کتیبه مذهب،
 اسامی سوره به سرخی، ترجمه به سرخی، اوراق مجدول به زرو تحریر والوان.

عدد اوراق : ۳۲۱.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : $۲۳ \times ۱۶/۵$ سم.

اندازه ورق : $۴۰/۵ \times ۲۸/۵$ سم.

جلد : روغنی دورویه پاشیده.

واقف : شهربانو خانم و بعد شیخ حسن.

تاریخ وقف : بار اول ۱۲۶۲ و بعد از آن در ۱۲۸۰ هـ.ق.

یادداشت : در صدر نسخه یک برگ در تجوید و تفسیر سوره فاتحه ضمیمه

است.

$$\begin{array}{r} ۲۴۰ \\ \hline ۱۸۱۰ \end{array}$$

- قرآن مترجم كامل، با ترجمه فارسى سست و ناستواز. در ذيل نسخه دعای پس از تلاوت درج است.
- کاغذ : نباتى آهار مهره.
- خط : متن، نسخ.
- ترجمه : نستعلیق شکسته، هر دو پست.
- کاتب : نامعلوم.
- تاریخ کتابت : ۱۲۴۲ هـ.ق.
- تزیینات : سرسوره ها، ترجمه، عناوین جزو و حزب و نصف و عشر به سرخی، فواصل آیات گرده های قرمز.
- عدد اوراق : ۳۰۰.
- عدد سطور : ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).
- اندازه نوشته ها : ۲۰ × ۱۳ سم.
- اندازه ورق : ۳۰ × ۲۰ سم.
- جلد : تیماج مشکی کهنه دارای جدول زرین.
- واقف : حاج سید محمد رضا منصوری به وکالت مادرش ام کلثوم.
- تاریخ وقف : ۹ ذیحجه ۱۳۶۲ هـ.ق.

$$\begin{array}{r} ۲۴۱ \\ \hline ۱۸۵۰ \end{array}$$

قرآن كامل مترجم به فارسى رایج کلمه به کلمه ترجمه تحت اللفظ برخى موارد

ترجمه به معنی .

کاغذ : نباتی آهارمهره .

خط : متن نسخ معمولی .

ترجمه : شکسته نستعلیق معمولی .

کاتب : اسدالله بن حاج محمد ابراهیم قزوینی .

تاریخ کتابت : ۷ رجب ۱۲۴۲ هـ . ق .

محل کتابت : قزوین (محله دباغان) .

تزیینات : اوراق و سطور مجدول به سرخی ، اسامی سوره ها به سرخی ، فواصل

آیات گل قرمز ، برگ اول و دوم وصالی شده .

عدد اوراق : ۳۲۰ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ ترجمه و ۱۲ متن) .

اندازه جدول : ۵/۲۰ × ۱۳ سم .

اندازه ورق : ۳۰ × ۲۰ سم .

جلد : تیماج قهوه‌یی ضربی .

واقف : مشهدی غلام رضا صباغ قزوینی .

تاریخ وقف : ۲۸ محرم ۱۳۶۵ هـ . ق .

۲۴۲
—————
۱۹۵۶

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی رایج و استوار .

کاغذ : نوعی ترمه نخودی .

خط : متن ، نسخ خوش نزدیک به شیوه هندی ، ترجمه نستعلیق خفی متوسط .

کاتب : حسن بن عباس .

تاریخ کتابت : ربیع الثانی ۱۲۴۳ ق. به فرمایش آقا سید محمد.

تزیینات : دو صفحه آغاز نسخه متناظراً دارای ترنج ها و سر ترنجهای زرین حاوی دعای قبل از تلاوت به لاجورد و در متن و حاشیه گل و اسلیمی زرین محرر، شرفه و گوشه و ترصیع به لاجورد، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب و ترصیع با ترنجها، کتیبه و حواشی درونی و بیرونی غالباً به زر و لاجورد و تشعیر بر زمینه زر. سر سوره ها کتیبه لاجوردی و زرین مشقر. اسامی سوره به لاجورد به خط ثلث محقق گره دار، سجاوندی و ترجمه به سرخی، فواصل آیات گوی زر، اسامی سوره و اجزاء در دو گوشه صفحات به لاجورد میان دو اسلیمی زرین، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به زر و تحریر. نشانه های حواشی قندیل به زر و لاجورد.

عدد اوراق : ۳۶۱.

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۷ × ۸/۵ سم.

اندازه ورق : ۲۳ × ۱۴ سم.

جلد : روغنی ممتاز دورویه عمل عزیز مغل به شیوه عالی هندی.

واقفه : بتول هدایت.

تاریخ وقف : شهریور ۱۳۴۰.

۲۴۳
—————
۱۰۰

قرآن مترجم کامل و منحصر بفرد (از نظر تذهیب) محشی به تفسیر «خلاصة المنهج» ملا فتح الله بن شکر الله شریف کاشانی، نسخه از نظر هنر تذهیب و دقت و ظرافت و پرکاری یکی از بهترین نسخ قرآنهاى مترجم است.
کاغذ : نباتی آهار مهره، میان هر دو برگ یک برگ نازک از پوست آهو.

خط : متن، نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق، تفسیر شکسته نستعلیق مذهب.

کاتب متن : ملا علی بروجردی.

تاریخ کتابت متن : ۱۲۴۵ هـ . (به سفارش امیر محمد نصیرخان حاکم سند).

کاتب تفسیر : حسن بن جعفر بن یعقوب کشمیری.

تاریخ کتابت تفسیر : ۱۲۴۵ هـ.ق.

تزیینات : تمام صفحات قرآن تمام تذهیب، تمام سطور متن قرآن هر سطر در داخل یک کتیبه مذهب، تفسیر داخل کتیبه های با زو بندی، تمام حواشی مذهب با ترنجها و سر ترنجها و بادامچه ها و ترمه یی ها، فواصل میان بازو بندی ها و کتیبه ها مذهب به ترنجها و اسلیمی ها آغاز تمام سوره ها سر لوحه های پرکار مذهب مختلف الطرح، عناوین اجزا و سوره بر چارذیل در گوشه های بالا و پائین هر صفحه به لاجورد به خط ثلث اسامی سوره به قلم ثلث جلی با لاجورد، فواصل آیات گلهای مختلف الطرح، متن دو صفحه آغاز نسخه تمام تذهیب دقیق و پرکار حامل اسامی سوره به لاجورد بر روی ترنجهای کوکی مرصع، صفحه آغاز تفسیر دارای سر لوحه پرکار مذهب یک صفحه قبل از افتتاح تمام تذهیب حامل عناوین اجزاء به لاجورد، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب به طرح اسلیمی متداخل، سوره فاتحه و آیات اوایل سوره بقره بقلم زر بر ترنج کوکی لاجوردی، صفحات معوذتین نیز به همین آرایش . دو صفحه آخر که رقم و تاریخ دارد، این رقم و تاریخ و رسم کتابت با لاجورد بر ترنجهای شمسه نمای عالی مذهب، متن این دو صفحه تشعیر زرین . (زحمات مذهب و کاتب بیش از آن است که وصف آن در این مختصر بگنجد و برای درک زیبایی های این نسخه هر صفحه را باید دید) ۹۵ درصد مواد تذهیب این نسخه را لاجورد و طلا تشکیل می دهند و ۵ درصد بقیه را الوان مختلف .

عدد اوراق : ۴۷۳.

عدد سطور : مختلف.

اندازهٔ ساحةٔ تذهیب : ۵۷ × ۳۲ سم.

اندازهٔ ورق : ۵۸ × ۳۷ سم.

جلد : روغنی دورویهٔ نفیس.

واقف : امیر محمد نصیرخان تالپر حمزوی حاکم سند.

تاریخ وقف : رمضان المبارک ۱۲۵۸ هـ.ق.

شاهد وقف : اسماعیل بن محمد حسین طباطبائی.

سجع مهر واقف : کسی را که باشد محمد نصیر سزدگر نهد برتر یا سریر.

یادداشت : واقف گویا گرفتار مصیبت ناشی از استعمار هند بریتانوی

(انگلیسی) بوده و در چند موضع خواهان نجات خویش از شر کفار و عودت به وطن

شده است و امام هشتم علیه السلام را به شفاعت خواسته است.

۲۴۴

۱۶۷۷

قرآن مترجم، کامل، با ترجمهٔ فارسی رایج.

کاغذ : نخودی روشن آهار مهره.

خط متن : نسخ جلی نسخهٔ خوش.

خط ترجمه : نستعلیق خوانا و متوسط.

کاتب : ابوالحسن یزدی به فرمایش سید محمد باقر یزدی.

تاریخ کتابت : جمادی الاولی ۱۲۴۶ هـ.ق.

تزیینات : دو صفحهٔ آغاز و دو صفحهٔ انجام نسخه سر تا پای صفحات و حواشی

گل و برگ و اسلیمی زرین یعنی تشعیر مرصع در وسط ترنج های سفید و

سرترنج ها حامل دعای قبل و بعد از تلاوت، دو صفحهٔ افتتاح تمام تذهیب نفیس با

حواشی ترنجدار مزدوج مذهب و مرصع و گره بندی های تشعیری بر زر و شرفه های

لاجوردی و کتیبه های پیشانی و ذیل، زمینه سطور دو صفحه زرین، زمینه ترجمه سیمین، دیگر صفحات مجدول به زر و تحریر و الوان، کمند به زر و تحریر ترجمه به سرخی، نشانه های حواشی ترنج و نیم ترنج مرصع با سر ترنج ها، سر سوره ها کتبه های زرین مرصع، اسامی سوره به سرخی به خط رقا، فواصل آیات گل چهارپر زرین مرصع.

عدد اوراق :

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : $۱۹ \times ۳۰/۵$ سم.

اندازه ورق : $۲۶ \times ۴۳/۴$ سم.

جلد : تیماج مشکی مندرس.

واقف : شاهزاده نواب خانم دختر بهرام میرزا معزالدوله.

تاریخ وقف : ذیقعده ۱۳۰۳ هجری قمری.

۲۴۵
—————
۱۹۱۷

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی تحت اللفظ رایج قرن ۱۱ و ۱۲، حواشی معلق به خواص برخی سوره و آیات و فوائد تفسیری.

کاغذ : نباتی آهار مهره.

خط : متن نسخ خوش جلی.

ترجمه و حاشیه : نستعلیق شکسته خفی و خوش.

کاتب : متن به قلم عبدالله بن حاج محمد جعفر.

تاریخ کتابت : متن ۱۷ رجب ۱۲۴۶.

تاریخ کتابت ترجمه : جمادی الاول ۱۲۴۷.

تزیینات : نشانه‌های حواشی به سرخی در میان ترنج‌ها و نیم ترنج‌های زرین منقش، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با ترنج‌ها و کتیبه‌های مذهب و مرصع، بین السطور دو صفحه زراندود با تحریر دندان موشی. صفحات اغلب وصال‌ی ناشیانه شده، اوراق مجدول به زر و تحریر ولاجورد، سر سوره‌ها دارای کتیبه مذهب، اسامی سور به قلم رقاع به سرخی، ترجمه به سرخی، سطور مجدول به زر و تحریر، کمند به تحریر.

عدد اوراق : ۳۱۷.

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : ۳۱ × ۱۷ سم.

اندازه ورق : ۴۳ × ۲۷ سم.

جلد : میشن کهنه مشکی.

واقف : محمد قاسم خان.

تاریخ وقف : ذیحجه ۱۲۵۲ ه.ق.

۲۴۶
—————
۵۸۴

قرآن مترجم، با ترجمه فارسی ظاهراً قرن ۱۲، از کارهای خوب هنری قرن ۱۳ هجری.

کاغذ : نباتی آهار مهره.

خط متن : نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب متن : عبدالرحمان طالقانی.

کاتب ترجمه : ربیع نوری بن محمد کاظم به سفارش محمد مهدی نوائی.

تاریخ کتابت متن : رمضان ۱۲۴۶.

کتابت ترجمه : ۱۲۴۷ هـ . ق.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب عالی با حواشی داخلی و خارجی گل و برگ زرین مرصع به طرح اسلیمی و چهار کتیبه مذهب، سر سوره ها کتیبه مذهب، اسامی سوره به شنگرف به خط رقاع، ترجمه به شنگرف، فواصل آیات گل زرین چار پر، نشانه های حواشی ترجمه، اوراق مجدول به زر و تحریر واثوان، کمند به تحریر.

عدد اوراق : ۳۳۸.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : $۳۰ \times ۱۸/۵$ سم.

اندازه ورق : ۳۰×۱۹ سم.

جلد : تیماج مشکی.

واقف : اسدالله نوائی منشی وزارت خارجه فرزند محمد مهدی نوائی لشکر نویس باشی خراسان.

تاریخ وقف : ذیحجه الحرام ۱۲۸۴ هـ. ق.

۲۴۷
۱۷۹۷

قرآن مترجم دارای ترجمه فارسی از آغاز تا آیه ۷۵ سوره «هود»؛ دارای ویژگی لغوی و زبانی نیست. دعای پس از تلاوت در آخرت است.

کاغذ : نخودی فرنگی.

خط : متن نسخ.

ترجمه : نستعلیق پست.

کاتب : محمد صادق.

تاریخ کتابت : ۱۲۴۸ هـ.ق.

تزیینات : ترجمه، آغاز جزو، نصف جزو و حزب به سرخی.

عدد اوراق : ۲۴۸.

عدد سطور : ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).

اندازه نوشته : ۱۴/۵ × ۲۴/۵ سم.

اندازه ورق : ۲۱ × ۳۴ سم.

جلد : تیماج مشکی.

واقفه: بی بی خانم.

تاریخ وقف : ربیع الثانی ۱۳۱۳ هـ.ق.

۹۵

۲۴۸
—
۱۹۳۲

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی رایج کلمه به کلمه تحت اللفظ. حواشی

معلق به فواید تفسیری و خواص سور.

کاغذ : نوع ترمه نباتی .

خط : متن نسخ.

ترجمه : نستعلیق شکسته هر دو متوسط.

کاتب متن : علی نقی بن محمد مؤمن.

کاتب ترجمه و حاشیه : علی بن ملا عبدالله.

تاریخ کتابت : ۱۲۴۸ هـ.ق.

تزیینات : چهار صفحه اول دارای حواشی گل و برگ و پیچ در دو صفحه اول

تفسیر سوره ها مجداول و در دو صفحه بعدی دعای قبل از تلاوت قرآن به شکل ترنج

کتابت شده. دو صفحه افتتاح دارای دو سر لوح منقش و کتیبه و ذیل و حواشی قلمدانی، حواشی گل و برگ به طرح اسلیمی، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به زر و تحریر، مطور مجدول به زر و تحریر، ترجمه و اسامی سور به سرخی.

عدد اوراق : ۱۹۵.

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول : $۲۳ \times ۱۴/۵$ سم.

اندازه ورق : ۳۰×۲۰ سم.

جلد : تیماج قهوه‌یی.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۲۴۹
—————
۱۶۷۸

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی رایج، با فواید مختصر تفسیری و خواص سور. کاغذ : ترمه نباتی.

خط : متن، نسخ متوسط جلی.

ترجمه و حاشیه : شکسته نستعلیق خفی و متوسط.

کاتب : عبدالله بن حاج جعفر جیلانی.

تاریخ کتابت : صفر ۱۲۴۹ ه.ق.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با حواشی بیرونی تشعیر و ترصیع به طرح اسلیمی، حواشی داخلی ترنج و ترمه‌یی بطرح پیچ، سر لوحه‌های ترنجدار مذهب و مرصع تو در تو، چهار کتیبه زرین مرصع، کتابه به سرخی، بین السطور زر اندود محقر، سر سوره‌ها کتیبه‌های مذهب، اسامی سور به سرخی و خط رقاع، ترجمه به سرخی،

اوراق مجدول به زر و تحرير، كمند به زر و تحرير، فواصل آیات دواير زرّين دانه نشان.

عدد اوراق : ۲۸۴.

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازهٔ جدول : $۱۸ \times ۳۰/۵$ سم.

اندازهٔ ورق : $۲۶/۶ \times ۴۳/۸$ سم.

جلد : ندارد.

واقفه: دلشاد ميرزا دختر عباس ميرزا.

تاريخ وقف : ۱۲۶۱ هـ.ق

۲۵۰
—————
۳۲۳

قرآن مترجم كامل، با ترجمهٔ فارسى رايح و گاه نارسا معلق به فوايد تفسيرى .

كاغذ : ترمهٔ نخودى.

خط : متن نسخ.

ترجمه : نستعليق هر دو ميانه.

كاتب : شكرالله افشار .

تاريخ كتابت : شعبان ۱۲۵۰ هـ.ق.

تزيينات : دو صفحهٔ افتتاح ، دو صفحهٔ آخر و دو صفحهٔ وسط قرآن، تمام تذهيب، داراى حواشى بازو بندى و حواشى بزرگ ترنجدار، فواصل آیات دواير زرّين، اوراق مجدول به زر و تحرير ولاجورد، كمند به زر و تحرير، سرسوره ها بوم زر، اسامى سور به سفيده، ترجمه به سرنج.

عدد اوراق : ۳۲۲.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۷×۹ سم.

اندازه ورق: $۲۴/۵ \times ۱۵/۵$ سم.

جلد: روغنی دورویه.

واقف: غلام محمد قندهاری.

تاریخ وقف: ۱۲۸۱ ه.ق.

۲۵۱

۱۸۴۸

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی روان کلمه به کلمه فراهراً ترجمه مربوط به قرن ۱۱ یا ۱۲ است. دارای خواص سوز.

کاغذ: نباتی آهارمهره.

خط: متن نسخ خوش.

ترجمه: نستعلیق خفی تحریری.

کاتب متن: نامعلوم.

کاتب ترجمه: علی نقی ساروی کلانتری.

تاریخ کتابت ترجمه: سه شنبه ۱۶ ربیع الاول ۱۲۵۳ ه.ق.

تزیینات: سطورمجدول به آبی، صفحات مجدول به آبی و قرمز، کمند به سرخی، ترجمه به سرخی، خواص سوز در حاشیه در هیأت ترنجی کتابت شده، اسامی سوره ها به سرخی رقاگونه.

عدد اوراق: ۳۵۳.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۸×۱۷ سم.

- اندازه ورق : ۴۰×۲۶ سم .
 جلد : تیساج قهوه‌یی ضربی .
 واقف : حاج حمیده خاتون بوسیله خانم طاهره فاضلی .
 تاریخ وقف : جمادی الاول ۱۲۴۸ .
 تاریخ تسلیمی به کتابخانه : تیرماه ۱۳۴۱ .

۲۵۲
 ۱۶۷۶

- قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی رایج، دارای خواص سور در حاشیه .
 کاغذ : ترمه نباتی آهارمهره .
 خط : متن نسخ جلی و خوش .
 ترجمه : نستعلیق متوسط .
 کاتب : محمد تقی بن محمد علی .
 تاریخ کتابت : ذیحجه ۱۲۵۳ .
 تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب عالی و نفیس که محور و مظموس شده ،
 نشانه‌های حواشی ترمه‌یی و ترنج و سرترنج و قندیل زرین منقش، خواص سور
 زراندود و محرر و شرفه‌دان صفحات مجدول به زر و تحریر و الوان،
 سین السطور مجدول و زراندود و محرر دندان موشی، گمند به تحریر، ترجمه به سرخی،
 سر سوره کتیبه قلمدانی مذهب و مرضع، اسامی سور به قلم زر بر زمینه لاجورد .
 عدد اوراق : ۳۳۲ .
 عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه) .
 اندازه جدول : ۲۷×۱۵ سم .
 اندازه ورق : $۳۷/۶ \times ۲۶/۸$ سم .

جلد : روغنی مندرس.

واقف : سلطان مراد میرزا بن عباس میرزا نایب السلطنة.

تاریخ وقف : شهر صفر ۱۲۵۸ هـ.ق.

۲۵۳
—————
۱۶۷۶

قرآن مترجم به خط نسخ خوش و جلی با ترجمه فارسی و خواص سور.

کاغذ : حنایی آهار مهره.

خط : متن، نسخ جلی.

ترجمه : نستعلیق خفی و خوش، خواص سور: شکسته زیبا.

کاتب : محمد تقی بن محمد علی.

تاریخ کتابت : ۱۲۵۳ هـ.ق.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با ترنج ها و کتیبه ها، بین السطور تمام صفحات زراندود، اوراق مجدول به زر و تحریر و الوان، کمند به زر و تحریر، سرسورها مذهب، عناوین سوره ها بخط رقاع و قلم زر تحریردار، نشانه ها ترنج و نیمه ترنج، فواصل آیات ستاره نشان، جلد روغنی دور و ولی شکسته وزخمی.

عدد اوراق : ۳۴۷.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

جدول: ۲۷/۵ × ۱۶ سم.

اندازه ورق : ۳۷/۶ × ۲۳/۸ سم.

واقف : سلطان مراد میرزا فرزند عباس میرزا نائب السلطنة.

تاریخ وقف : شهر صفر ۱۲۵۸ هـ.ق.

۲۵۴
۱۷۴۵

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسى رایج، دارای خواص سور.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط : متن، نسخ متوسط.

ترجمه : نستعلیق خفی خوانا.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ۱۲۵۴ هـ.ق.

تزیینات : دو صفحه اول تمام تذهیب ولى سنت و خام، سر سوره ها کتیبه قلمدانی
پست، اسامی سور به رقاع خام به سرخی، ترجمه به سرخی، اوراق مجدول به زرو
تحریر و لاجورد، کمند به تحریر، نشانه های حواشی قندیلی.

عدد اوراق : ۲۳۸.

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۵/۵ × ۹ سم.

اندازه ورق : ۲۰ × ۱۲/۵ سم.

جلد : روغنی نوکار سیاه قلم.

واقف : محمد جبرسرایى.

تاریخ وقف : فروردین ۱۳۵۶ ش.

۲۵۵
۲۱۶۷

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسى رایج کلمه به کلمه و گاه ترجمه به معنی ولى

نااستوار.

کاغذ: نباتی فرنگی.

خط: متن نسخ.

ترجمه: نستعلیق هردو سُست.

کاتب اصل: ... ابن حاجی کریم گلپایگانی.

کاتب ترجمه: محمد صادق.

تاریخ کتابت: ربیع الاول ۱۲۵۹ هـ.ق.

تزیینات: دو صفحه افتتاح تمام منقش به نقش های خام و نامتناسب صفحه سوم و چهارم سر لوحه های منقش سست. سر سوره ها کتیبه های منقش قلمدانی، اسامی سور و ترجمه ها به سرخی، اوراق مجدول به تحریر وزنگاری و لاجورد. (صفحات مطموس و آب رسیده).

عدد اوراق: ۳۰۲.

عدد سطور: ۳۰ (۱۵ اصل و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول: $۱۶/۵ \times ۸/۵$ سم.

اندازه ورق: ۲۰×۱۲ سم.

واقعه: شهربانو دختر محسن.

تاریخ وقف: در مرداد ۱۳۵۷، بوسیله اسمعیل پور آریان تسلیم کتابخانه شد.

۲۵۶
—————
۲۱۷۵

قرآن مترجم، کامل، با ترجمه تحت اللفظی فارسی رائج، معلق به حواشی تفسیری و خواص سور.

کاغذ: نباتی آهار مهره.

خط : متن نسخ متوسط .

ترجمه : نستعلیق خوانا .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : دوم صفر ۱۲۵۹ هـ . ق .

تزیینات : دو صفحه افتتاح ، دارای دو سرلوح بانقش درشت و حواشی و کتیبه های منقش درشت ، اوراق مجدول به الوان وزرپست ، اسامی سوررقاعگونه و به سرخی ، ترجمه ها به سرخی ، فواصل آیات خال زرین .

عدد اوراق : ۲۸۷ .

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متی و ۱۴ ترجمه) .

اندازه جدول : ۵/۲۰ × ۱۱ سم .

اندازه ورق : ۲۸ × ۱۷ سم .

جلد : روغنی رنگ رفته و مندرس .

واقف : مشهدی محمد حسن بزازی .

تاریخ وقف : رمضان ۱۲۶۰ ، به وسیله سید کاظم مرتضویان در ۲۰ اسفند ۱۳۵۸ تسلیم کتابخانه شد .

۲۵۷
—————
۱۷۴۴

قرآن مترجم کامل یا ترجمه فارسی ناستوار ، دارای خواص سور .

کاغذ : نخودی آهارمهره .

خط : متن ، نسخ ، حاشیه ، نستعلیق ، هردو ناخوش .

کاتب : محمد جعفر .

تاریخ کتابت : ۱۲۵۹ (به خواهر آقا محمد اسماعیل جوجیلی کتابت شده) .

تزیینات: دو صفحه افتتاح تمام نقش ناخوش و خام، اوراق مجدول به زرو تحریر و لاجورد، کمند به سرخی، نشانه های حواشی ترنجی، سرسوره ها منقش، اسامی سور رقاع گونه به سرخی، ترجمه به سرخی.

عدد اوراق: ۲۵۵.

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ حاشیه).

اندازه جدول: (۲۸ × ۱۴/۵) سم.

جلد: افتاده.

واقف: حاج ابراهیم صالحی.

تاریخ وقف: اسفند ماه ۱۳۳۵ ش.

۲۵۸^{۹۰۱}
۱۴۸۲

قرآن مترجم کامل، ترجمه بقلم مالک کتاب یعنی آقا احمد ولد حاجی محمدعلی امام جمعه یزد از روی ترجمه و تفسیر ملاهادی مازندرانی کتابت شده.
کاغذ: شکری آهارمره.

خط: متن نسخ جلی خوش.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: زین العابدین یزدی بن آقا احمد بن آقا عبدالرحیم قزوینی.

تاریخ کتابت: ۱۷ صفر المظفر ۱۲۶۰ هـ. (این هفدهمین قرآنی است که توسط همین کاتب کتابت شده).

تزیینات: دو صفحه اول تمام تذهیب دارای دو سرلوحه در وسط هر سرلوحه ترنج مذهب و در چهار گوشه لچکی های مذهب، متن سرلوحه و حواشی دو صفحه تسمیر مرصع به طرح گل و اسلیمی، اسامی سور به قلم رقاع با شنگرف، اوراق مجدول به

سرخی و لاجورد، کمند به سرخی، ترجمه به سرخی.

عدد اوراق: ۴۲۶.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۷ × ۳۰ سم.

اندازه ورق: ۴۳ × ۲۹ سم.

جلد: روغنی مرغش کتیبه دار.

واقفه: همدم خانم بنت میرزاتقی خان امیرکبیر.

تاریخ وقف: ذیقعده ۱۲۸۴ هـ. ق.

۲۵۹
—————
۱۹۴

قرآن مترجم کامل، محشی به تفسیر خلاصه المنهج تألیف فتح الله بن شکرالله کاشانی. این نسخه که ظاهراً کار کشمیر است از جهت خط و کاغذ و تذهیب و تجلید نسخه ای نفیس است.

کاغذ: نباتی آهار مهره.

خط: متن نسخ خوش.

ترجمه و تفسیر: نستعلیق.

کاتب: حسن.

تاریخ کتابت: رمضان ۱۲۶۰ هـ. ق.

تزیینات: آغاز نسخه دارای یک سرلوحه مذهب لاجوردی با ترنجهای گره دار، دو صفحه افتتاح، دو صفحه وسط قرآن یعنی آغاز سوره «بنی اسرائیل» و دو سوره آخر قرآن یعنی «معوذتین» تمام تذهیب عالی و پرکار آغاز سوره «بقره» سرلوحه بزرگ ترنجدار مذهب و لاجوردی، بین السطور صفحات سرلوحه دار زراندود محرز،

مسروره‌ها کتیبۀ لاجوردی مذهب، اسامی سوره به قلم رقاع با لاجورد، ترجمه متن و آیات حواشی به سرخی، اوراق دارای جدول مزدوج زر و تحریر و لاجورد، زوایای حواشی مذهب، بعضی صفحات که تفسیر وارد متن شده کتابت به هیأت ترمه‌یی مزین به گل و برگ زر، بین سطور تمام حواشی زراندود، فواصل آیات دایر زرین. حواشی بعضی صفحات تذهیب لاجوردی نیمه نما.

عدد اوراق: ۵۷۳.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه) دارای حاشیه.

اندازه جدول حاشیه: ۲۷/۵ × ۱۵ سم.

اندازه ورق: ۳۱/۵ × ۱۹ سم.

جلد: روغنی نفیس دو رویه.

واقف: غلامعلی خواجه باشی والدۀ ولیمهد.

تاریخ وقف: ذیحجه ۱۲۹۱ هـ. ق.

۲۶۰
—
۴۲۷

قرآن مترجم کامل محشی به تفسیر حسینی یا مواهب علیه ملاحسین واعظ کاشفی نسخه کار بخاراست و در ترجمه قرآن نیز اثر لهجه مشهود است.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط: متن نسخ جلی بخارایی.

ترجمه و حاشیه: نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: صفر ۱۲۶۳ هـ. ق.

تزیینات: دو صفحه اول تمام تذهیب نفیس و عالی و متناظر با سروه‌ها،

کتیبه‌ها و حواشی، اسامی سوریه شنگرف، ترجمه متن و آیات حواشی به شنگرف، اوراق مجدول به زر و شنگرف و لاجورد بعض اوراق بدون لاجورد، سجاوندی به شنگرف.

عدد اوراق: ۶۱۳.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول: ۵۰ × ۲۷ سم.

اندازه ورق: ۵۵ × ۳۱ سم.

جلد: تیماج قرمز.

واقف: مثلاً محمد شریف تربتی ساکن بخارا.

تاریخ وقف: ۱۲۸۷ هـ. ق.

۲۶۱
—————
۱۵۴۴

قرآن کامل مترجم، ترجمه از سده سیزدهم هجری محشی به فواید تفسیری در اسباب نزول آیات و بعض قصص قرآن.

کاغذ: نباتی آهار مهره.

خط: متن نسخ خوش.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: محمد ابراهیم خوانساری.

تاریخ کتابت: ربیع الاول ۱۲۶۴ هـ. ق.

تزیینات: دو صفحه افتتاح مذهب مرصع متناظر با حواشی و کتیبه‌ها، اسامی سور بخط رقاع به سرخی، سرسوره‌ها کتیبه مذهب، فواصل آیات ستاره نشان، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به تحریر.

عدد اوراق: ۳۰۸ .

عدد سطور: ۳۰ .

اندازه جدول: ۲۱×۱۱ سم.

اندازه ورق: $۲۹/۵ \times ۱۸/۵$ سم.

جلد: روغنی مونتاز (درهم کرده).

واقفه: صاحب سلطان خانم.

تاریخ وقف: ۱۲۷۴ هـ. ق.

یادداشت: بوسیله درة السلطنة ملکزاده کوثر در آبان ۱۳۲۶ دو باره وقف شده.

۲۶۲

۱۲۸۲

قرآن مترجم کامل، ترجمه از سده ۱۳، محشی به خواص سور.

کاغذ: شکری آهار مهره.

خط: متن نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: محمد حسین بن نصر الله طالقانی کورانی.

تاریخ کتابت: ۱۲۶۷ هـ.

تزیینات: دو صفحه افتتاح مذهب متناظر با حواشی تشعیری، سرسوره ها به خط

رقاع با سرخی روی کتیبه های مذهب، فواصل آیات ستاره نشان، اوراق مجدول به زر

و تحریر والوان، کمند به زر و تحریر.

عدد اوراق: ۳۶۷ .

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه) .

اندازه جدول: ۲۱×۱۳ سم.

اندازه ورق: ۲۹ × ۱۹ سم.

جلد: تیماج عنابی.

واقف: آقا بشارت.

تاریخ وقف: ۱۲۷۱ هـ.

۲۶۳
۲۱۹۰

قرآن مترجم، کامل، با ترجمه فارسی رایج ولی سست و نااستوار.

کاغذ: نخودی فرنگی آهار مهره (حنائی نما).

خط: متن نسخ متوسط.

ترجمه: نستعلیق خوانا.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: تاریخ کتابت ترجمه ۱۲۶۸ هـ.ق.

تزیینات: ترجمه ها به سرخی، اسامی سوربه سرخی رقاعگونه، اوراق مجدول به

سرخی و آبی.

عدد اوراق: ۳۷۲.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۳/۵ × ۱۳ سم.

اندازه ورق: ۳۵ × ۲۱ سم.

جلد: روغنی کاملاً پاشیده و مندرس.

واقف: فاطمه خانم (۱۲۷۳ هـ.ق.).

تاریخ تسلیمی به کتابخانه: ۲۴ خرداد ۱۳۶۰ به وسیله آقای سید حسین خاوری.

۲۹۴
—————
۲۱۲۰

- قرآن مترجم کامل با ترجمه روان فارسی رایج ، ترجمه کلمه به کلمه گاه ترجمه به معنی ، دارای خواص سور .
- کاغذ : نباتی آهاری .
- خط : متن نسخ .
- ترجمه : نستعلیق هر دو متوسط .
- کاتب : عبدالمجید بن محمد مهدی به دستور حاج سید محسن یزدی .
- تاریخ کتابت : رمضان ۱۲۶۸ .
- تزیینات : ترجمه و خواص سور به سرخی ، اسامی سور رقاعگونه و به سرخی عناوین حواشی و سجاوندی و ۵ فواصل آیات به سرخی .
- عدد اوراق : ۲۴۳ .
- عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه) .
- اندازه نوشته ها : ۲۱ × ۱۳ سم .
- اندازه ورق : ۲۹ × ۲۰ سم .
- ضمایم : دو صفحه ماقبل الافتتاح دارای دعای قبل از تلاوت و در حواشی سلام و درود به پیغمبر (ص) ، در آخر : ۱ - دعای بعد از تلاوت ، ۲ - دعای ختم قرآن ، ۳ - دعای سجده ها ، ۴ - قاعده وقوف قرائت ، ۵ - رساله مختصر در علم قراءت و تجوید عبارت از یک مقدمه و ۱۲ فصل در سه برگ ، ۶ - طریق ختم احزاب ، ۷ - استخاره ، ۸ - فالنامه .

$$\begin{array}{r} ۲۶۵ \\ \hline ۱۷۵۵ \end{array}$$

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی، ترجمه جدید، دارای سبب نزول سور و برخی آیات، در آخر جدولی شامل تعداد سوره ها، و آیات و کلمات و فتحه ها و کسره ها و ضمه ها و مددا و همزه ها و تشدیدها و نقطه های قرآن مجید.

کاغذ: نخودی آهاری.

خط: متن نسخ.

ترجمه: نستعلیق شکسته ناخوش.

کاتب: محمد حسین بن محمد حسن خنکی قاضی خراسانی.

تاریخ کتابت: سه شنبه ۵ شوال ۱۲۶۹ هـ.ق.

تزیینات: ترجمه واسامی سوره سرخی، شماره جزء ها در حاشیه به سرخی در میان دوایر شمس مانند، اوراق مجدول به سرخی و سباهی، دو صفحه افتتاح دارای سر لوح گل و بوته کار پست.

عدد اوراق: ۲۵۶.

عدد سطور: ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۳/۵ × ۱۴ سم.

اندازه ورق: ۳۰ × ۲۱ سم.

جلد: تیماج مشکی ضربی.

واقف: محمد حسن خان فرزند ملا اسمعیل خنکی.

تاریخ وقف: غره ربیع الاول ۱۲۸۸.

۲۶۶
 ۲۳۴

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی رایج و روان.

کاغذ: نباتی آهار مهره.

خط: متن نسخ جلی خوش.

ترجمه: نستعلیق خوانا.

کاتب: محمد مهدی.

تاریخ کتابت: ۱۲۶۹ هـ.ق.

تزیینات: دو صفحه افتتاح و دو صفحه انجام نسخه تمام تذهیب بانقش درست، آغاز سوره بقره دارای سر لوحه کتیبه دار مذهب، سرسوره ها کتیبه مذهب درشت، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به لاجورد، ترجمه بنفش، نشانه های حواشی دوایر زرین و لاجوردی نیزه دار. ظاهراً نقش و جلد نسخه کار کشمیر است.

عدد اوراق: ۷۸۷.

عدد سطور: ۱۶ (۸ متن و ۸ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۱/۵ × ۱۱/۵ سم.

اندازه ورق: ۳۰ × ۱۸/۵ سم.

جلد: روغنی دورویه، نقش داخل جلد عالی و ممتاز.

واقف: محمد جعفر تبریزی.

تاریخ وقف: قرن ۱۳ (حدود ۱۲۸۷).

۲۶۷
۳۸۵

قرآن مترجم کامل. دارای هیچ امتیاز قابل تذکری نیست.

کاغذ: نباتی فرنگی آهار مهره.

خط: متن نسخ متوسط.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: محمد حسین حسینی، شائقانی اورازانی.

تاریخ کتاب: ۲۷ جمادی الاولی ۱۲۷۴ هـ.ق.

تزیینات: دو صفحه افتتاح بقوش خام و ناقصی دارد، اوراق مجداول به الوان،

ترجمه به شنگرف، اسامی سورناقص.

عدد اوراق: ۲۵۹.

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول: $۳۰/۵ \times ۲۰/۵$ سم.

اندازه ورق: $۴۱/۵ \times ۲۵$ سم.

جلد: روغنی بوده ولی همه پاشیده تنها مقوا و سجاوف تیماجی آن باقی است.

واقف: والدۀ یمن الدوله و جلال الدوله.

تاریخ وقف: صفر المظفر ۱۲۸۴ هـ.ق.

۲۶۸
۴۵۶

قرآن مترجم کامل ترجمه به مراد و مفهوم.

كاغذ: شكرى فرنگى.

خط: متن نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

كاتب: نامعلوم.

تاریخ كتابت: ۲۸ ذيقعدة ۱۲۷۵ هـ.ق.

تربينات: دو صفحه افتتاح دارای دو سر لوحه و چهار کتیبه مذهب و مریض متناظر، با حاشیه داخلی گل و برگ زرین، اسامی سور به شنگرف اطراف اسامی سور زراندد، اوراق مجدول به اکلیل والوان، ترجمه به شنگرف، نشانه های حواشی ترنج، فواصل آیات زرین.

عدد اوراق: ۳۶۱.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول: $۲۳ \times ۱۳/۵$ سم.

اندازه ورق: $۳۱/۵ \times ۱۹/۵$ سم.

جلد: روغنی دورو به.

واقفه: تاج گل خانم.

تاریخ وقف: صفر ۱۲۸۴ هـ.ق.

۲۶۹

۱۹۰۲

قرآن مترجم کامل، با ترجمه به فارسى غير سلیس.

كاغذ: نخودی فرنگی.

خط: متن نسخ متوسط.

ترجمه: نستعلیق شکسته متوسط.

كاتب: اسحق طلبه ابن ملا هاشم.

- تاریخ کتابت: سه شنبه سلخ ربیع الاول ۱۲۷۷ ه.ق.
- تزیینات: ترجمه واسامی سور به سرخی، صفحات کمند کشی شده به لاجورد
ومجدول به سرخی.
- عدد اوراق: ۲۷۲.
- عدد سطور: ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).
- اندازه جدول: ۵/۲۴ × ۱۳ سم.
- اندازه ورق: ۱۹ × ۳۲ سم.
- جلد: تیماج عنابی.
- واقف: صفر علی قوچانی.
- تاریخ وقف: نامعلوم.

۲۷۰
—
۱۹۱۲

- قرآن مترجم کامل، باترجمه فارسی رایج کلمه به کلمه، خواص سور در حاشیه،
وفهرست مجداول سور در آغاز و دعاء حفظ قرآن در آخر نسخه.
- کاغذ: نباتی آهار مهره.
- خط: متن نسخ نسبتاً خوش.
- ترجمه: نستعلیق خوانا.
- کاتب: معصوم الحسینی.
- تاریخ کتابت: ۱۲۷۷ ه.ق.

تزیینات: دو صفحه آغاز نسخه فهرست مجداول سوره ها به سرخی در بین
ترنج های زنگاری باجداول زرین و سیاه، در وسط ترنج زرین و سرترنج های سیمین
که آیات مبارکه به لاجورد و زنگار بر آنها کتابت شده، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب

با کتیبه ها و حواشی مذهب و مرصع ترنجدار، حواشی بیرون تشعیر زرین به طرح اسلیمی، سرسوره ها کتیبه ساده قلمدانی اسامی سوریه سرخی و لاجورد ترجمه به سرخی، نشانه های حواشی قندیلی، صفحات مجدول به زر و تحریر و الوان، کمند به زر و تحریر، جدول اطراف سور سیمین محرز، فواصل آیات گل زرین چهار برگ .

عدد اوراق: ۲۹۱ .

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۶ × ۱۵ سم .

اندازه ورق: ۳۷ × ۲۳ سم .

جلد: روغنی با نقش گل و برگ مارپیچ زرین و داخل ساده .

واقف: خسرو شادلو .

تاریخ وقف: ۱۸ دی ۱۳۲۴ ش .

۲۷۱
—————
۱۷۴۲

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی معمولی، دعای دوازده امام به فارسی در آخر .

کاغذ: نباتی آهار مهره .

خط: نسخ .

ترجمه: نستعلیق، هردو مست .

کاتب: سید محمد .

تاریخ کتابت: ۱۲۸۶ .

تزیینات: دو صفحه افتتاح نقش ناخوش و درشت، اوراق مجدول به الوان، کمند به آبی، سرسوره ها ساده اسامی سور رقاع گونه به سرخی .

عدد اوراق: ۳۳۳ .

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول: $۲۵ \times ۱۴/۵$ سم.

اندازه ورق: ۲۱×۳۳ سم.

جلد: ساغری مشکی.

واقف: حاج قدرت الله قربانبان.

تاریخ وقف: ۱۳۵۵ ش.

$$\begin{array}{r} ۲۷۲ \\ \hline ۱۷۶۱ \\ ۹۰۱ \end{array}$$

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی معاصر با دعای قبل از تلاوت قرآن در صدر و دعای بعد از تلاوت در آخر نسخه.

کاغذ: حنایی فرنگی.

خط: متن نسخ و ترجمه نستعلیق خفی.

کاتب: محمد باقر بن محمد اسماعیل تاجر شیرازی (در کربلای معلی).

تاریخ کتابت: ۱۲۸۷ ه. ق.

تزیینات: دو صفحه افتتاح دارای سرلوح و کتیبه و ذیل مرصع حاشیه آن دو صفحه گل و برگ زرین به طرح اسلیمی، صدر نسخه در دو صفحه اسامی سور درمیان جدول شطرنجی که با سبکو ترسیم شده به الوان نوشته شده مزین به یک کتیبه و حواشی آن گل و برگ، دو صفحه بعد درمیان ترنج دعای قبل از تلاوت کتابت شده و زمینه دو صفحه حواشی گل و برگ زرین، اوراق مجدول به زر پست و سرخی و لاجورد، کمند به سرخی، اسامی سور به سرخی، ترجمه به سرخی.

عدد اوراق: ۲۰۲ .

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۴ × ۸/۵ سم.

اندازه ورق : ۱۹ × ۱۴ سم.

جلد : تیماج لاکمی ضربی زرین.

واقفان : حسن خلیلی و سید ابوالحسن دستغیب.

تاریخ وقف : تیر ۱۳۳۰ ش.

۲۷۳

۱۲۵

قرآن مترجم کامل، ترجمه فارسی قرن ۱۲ و ۱۳ هـ. دعای قبل از تلاوت در اول نسخه، ظاهراً از کارهای خوب مکتب شیراز.

کاغذ : نخودی آهار مهره.

خط : متن نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق شکسته.

کاتب : محمد علی.

تاریخ کتابت : ۱۲۸۷، بفرمایش حمزه میرزا.

تزیینات : دو صفحه اول قبل از افتتاح تمام تذهیب بسیار ظریف و پرکار، در شمسه زرین وسط دعاء قبل از تلاوت و برترنجهای حاشیه اسامی سوره به سرخی کتابت شده، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب بسیار ظریف و عالی و پرکار با حواشی و سرلوحه ها و کتیبه ها، فضای سطور زراندود محرن، ترجمه به سرخی، اوراق مجداول به زر و تحریر والوان، نشانه های حواشی قندیلی، گوشه های بلند صفحه مذهب، اوراق مجداول به زر و تحریر والوان، فواصل آیات ستاره نشان، سرسوره ها کتیبه های مذهب، اسامی سوره بقلم زر بخط رقاع.

عدد اوراق: ۴۱۰ .

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۱ × ۱۲ سم.

اندازه ورق: ۳۲ × ۲۰/۵ سم.

جلد: روغنی نفیس طرح گلبن و گلدانی ها کار فتح الله شیرازی.

واقف: شاهزاده حمزه میرزا حشمة الدوله.

تاریخ وقف: ۱۲۸۸ هـ. (مرتضی قلی طباطبایی در ۱۳۳۱ هـ. آنرا به کتابخانه

مبارکه رسانیده).

۲۷۴

۲۰۴۷

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی ناستوار.

کاغذ: سفید فرنگی.

خط: متن و ترجمه نسخ خام.

کاتب: علی بن ملا محمد سریشی.

تاریخ کتابت: ۲۳ رجب المرجب ۱۲۸۹ هـ. ق.

تزئینات: ترجمه به الوان قرمز، عناوین سوره ها به سرخی.

عدد اوراق: ۳۴۸ .

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه نوشته ها: ۲۴/۵ × ۱۳/۵ سم.

اندازه ورق: ۳۵ × ۲۱ سم.

جلد: ساغری و تیماج وصله دار.

واقف: اسدالله بن علی اکبر قاینی.

تاریخ وقف: ششم شهر شعبان المعظم ۱۲۹۳ هـ. ق.

۲۷۵
۱۵۴۵

قرآن مترجم كامل با ترجمه ناستوار فارسى .

كاغذ : نخودى فرنگى .

خط : متن ، نسخ متوسط .

ترجمه : شكسته نستعلیق متوسط .

كاتب : يوسف بن حسين ... مقالى بحرانى .

تاريخ كتابت : ۱۲۹۱ هـ . ق .

تزيينات : متن دو صفحه افتتاح تمام منقش ، اوراق مجدول به زرو تحرير وآبى ،

كمند به سرخى ، ترجمه به سرخى ، فواصل آيات گوى زرین .

عدد اوراق : ۲۴۵ .

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه) .

اندازه جدول : ۲۵ × ۱۴ سم .

اندازه ورق : ۳۴ × ۲۲ سم .

جلد : روغنى رنگ رفته ساده ، وسط ترنج زرین با سر ترنجهها ، حاشیه برگ پیچ .

واقف : رضا منزوى به وسيله احمد ياسائى .

تاريخ وقف : ۲۰ تیر ۱۳۳۵ ش .

۲۷۶
۵۰۰

قرآن مترجم از اواخر قرن ۱۳ هجرى داراى منظومه یى دراول نسخه در ترتیب سور

ودعاء قبل و بعد از تلاوت و دارای علایم استخاره و کلمات «خوب» و «بد» در پشانی هر صفحه.

کاغذ: نیانی فرنگی آهار مهره.

خط: متن نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب و تاریخ کتابت: در مقدمه در دو یادداشت نام های علی تغزیه گردان بختیاری و عبدالعظیم بن بهرام ذکر شده و هر دو دارای تاریخ ۱۲۹۲ می باشد.

تزیینات: دو صفحه افتتاح منقش، نشانه های فواصل آیات به سرنج، اسامی سور و ترجمه به سرخی، اوراق مجدول به الوان، عبارات و آیات همگون در یک صفحه به سرنج.

عدد اوراق: ۳۹۳.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۴ × ۱۳ سم.

اندازه ورق: ۵/۳۲ × ۲۱ سم.

جلد: ساغری.

واقف: حاجی محمد حسین خان.

تاریخ وقف: ۱۳۱۱ یا ۱۳۰۱.

$$\frac{277}{1753}$$

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی، ترجمه دارای خصوصیت قابل یادآوری نیست. در صدر نسخه دعاء قبل از تلاوت و در آخر نسخه در پنج صفحه دعاء پس از ختم تلاوت.

كاغذ: نخودى آهارمهره.

خط: متن و ترجمه نسخ.

كاتب: نصرالله بن محمدرضا قهفرخى.

تاريخ كتابت: پنجشنبه سوم شعبان ۱۲۹۳.

تزيينات: ترجمه به سرخى، اسامى سوره به سرخى رقاع گونه، فواصل آيات به

سرخى، اوراق مجدول به سرخى وآبى، كمند به سياهى.

عدد اوراق: ۲۸۹.

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۴ × ۲۵/۵ سم.

اندازه ورق: ۲۱ × ۳۴ سم.

جلد: تىماج مشكى ضربى. ۹۵

واقف: كربلايى گلمحمد فرزند ابوطالب قهفرخى اصفهانى.

تاريخ وقف: ۲۷ ذىحجه ۱۲۹۸ هـ.ق.

۲۷۸
—————
۱۶۶۴

قرآن مترجم با ترجمه فارسى، قسمت اول تا صفحه ۵۸ و آخر از ۴۷۴ تا ۶۷۴ الحاقىست اوراق اصل داراى خواص سوره ها وتفسير مختصر برخى از آيات به استناد كتاب كافى ومجمع البيان و روايات ائمه اطهار(ع).

كاغذ: نسخه اصل ترمه نخودى، اوراق الحاقى حنائى فرنگى.

خط: متن هر دو نسخ خوش.

ترجمه: نستعليق آميخته به شكسته، حاشيه نيز نستعليق تحريرى آميخته به

شكسته.

- کاتب : کاتب نسخه اصلی نامعلوم، برگهای الحاقی بقلم محمد حسن همدانی.
 تاریخ کتابت : برگهای الحاقی در ۱۳۰ هـ.ق.
 تزیینات : ترجمه اصل به سرنج، الحاقی به سرخی.
 عدد اوراق : ۳۳۷ در هر صفحه ۲۴ سطر (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).
 اندازه نوشته ها : ۲۷/۵ × ۱۵ سم.
 اندازه ورق : ۲۴/۵ × ۳۷ سم.
 جلد : تیماج قهوه‌یی با نقش تراشکاری شده خام.
 واقف : حاج الله کرم شهنسوار.
 تاریخ وقف : ۱۳۳۲ یا آبان ۱۳۵۰.

۲۷۹
 ۱۴۸۴

- قرآن مترجم، از آغاز سوره فاتحه تا آخر سوره عنکبوت، دو برگ از آغاز و دو نیم برگ از آخر نونویس و بدون ترجمه است.
 کاغذ : نخودی آهار مهره.
 خط متن : نسخ جلی خوش
 ترجمه : نستعلیق خوش.
 کاتب : نامعلوم.
 تاریخ کتابت : قرن ۱۲ یا اوایل ۱۳ هـ.ق.
 تزیینات : اوراق وسطور مجدول به زر و تحریر، ترجمه به شنگرف، اسامی سوره به خط رقاع به شنگرف، سجاوندی به شنگرف.
 عدد اوراق : ۴۶۱.
 عدد سطور : ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه جدول: ۴۲/۵ × ۲۲ سم.

اندازه ورق: ۵۴/۵ × ۳۲ سم.

جلد: تیماج قرمز.

واقف: محمد اسحق خان قرائی.

تاریخ وقف: نامعلوم.

۲۸۰
—————
۶۳۷

قرآن مترجم کامل، قسمت های مختلف قرآن بدون ترجمه.

کاغذ: نباتی آهار مهره.

خط متن: نسخ.

ترجمه: نستعلیق.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۳ ه.ق.

تزیینات: دو صفحه افتتاح دارای منقش درشت، فواصل آیات، ترجمه واسامی

سوره به شنگرف، اوراق مجدول به زر و تحریر والوان، کمند به لاجورد.

عدد اوراق: ۲۰۰.

عدد سطور: ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول: ۳۶ × ۲۲/۵ سم.

اندازه ورق: ۴۶/۵ × ۳۰ سم.

جلد: تیماج قرمز ضربی.

واقف: فاطمه سلطان خانم.

تاریخ وقف: ذیقعدة الحرام ۱۳۱۳ ه.ق.

یادداشت : وقفنامه به خط محمد شفیع عمادالتولیه است واز اوبه عبارت قره عینى یاد کرده ظاهراً دختر اوست . مهر محمود دربان باشى ناظم التولیه نیز در کنار مهر محمد شفیع دیده مى شود.

$$\frac{281}{602}$$

قرآن مترجم کامل، سورة «فاتحه» و یک برگ از سورة «بقره» و قسمتى از سورة «یس» نونویس است، ترجمه ظاهراً از قرن ۱۲ هـ. جزو اول و پنج و نیم جزء آخر قرآن . معلق به حواشى تفسیرى به نقل از مجمع البیان و تفسیر عیاشى، دارای دعای ختم قرآن . کاغذ : نخودی روشن آهارمهره.

خط متن : نسخ نسبتاً خوش.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۳.

تزیینات : فواصل آیات نشانه های گرد زر، اسامی سور به خط رقاع با شنگرف، اوراق مجدول به زر و تحریر و الوان، سطور مجدول به زر، کمند به تحریر، ترجمه به شنگرف.

عدد اوراق : ۲۷۰.

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : $26 \times 14/5$ سم:

اندازه ورق : $22 \times 34/5$.

جلد : تیماج قرمز.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۲۸۲
۵۳۶

قرآن مترجم کامل، ظاهراً ترجمه قرن ۱۲.

کاغذ : نباتی نازک آهارمهره.

خط متن : نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : اوایل قرن ۱۳.

تزیینات : دو صفحه افتتاح مذهب و مرصع با دو حاشیه و چهار کتیبه قسمت زیادی از حواشی ماقط شده، حواشی دو صفحه بعد گل و برگ تشعیری، زمینه سطور زرافشان، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، فواصل آیات دوایر زرین، نشانه های حواشی شمس کوچک زرین، سرسوره ها کتیبه مذهب، اسامی سور به سفیده، دارای دو کمند به تحریر.

عدد اوراق : ۵۱۹.

عدد سطور : ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۵ × ۸ سم.

اندازه ورق : ۱۹ × ۱۱/۵ سم.

جلد : روغنی زرین دورویه.

واقف : آقا قنبر.

تاریخ وقف : نامعلوم.

$$\frac{۲۸۳}{۴۵۳}$$

قرآن مترجم ناقص، سه برگ از آغاز سورة بقره و سه برگ از پايان نسخه يعنى از سورة «زلزال» به بعد نزنو بس و بدون ترجمه است و ثلث آخر اين اوراق لاحقه ساقط شده است.

کاغذ : نباتى آهارمهره.

خط متن : نسخ جلی خوش.

خط ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً سده ۱۳.

تزیینات : اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند و لاجورد، اسم جلاله، اسامی سور و ترجمه به شنگرف، فواصل آیات دواير زرین، نشانه های حواشی شمس زرین.

عدد اوراق : ۳۹۰.

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۴۳ × ۲۴ سم.

اندازه ورق : ۵۵ × ۳۳ سم.

جلد : تیماج مشکى.

واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۲۸۴
—————
۵۵

- قرآن مترجم، نیمه اول، از سورة «فاتحه» تا آیه ۱۰۸ «بنی اسرائیل» ظاهراً ترجمه سده ۱۳ هجرى.
- کاغذ : نخودی نازک آهارمهره.
- خط متن : نسخ.
- ترجمه : نستعلیق.
- کاتب : نامعلوم.
- تاریخ کتابت : قرن ۱۳ .
- تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب مرصع کمکار، صفحه سوم - آغاز سورة بقره دارای سرلوحة مرصع رنگ باخته، فواصل آیات دواير زرین، نشانه های حواشی شمسه های کوچک، ترجمه به سرخی، اوراق مجدول به زر و تحریر، اسامی سور با سفیده بر زمینه زرین.
- عدد اوراق : ۲۹۱ .
- عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).
- اندازه جدول : $۱۱ \times ۵/۵$ سم.
- اندازه ورق : ۱۴×۸ سم.
- جلد : میشن قرمز ضربی ترنجدار.
- واقف و تاریخ وقف : نامعلوم.

۲۸۵
—————
۱۳۸

قرآن نفیس مترجم کامل که ظاهراً از کارهای خوب کشمیر است، ترجمه فارسی قرن ۱۳ ه. ق.

کاغذ : نباتی آهار، هره.

خط متن : نسخ جلی خوش.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

۹۵

تاریخ کتابت : قرن ۱۳ ه. ق.

تزیینات : دو صفحه آغاز دارای دو ترنج کوکی مرصع ومذهب با متن تشعیری گل و برگ به طرح اسلیمی، حواشی داخل مرصع، حاشیه بیرونی شرفه دار، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با حواشی و کتیبه ها، نسخه دارای بیست ونه سرلوحه بزرگ وشش صفحه تمام تذهیب و ۲۱۲ صفحه با حواشی مذهب به طرح های مختلف است، ترجمه به سرخی، اطراف تمام سطور متن زراندود معرّر، اسامی سور با سفید برکتیبه های مذهب، فواصل آیات دوایر مذهب با گل و برگ، نشانه های حواشی قندبلی، اوراق مجدول به زر وتحریر ولاجورد، کمند به زر وتحریر.

عدد اوراق : ۶۳۱ .

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۸ × ۱۰ سم .

اندازه ورق : ۲۵/۵ × ۱۵/۵ سم .

جلد : روغنی نفیس دورو کار عزیز مغل.

واقف : محمد هاشم خان ولد قاسم خان عرب ساکن بالا حصار کابل.

تاریخ وقف : ربیع الثانی ۱۲۳۱ هـ.ق.

یادداشت : نسخه در رمضان المبارک سال ۱۲۱۹ بوسیله سلطان القراء مقابله شده.

۲۸۶
—————
۴۵۴

قرآن مترجم کامل، معلق به حواشی تفسیری، ترجمه تحت اللفظ .

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ.

خط ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۲ یا اوایل ۱۳ .

تزیینات : دو صفحه اول تمام تذهیب با حواشی، سرلوحه ها و کتبه های مذهبی ومرضع، اوراق مجداول به زر و تحریر والوان، دارای دو کمند به تحریر، فواصل آیات دوایر زرین، ترجمه به شنگرف، اسامی سور با شنگرف بقلم رفاع برزمینه زرین.

عدد اوراق : ۲۶۳ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۳ × ۱۳ سم.

اندازه ورق : ۳۳ × ۲۱ سم.

جلد : تیماج قرمز.

واقف : گل بی بی خانم، بنت مرحوم حسنعلی و همسر الله یارخان بگلربیگی.

تاریخ وقف : رجب المرجب ۱۲۹۴ هـ.ق.

۲۸۷ --- ۵۶۷

قرآن مترجم، از آغاز سورة «كهف» به اضافه دوايه مقدم برآن تا آخر قرآن، با ترجمه فارسى رايج . (ورق ماقبل الآخر الحاقىست).

كاغذ : نخودى آهارمهره.

خط : متن، نسخ.

ترجمه : نستعلیق، هر دو متوسط.

كاتب : نامعلوم.

تاریخ كتابت : ظاهراً قرن ۱۳ .

تزیینات : دو صفحه آخر دارای حاشیه برگ زر، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، كمند به زر و تحریر، ترجمه به سرخی، سرسوره ها بوم زر، اسامی سور به سفیده، نشانه های حواشی شمسه های كوچك، فواصل آیات دواير زرین.

عدد اوراق : ۳۲۴ .

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه جدول : ۵/۱۰ × ۵/۵ سم.

اندازه ورق : ۱۴ × ۸ سم.

جلد : تىماج ضربى قرمز.

واقف : نامعلوم.

۲۸۸ --- ۳۳۴

قرآن مترجم كامل، با ترجمه فارسى رايج، دارای و بزرگى مهمى نيست.

كاغذ : نباتى آهارمهره.

خط : متن، نسخ خوش، ترجمه، شكسته نستعلیق خفی متوسط.

كاتب : نامعلوم.

تاریخ كتابت : ظاهرأ قرن ۱۳ ه.ق

تزیینات : دو صفحه افتتاح مذهب با حواشی ترنجدار و زنجیره یی و كتیبه های درشت كار. نشانه ها، حواشی ترنجی، سرسوره ها كتیبه زرین، اسامی سور بخط رفیع به سرخی، اوراق مجدول به زرو تحریر، كمند به تحریر، فواصل آیات اخترزرین، زمینه سطور رنگ آمیزی شده.

عدد اوراق : ۲۱۷.

عدد سطور : ۱۶ (۸ متن و ۸ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۵/۵ × ۸/۵ سم.

اندازه ورق : ۲۰ × ۱۳ سم.

جلد : روغنی دورویه.

واقفه : خورشید كلاه والده محمد شاه قاجار.

تاریخ وقف : نامعلوم.

۲۸۹
—————
۳۶۲

قرآن مترجم، ۳ برگ آغاز و ۴ برگ از آخر نونویس و غیر مترجم، اصل نسخه نیز تا آیه ۲۴ سورة «سجده» ترجمه دارد و بقیه بدول ترجمه است.

كاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ جلی خوش.

خط ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً اوایل قرن ۱۳ .

تزیینات : اسم جلاله و ترجمه به سرنج، اوراق مجدول به الوان و تحریر، اسامی سور به سرخی .

عدد اوراق : ۲۸۷ .

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول : ۳۶×۲۳ سم.

اندازه ورق : ۴۵×۳۱ سم.

جلد : تیماج مشکی .

واقف : عبدالله (در چند موضع قرآن مهر واقف موجود است).

تاریخ وقف : قرن ۱۳ ه.ق.

۲۹۰
۲۴۲

قرآن مترجم، با ترجمه فارسی رایج و روان.

کاغذ : نخودی فرنگی آهارمهره.

خط متن : نسخ خوش.

خط ترجمه : نستعلیق شکسته.

کاتب : محمد علی جنابدى.

تاریخ کتابت : قرن ۱۳ ه.ق. .

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب ظریف و عالی با حواشی ترنجدار و قلمدانى و سرلوحه ها و کتیبه های مذهب و مرصع، اوراق مجدول به زر و تحریر و الوان، کمند به تحریر، فواصل آیات گل زرین ۸ پر، سرسوره ها کتیبه مذهب،

اسامی سور با سرخی به خط رفاع، ترجمه به سرخی، نشانه های حواشی ترنجی و قنبدلی.

عدد اوراق : ۲۸۱ .

عدد سطور : ۲۶ (۱۳ متن و ۱۳ ترجمه).

اندازه جدول : ۲۳ × ۱۴ سم.

اندازه ورق : ۳۴ × ۲۱ سم.

جلد : تیماج مشکی با ترنج ولچکی های میناکاری ولی رنگ رفته.

واقف : میرزا محسن کلانتر ارض اقدس.

تاریخ وقف : ۱۲۷۰ (در پایان نسخه قطعه منظومی اثر سرخوش در استخراج

تاریخ وقف قرآن کتابت شده، یکبار در حاشیه و یک بار در متن، ماده تاریخ : ندید

کس به قرآنهای نظیر این قرآن ۱۲۷۰ .

۲۹۱

۱۹۵

قرآن مترجم، با ترجمه فارسی غیرسلیس، دارای خواص سور درحاشیه .

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ.

ترجمه : نستعلیق هر دو متوسط، حواشی شکسته نستعلیق خوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً ق ۱۳ . (درذیل حواشی عدد ۱۲۲۹ ق. کتابت شده)

(در پایان نسخه در عبارت وقف کاتب نام خود را سید محمد آورده و تاریخ ۱۲۸۵ را

هم در آخر نوشته است ولی دلیلی وجود ندارد که وی کاتب نسخه باشد).

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با حواشی ترنجی، گره بندی و قلمدانی

و کتیبه ها، سرسوره ها کتیبه مذهب، اسامی سور بقلم رقاع با لاجورد، ترجمه ها به سرخی، فواصل آیات ستاره نشان، بین السطور خواص سور در حاشیه زراندود محرز، نشانه های حواشی ترنج ونیم ترنج.

عدد اوراق : ۳۲۸ .

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : $۲۱/۵ \times ۱۲$ سم.

اندازه ورق : $۲۸ \times ۱۸/۵$ سم.

جلد : روغنی پاشیده.

واقفه : فاطمه سلطان فرزند عبدالباقیخان ولد آقا محمد علی نقاش باشی شیرازی.

تاریخ وقف : ۲۰ ربیع الاول ۱۲۸۵ .

۲۹۲
—————
۲۳۱

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی غیرسلیس که ظاهراً از روی ترجمه کهن تر نقل شده، معلق به خواص سور در حاشیه.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ خوش.

خط ترجمه : نستعلیق خوانا.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : قرن ۱۳ .

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب نفیس و عالی با دو حاشیه ترنجدار و زنجیره یی و شرفه لاجوردی و چهار کتیبه، بین سطور زراندود، اوراق مجدول به زر

وتحریر والوان، دو صفحه آغاز و دو صفحه انجام نسخه تمام تذهیب تشعیری به طرح گل و اسلیمی که در وسط صفحات ترنج های لاجوردی و سرترنجهای قرمز که دعاء قبل و بعد از تلاوت بقلم زر کتابت شده، فواصل آیات ستاره نشان، نشانه های حواشی ترنج مذهب، سرسوره ها کتیبه مذهب، اسامی سور به زر روی زمینه لاجورد، بین سطوح خواص سور زرانود.

اندازه نوشته ها : ۲۵ × ۱۴/۵ سم.

اندازه ورق : ۳۳ × ۲۱/۵ سم.

جلد : روغنی.

واقف : محمد علیخان ناظم الملک.

تاریخ وقف : ۱۲۷۲ ه.ق.

۲۹۳
—————
۲۳۶

قرآن مترجم کامل، ترجمه در قرن ۱۳ کتابت شده و ظاهراً از نسخ مترجم کهن نقل گردیده است.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : اوایل قرن ۱۳ ه.ق.

تزیینات : دو صفحه افتتاح مذهب و مرصع متناظر دارای دو سرلوح و شش کتیبه، اسامی سور با لاجورد بر زمینه زر، ترجمه به سرخی، اوراق مجدول به زر و تحریر و کمند، فواصل آیات اختر مرصع، نشانه های حواشی ترنجی.

عدد اوراق : ۶۴۵ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۸×۹ سم.

اندازه ورق : ۱۵×۲۵ سم.

جلد : طرف بیرون روغنی گل و پیچ وخوشه انگور زرین بر زمینه قرمز، داخل تیماج.

واقف : میرزا رحیم گنجوی.

تاریخ وقف : جمادی الثانی ۱۲۸۱ ه.ق.

۲۹۴

۱۲۲۹

قرآن مترجم (نآیه ۸۴ سورة «طه») از قرن ۱۳ ه.ق.

کاغذ : شکری فرنگی.

خط متن : نسخ.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۳ ه.ق.

تزیینات : ترجمه، نشانه های فواصل واسامی سور به سرخی.

عدد اوراق : ۲۰۵ .

عدد سطور : ۲۰ (۱۰ متن و ۱۰ ترجمه).

اندازه نوشته ها : ۱۴×۲۶ سم.

اندازه ورق : ۲۱×۳۴ سم.

جلد : تیماج قرمز.

واقف : حاج عباسقلی فرزند حاج محمد حسین بحرآبادی قزوینی .
تاریخ وقف : ۱۲ جمادی الاولی ۱۳۰۸ هـ.ق.

۲۹۵
—————
۲۷۶۳ و ۲۷۶۲

دو جزوه مترجم (نصف آخر جزو ۲۲) و (نصف آخر جزو ۲۳)، با ترجمه رایج فارسی .

کاغذ : نباتی آهارمهره .

خط متن : نسخ خوش .

ترجمه : نستعلیق متوسط .

کاتب : نامعلوم .

تاریخ کتابت : قرن ۱۳ .

تزیینات : اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به تحریر، سرسوره ها کتیبه کمکار، اسامی سوررقاعگونه و به سرخی، ترجمه به سرخی، نشانه های حواشی قندیلی .

عدد اوراق هر جزو : ۱۰ .

عدد سطور : ۱۰ (با ۱۰ سطر زیرنویس ترجمه) .

اندازه جدول نوشته ها : $۱۸ \times ۹/۵$ سم .

اندازه ورق : $۲۴/۵ \times ۱۵$ سم .

جلد : تیماج خرمایی با جدول سیمین .

واقف : حسام الملک که درهمدان و شورین وقف نموده به شادی روح پدرش علیخان نصرت الملک .

تاریخ وقف : ۸ جمادی الثانی ۱۲۹۲ .

واقف بعدی : درة السلطنة ملکزاده کوثر در آبان ۱۳۲۶ ش.

۲۹۶
—————
۱۹۶۴

قرآن مترجم با ترجمه فارسی رایج تحت اللفظ .

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط : متن نسخ .

ترجمه : نستعلیق هر دو متوسط .

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً کتابت قرن ۱۳ .

تزیینات : دو صفحه افتتاح دارای دو سرلوحه و چهار کتیبه منقش خام، حواشی درونی و بیرونی اسلیمی های سست زرین رنگ رفته، جدول و کمند اوراق به زرو تحریر، نشانه های حواشی ترنج زرین، فواصل آیات نشان زرین کتیبه ها بوم زره ساده و مجدول به زنگار، ترجمه واسامی سور به سرخی .

عدد اوراق : ۲۸۸ .

عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ حاشیه).

اندازه جدول : ۲۱ × ۱۲ سم.

اندازه ورق : ۲۷ × ۱۸ سم.

جلد : روغنی دو رویه، بیرون زمینه مرغی طلایی با ترنج و سرترنج وحاشیه قلمدانی، درون : نرگس و گل بر زمینه قرمز.

واقفه : بانو جهان ارشد بختیاری.

تاریخ وقف : خرداد ۱۳۳۹ .

۲۹۷
—————
۳۳۳

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی رایج و روان، معلق به حواشی مختصر درخواص سور.

کاغذ : نخودی آهارمهره.

خط متن : نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق خفی متوسط.

کاتب : در صدر نسخه در یادداشتی خط را به آقاهاشم نسبت داده اند.

تاریخ کتابت : قرن ۱۳.

تزیینات: در دو صفحه آغاز نسخه فهرست سور روی جدول شطرنجی زرین و سیمین محاشی به ترنج واسلیمی زرین شعیری، صفحه سوم و چهارم نسخه دارای ترنجها و سرترنجهای زرین که بر آن دعاء قبل از تلاوت با لاجورد کتابت شده و در خارج ترنج در هر دو صفحه متن وقفنامه امیر حسام الدین با شنگرف به ثلث رقاعی کتابت شده، حواشی شعیر زرین، دو صفحه افتتاح تمام تذهیب پرکار و نفیس با سرلوحه و کتیبه ها و حواشی ترنجدار و قلمدانی مذهب و مرصع در ورق وسط این دو صفحه خواص سور فاتحه و بقره مزین به طرح دو ترنج درهم و گل و برگ زرین، همین آرایش در چهار صفحه اختتام نیز به صورت متناظر کار شده، بعض حواشی دیگر شعیری، سر سوره ها کتیبه لاجوردی مذهب، اسامی سور بقلم رقاع و با زر کتابت شده، ترجمه به سرخی، اوراق مجداول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به تحریر.

عدد اوراق : ۲۶۳.

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۵/۵ × ۹ سم.

اندازه ورق : ۲۰/۵ × ۱۲/۵ سم.

جلد : روغنی دورو به.

واقف : امیر حسام الدین.

تاریخ وقف : قرن ۱۳.

۲۹۸

۱۶۸۳

قرآن مترجم، (تا آخر سورة قريش) با ترجمه فارسی رایج، معلق به اندک فواید تفسیری و خواص سور.

کاغذ : ترمه نخودی.

خط متن : نسخ خوش و جلی.

خط ترجمه : نستعلیق خوش و خفی.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً اواخر قرن ۱۲ یا اوایل ۱۳.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با حواشی مذهب تشعیری مرصع به ترنجهای ونیمه ترنجهای، دو سر لوحه و چهار کتیبه مذهب و مرصع، کتیبه ها مکتوب به زر بر لاجورد، سرسوره ها کتیبه های لاجوردی مذهب و مرصع، اسامی سور به زر بر لاجورد به قلم رقاع، نشانه های حواشی ترنجهای ونیم ترنجهای مذهب، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به زر و تحریر، فواصل آیات گل چار پر زرین مشعر و مرصع، ترجمه ها به سرخی، فواید حواشی در هیأت های هندسی . (اوراق ابتدا و آخر نسخه وصالی شده).

عدد اوراق : ۲۶۶.

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۸×۳۲ سم.

اندازه ورق : $۲۷/۸ \times ۴۶/۵$.

جلد : روغنی دورو به، بیرون کاملاً پاشیده.

واقف : محمد حسن خان سردار ایروانی.

تاریخ وقف : جمادی الاولی ۱۲۵۶.

۲۹۹

۶۵۵

قرآن مترجم، کامل با ترجمه تحت اللفظ فارسی رایج.

کاغذ : نوعی ترمه نخودی.

خط : متن، نسخ متوسط.

ترجمه : شکسته نستعلیق مست وبد.

کاتب و تاریخ کتابت : نامعلوم.

کتابت : قرن ۱۳.

تزیینات : اوراق مجدول به زرو تحریر والوان، کمند به تحریر، ترجمه واسامی

سور به سرخی.

عدد اوراق : ۱۶۷.

عدد سطور : ۳۲ (۱۶ متن و ۱۶ ترجمه).

اندازه جدول : ۱۵×۲۲ سم.

اندازه ورق : (۲۱×۳۱) سم.

جلد : تیماج روغنی مشکی با ضرب رنگین ومنقش.

واقفان : نظر علی وآقا عبدالرحیم مهجری.

تاریخ وقف : شهر صفر المظفر ۱۲۵۸ هـ.ق.

۳۰۰
—
۱۶۶۷

قرآن مترجم با ترجمه جدید با نثری متوسط، در آغاز هر سوره خواص آن سوره درج است.

کاغذ : ترمه نخودی.

خط : متن نسخ خوش.

ترجمه ها : نستعلیق تحریری خوانا.

کاتب و سال کتابت : نامعلوم (ظاهراً قرن ۱۲ یا ۱۳).

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با حواشی و دیل و پیشانی، سرسوره ها زرین بوم، عنوان سوره به سرخی و با خط رقاع گونه، ترجمه ها به سرخی، اوراق و سطور مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به زر و تحریر، جلد روغنی دورو، بیرون گل و برگ الوان و درون گل و برگ زرین بر زمینه گلی.

واقف : حاج فخر المحققین شیرازی.

تاریخ وقف : شهریور ۱۳۵۱.

۳۰۱
—
۱۶۷۰

قرآن مترجم، دارای ترجمه فارسی سلیس و روان البتّه نه چندان کهن.

کاغذ : ترمه نخودی.

خط : متن نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق خوش.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً نیمه اول سده ۱۳ هـ.ق.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با سرلوح و پیشانی و ذیل، نشانها ترنج و نیمه ترنج، سرسوره ها مذهب واسامی سور به خط رقاع به زر و تحریر، اوراق مجدول به زر و تحریر، کمند به زر و تحریر.

عدد اوراق : ۳۲۰.

اندازه جدول : ۵/۲۵ × ۱۴ سم.

اندازه ورق : ۳۴ × ۲۱ سم. هر صفحه دارای ۲۴ سطر (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

جلد : تیماج قرمز.

واقفه : حاجیه سلطان صفیه دختر عباس میرزا نایب السلطنه و همسر محمودخان فراگوزلو.

تاریخ وقف : ۱۲۷۰ ش.

$$\begin{array}{r} ۳۰۲ \\ \hline ۱۶۷۴ \end{array}$$

قرآن مترجم به خط نسخ خوش و جلی با ترجمه فارسی.

کاغذ : ترمه اصفهانی.

نوع خط : متن، نسخ.

ترجمه : نستعلیق.

کاتب : نامعلوم.

سال کتابت : نیمه اول قرن ۱۳.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با سرلوح و پیشانی حواشی دو صفحه تشعیر زرین مرصع، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، کمند به زر و تحریر،

سرسوره‌ها مذهب، اسامی سور به خط رقاع با سرخی.

عدد اوراق : هر ورق ۲۴ سطر (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول : $۲۱/۶ \times ۱۲/۷$ سم.

اندازه ورق : $۱۹/۵ \times ۳۰$.

جلد : روغنی دو روی فرسوده.

واقف : علوالدوله ابروانی.

سال وقف : (شعبان) ۱۳۳۳ ه.ق.

۳۰۳
۱۶۸۱

قرآن مترجم به نسخ خوش یا ترجمه فارسی و خواص سور.

کاغذ : ترمه.

خط : متن نسخ.

ترجمه : نستعلیق تحریری، خواص سور شکسته زیبا.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : حدود اوایل قرن ۱۳ هجری.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با حواشی و کتیبه‌ها، نشانه‌ها ترنجی،

فواصل آیات دوایر زرین مرصع، اسامی سور بخط رقاع بر زمینه زر، اوراق مجدول به

زرو تحریر، کمند به زرو تحریر.

عدد اوراق : ۲۷۶ هر ورق ۲۸ سطر (۱۴ متن ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : $۲۱/۴ \times ۱۲/۱$ سم.

اندازه ورق : $۱۸/۸ \times ۲۹/۶$ سم.

جلد : تیماج.

واقف : معتمدالدوله فرهاد میرزا فرزند عباس میرزا ۱۳۰۱ ه.ق.

۳۰۴

۱۶۹۳

قرآن مترجم به خط نسخ جلی با ترجمه فارسی. این مجلد شامل ۱۵ جزو اول قرآن مجید است از آغاز تا اوایل سوره کهف آیه «و اضرب لهم مثلاً رجلین ...». کاغذ : نخودی فرنگی.

خط : نسخ متوسط به قلم جلی.

ترجمه : به نستعلیق.

کاتب و تاریخ کتابت : نامعلوم ظاهراً قرن ۱۳ هـ.

تزیینات : اوراق مجدول به سرخی ، ترجمه ها و عناوین به سرخی .

اندازه جدول : $۲۶/۵ \times ۱۳$ سم.

اندازه ورق : $۳۴/۵ \times ۲۰/۵$.

عدد اوراق : ۵۷۱.

عدد سطور : ۱۴ (۷ متن و ۷ ترجمه).

جلد : تیماج ضربی بیاض.

واقفان : محمد و علی اکبر امامی آل آقا.

تاریخ وقف : آبان ۱۳۵۲ هـ. ق.

۳۰۵

۱۷۰۳

قرآن مترجم به خط نسخ متوسط با ترجمه فارسی با خواص سور و تفسیر و شان نزول مختصر برای برخی از آیات که در حاشیه تحریر شده.

کاغذ : نوع ترمه.

خط : متن، نسخ متوسط.

ترجمه : نستعلیق تحریری آمیخته به شکسته.

کاتب و سال کتابت : نامعلوم (ظاهراً قرن ۱۳).

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با تزیین و ذیل و حواشی مزین به گل‌های درشت و رنگ‌های خام، اوراق مجدول به زر و تحریر و سرخی، کمند به زر و تحریر ترجمه‌ها به سرخی، عناوین سوره به خط رقاع با سرخی، فواصل آیات گرده زر. جلد : ساغری ضربی مشکی.

عدد اوراق : ۲۷۰.

عدد سطور : ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول : $۲۱ \times ۱۲/۵$.

اندازه ورق : ۲۸×۲۰ .

واقف : عیسی نیکخو.

تاریخ وقف : خرداد ۱۳۵۳ ش.

$$\frac{۳۰۶}{۱۷۰۴}$$

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی سلیس و روان، ظاهراً زبان ترجمه کهن تراز زمان کتابت است و در آن واژه‌های کهن فارسی را می‌توان یافت. در آغاز هر سوره خواص آن سوره در حاشیه درج است.

کاغذ : نوعی ترمه.

خط : خط متن؛ نسخ متوسط.

ترجمه : نستعلیق تحریری آمیخته به شکسته.

کاتب : نامعلوم.

تاریخ کتابت : ظاهراً قرن سیزدهم.

تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با تذهیبی خام و سست، نشانه‌های حواشی ترنج زرین، فواصل آیات دوایر زرین، سر سوره‌ها مذهب، اسامی سوره به خط رقاع با سرخی ترجمه‌ها به سرخی، اوراق مجدول به زرو تحریر، کمند به زرو تحریر.

عدد اوراق : ۲۸۱.

عدد سطور : ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).

قطع : اندازه جدول : $۱۲ \times ۶/۳$ سم.

اندازه ورق : $۱۵/۶ \times ۹/۴$ سم.

جلد : تیماج مشکی با ترنج ضربی.

واقف : بانو عفت وزیرى.

تاریخ وقف : ۱۳۵۳/۴/۱ ش..

۳۰۷

۱۷۱۶

قرآن کامل، از اوّل سوره بقره تا آخر سوره نساء دارای ترجمه فارسی، برخی از قسمت‌های مختلف دیگر نیز مترجم، خواص برخی از سوره‌ها در حاشیه مذکور و اشارات و تفاسیر ملخص و مختصری از برخی آیات اجزاء نخستین قرآن مجید در حاشیه درج است.

کاغذ : ترمه .

خط : متن، نسخ خوش.

ترجمه : نستعلیق تحریری.

- کاتب و تاریخ کتابت : ظاهراً قرن ۱۳ هـ.ق.
- تزیینات : ترجمه‌ها و اسامی سوربه سرخی، اسامی سوربه قلم رقاع.
- عدد اوراق : ۵۴۸ .
- عدد سطور : ۲۰ (باترجمه) و ۱۰ (بی ترجمه).
- اندازه نوشته‌ها : $۸/۲۰ \times ۱۳$ سم.
- اندازه ورق : $۵/۳۰ \times ۲۰$ سم.
- جلد : ساغری کهنه وصله دار.
- واقف : سید محسن حسینی.
- تاریخ وقف : بهمن ۱۳۵۳ ش.

۳۰۸
—————
۱۷۲۲

- قرآن مترجم خط نسخ خوش و جلی با ترجمه نااستوار فارسی.
- کاغذ : ترمه نخودی رنگ.
- خط : متن، نسخ.
- ترجمه : نستعلیق آمیخته به شکسته متوسط.
- کاتب و سال کتابت : نامعلوم (ظاهراً قرن ۱۳).
- تزیینات : دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با سر لوح و پشانی و ذیل مزین به رنگهای خام، سر سوره‌ها ساده و اسامی سوربه خط رقاع با سرخی، ترجمه‌ها به سرخی، اوراق مجدول به الوان، کمند به لاجورد.
- اندازه جدول : ۲۱×۱۲ سم.
- اندازه ورق : ۳۰×۲۰ سم.
- عدد اوراق : ۳۶۸ .
- عدد سطور : ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

جلد : روغنی دورو به وکم کار، برون: دارای ترنج و سرترنج باگل و برگ
وحاشیه بازمینۀ سبز ساده، درون یک شاخه نرگس درزمینۀ مشکی.
واقف: وقف عام از طرف شاه نسا خانم، در شعبان ۱۲۴۸ هـ. بعداً آنرا بانو هما
مفتخری اهداء نموده.
تاریخ وقف: چهارم شهریور ۱۳۵۴ ش.

۳۰۹
—————
۱۷۶۰

قرآن مترجم، با ترجمۀ فارسی رایج، با فواید سور.
کاغذ: نرمۀ نخودی آهار مهره.
خط: متن نسخ.
ترجمه: نستعلیق هر دو متوسط.
کاتب: حاج محمد تقی اخوانی.
تاریخ کتابت: اواخر قرن ۱۳.
تزیینات: دو صفحۀ اول تمام منقش به نقش های خام، سر سوره ها کتیبه منقش،
اسامی سور رقاعگونه به سرخی، ترجمه به سرخی، نشانه های حواشی ترنج ونیم ترنج،
فواصل آیات اختر زرین مرصع، اوراق مجدول به زر و تحریر و لا جور، کمند به
تحریر.
عدد اوراق: ۲۵۵.
عدد سطور: ۳۰ (۱۵ متن و ۱۵ ترجمه).
اندازۀ جدول: ۱۵/۵ × ۸/۵ سم.
اندازۀ ورق: ۲۰ × ۱۲ سم.
جلد: روغنی گل و برگ.

واقف: علی اخبانی.

تاریخ وقف: ۱۷ اسفند ۱۳۴۴ ش.

۳۱۰
—————
۱۷۸۱

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسی و خواص سور.

کاغذ: آهار مهره نباتی مایل به حنایی.

خط: متن نسخ خوش.

ترجمه: به نستعلیق خوانا.

کاتب و سال کتابت: نامعلوم (ظاهراً اوایل قرن ۱۳).

تزیینات: دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با سرلوح ها و کتیبه ها و حواشی مرصع و مذهب، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد، گمنند به زر و تحریر، اسامی سور بر زمینه زر به سرخی به قلم رقاع، نشانه های حواشی قندیل زرین و مرصع، ترجمه ها به سرخی.

عدد اوراق: ۳۶۱.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۱ × ۱۲/۵ سم.

اندازه ورق: ۲۹ × ۱۸ سم.

جلد: روغنی، دارای ترینج ها و لچکی های گل و برگ دار و تشعیر مرصع بر زمینه لیمویی.

واقف: میرزا مهدی لشکر نویس خراسانی.

تاریخ وقف: ربیع الاول ۱۲۷۴ ه.ق.

۳۱۱
—————
۲۲۵۴

قرآن مترجم، با ترجمه تحت اللفظى به فارسى رايج.

كاغذ: نيانى آهار مهره.

خط: متن، نسخ خام.

ترجمه: شكسته نستعليق خام.

كاتب: نامعلوم.

تاريخ كتابت: قرن ۱۳.

تزيينات: دو صفحه افتتاح تمام تذهيب با سرلوحه ها و كتيبه ها و ذيل هاى مرصع و مذهب خام، حواشى دو صفحه افتتاح تشعير به طرح گل واسليمى، بين اسطور زر اندود، حاشيه داخلى گل واسليمى زرین، حاشيه وسط به سرخى با خال سفيد. اوراق مجدول به زر و تحرير ولا جوړد، كمند به تحرير، سرسوره ها كتيبه قلمدانى زر پوش، اسامى سوره به سرخى، فواصل آيات گوى زرین منقش، نشانه هاى حواشى ترنجى، ترجمه به سرخى.

عدد اوراق: ۲۷۱.

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۳ × ۱۲/۵ سم.

اندازه ورق: ۳۱ × ۱۹ سم.

جلد: روغنى رنگ رفته.

واقف: حسن حاج رسولها.

تاريخ وقف: فروردين ۱۳۶۳.

$$\frac{312}{1811}$$

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی سست. و بزرگی قابل ذکرى ندارد.
کاغذ: نخودی فرنگی.
خط: متن، نسخ.

ترجمه: نستعلیق شکسته، هر دو ناخوش.
کاتب: کاتب برگ آخر که الحاقیست فرج الله بن حسن کوئینی.
تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۳.

تزیینات: دو صفحه اول منقش بانقش خام و سست، اوراق مجدول به سرخی
و آبی، ترجمه به سرخی، اسامی سوریه سرخی به قلم رفیع گونه، فواصل آیات
خال قرمز.

عدد اوراق: ۲۴۹.

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول: $26/5 \times 14$ سم.

اندازه ورق: 30×20 سم.

جلد: مقوایی باروکش پارچه‌پی ماشی رنگ.

واقف: ملاجعفر.

تاریخ وقف: ۱۵ ربیع الاول ۱۲۹۵ هـ. ق.

$$\frac{313}{1866}$$

قرآن مترجم کامل، سورة الفاتحة (صفحه اول) و بخشی از برگ دوم و سوم نیز

وصائی ونونویسی شده، ترجمه به پارسی رسا و روان، ظاهراً مربوط به حدود قرن ۱۱.
کلمات عربی در آن فراوان است، و بزرگی زبانی و لغوی قابل ذکری ندارد.
کاغذ: نخودی.

خط: متن، نسخ جلی دنباله برخی حروف ریحانی.

ترجمه: نستعلیق خوش.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۳.

تزیینات: فواصل آیات گل رنگین شش پر و بعضاً اختر زرین مرصع، ترجمه به
سرخسی، نشانه‌های حاشیه دوایر منقش پر گاری رنگین، اسامی سور به الوان بخط
رقاع، اسامی اجزاء در حاشیه در بین کتبه‌های ترنجدار به الوان، در آخر دایره منقش
پر گاری.

عدد اوراق: ۵۹۰.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

اندازه نوشته ها: ۳۳ × ۲۱ سم.

اندازه ورق: ۴۱ × ۳۲ سم.

جلد: تیماج ضربی عنابی سجاف و عطف مشکی.

واقف: آقا علی اکبر ولد آقا علی اصغر.

تاریخ وقف: شهر رمضان المبارک ۱۳۲۳ هـ. ق.

۳۱۴
—————
۱۸۸۷

قرآن مترجم ناقص، از آغاز تا آیه ۱۰۵ سوره کهف، دارای ترجمه‌یی که ظاهراً
از روی نسخه‌یی کهن نقل شده.

کاغذ: حنایی آهار مهره.

خط: متن نسخ.

ترجمه: نستعلیق هردو ناخوش.

کاتب و تاریخ کتابت: نامعلوم، ظاهراً کتابت قرن ۱۲ یا ۱۳.

تزیینات: سر سوره ها و ترجمه به شنگرف، فواصل آیات دوایر کوچک شنگرفی.

عدد اوراق: ۱۲۳.

عدد سطور: ۱۴ (۷ متن و ۷ ترجمه).

جلد: مقوای قرمز، عطف و گوشه ها نیماج قهوه‌یی.

واقف: شمس الدین محمد بن زین الدین خوزانی.

تاریخ وقف: بوسیله مرتضی یزدانی توسط ابراهیم یزدانی بتاريخ مرداد ۱۳۴۷ به

کتابخانه تحویل شده است.

۳۱۵

۱۸۹۶

قرآن مترجم ناقص با ترجمه تحت اللفظ فارسی غیر سلیس و ترجمه ناستوار، از

آیه ۱۰ سوره بقره تا آیه ۱۲۵ سوره نحل.

کاغذ: حنایی روشن آهار مهره.

خط: متن نسخ.

ترجمه: نستعلیق شکسته ناخوش.

کاتب و تاریخ کتابت: نامعلوم، احتمالاً در اواخر قرن ۱۳ کتابت شده.

تزیینات: اوراق مجدول به الوان، ترجمه به شنگرف، فواصل آیات گوی زرین

در دایره لاجورد، کمند به لاجورد، در آغاز سوره مائده حاشیه دو صفحه منقش و دارای

ترنج های مرصع، بین السطور این دو صفحه طلا اندازی شده با تحریر دندان موشی،

حاشیه صفحه ۴۳۸ نیز منقش و بین سطور طلا اندازی شده، اسامی سوره ها به شنگرف، نشانه های حواشی شمس زرین شرفه دار.

عدد اوراق: ۳۰۰.

عدد سطور: ۱۸ (۹ متن و ۹ ترجمه).

قطع: اندازه جدول ۱۸ × ۸ سم.

اندازه ورق: ۲۳ × ۱۳ سم.

جلد: تیباج مشکی ضربی کهنه.

واقف و سال وقف: نامعلوم.

(نسخه اندکی آب رسیده و وصالی شده).

۳۱۶
۱۸۸۹

قرآن مترجم ناقص، از آغاز تا آخر سوره «ماعون» دارای ترجمه فارسی رایج. کاغذ: نباتی آهارمهره.

خط: متن نسخ متوسط و ترجمه نستعلیق شکسته ناخوش.

کاتب و تاریخ کتابت: نامعلوم، ظاهراً اواخر قرن ۱۳ کتابت شده.

تزیینات: اسامی سوره و ترجمه ها به سرخی.

عدد اوراق: ۳۰۸.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

قطع: اندازه نوشته ها: ۱۸/۵ × ۹/۵ سم.

اندازه ورق: ۲۴ × ۱۵.

جلد: تیباج ضربی قهوه‌یی.

واقف: صبیح حاج ملا محمد علی قاینی.

تاریخ وقف: سلخ ذیحجه ۱۳۱۲ هـ. ق.

$$\frac{317}{1900}$$

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی رایج کلمه به کلمه که خالی از فواید لغوی نیست.

کاغذ: نخودی آهار مهره.

خط: متن نسخ خوش.

ترجمه: شکسته نستعلیق متوسط.

کاتب و تاریخ کتابت: نامعلوم، ظاهراً کتابت قرن ۱۳.

تزیینات: دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با سرلوح ها و حواشی ترنجدار و کتیبه های مذهب، بین سطور دو صفحه زر اندود، فواصل آیات گل چهار پر زرین، اوراق مجدول به زر و تحریر و لاجورد سرکمند به تحریر، سوره ها کتیبه زرین قلمدانی ساده، اسامی سوره به سرخی، ترجمه به سرخی.

عدد اوراق: ۳۹۰.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

قطع: اندازه جدول ۵/۲۱ x ۱۲ سم.

اندازه ورق: ۳۰ x ۲۰ سم.

جلد: روغنی دو رو به.

واقف: شیخ محمود شهبیدی.

تاریخ وقف: ۷ شهریور ۱۳۲۳ خورشیدی.

۳۱۸
—————
۲۱۷۲

قرآن مترجم فارسى . كامل .

كاغذ: نباتى آهار مهره .

خط: نسخ متوسط .

كاتب: نامعلوم .

تاريخ كتابت: ظاهر كتابت قرن ۱۳

تزيينات: ترجمه اسامى سوره ها به سرخطى .

عدد اوراق: ۲۱۳ .

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه) .

اندازه نوشته ها: ۲۰ x ۱۳ سم .

اندازه ورق: ۲۹ x ۲۰ .

جلد: تىماج خرماني .

واقف: محمد رضا رحمت آور .

تاريخ وقف: سوم شهريور ۱۳۵۸ ش .

۳۱۹
—————
۲۱۵۹

قرآن مترجم كامل ، با ترجمه فارسى رايج تحت اللفظ و كلمه به كلمه ، داراي

خواص سوره .

كاغذ: نباتى آهار مهره .

خط: متن، نسخ.

ترجمه: نستعلیق خفی هر دو متوسط.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: قرن ۱۳.

تزیینات: دو صفحه آغاز و دو صفحه انجام تشعیر زرین و گل و برگ به طرح اسلیمی و در وسط دارای تریج ها و سرتریج های زرین که بر آنها دعاهاى قبل و بعد از تلاوت کتابت شده، دو صفحه انتتاح تمام تذهیب با دو حاشیه درونى و بیرونى ترنجدار مذهب و مرصع و کتیبه ها و گره بندی ها، بین السطور زراندود، اوراق و سطور مجدول به زر و تحریر، کمند به زر و تحریر، نشانه های حواشی قنديل زرین منقش، نشانه های فواصل آیات گل زرین چهار بر مرصع، سر سوره ها کتیبه مذهب، ترجمه و اسامی سور به سرخی، بین السطور و خواص سوز در حاشیه زر اندود و جوانب بالا و بین برگ زر و لا جور.

عدد اوراق: ۳۱۱.

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۶ × ۹ سم.

اندازه ورق: ۲۰/۵ × ۳۰/۵ سم.

جلد: روغنی دو رو به.

واقف: حاج عباس.

تاریخ وقف: تیر ۱۳۴۵.

۳۲۰
۲۱۰۶

قرآن مترجم کامل با ترجمه فارسی رایج کلمه به کلمه، دارای خواص سور

ودعاى قبل و بعد از تلاوت.

کاغذ: نباتى آهار مهره.

خط: متن نسخ.

ترجمه: نستعلیق هر دو متوسط.

تاریخ کتابت و کاتب: ظاهراً کتابت قرن ۱۳.

تزیینات: ترجمه واسامى سور به سرخی.

عدد اوراق: ۳۰۸.

عدد سطور: ۱۲.

اندازه نوشته ها: ۱۸/۵ × ۱۰ سم.

اندازه ورق: ۲۷ × ۱۷ سم.

جلد: نیماجى عنابى.

واقف: مهندس محسن معارفى.

تاریخ وقف: تیر ۱۳۳۷ ش.

۳۲۱
—
۲۰۶۰

قرآن مترجم کامل، با ترجمه فارسى رایج تحت اللفظ معلق به فواید تفسیرى.

کاغذ: نباتى خدایى نما.

خط: متن نسخ متوسط.

ترجمه: شکسته نستعلیق تحریرى وحاشیه نستعلیق آمیخته به شکسته متوسط.

کاتب: نامعلوم.

تاریخ کتابت: ظاهراً قرن ۱۲ یا اوایل ۱۳.

تزیینات: دو صفحه افتتاح تمام تذهیب با چهار کتیبه مذهب درشتکار و حواشی

داخلی متناظر با ترنج ونیم ترنج ها، بین السطور زراندود محرر دندان موشی فواصل آیات گل زرین مشق و مرقع، ترجمه ها به سرخی، سجاوندی به سرنج، اسامی سور به قلم زر به خط رفاع، سرسوره ها ساده، صفحات مجدول به زر و تحریر و سرخی کمند به رنگ زرد و تحریر.

عدد اوراق: ۲۶۹.

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۷ × ۱۶/۵ سم.

اندازه ورق: ۲۴ × ۳۴.

جلد: تیماجی قرمز با ضرب زرین.

واقف و تاریخ وقف: نامعلوم.

قرآنهاى مترجم

در

قرن چهاردهم

۳۲۲
 ۱۵۲۹

قرآن مترجم کامل، ترجمه قرن ۱۳ هـ. ق.
 کاغذ: نخودی فرنگی.

خط متن: نسخ. ترجمه: نستعلیق.

کاتب: علی همدانی.

تاریخ کتابت: جمادی الاولی ۳۰۶ هـ. ق.

تزیینات: دو صفحه افتتاح مذهب مرصع متناظر، سرسوره های نساء، انعام، نور
 محمد ص، و حاقه دارای سر لوح مذهب، بقیه سرسوره ها کتیبه مذهب، ترجمه به
 سرخی، اوراق مجدول به اکلیل والوان، اسامی سوره به سرخی.

عدد اوراق: ۳۹۲.

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

اندازه جدول: ۱۴ × ۹ سم.

اندازه ورق: ۲۲ × ۱۵/۵ سم.

جلد: روغنی ظریف و عالی کار مکتب شیراز.

واقف: محمد شجاعی همدانی.

سال وقف: ۱۳۱۸ خورشیدی.

یادداشت: خصوصیت مهم این نسخه در توشیح سطور است که التزام در یکی
 بودن حروف آغاز سطر اول و آخر و دوم و ماقبل الآخر و غیره مراعات شده است.

$$\begin{array}{r} ۳۲۳ \\ \hline ۲۱۷۸ \end{array}$$

قرآن مترجم کامل باترجمه تحت اللفظ فارسی رایج.

کاغذ: نباتی درشت آهار مهره.

خط: متن نسخ متوسط.

ترجمه: شکسته نستعلیق متوسط.

کاتب: کربلایی محمد علی ایزوئو ساکن باداملق (به سفارش صدر بی بی بنت محمد رحیم خان ایلخانی).

تاریخ کتابت: سلخ محرم الحرام ۱۳۰۷.

تزیینات: دارای دو سر لوحه چهار گوشه منقش. در صفحات افتتاح، با کتیبه های پیشانی و ذیل، حواشی درونی دو صفحه منقش، حواشی بیرونی گل و برگ زربه طرح اسلیمی، اوراق مجدول به زر و تحریر و لا جورد و سرخی، کمند به سیاهی، فواصل آیات دوایر زرین محرر و مرصع، سرسوره ها اکثر کتیبه قلمدانی، اسامی سور به لا جورد و بعضاً به سرخی به خط ثلث رقاعی، ترجمه به سرخی، نشانه ها ترنج زرین با سر ترنجها.

عدد اوراق: ۲۴۹.

عدد سطور: ۲۴ (۱۲ متن و ۱۲ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۱/۵ × ۱۱ سم.

اندازه ورق: ۲۸/۵ × ۱۷ سم.

جلد: روغنی ریخته.

واقف: سید احمد بنی هاشم.

تاریخ وقف: ۱۵ اردیبهشت ۱۳۵۹.

۳۲۴
۱۷۵۰

قرآن مترجم كامل با ترجمه فارسى مُست و ناستوار.

كاغذ: نخودى فرنگى.

خط: متن نسخ سست.

ترجمه: نستعلیق ناخوش.

کاتب: على اکبر.

تاریخ کتابت: ۱۳۲۵ هـ. ق.

تزیینات: دو صفحه افتتاح منقش به نقش های خام، اوراق مجدول به الوان کمند مشکى، حواشى دارای نشانه های ترنج و نیم ترنج، ترجمه به سرخى، اسامى سور به رقاع ناخوش بر زمینه زرین.

عدد اوراق: ۲۹۴

عدد سطور: ۲۸ (۱۴ متن و ۱۴ ترجمه).

اندازه جدول: ۲۴ × ۱۴ سم.

اندازه ورق: (۳۴ × ۲۱) سم.

جلد: ساغرى.

واقف: حاج محمد مستمع.

سال وقف: ۱۳۵۶ ش.

۳۲۵
۱۸۸۰

قرآن مترجم كامل با ترجمه تحت اللفظ فارسى معاصر.

کاغذ: نباتی فرنگی.

خط: متن، نستعلیق جلی.

ترجمه: نسخ خفی.

کاتب: محمد ریاحی کارمند راه آهن.

تاریخ کتابت: از ۱۳۳۳ تا ۲۳ اردیبهشت ۱۳۳۷.

تزیینات: اوراق مجدول به جدول پهن سبز و قرمز فواصل آیات شماره ساده.
عدد اوراق: ۲۹۸.

عدد سطور: ۱۶ (۸ متن و ۸ ترجمه).

قطع: اندازه جدول ۲۵ × ۱۵ سم.

اندازه ورق: ۳۴ × ۲۲ سم.

جلد: مقوا کالنگور ضربی.

واقف: محمد ریاحی.

تاریخ وقف: خرداد ۱۳۴۲ ش.

۳۲۶
۱۸۹۰

قرآن مترجم کامل با ترجمه جدید فارسی رایج معاصر.

کاغذ: شکری فرنگی.

خط: متن.

ترجمه: نستعلیق جلی و خفی.

کاتب: احمد کوشش بی.

تاریخ کتابت: ۲۰ اردیبهشت ۱۳۳۹ ش.

تزیینات: ترجمه به سرخی، دو صفحه افتتاح مجدول به سرخی و سیاهی.

عدد اوراق: ۲۸۲ .

عدد سطور: ۲۲ (۱۱ متن و ۱۱ ترجمه).

قطع: اندازه نوشته ها $۳۰/۵ \times ۱۷/۵$ سم.

اندازه ورق: ۳۴×۲۱ سم.

جلد: تیماج مشکی ضربی.

واقف: احمد کوشش.

تاریخ وقف: خرداد ۱۳۴۰ ش.

چند نمونه از تصاویر پرسنل های معرفی شده

الحمد لله الذي هدانا لهذا الذي كنا لنهتدي لولا أن هدانا الله

ظلمتم خلقاً آيات الكتاب العزيز

لَعَلَّكُمْ يَخْرُجُ نَفْعٌ لَكُمْ
لَعَلَّكُمْ يَخْرُجُ نَفْعٌ لَكُمْ

مؤید از عطا قریب علیهم السلام

المَقَامُ آيَةُ فَطْرَةٍ أَكْبَرُهَا

کاخچیر و خانقاہیں مریضوں کے لیے

[illegible]

محرم حبیب الرحمن صاحب قلم | افسانہ نگار
 مدرسہ کی سرپرست خانم
 دہلی کی ایک عورت

أَنْ قُلُوا وَاللَّهِ نَكُورٌ عَلَيْهِ عَلِيمٌ

دینا و خا مشیت
جیشور استخسار
القدس
شیراده شش
القدس

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وینمازده و تری و دلا بدوید
و از اسکیب جها

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَقُوا بِالْعُقُودِ أَحَلَّتْ لَكُمْ

وفاقتند
او غمناختند و بدرفتار شدند

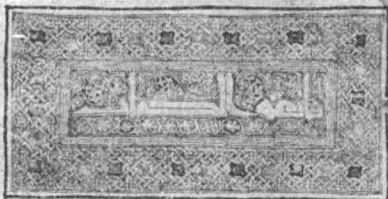
بِهَمَّةِ الْأَنْعَامِ وَالْإِنْمَانِ عَلَى عَائِمَةٍ عَنِ هَيْجَلِ الصَّيْدِ

صید حوض و غار و آه و مشرب

وَأَنْتُمْ حُرُمٌ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ بَآئِلُ الَّذِينَ آمَنُوا

و اما در این مقام که
چشم منتهی به خداوند
چشم منتهی به خداوند

۲۷۹

بسم الله الرحمن الرحيم

وتمت هذه المجلدات في شهر ربيع الثاني سنة ١٢٧١ هـ
 في مدينة جدة
 في يوم الاثنين ١٢ من الشهر المذكور
 في سنة ١٢٧١ هـ

الحمد لله رب العالمين

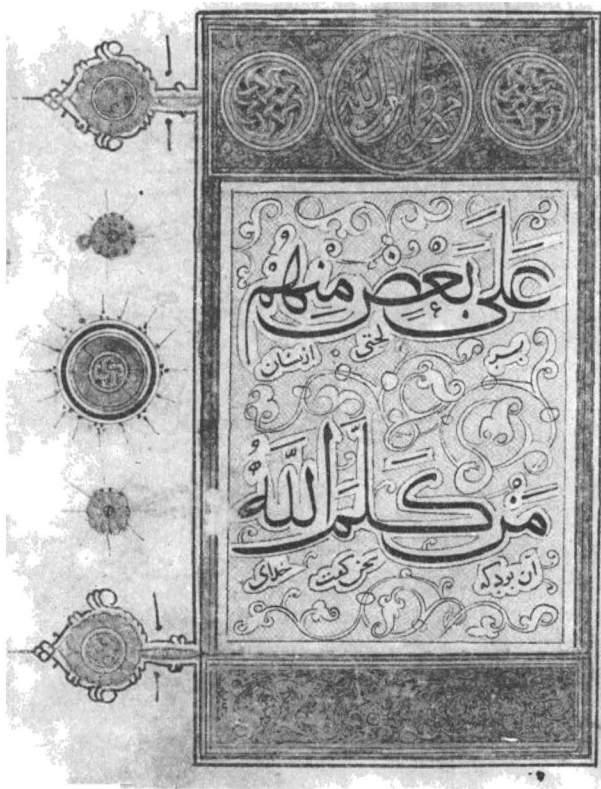
في شهر ربيع الثاني سنة ١٢٧١ هـ
 في مدينة جدة
 في يوم الاثنين ١٢ من الشهر المذكور
 في سنة ١٢٧١ هـ

المجلد الثاني

وتمت هذه المجلدات في شهر ربيع الثاني سنة ١٢٧١ هـ
 في مدينة جدة
 في يوم الاثنين ١٢ من الشهر المذكور
 في سنة ١٢٧١ هـ

بسم الله الرحمن الرحيم

في شهر ربيع الثاني سنة ١٢٧١ هـ
 في مدينة جدة
 في يوم الاثنين ١٢ من الشهر المذكور
 في سنة ١٢٧١ هـ

فَخَلَفَ فَسَوَىٰ فَجَعَلَ مِنْهُ

بیا فریز و راست کرد و خرد و ازاد

الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ

دو جنس مذکر و ماده

أَلَيْسَ ذَٰلِكَ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ

هم نیست آن توانا بر آنکه

يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ

زنده کند مرده را

سُورَةُ الْاَنْعَامِ وَتِلْكَ اٰيَاتُهَا

۵۸۴
 وقف
 ۱۳۰۳

وقفه مع اخوانه الصدق لاجل العالم کرام الله
 جلاله اسلام اول الحسنة الفضل قبله الله منه
 علی محاسن الرضه الرضه علوس علی ساکنها الصلوة للعلم
 و معاصی علی عباد احوال شرط الصدق الجوان
 مدبر للصدق المصنف هو یکن علی المصنف علی الله علی امانه
 الرضه المصنفه الرضه علوس علی ساکنها الصلوة و الرضه علیها
 مود احوال احوال شرط تلوی سرخا و لحد الله فی عمره الالهان
 علی هذه الوصیه و یورثه لحد الرضه و هذا احطاک یارک الله و الله
 سید امهم حامد الوه و مصلها علی صبره المصطفی و الله

الملائكة لا بشرى يومئذ للمؤمنين

موتگان مژگان روزگار سوسن ان روز کائنات را بپوشد

و يقولون جزاءكم جزواً

وگفتند جزای شماست واداشتی و من می دانم

إلى ما عملوا من عمل

تا آنجا که کردند کار کرداری حکم را بپوشد

هنا مشوراً أصحاب الجنة يومئذ

کدی بر آنجا خداوندان است ان روز

[illegible]

سُبْحَانَهُ وَتَعَالَى عَمَّا يُشْرِكُونَ عَمَّا أَشْبَهَهُ لَهُ السَّمَوَاتِ السَّبْعُ وَالْأَرْضُ

وَمِنْ قَبْلِ هَٰذَا مِنْ شَرِّ الْأَنْبِيَاءِ بِحَقِّهِ وَكَرَّ الْأَنْفُسُ فِيهِمْ وَجِئْنَا بِكَ الْغَايَةَ

حَلِّمْ عَوْرًا إِذَا اقْرَأْتَ الْقُرْآنَ عَلَّائِنَّكَ وَبِشِّ الدُّنْيَا وَنُفُوسِ الْآخِرَةِ

بِأَمْرِ مَسْئُومٍ وَأَوْعَاظُ الْكُفَرَاءِ يُعْطَوْنَ وَيُؤْتَوْنَ

وَأَذْكُرُ رَبِّي فِي الْقُرْآنِ وَحْدَهُ وَلَوْلَا عَلِيٌّ أَبَدَارَهُمْ تَوَارَثُ الْعِلْمِ بَعْدَهُ

يَسْمَعُونَ أَذْيَمْتَعُونَ التَّلَاوَاهُ يَوْمِي إِذْ يَقُولُ الظَّالِمُونَ إِنَّا نَعْمُونَ

رَحْمَةً مِّنْهُ وَكَفَّ صُرُوفَ الْأَمْثَالِ فَوَلَّوْا فَلَاحِقُهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ

وقالوا انما احكنا عظاما وقاتلنا المشعوثين فليارجعوا الى حكوهم ارجعوا

أَوْحَدَهُ أَوْ دَلَّاهُ مَا يَكُونُ مِنْهُ حَرْفٌ مَوْجُودٌ وَهُوَ مُبَوَّجٌ لِلْكَافِرِينَ

اول مرة فليغصون اليه ويهضموه يقولون متى سوف اعلى ان يكون قوما

یَوْمَ یَدْعُوکُمْ مَسْخُوفُونَ یَا اَیُّهَا الَّذِیْنَ اٰمَنُوا قُلْ اِنَّمَا اَدْعِیْکُمْ اِلَیَّ اَوْفَیْ اَمْرٍ اَوْفَیْ اَمْرٍ

لعلهم يقولون اني من اهل بيتك فان الله تعالى قد علم اني من اهل بيتك

عَدُوِّ امِّيَّتِيَا وَبَدْعُهُمْ اَعْلَمُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّخْتَفٍ ۚ اَوَلَمْ تَكُنْ اُولٰٓئِكَ فِى شَكٍّ مِّنْهُ
مَعْنَى: دُورِ حَقِيقَتُهُمَا وَالْوَلَّيْنِمَا الرَّحْمٰنُ عَلٰمٌ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّخْتَفٍ ۚ اَوَلَمْ تَكُنْ اُولٰٓئِكَ فِى شَكٍّ مِّنْهُ

وَرَدَ اِبْرَاهِيْمَ وَصِيَّ خَشْيَةَ الْكَافِرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اَلْبُرْكَانُ اَنْزَلْنَاهُ اِلَيْكَ لَتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ

اِلَى النُّوْرِ بِاِذْنِ نَجْمٍ اِلَى صِرَاطٍ الْعِزِّ الْحَمِيدِ اَللّٰهُ الَّذِي

لَهُ مَا فِى السَّمٰوٰتِ وَمَا فِى الْاَرْضِ وَنَزَّلَ لِّلْكَافِرِ

مِّنْ عَذَابٍ شَدِيْدٍ الَّذِيْنَ يَسْتَعْجِلُوْنَ الْحَبْوَةَ الدِّيَارِ

لِاٰخِرَةٍ وَيُضِلُّوْنَ عَنْ سَبِيْلِ اللّٰهِ وَيَغْوِيْهَا عِوَجًا

اَوْ لَيْكَ فِى ضَلٰلٍ حَمِيْدٍ وَمَا اَرْسَلْنَا مِنْ سُوْلِ اِلَّا

بِلِسَانٍ قَوْمِهِ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ فَيُضِلَّ اللّٰهُ مَنِ اَشَاءَ وَهُوَ

بِغِيْثٍ

10/10/10

بسم الله الرحمن الرحيم

تجدد وانما كسبنا انما لنا الصراط المستقيم صراطنا انور

أفقت على هذا الفخر - المولى -

بسم الله الرحمن الرحيم • الحمد لله رب العالمين

لا زلت في عتق العتق الخبير من وبيا القيد و بغيره والفتن

فَانْزِلْ مِنْ فَوْقِ سَافِرٍ وَبِالْأَمْرِ مَعَهُ
وَمِنْ فَوْقِ سَافِرٍ وَبِالْأَمْرِ مَعَهُ

ويعبروا في هذه النجاة من أربابهم كفرا وأحقا عليهم

والمقام الذي فيه لم يكن له من قبله شيء من قبله
والذي فيه لم يكن له من قبله شيء من قبله

1

مجموعه و غلای ایشاروم خطاوه و نظم کنزاد عجیوم
لحمه ایشاروم

بعضه من ابناء الخلفاء الذين افاضوا على ما افاض عليه
ومن الناس من عرفوا ان الله يافض اليهم ما يشاءون
من عظمته وكرامته

إلا انقطفونا بشعروا في فلكهم قدر ظرفك فله ان

فرضا ولم يخفك القربى طاماً أبكديته وإن خاف
محمداً والسرير صلى الله عليه وسلم في السرير

انضم هذا الغنيمه ووصل الى "بشغزو" فاذا اقم

[illegible]

أَقْبَرُ الْخَالَةِ أَقْبَرُ إِذَا خَلَّمَ إِلَى سَيِّدٍ طَبْعُهُ وَكَأَنَّهُ أُنَا

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ

[illegible][illegible]

اللَّهُ هُمُ الْغَالِبُونَ

حَدَّثَنَا
ابْنُ أَبِي
عَلِيٍّ عَلَيْهِ
السَّلَامُ

اما بن ابی خنیس گفت عرض اجل انما اولیکم الله ورسوله والذین آمنوا
الذین یؤی الصلوة ویؤنؤ الزکوة وهؤم الکؤنؤ بن ابی خنیس گفت امیر المؤمنین
علی بن ابی طالب کرم الله وجهه فرمودند است و سبب بن ابی خنیس ان یؤذک
بن ابی خنیس یعلم بنده یؤذ روزی علی اندر زکات نماز می کرد سائلی اندر
آمد و چیزی خواست و علی بنهار اندر یؤذ بر کوع اندر شد و انکشتی بانکشت
اندر داشت اندر زکوع بیرون کرد و آن سائل داد اندر گفت بن ابی
خنیس اندر گفت انما اولیکم الله ورسوله والذین آمنوا الذین یؤی الصلوة
ویؤنؤ الزکوة وهؤم الکؤنؤ گفت دوست شما را خداوند کار
شما منم که حلال امر و بغیر منست و از مومسان اند که نماز کردند و صدقه
دادند اندر زکوع یعنی علی بن ابی خنیس گفت علی بن ابی خنیس گفت و لکن
از لیس عیش بر اکر کرد این حق و دواست اندیک سورت نزل و یکجائی
یؤذ یا بنی که یوکر و علی هر دو خلعت یؤذ ی و یکجائی کار می اندر گفت
مکوی کاند حکمت بن روا باشد از هر اند هر یکی یا تدبیری و لکن دیگر
باشد انکه کارها مختل باشد بر اکر کرد و یا بنی که علی از

وَإِخْوَانُهُمْ يَبْتَغُونَ فِي الْغَىِّ ثُمَّ لَا يُفْصِرُونَ

وَأَذَانُ الْمُنَافِقِينَ يُنَادِيهِمْ يَاقَوْمُ لَا إِلَهَ إِلَّا جُنَّتْهَا قُلُوبُنَا

أَتَبَعْتُمْ مَا يُوحَىٰ إِيَّائِي مِنْ رَبِّ هَذَا قَصَادُ مِنْ رَبِّكُمْ

وَهَدَىٰ وَرَحْمَةً لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ وَإِذَا قُرِئَ

الْقُرْآنُ فَاسْتَمِعُوا لَهُ وَأَنْصِتُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ

وَإِذْ كُنَّا فِي نَفْسِكَ نَتَرَعَّا وَخِيفَةً وَدُورًا

لِجَهَرٍ مِنَ الْقَوْلِ وَالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ وَلَا تَكُنْ

مِنَ الْغَافِلِينَ إِنْ أَلَدَّ بَعْضُكُم بِآخَرٍ فَتَوَلَّ

عَنْ عِبَادَتِهِ وَيَسْجُدْ لَهُ وَسُجِّدْ لَهُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

يَلُونَكُمْ عَنِ الْأَنْفَالِ قُلُوبُ الْفُجَاءِ لِلَّهِ وَالرَّسُولِ

اِنْ تَكْفُرُوا فَاِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ عَنْكُمْ وَلَا يَرْضِي لِعِبَادِهِ
 الْكُفْرَ وَاِنْ تَشْكُرُوا يَرْضَهُ لَكُمْ وَلَا تَزُولُ اَرْسُ
 وَرَآخِرِي ثُمَّ لِي رَبُّكُمْ مَرْجِعُكُمْ فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنتُمْ
 تَعْمَلُونَ اِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ وَاذْكُرْ اِلَٰهَ الْاِنْسَانِ
 صُنْدُ عَارِيَتِهِ مَتَنَبِّا اِلَيْهِ ثُمَّ اِلَٰحُوْلَةٌ بَعْثَةٌ مِنْهُ فَيَوْمَ
 مَا كَانَ يَدْعُو اِلَيْهِ مِنْ قُلٍّ وَجَعَلَ لِلَّهِ اٰنْدَادًا
 لِيُضِلَّ عَنْ سَبِيلِهِ قُلْ تَمَتَّعْ بِكُفْرِكَ قَلِيلًا اِنَّكَ مِنْ
 اَصْحَابِ النَّارِ اَمْ نَقُولُ اِنَّهُ اِلَٰهٌ اِلَّا الْغُلُّ الْيَلِيلِ سَاجِدًا
 وَقَائِمًا تَخَذَرُ الْاُخْرَىٰ وَيَرْجُو رَحْمَةً رَبِّهِ قُلْ هَلْ
 يَسْتَوِي الَّذِيْنَ يَعْلَمُوْنَ وَالَّذِيْنَ لَا يَعْلَمُوْنَ
 اَمْ يَتَذَكَّرُوْا اَلَا الْاَبَابُ قُلْ يَاعِبَادِ الَّذِيْنَ اٰمَنُوا
 اتَّقُوا رَبَّكُمْ لِلَّذِيْنَ اٰخَسَنُوْا فِيْ هَذِهِ الْاٰيَاتِ
 قُلْ رَضِيََ اللَّهُ وَاسِعَةً اٰمَنًا يَوْمَ ۙ

اِنَّ لَّهٗ لَفَضْلًا عَمَّا يُدْرِي الصَّالِحُونَ اِنَّ هَٰذَا الْبَلَاءُ الْقَوْمَ عَابِدِينَ وَمَا

حرف مراد از عبادت عبادان است که از این سنگین تر که می رسد که خداوند

اَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا قَدْ جَاءَ الْوَحْيَ اِلَىٰ اِمَامِ الْكُرْمِ لَهٗ وَاحِدُهَا

و بعد و ستادم ترا بحکم عبادت من بشارت را که می رسد که خداوند شما را از یک سو و

اَنْتُمْ سَلَامُونَ فَاِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ اِلَٰهِي سِوَاہٗ وَاَزَادَ رِیَاقِیْبَ لَمْ یَعْلَمَ اَتَوْعَدُکُمْ

شما سلامان اگر برگردید بدان ای که بخیر شما را می رسد و از آن در میانه با دوری که می رسد

اِنَّہٗ یَعْلَمُ الْخَفِیَّاتِ الْقَوْلِ وَیَعْلَمُ مَا تُلْقُونَ وَاَزَادَ رِیَاقِیْبَ لَمْ یَعْلَمَ اَتَوْعَدُکُمْ

که او عالم است از خفایات گفتار و می داند آنچه می بینید و از آن در میانه با دوری که می رسد

قُلْ اِنْ رَاجِعْکُمْ بِالْحَقِّ وَرَبِّ السَّعْدِ الْمُسْتَعَانَ عَلٰی

بگو ای که برگردید بحکم حق و ربی و خداوند را بخشنده و از آن در میانه با دوری که می رسد

سُؤْلِہٗ اِنَّہٗ تَارِکٌ عَنْ حَوْلِہٖ وَیَعْلَمُ مَا تُلْقُونَ

و می داند آنچه می بینید و از آن در میانه با دوری که می رسد

بِسْمِ اللّٰہِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

بسم الله الرحمن الرحيم

بَٰیٰهَا النَّاسُ یَقْوَرُوْنَ اَلَمْ اَنْزَلْہٗ السَّاعَۃَ شَیْءً عَظِیْمًا یَوْمَ تَرَوُنَّهَا تُنْفِکُ

بایها مردمان شرمند از قرار گرفتن در حساب و از آن در میانه با دوری که می رسد

کُلُّ مَرْضِعَةٍ عَمَّا اَرْضَعَتْ وَتَضَعُ کُلُّ ذَاتٍ حَمْلَہَا وَرَی النَّاسُ کَاِی

هر شیر دهنده از آنچه شیر داده باشد و می گذارد هر بار بار خود را و می بیند انسان

وَمَا هُمْ بِسَّکَارٰی وَلَٰکِنْ عَذَابُ اللّٰہِ شَدِیْدٌ رَّوٰی النَّاسُ مِنْ تَحَارُکِ اللّٰہِ

و اما اینها مستی نیستند و لکن عذاب خداوند شدید است و می بیند انسان از حرکت خداوند

وَعَبْرَ عَلٰی فَوْشِہٖ کَاِی طَارَ مَرِیْدٌ کَیْثَ عَلَیہٗ اِنَّہٗ مِنْ غُلَیْہٗ فَاِنَّہٗ بَصُلَہٗ وَیَعْلَمُ

و عبور علی فوشه که ای طار مرید که کثرت علی که از غلایه که می رسد که او را می بیند

وَعَبْرَ عَلٰی فَوْشِہٖ کَاِی طَارَ مَرِیْدٌ کَیْثَ عَلَیہٗ اِنَّہٗ مِنْ غُلَیْہٗ فَاِنَّہٗ بَصُلَہٗ وَیَعْلَمُ

و عبور علی فوشه که ای طار مرید که کثرت علی که از غلایه که می رسد که او را می بیند

وَعَبْرَ عَلٰی فَوْشِہٖ کَاِی طَارَ مَرِیْدٌ کَیْثَ عَلَیہٗ اِنَّہٗ مِنْ غُلَیْہٗ فَاِنَّہٗ بَصُلَہٗ وَیَعْلَمُ

و عبور علی فوشه که ای طار مرید که کثرت علی که از غلایه که می رسد که او را می بیند

وَعَبْرَ عَلٰی فَوْشِہٖ کَاِی طَارَ مَرِیْدٌ کَیْثَ عَلَیہٗ اِنَّہٗ مِنْ غُلَیْہٗ فَاِنَّہٗ بَصُلَہٗ وَیَعْلَمُ

و عبور علی فوشه که ای طار مرید که کثرت علی که از غلایه که می رسد که او را می بیند

وكناهم عاقلين إذ قال لا اله و فومنه ما هذه التماثيل
 اليه انتم لها عاكفون قالوا وجدنا ابا نالها عابدين
 قال لقد كنتم انتم واباؤكم في ضلال مبين قالوا اجئنا
 بالحق انزلت من الاعين قال بل انكم رب السماوات
 والارض الذين قطرتم من السماء عليكم من السماء
 وتالله لا كنتم احصاءكم بعتل تقولوا مذبرون
 فجعلهم جنات الاكبر لهم لعلمهم اليه يرجعون
 قالوا من قول هذا بالهنا انه من الظالمين قالوا سمعنا في
 يدكم يقال لا اله الا هو قالوا فأتوا به على عين الناس
 لعلمهم يشهدون قالوا انت فعلت هذا بالهنا يا ربهم
 قال بل فعله كبيرهم هذا قالوا ان كانوا ينطقون
 فارجعوا الي انفسهم فقالوا انكم انتم الظالمون ثم
 نكبوا على رؤسهم لقد علمت ما هؤلاء ينطقون قال
 اتعبدون من دون الله ما لا ينفعكم شيئا ولا يضركم
 افيكم ولما تعبدون من دون الله افلا تتفكرون قالوا

مع
 من
 من
 من

حال
 فو
 انت
 فو
 فو

فو
 فو
 فو

في
 في
 في

الْآنَ مِنَ الْخَاسِرِينَ قَلِيلًا نُوْحٍ الْهَيْطَلُ لِسَالِمَتَا
 وَبَرَكَاتٍ عَلَيْكَ عَلِيٍّ أَمْرٌ مِّنْ مَّجْدٍ وَاسْتِغْفَارٌ
 ثُمَّ قَسَمَ لَهُمُ مِّنَ عِلْمٍ بَلِ الْيَمِّ نَبَأٌ الْغَيْبِ
 نُوْحٍهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُ أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ
 قَدَاحِهَا فَاضْبِرْ لَهَا الْعَاقِبَةَ السَّامِعِينَ وَالْإِن
 عَادَ أَخْلَهُمْ هُوَ الَّذِي أَقَامَ قَوْمًا عِنْدَ اللَّهِ مَا كُنْ
 مِّنَ لَهُ غَيْرُهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُقْتَرُونَ يَا قَوْمِ لَا
 أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجَرْتُمُ الْعَالَمَ الَّذِي
 فَطَرْتُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ وَيَا قَوْمِ اسْتَغْفِرُوا
 رَبَّكُمْ ثُمَّ تَوَبُّوا إِلَيْهِ يَرْسِلْ السَّمَاءَ عَلَيْكُمْ
 مِدْرَارًا وَبِرَّكُمْ قُوَّةً إِلَى قَوْمِهِمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دور سلطان محمد بن علي
القدس سره

طسم تلك آيات الكتاب المبين

نزل عليك من نبأ موسى وفرعون

بالحق لقوم يؤمنون از فرعون علا

في الارض وجعل اهلها شيعة لم تنضع

الْحَمْدُ لِلَّهِ فَضْلُهُ هُوَ رَحِيمٌ

فَالْحَمْدُ لِلَّهِ الْعَظِيمِ

فَالْحَمْدُ لِلَّهِ الْعَظِيمِ

لَعَلَّكُمْ يَجِدُكُمْ وَرَدًا

رَحِيمًا

الْحَمْدُ لِلَّهِ الْعَظِيمِ

لَعَلَّكُمْ يَجِدُكُمْ وَرَدًا

رَحِيمًا

الْحَمْدُ لِلَّهِ الْعَظِيمِ

لَعَلَّكُمْ يَجِدُكُمْ وَرَدًا

رَحِيمًا

قالكم لئن لم يؤمنوا بآياتي فاعلموا
 فسأل العادين قالوا لئن لم يؤمنوا بآياتي فاعلموا
 انما اخلفناكم عينا واتكم النبأ لا ينفعون فبعل الله المملد
 الحق لا اله الا هو رب العرش الكريم ومقرن مع الله العا
 اخر لا ينفع الله به فاما حسابه عند ربه انه لا ينفخ الكافرون
 وفان عفروا زعموا ان خير الراحمين

بسم الله الرحمن الرحيم
 سورة انزلناها وقرضناها وانزلنا فيها آيات بينات لعلكم
 تذكرون الزانية والزاني فاجلدوا كل واحد منهما مائة
 جلدة ولا تأخذكم بهما افواه من قبل الله ان كنتم تؤمنون

عَلَيْهَا وَمَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِوَكِيلٍ وَاتَّبِعْ
مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ وَاصْبِرْ حَتَّىٰ يَحْكُمَ اللَّهُ
وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ

سُورَةُ هُودٍ مَكِّيَّةٌ مِائَةٌ وَعِشْرُونَ قِيلَتْ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

الْبُرْكِتَابِ أَحْكَمَتْ آيَاتُهُ ثُمَّ فُصِّلَتْ
مَنْ لَدُنْ حَكِيمٌ خَبِيرٌ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ

بسم الله الرحمن الرحيم

قل اهدونا الصراط المستقيم

صراطك المستقيم

وَمِنْ شَرِّ جَانِدٍ اِذَا احْسَدَ

بسم الله الرحمن الرحيم

قل اهدونا الصراط المستقيم

صراطك المستقيم

وَمِنْ شَرِّ جَانِدٍ اِذَا احْسَدَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَقُلْ لِلَّهِ الْحُكْمُ ۖ أَمَّا أَعْيُنُكُمْ فَلَا تُبْصِرُ ۖ وَلَكِنَّ اللَّهَ يُبْصِرُ ۖ
وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يُولَدْ لَكُمْ لَيْكُنْ لَهُ كُفُوًا

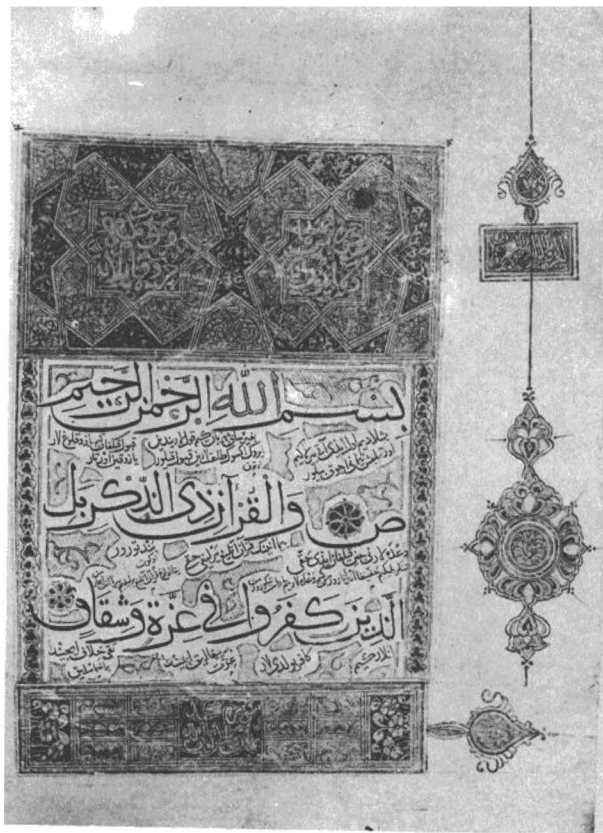
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْعُودُ بِرَبِّ الْفَلَقِ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۖ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ۖ
وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۖ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۖ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْعُودُ بِرَبِّ النَّارِ ۖ مَلِكِ النَّارِ ۖ إِلَهِ النَّارِ ۖ وَمِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ
الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ مِنَ الْخِيَاةِ وَالنَّاسِ ۖ

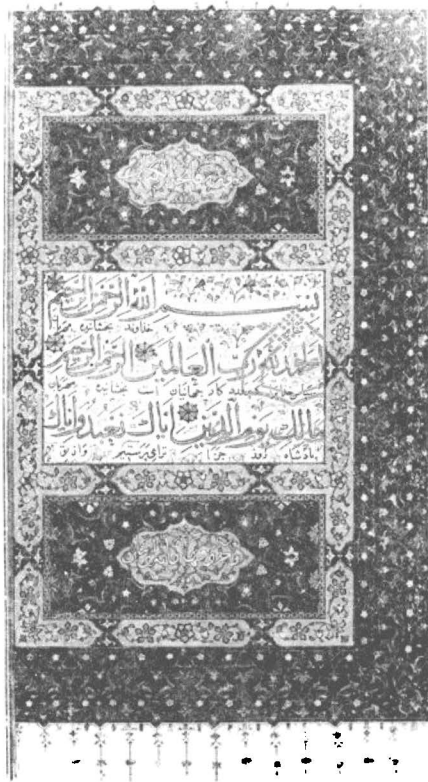
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
وَالْعُودُ بِرَبِّ النَّارِ ۖ مَلِكِ النَّارِ ۖ إِلَهِ النَّارِ ۖ وَمِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ
الَّذِي يُوسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ مِنَ الْخِيَاةِ وَالنَّاسِ ۖ

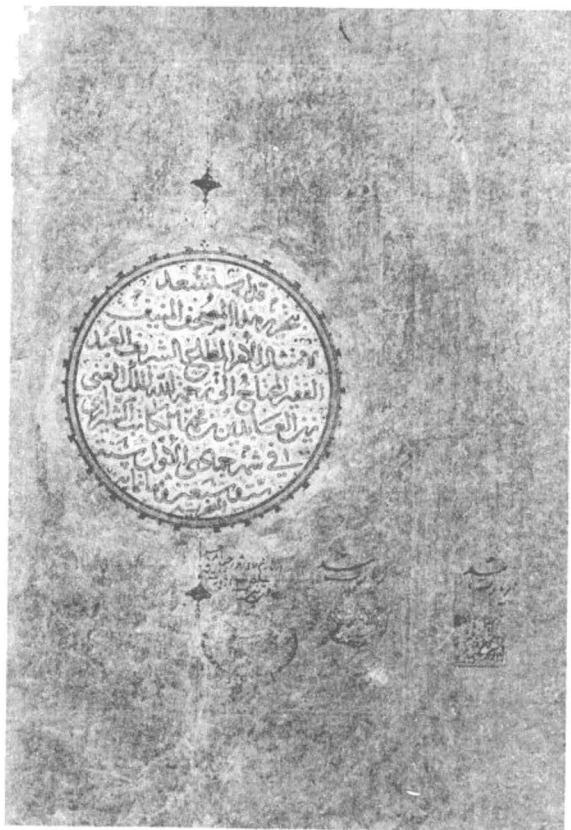

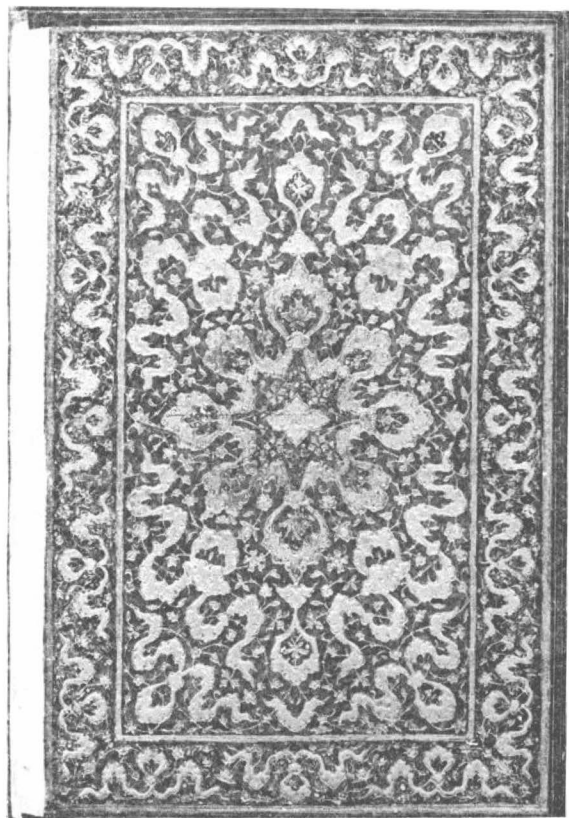
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
 الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الَّذِي إِلَهًا تَعْبُدُ وَإِلَّا
 تَسْتَعِينُ
 أَخَذْنَا الصِّرَاطَ
 الْمُسْتَقِيمَ
 أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ
 الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ
 آمِينَ

الْحَقُّ أَنَا وَأَزْوَاجُهُ عَنْ نَفْسِهِ وَآلِهِ مِنَ الصَّادِقِينَ
 ذَلِكَ لِيُعْلَمَ لِي لِرَحْنَةِ الْغَيْبِ وَأَنَّ اللَّهَ
 لَا يَهْدِي كَيْدَ الْخَائِبِينَ وَمَا أُوتِيَ نَبِيٌّ مِنْ
 الْبَشَرِ إِلَّا بِمَا هُوَ بِالشُّؤْرِ الْأَمَامِ حِمْدِي فِي إِيَّاتِ
 رَبِّي عَفْوَرٌ رَحِيمٌ وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي نَفْسِي فِيهِ
 اسْتَحْصَاةٌ لِنَفْسِي فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ
 لَدَيْنَا مَكِينٌ آمِينَ قَالَ اجْعَلْنِي عَلَى
 خَازِنَ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلَيْكَ وَكَذَلِكَ
 مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَّبِعُونَ مِنْهَا حَيْثُ
 يَشَاءُ نَصِيبٌ بِرَحْمَتِنَا مِنْ شَاءَ وَلَا تَصِغْ لِمَنْ
 الْخَسِيفِ وَأَخْرَجْنَا أَخَاهُ خَيْرَ اللَّيْلِ آمِنًا
 وَكَانُوا يَتَّقُونَ وَجَاءَ إِخْوَةُ يُوسُفَ فَلَاخُلُوا
 عَلَيْهِ فَعَرَفُوهُ إِلَى مَكْرُوتٍ وَلَمَّا جَعَلَهُمْ

لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ الْغَيْبَ مَا لَبِثُوا
 فِي الْعَذَابِ الْمُبِينِ لَقَدْ كَانُوا لَاسِبًا
 فِيمَسْكَنِهِمْ آيَةً جَنَّاتٍ عَنْ يَمِينٍ
 وَشِمَالٍ كُلُوا مِنْ رِزْقِ رَبِّكُمْ وَاشْكُرُوا
 لَهُ بَلَدًا طَيِّبَةً وَرَبٌّ غَفُورٌ فَأَعْرَضُوا
 فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ سَيْلَ الْعَرِمِ وَبَدَّلْنَا
 بُحْتِهِمْ جَنَّاتٍ زَوَّاجِيًا أَكْلًا خَطًّا

فَدَوَّقَ هَذَا الْفَرَّازَ الْجَدِيدَ الْفَرَّازَ الْجَدِيدَ لِلرَّوْحَةِ الْقُدُّوسَةِ
الْقُدُّوسَةِ عَلَى شَرْفِهَا الْفَلَاحِ الْفَلَاحِ الْفَلَاحِ الْفَلَاحِ الْفَلَاحِ
وَالْأَيُّهُمُ لَا يَزِيدُ وَلَا يُنْزِلُ وَلَا يُؤْثِرُ وَلَا يُخْرِجُ عَنْ عِلَاقَةِ الْمُبْتَدِ
فَنَزَلَ لِرَجْعَةِ الْخَلْقِ عِندَ مَا أَثْمَرَهُ عَلَى الذِّبْرِ سِدِّ الْوَسْوَاسِ

تَمَّتْ كِتَابَةُ هَذَا الْمُصَنَّفِ الْكَرِيمِ وَالْقُرْآنِ الْعَظِيمِ فِي تَوَاتُفِ الْوَكَا

تَامِرِ عَشْرِ شَهْرِ ذِي الْحِجَّةِ سَنَةِ ثَمَانٍ مِائَةٍ وَتِسْعِينَ وَخَمْسِينَ نَبَوِيَّةً

عَلَى يَدِ عَبْدِ الشَّعْبِ الْمَذْنُونِ الْمُتَحَنِّنِ إِلَى النَّاسِ

رَبِّهِ الْغَنِيِّ بِمَا كَانَ مِنْ بَيْتِهِ الْيَوْمَ

الْأَمَامِ الْخَافِزِ وَاللَّهِ
قَدْ سَلَّمَ

مَدِينَةُ أَسَافَ قَدَمِ
وَبَرَزَ عَلَيْهِ

فَإِنَّا أَنشَأْنَاهُ بِالْحَكِيمِ قَالَ اللَّهُ هَذَا يَوْمُ نَبْعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ

لَهُمْ جَنَّاتُ جَوْزَىٰ مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَلَا بُرْهَانَ اللَّهِ عَلَىٰ عِبَادِهِ

عَنْ ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ لِلَّهِ مَلَكُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَمَنْ

سُورَةُ الْأَنْعَامِ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

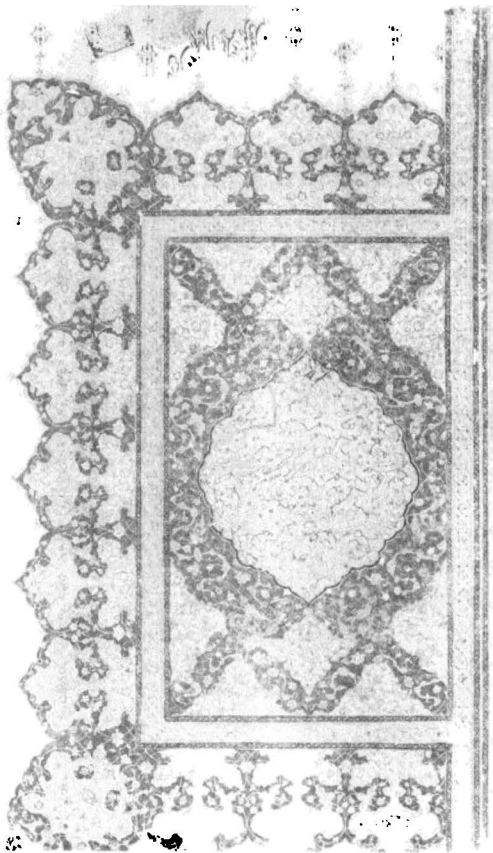
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

لِلْحَمْدِ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ وَجَعَلَ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ

فَعَالَمِينَ كَفَرُوا بِهِمْ يَعْدِلُونَ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ

أَضَاعَ جُلُودَكُمْ فَأَجَلَ مَضَىٰ عَنْكُمْ فَمِثْلُكُمْ وَمَنْ يَرْجِعْ

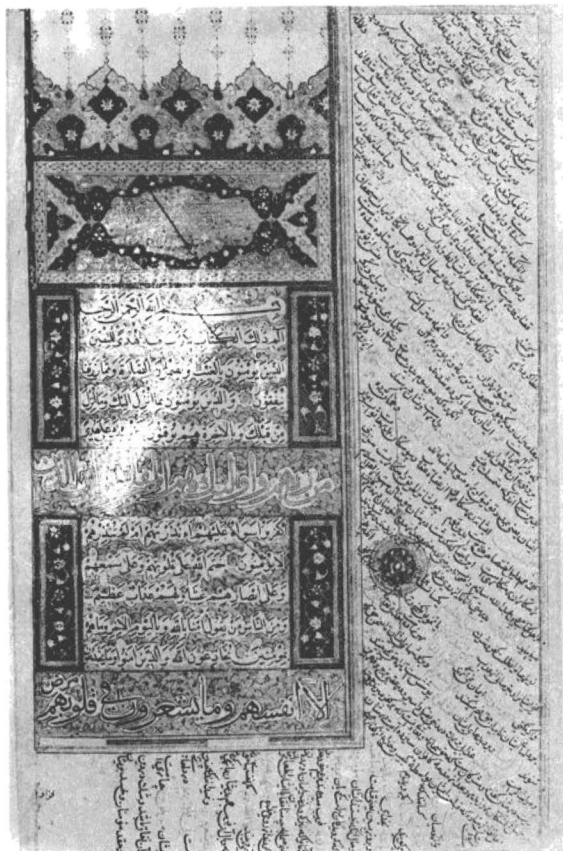
فِي الْأَرْضِ يَلْعَلْ يَلْعَلْ يَلْعَلْ يَلْعَلْ يَلْعَلْ يَلْعَلْ يَلْعَلْ يَلْعَلْ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 أَلَمْ يَكُنْ لَكَ آيَاتٌ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ الَّذِينَ
 يُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ
 وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مِمَّا آتَاكَ مِن بَيْنِكَ وَمِمَّا أَوَّلَكَ
 لَهُمْ أَجْرٌ وَعَلَىٰ هَٰؤُلَاءِ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِلَىٰهُمَّ
 الْمُنشَرُونَ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ ءَأَنذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ
 تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ خَسِمَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَعَلَىٰ سَمْعِهِمْ
 وَعَلَىٰ أَبْصَارِهِمْ غِشَاوَةٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ وَمِنَ الَّذِينَ

بسم الله الرحمن الرحيم
 آيات الله في القرآن
 سورة البقرة

أَبْلَيْتَ مَدِينَهُمْ حِجَارًا وَمِنْ حِلِّ فَعَلِمَهُمْ كَعَصِدٍ

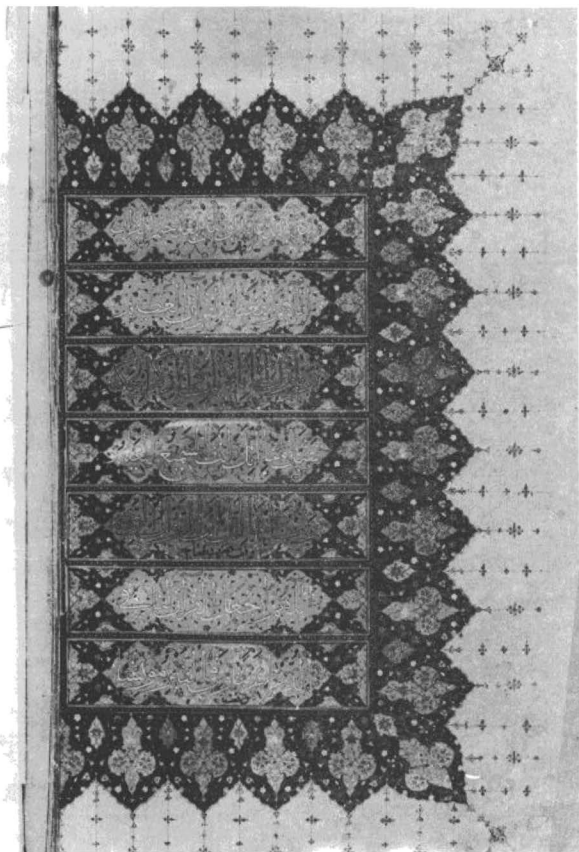
أَيُّهَا الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ
لَا إِلَهَ إِلَّا أَنْتَ الْوَاحِدُ الصَّمَدُ لَا يَكُنْ لَكَ فَرْجٌ
وَلَمْ يَكُنْ لَكَ فَرْجٌ وَارْتِ عَذَابُ النَّارِ الَّذِي أَقْبَعَهُمْ فِي الْحُجْ

أَيُّهَا الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ
أَرَأَيْتَ الَّذِي يَكْفُرُ بِالَّذِينَ قَدَّمُوا إِلَيْهِمْ
الْأَيْمَةَ وَكَانُوا عَلَى نَفْسِهِمْ يَكْفُرُونَ
الَّذِينَ هُمْ عَنْ صَلَاتِهِمْ سَاهُونَ الَّذِينَ هُمْ يُرَآوُونَ وَ

لَسْتَ بِمُحْسِنٍ
وَاللَّهُ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝ وَكَانَ كُنْهٌ

كُفُوًا أَحَدٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ ۝ مِنْ شَرِّ مَا نُزِّلَ ۝ مِنْ شَرِّ مَا يَنْفُثُ ۝ مِنْ شَرِّ مَا يَنْفُثُ ۝ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

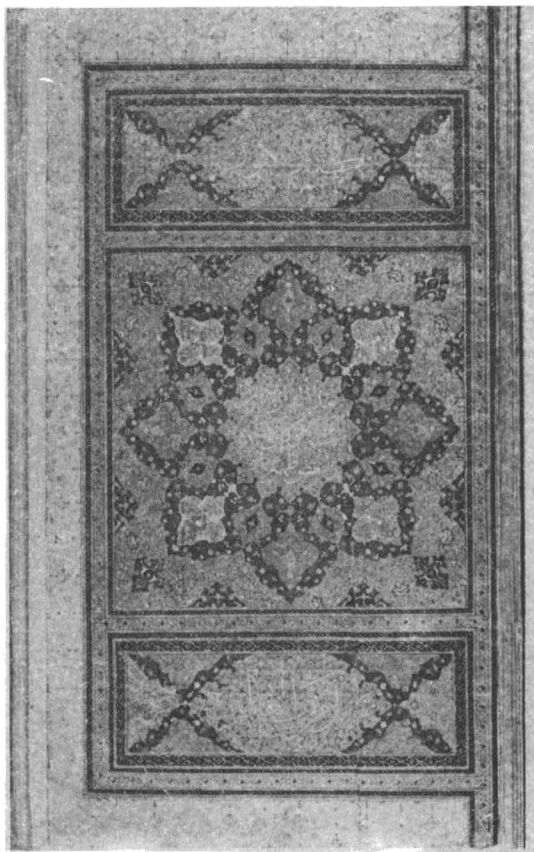
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝ مَلِكِ النَّاسِ ۝ إِلَهِ النَّاسِ ۝ مِنْ شَرِّ

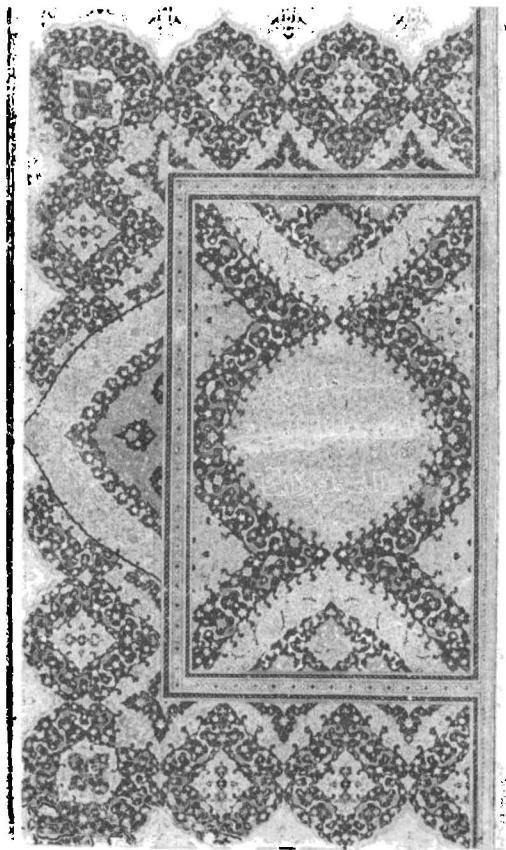
النَّاسِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ
 الَّذِينَ يُؤْتُونَ بِالصَّدَقَاتِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَيُمَارِزُونَ مَا لَهُمْ يَفْعَلُونَ
 وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَالْآخِرِينَ
 هُمْ يُؤْتُونَ أُولَئِكَ عَلَى هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَئِكَ هُمُ
 الْمُفْلِحُونَ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أُنذِرْتَهُم
 أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ خَشِيَ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِهِمْ وَعَلَى
 سَمْعِهِمْ وَعَلَى أَبْصَارِهِمْ غِشَاءٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ
 وَمِنَ النَّاسِ مَن يُكُولُ سَأْمَهُ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ وَمَا هُمْ

مؤمنين

يَذْكُرُونَ وَإِذَا مَا أُنزِلَتْ سُورَةٌ مِّنْهُ يَعْصِمُ إِلَىٰ بَعْضِهَا
 يَذْكُرُونَ مِنْ أَحَدِهِمْ أَنْصَرَفُوا صَرَفَ اللَّهُ قُلُوبَهُمْ بَأَنَّهُمْ قَوْلُ لَّا
 يَعْقِلُونَ لَقَدْ جَاءَكُمْ رَسُولٌ مِّنْ أَنْفُسِكُمْ عَزِيزٌ عَلَيْهِ
 مَا عَنِتُّمْ حَرِيصٌ عَلَيْكُمْ بِالْمُؤْمِنِينَ رَؤُوفٌ رَّحِيمٌ فَإِنْ كُنُوا
 فَعَلَّ حَسْبِيَ اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَهُوَ رَبُّ الْعَرْشِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 إِنَّكَ لَآتِ الْأَيَّاتِ الْكِتَابِ الْحَكِيمِ أَكَاثِرٌ لِلنَّاسِ عَجَا أَنْ
 أَوْحَيْنَا إِلَىٰ جُلِيٍّ مِنْهُمْ أَنْ أَنْذِرِ النَّاسَ وَبَشِّرِ الَّذِينَ آمَنُوا أَنَّ
 لَهُمْ قَدَمٌ صِدْقٍ عِنْدَ رَبِّهِمْ هَلْ الْكَافِرُونَ أَنَّ هَذَا لَذِكَاءُ
 لِّمَنْ يَذْكُرُ إِنَّ رَبَّكُمْ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قَدْ قُوذِيَ رَبِّ النَّاسِ مَلِكِ النَّاسِ إِلَهِ النَّاسِ

مِنْ شَرِّ الْوَسْوَائِ الْخَنَّاسِ الَّذِي يُوَسْوِسُ

فِي صُدُورِ النَّاسِ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ

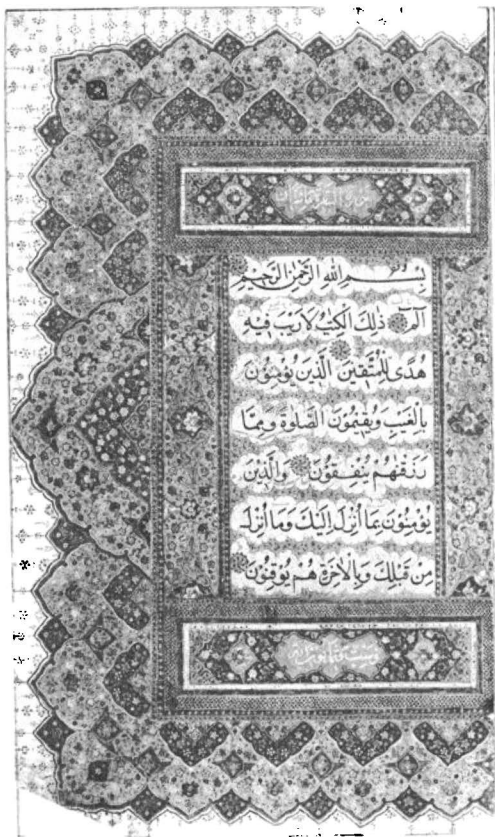
صَدَقَ اللَّهُ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ وَصَدَقَ رَسُولُهُ النَّبِيُّ الْكَرِيمُ

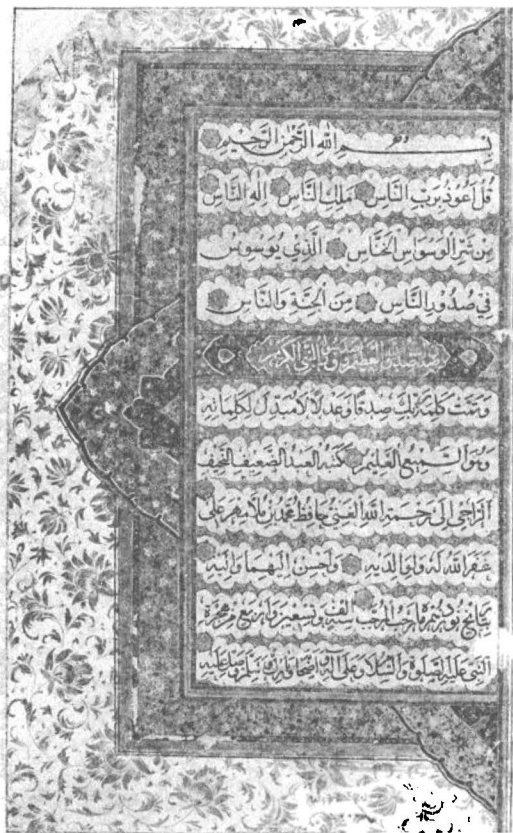
وَحَقُّ عَلَى ذَلِكَ مِنَ الشَّاهِدِينَ وَبِهِ مُؤْمِنِينَ وَلِلْحَمْدِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

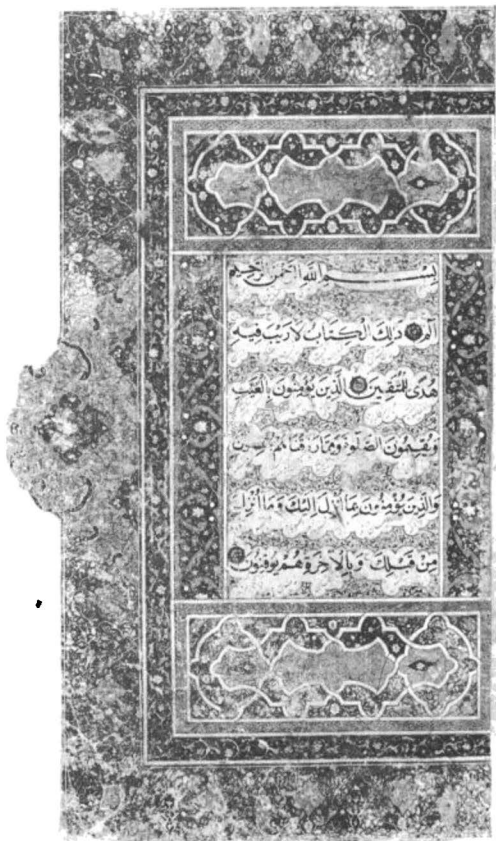
کتابخانه آستان قدس
۱۳۰۵ هـ

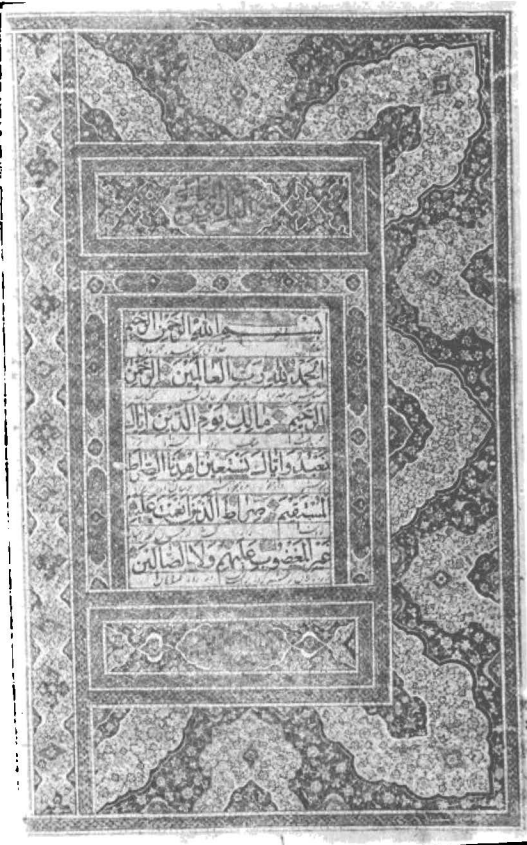
وَغَضِبَ اللَّهُ عَلَى الْقَوْمِ لظُلْمِهِمْ
 عَلَى الْيُودِيِّ وَقَالَ بَعْلًا
 لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ۖ وَقَالَ
 نُوحٌ رَبِّهِ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي
 نَذِيٌّ مِنْ أَهْلِكَ ۖ وَإِنِّي
 وَعَدُكَ الْحَقُّ إِنِّي أَخْلَصْتُكَ
 قَالَ يَا نُوحُ إِنَّهُ لَيْتَ مِنْ
 أَهْلِكَ إِنَّهُ عَمَلٌ غَيْرُ صَالِحٍ
 فَلَا تُسَالِفْ مَا لَيْتَ لَكَ
 بِهِ عِلْمٌ إِنَّكَ أَعْطَلٌ إِن
 تَكْفُرُ مِنَ الْجَاهِلِينَ ۖ قَالَ رَبِّ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 قُلْ غُفِرَ لِرَبِّهِ النَّاسِ ۖ مَلِكًا لِلنَّاسِ لِلَّهِ النَّاسِ
 مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۖ الْخَنَّاسِ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُلُوفِ
 النَّاسِ مِنَ الْجَنَّةِ وَالنَّاسِ
 صَدَقَ اللَّهُ الْعِصَى الْعَظِيمَ ۖ وَصَدَقَ رَسُولُهُ النَّبِيُّ الْكَرِيمَ
 وَتَحَرَّ عَلَى ذَلِكَ مِنَ الْفَاعِلِينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
 وَالصَّلَاةُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ ۖ وَآلِ الْعَبْدِ الْمَذْنُونِ
 الْفَاضِلِ مُحَمَّدٍ عَلَى ابْنِ مُحَمَّدٍ صَاحِبِ مُؤَذِّنِ مَسْجِدِ جَامِعِ كَبِيرِ
 عِبَادِي دَارِ الْإِسْلَامِ أَصْفَهَانَ اللَّهُمَّ أَفْضَلُ مِزَانِيَا كِرَامَةِ الْفَرَائِ
 هُوتِ عِلِّيَّاتِ كِرَامَةِ الْمَوْتِ وَيُفْرِغِ الْفَرَائِ هُوتِ لِي بِخَيْرِ
 كَلَامِ اللَّهِ الْمَجِيدِ اغْفِرْ لِي وَلِإِلَهِ الدُّنْيَا وَجَمِيعِ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ
 بِنْتِ الْمُتَحَفِّ الْمَجِيدِ بِجِبْرِ الْفَرُودِ أَقَابِي رَفَعْتَ وَأَقَالَ مَاءِ نَمَاتِ
 أَقَالَ الْيَاسِ دِرْ بَاتِ زَهْرِ شَرْحِ رَجَبِ الْمَرْحَبِ
 إِنَّا اللَّهُ كَهْ تَوْفِيقِ دَارِ بِنْتِ أَبَدِ وَقَدْ وَفَّقَنِي اللَّهُ بِأَمَامِهِ

قُلْ غُفِرَ لِرَبِّهِ النَّاسِ ۖ مَلِكًا لِلنَّاسِ لِلَّهِ النَّاسِ
 مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۖ الْخَنَّاسِ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُلُوفِ
 النَّاسِ مِنَ الْجَنَّةِ وَالنَّاسِ
 صَدَقَ اللَّهُ الْعِصَى الْعَظِيمَ ۖ وَصَدَقَ رَسُولُهُ النَّبِيُّ الْكَرِيمَ
 وَتَحَرَّ عَلَى ذَلِكَ مِنَ الْفَاعِلِينَ الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
 وَالصَّلَاةُ عَلَى مُحَمَّدٍ وَآلِهِ أَجْمَعِينَ ۖ وَآلِ الْعَبْدِ الْمَذْنُونِ
 الْفَاضِلِ مُحَمَّدٍ عَلَى ابْنِ مُحَمَّدٍ صَاحِبِ مُؤَذِّنِ مَسْجِدِ جَامِعِ كَبِيرِ
 عِبَادِي دَارِ الْإِسْلَامِ أَصْفَهَانَ اللَّهُمَّ أَفْضَلُ مِزَانِيَا كِرَامَةِ الْفَرَائِ
 هُوتِ عِلِّيَّاتِ كِرَامَةِ الْمَوْتِ وَيُفْرِغِ الْفَرَائِ هُوتِ لِي بِخَيْرِ
 كَلَامِ اللَّهِ الْمَجِيدِ اغْفِرْ لِي وَلِإِلَهِ الدُّنْيَا وَجَمِيعِ الْمُسْلِمِينَ وَالْمُسْلِمَاتِ
 بِنْتِ الْمُتَحَفِّ الْمَجِيدِ بِجِبْرِ الْفَرُودِ أَقَابِي رَفَعْتَ وَأَقَالَ مَاءِ نَمَاتِ
 أَقَالَ الْيَاسِ دِرْ بَاتِ زَهْرِ شَرْحِ رَجَبِ الْمَرْحَبِ
 إِنَّا اللَّهُ كَهْ تَوْفِيقِ دَارِ بِنْتِ أَبَدِ وَقَدْ وَفَّقَنِي اللَّهُ بِأَمَامِهِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ الصَّمَدُ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ كُفُوًا أَحَدٌ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّي الْغَفِيِّ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ

وَمِنْ شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ مَلِكِ النَّاسِ إِلَهِ النَّاسِ مِنْ شَرِّ

الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ مِنَ الْغَيْثِ وَالنَّارِ

فَالْغَيْثُ نَكَاتٌ الْغَيْثُ الْغَيْثُ الْغَيْثُ الْغَيْثُ الْغَيْثُ الْغَيْثُ الْغَيْثُ الْغَيْثُ الْغَيْثُ

الْحَفِيفُ الْخَفِيفُ الْخَفِيفُ الْخَفِيفُ الْخَفِيفُ الْخَفِيفُ الْخَفِيفُ الْخَفِيفُ الْخَفِيفُ

نُعْمَةُ السُّلْطَانِ فِي شَرْحِ بَلَدِ رَجَبٍ ثَلَاثٌ وَأَرْبَعُونَ مِائَةً

Handwritten marginal notes in Arabic script, likely commentary or additional text related to the main text.

بسم الله الرحمن الرحيم

زهی طایفه شاه مایه دلا کند شکو نیلما را

الهی در نایب همی بود سبزه باغ این چمن

کل عذارش بود ناز و رنج محبت و لادان

الطایفه الطایفه الطایفه الخافان الخافان

الطایفه الطایفه الطایفه الخافان الخافان

وفاص علی العالمین بر و امتنان و احسانه

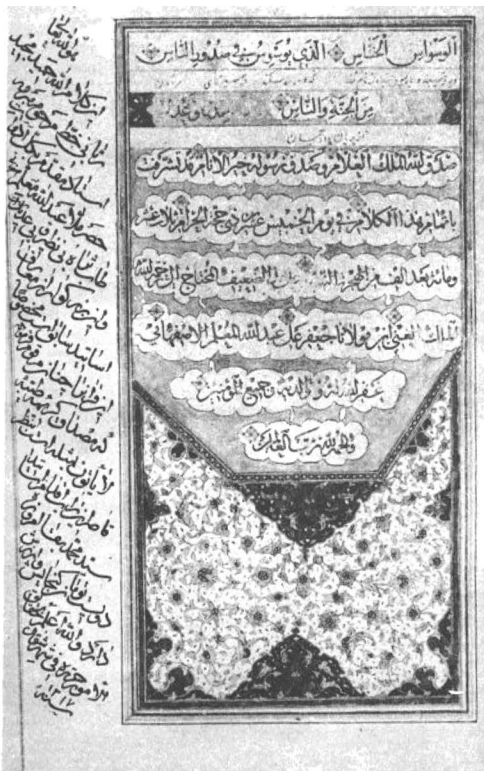
مقام و کشته کشته کشته کشته کشته کشته

تجاص طایفه کینه ماته و اعدا الالف

الطایفه الطایفه الطایفه الخافان الخافان

کینه دایما و الحمد لله رب العالمین

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ
مِنْ مَلِكِ النَّاسِ إِلَهِ النَّاسِ
مِنْ نَشْرِ النَّاسِ الْخَنَّاسِ
الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ

النَّاسِ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ

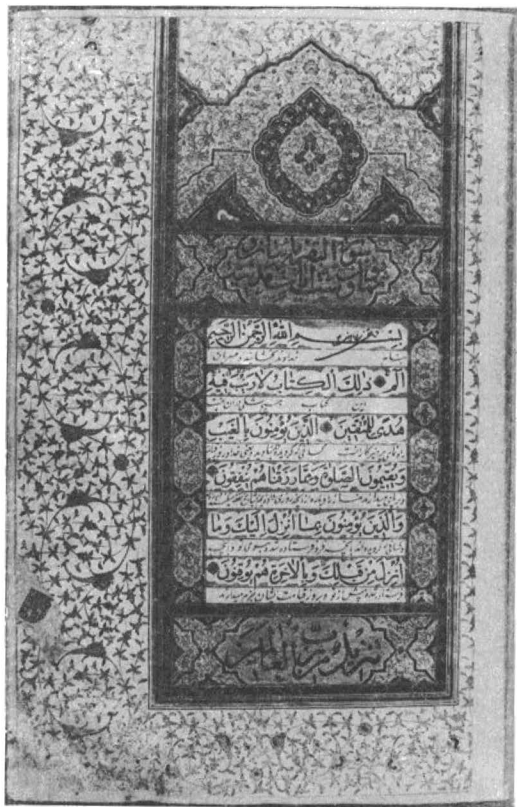
صَدَقَ اللَّهُ الْعَظِيمُ وَصَدَقَ رَسُولُهُ الْكَرِيمُ وَخَنَ عَلَى ذَلِكَ
مِنَ الشَّاهِدِينَ الشَّاكِرِينَ وَبِهِمْ مَوْثِقُونَ الْمَنَافِعُ عَنَّا وَإِذَا

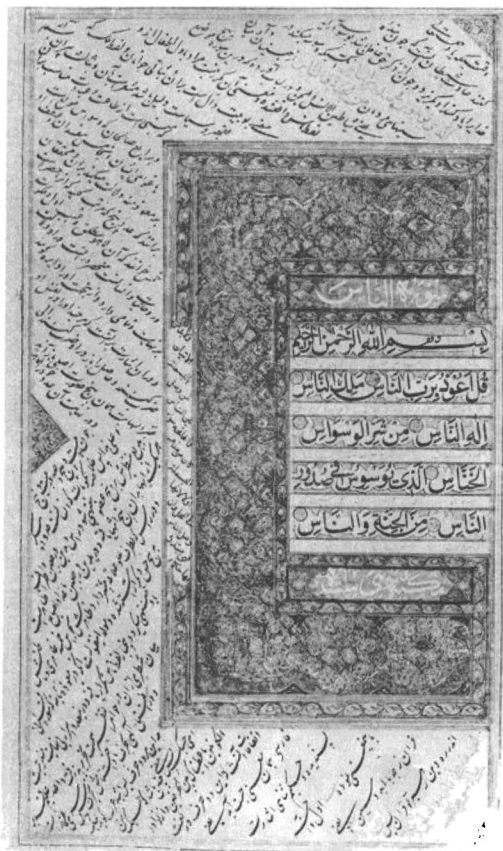
بِالْقُرْآنِ الْعَظِيمِ وَاهْدِنَا بِمَا نَلُوْنَا مِنْ آيَاتِ الذِّكْرِ الْحَكِيمِ وَتَقَبَّلْ

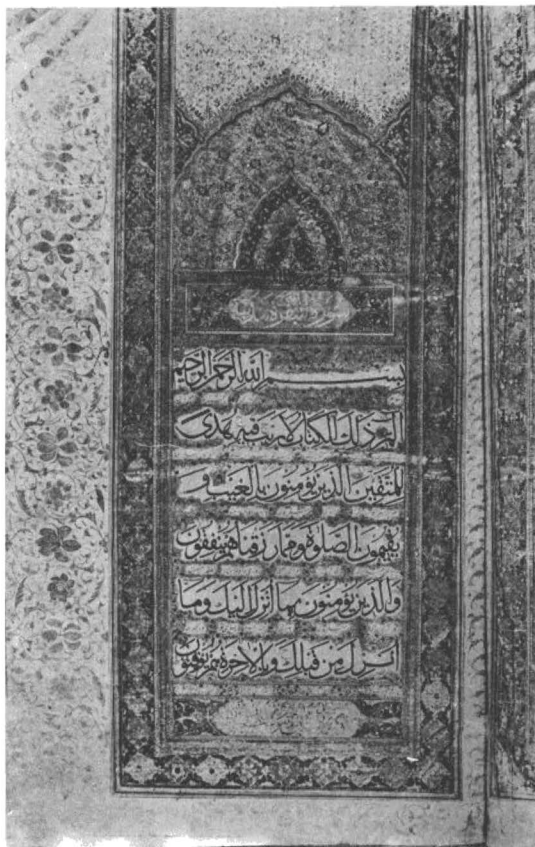
مِنَّا فِرْعَانُكَ أَنْتَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ وَاسْتَجِبْ دُعَانَا بِرَحْمَتِكَ يَا رَحِيمَ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ
مِنْ مَلِكِ النَّاسِ إِلَهِ النَّاسِ
مِنْ نَشْرِ النَّاسِ الْخَنَّاسِ
الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ
النَّاسِ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ اللَّهُ صَدَدٌ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ
سُؤَالٌ لِمَنْ كُنْ يَكُنْ كُنْوَ أَحَدٌ وَيُخَسِّرُ أَيَاتِ

سُؤَالِ النَّاسِ مَكِينٌ كُنْوَ أَحَدٌ وَيُخَسِّرُ أَيَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْقَلَامِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَقَبْرِي بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُؤَالِ النَّاسِ مَكِينٌ كُنْوَ أَحَدٌ وَيُخَسِّرُ أَيَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

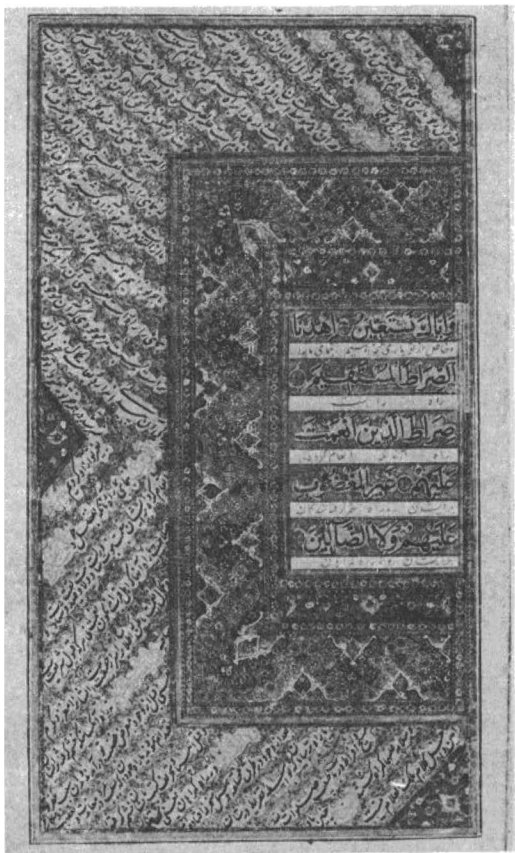
قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْقَلَامِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

وَقَبْرِي بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

سُؤَالِ النَّاسِ مَكِينٌ كُنْوَ أَحَدٌ وَيُخَسِّرُ أَيَاتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْقَلَامِ بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

بُوَيُوسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ مِنَ الْخَيْرِ وَالنَّاسِ

بُوَيُوسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ مِنَ الْخَيْرِ وَالنَّاسِ

فَتَكُنْ بَيْنَ يَدَيْهِ الْوَيْلُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ

بَيْنَ يَدَيْهِ الْوَيْلُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ

بَيْنَ يَدَيْهِ الْوَيْلُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ

بَيْنَ يَدَيْهِ الْوَيْلُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ

بَيْنَ يَدَيْهِ الْوَيْلُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ

بَيْنَ يَدَيْهِ الْوَيْلُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ

بَيْنَ يَدَيْهِ الْوَيْلُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ

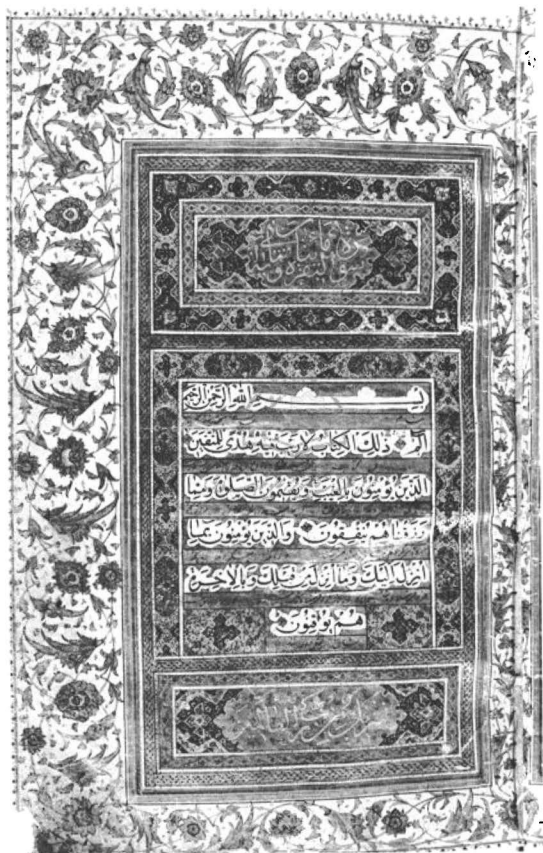
بَيْنَ يَدَيْهِ الْوَيْلُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ

بَيْنَ يَدَيْهِ الْوَيْلُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ

بَيْنَ يَدَيْهِ الْوَيْلُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ

بَيْنَ يَدَيْهِ الْوَيْلُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ

بَيْنَ يَدَيْهِ الْوَيْلُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ وَالْخَيْرُ

سُورَةُ الْاَنْعَامِ مِنْ مَسَدٍ ثَلَاثُ اَبَابٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ مَوْلاَ اللَّهِ أَحَدٌ اللَّهُ الْعَزِيزُ لَا يَلِدُ وَلَا يُولَدُ وَلَمْ يَكُنْ لَهُ قَبْلَهُ أَجَدٌ

سُورَةُ الْاَنْعَامِ مِنْ مَسَدٍ ثَلَاثُ اَبَابٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ مِنْ شَرِّ مَا خَلَقَ وَمِنْ شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ

سُورَةُ الْاَنْعَامِ مِنْ مَسَدٍ ثَلَاثُ اَبَابٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ اَعُوذُ بِرَبِّ الْاَنْثَانِ مَلِكِ الْاَنْثَانِ إِلَهِ الْاَنْثَانِ مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ

الْخَنَّاسِ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ الْاَنْثَانِ مِنَ الْحَيَةِ وَالنَّارِ

قَدْ فُتِنَ مِنْ قَبْلِ الْاَنْثَانِ بِالْاَنْثَانِ وَتَحْرِجُ الْمَصْفُوحِ الْحَمِيدِ الرَّحْمَنِ

فِي يَوْمِ الْاِحْدَى مِنْ شَهْرِ رَجَبٍ حَادِي ثَلَاثٍ مَسَدٍ ثَلَاثُ اَبَابٍ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

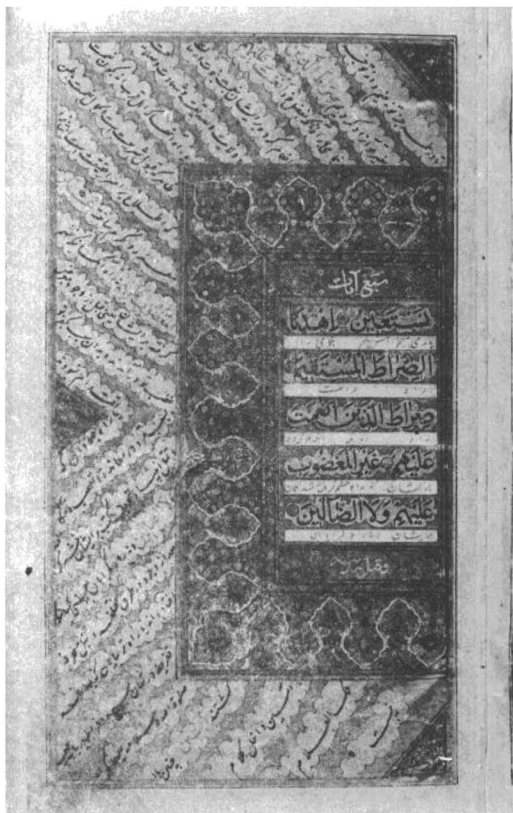
بَعْدَ اَلْفٍ مِّنْ حِجْرِ الرَّسُولِ الَّذِي فِيهِ الْمَذْنِبُ الْاَلَمُ الْعَاصِي

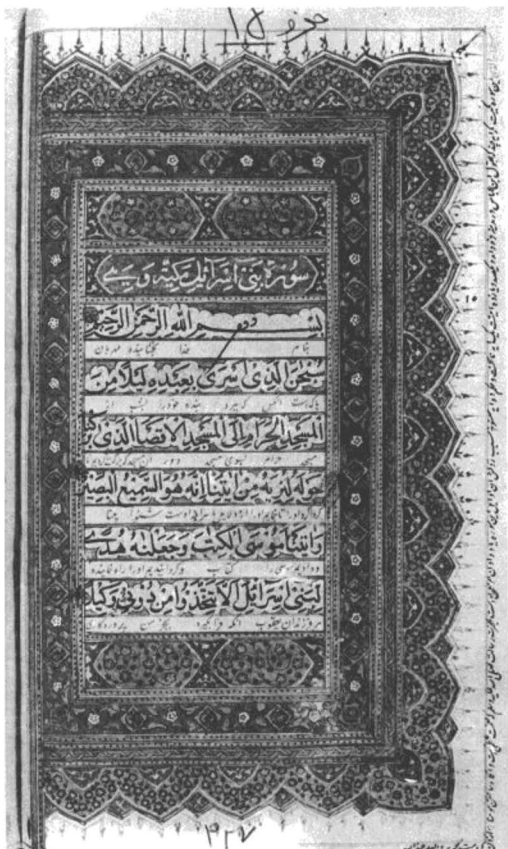
عَلَى بَنِي مَلَا اِبْرَاهِيمَ رُكْنِ الْمَازِنِ دُرِّ مَرَاوِي كِتَابَةِ

الْقُرْآنِ الْاَلَمُ اعْفُفْ لَهَا وَاقْضُ حَاجَاتَهَا

بِحَمْدِ وَالِهِ الطَّاهِرِ صَاحِبِ الْعِلْمِ

وَالِهِ

شهر و شصت و ششایه در قرآن است چهل هزار و هشتاد و یک

دُرِّ قُرْآنِ اَست سَهْمِزَارُ وِ مَقْصَدِ وِ مَقْتَدَارِ قُرْآنِ اَست دُوْمِزَارُ وِ جَاهِ اَصْدُو

دو فرارود ویت ویت غنیمت در فرات است مثل لاله و جهان صد و نود و نه مادر

توئن در قرآن است بجهت زبونی و شش و او در قرآن نه هزار و هشتاد و چهار

کتاب الفقه فی المسائل

اعزذوا انما ابناء الله في الدنيا المعصوم الذرية العالمة انما

بسم الله الرحمن الرحيم
 الحمد لله رب العالمين
 والصلاة والسلام على سيدنا محمد
 وآله الطيبين الطاهرين
 أجمعين
 أما بعد
 فإني قد تلقيت من
 حضرت آية الله العظمى
 الخميني قدس سره
 كتاباً سماه
 "تفصيل المسائل
 الفقهية" وهو
 من الكتب النادرة
 والقيمة
 التي لا يمكن
 الاستغناء عنها
 في دراسة الفقه
 الإسلامي
 والاطلاع على
 آراء الفقيهين
 الكبار
 في هذا الشأن
 والكتاب
 قد تناول
 مجموعة من
 المسائل
 الفقهية
 المهمة
 التي
 تحتاج
 إلى
 تفصيل
 ودقة
 في
 البحث
 والدراسة
 والكتاب
 قد
 تم
 تأليفه
 في
 شهر
 ربيع
 الثاني
 سنة
 1385
 هـ
 الموافق
 شهر
 أغسطس
 سنة
 1965
 م
 والكتاب
 قد
 تم
 طباعته
 في
 المطبع
 الخميني
 في
 طهران
 في
 شهر
 ربيع
 الثاني
 سنة
 1385
 هـ
 الموافق
 شهر
 أغسطس
 سنة
 1965
 م
 والكتاب
 قد
 تم
 توزيعه
 في
 جميع
 المكتبات
 الفقهية
 في
 إيران
 وفي
 بعض
 المكتبات
 في
 الخارج
 والكتاب
 قد
 تم
 إرساله
 إليّ
 من
 قبل
 حضرت
 آية
 الله
 العظمى
 الخميني
 قدس
 سره
 لكي
 أتمكن
 من
 الاطلاع
 على
 محتواه
 وتقديم
 تقرير
 عنه
 في
 هذا
 المكان
 والكتاب
 قد
 تم
 إرساله
 إليّ
 من
 قبل
 حضرت
 آية
 الله
 العظمى
 الخميني
 قدس
 سره
 لكي
 أتمكن
 من
 الاطلاع
 على
 محتواه
 وتقديم
 تقرير
 عنه
 في
 هذا
 المكان
 والكتاب
 قد
 تم
 إرساله
 إليّ
 من
 قبل
 حضرت
 آية
 الله
 العظمى
 الخميني
 قدس
 سره
 لكي
 أتمكن
 من
 الاطلاع
 على
 محتواه
 وتقديم
 تقرير
 عنه
 في
 هذا
 المكان

وَمِنْهُمْ مَنْ يَدْعُو إِلَى الْفِتْنَةِ وَيُرِيدُ الْإِسْلَامَ ۚ وَمَنْ يُضِلَّهُمْ فَلَيْسَ بِنَذِيرٍ لَهُمْ ۚ

دست نیکو که در این عالم بود و در این عالم بود

1990-1991

1. *Staphylococcus aureus* (100%)

Figure 6

© 2004 American Psychological Association or one of its allied publishers. This article is intended solely for the personal use of the individual user and is not to be disseminated broadly.

Keywords: *workplace spirituality; organizational commitment; employee engagement*

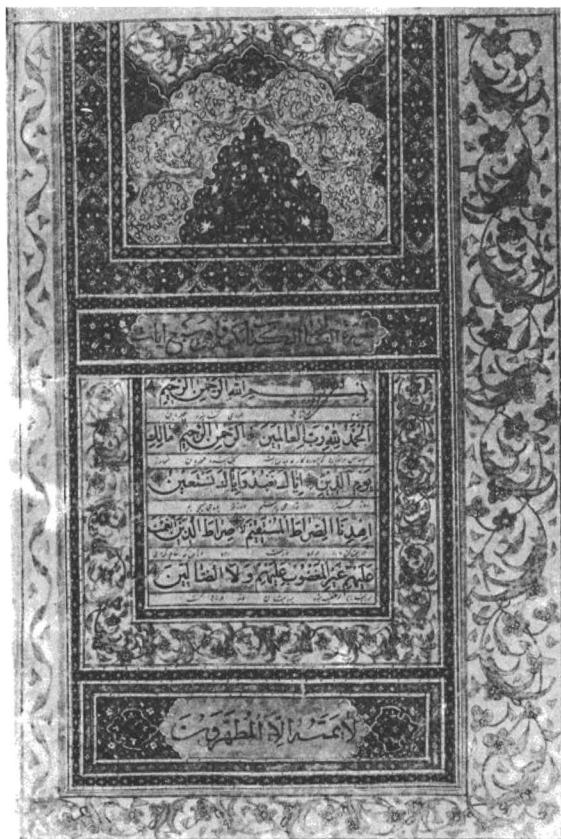
پایان صفحه شماره ۲۰۸/۲۲۷

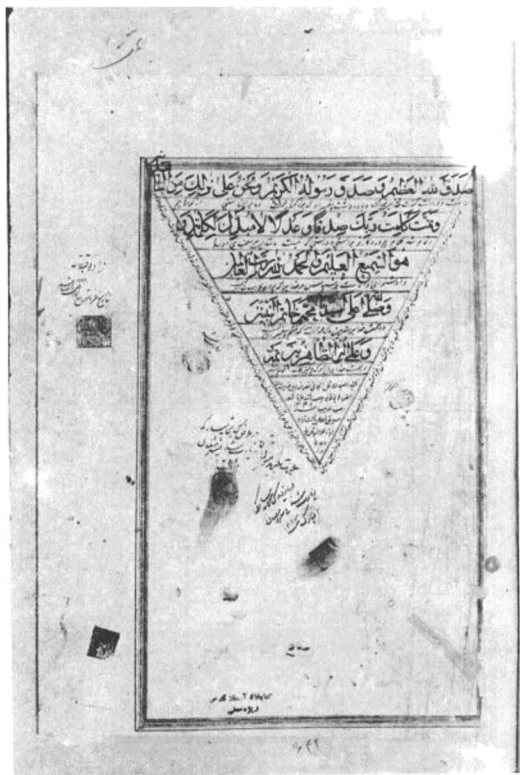
بسم الله الرحمن الرحيم
الحمد لله الذي هدانا لهذا
الذي كنا لنهتدي لہ
ما كنا لنهتدي لہ
ما كنا لنهتدي لہ

بلغ في الآفة شهيد
رمضان المبارك
سنة ١٢٢٦
رانيه غفر له

114

[illegible]

مزاہد

هذا الخط من يد الكرمي بن علي بن أبي الفوارس

الحمد لله الذي جعل في كل شيء حكمة

بِعَنْ الْعَاقِلِ بِسَبْعٍ مِائَةٍ وَتِسْعِينَ أَلْفًا

يد الفخاطير لعماد الدين الظاهري

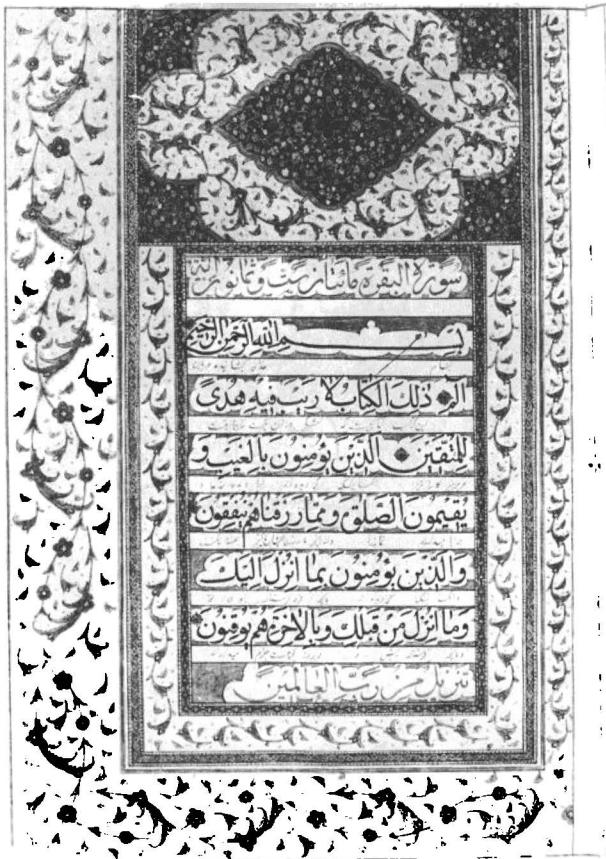
ان لول الله في كل شيء

في عشرين من السجدة

۱۳۱۲

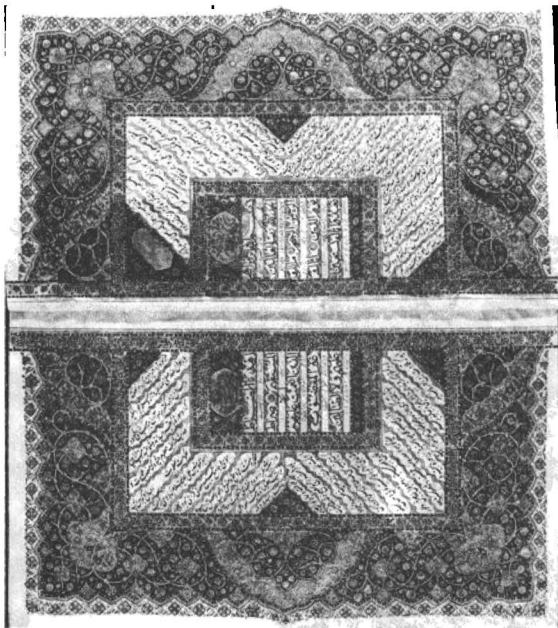
۸۷۹ کتابخانه آستان قدس
۱۳۰۲

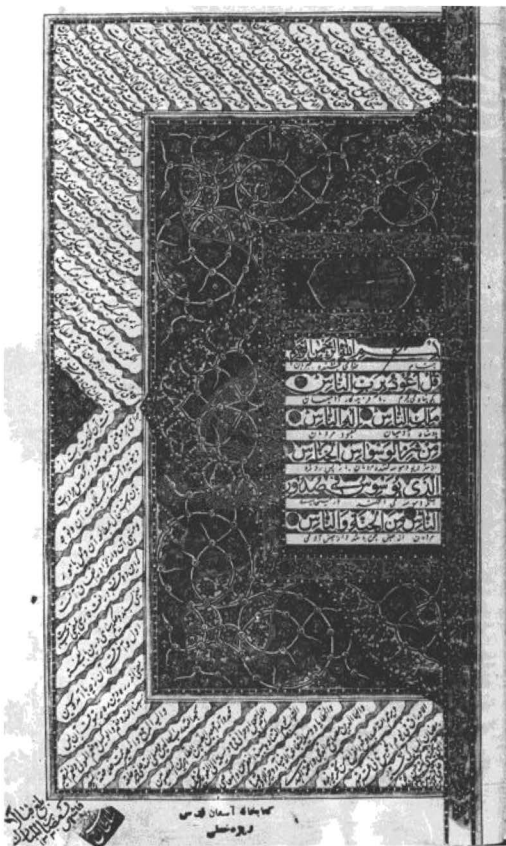

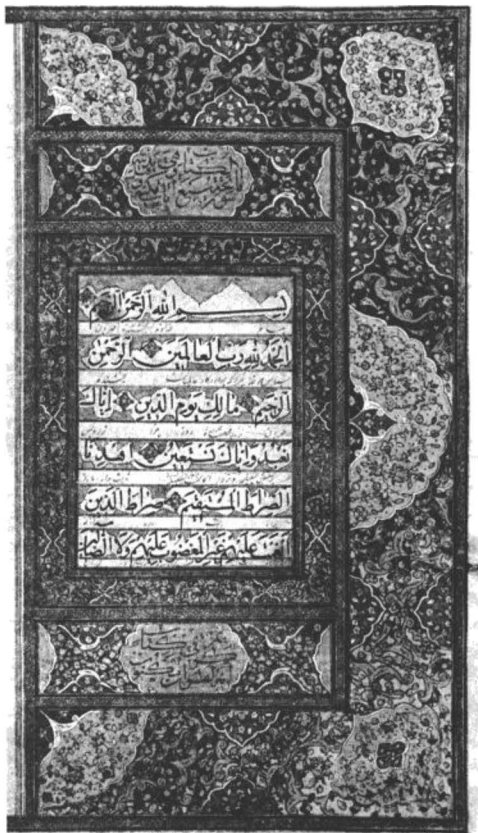

مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ الَّذِي يُوَسْوِسُ
فِي صُدُورِ النَّاسِ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ

صَدَقَ اللَّهُ الْعَلِيَّ الْعَظِيمُ وَصَدَقَ رَسُولُهُ النَّبِيُّ الْكَرِيمُ
وَصَدَقَ عَلَى أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَأَوْلَادِهِ أَيْمَةُ الظَّاهِرِينَ
وَنَحْنُ عَلَى ذَلِكَ مِنَ الشَّاهِدِينَ وَالشَّاهِدِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ
ثُمَّ الْفَرَزِ السَّابِعُ عَشْرَةَ السَّابِعُ عَشْرَةَ صَفَرِ الْمَظْفَرِ مَدَا
مَسِينٍ وَمَا بَيْنَ جَدِّ أَلْفٍ مِنَ الْحَجَرِ النَّبِيِّ الْمُصْطَفَى
جَسْبِ الْمَسِينِ عَلَى الْجَنَابِ الْقَاضِي كَمَالِ الْأَكْسَحَانِ أَفَا
وَلَدِهِ مَغْفُورٍ عَلَى مُحَمَّدٍ أَمَّا جَعْدُهُ ذَا نَوْفٍ كَثِيرٍ الْأَقْلَقِ
تَمَّ أَقْدَامُ الْمُؤْمِنِينَ حَمْدًا أَفَا الْحَمْدُ لِلَّهِ جَمِيعُ الْوَالِدِينَ

فِي الْعَهْدِ * وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ *

سُبْحَانَ النَّاسِ يَا أَيُّهَا النَّاسُ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ * مَلِكِ النَّاسِ * إِلَهِ

النَّاسِ * مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ * الَّذِي

يُوسِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ * مِنَ الْغَيْثِ وَالنَّاسِ *

قَدْ نَزَّلَ عَلَيْنَا الْقُرْآنَ

صَدَقَ اللَّهُ الْعَلِيِّ الْعَظِيمِ * وَصَدَقَ وَصَدَقَ

رَسُولُهُ النَّبِيُّ الْكَرِيمُ * وَنَحْنُ عَلَى ذَلِكَ مِنَ الشَّاكِرِينَ

وَالشَّاكِرِينَ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ

الْعَالَمِينَ

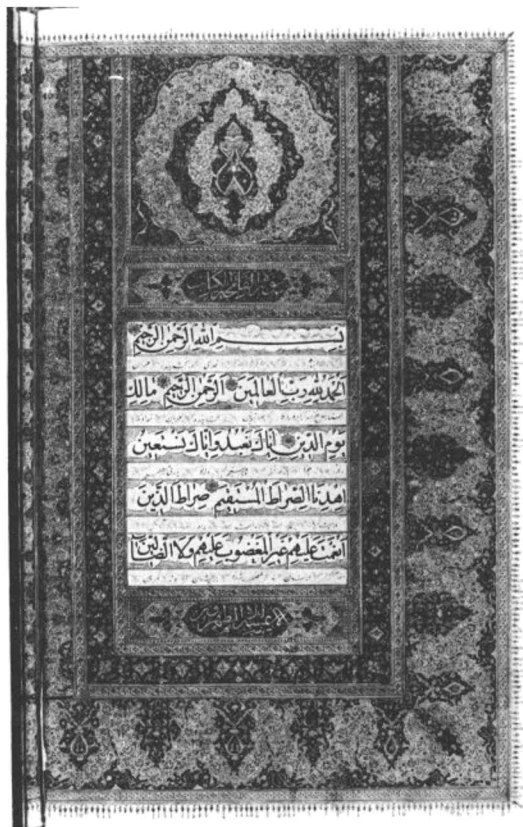
قَدْ خَلَقَ اللَّهُ وَحْسَنَ مَا يَبْدُو عَلَى بَدَنِ الْإِنْسَانِ وَالْحَمْدُ لِلَّهِ

لِمَقْصُودِ الْغَنَى وَالْغِنَى الْبَارِئُ خَلَقَ لِي فِي سَاعَةِ

شَهْرِ رَجَبِ الْأَوَّلِ فِي شَهْرِ

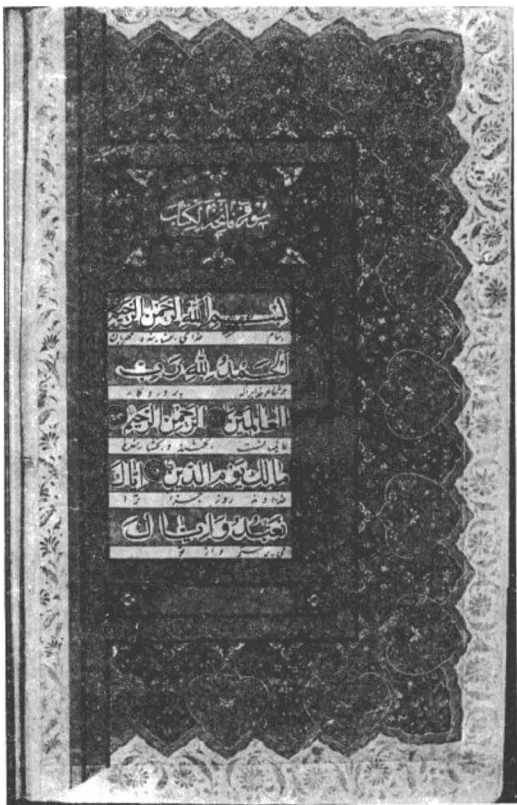
سَنَةِ

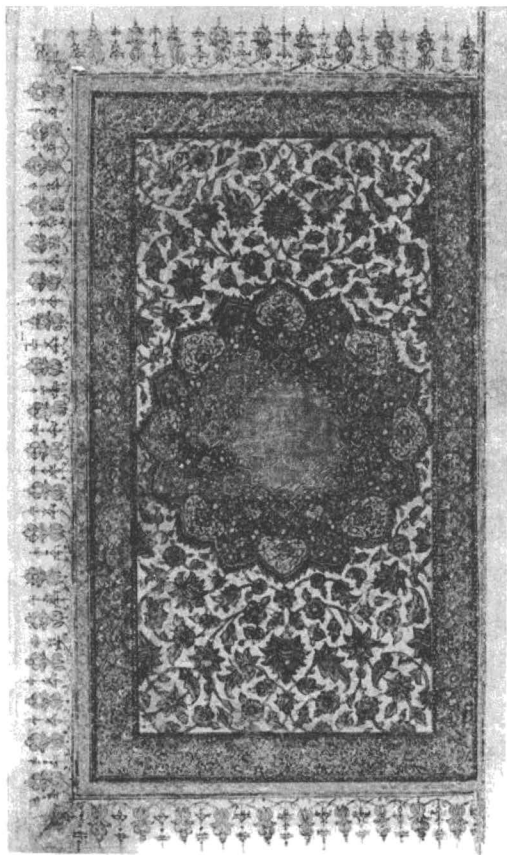
کتابخانه خطی قزوین

الحمد لله تعا در عجز و فقر و کمبود که بعد از این مقبره بایستد
 که از خزان قدس و شهد مقدس حسب المقصود و توفیق
 مستطاف است بجا سازد که از کامکاران طاهر و طاهران
 متبع الحوز و الاحسان و امثالکم خزان است که از این مقبره
 ندامت الله اقبال و احوال و احوال و احوال و احوال و احوال
 الداعی لبود الدولة الفاتر الباهر السلطان و احوال
 وقف و خلد و جگر و مود و مود و مود و مود و مود
 سلطان فلک جناب شاهزادگان کامکار ختم الدولة
 العلیة العالیة امیر جناب حمزه میرزا ادا امر الله ابنا
 این زیات خلد کلام الله مجید بانی را ادا امر الحوز
 توفیق از باخود واقف است بعد از مقبره واقف
 که فامر این مقبره و احوال نماید و توفیق از این مقبره
 بر فوج بر فوج واقف که از الله لا یضیع اجر الحسین

وَمِنْ شَرِّ الْقَائِمِينَ فِي الْعَقْدِ وَمِنْ شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ

بسم الله الرحمن الرحيم

فَلَا عُدُوٌّ لِمَنْ لَنَا ۖ إِنَّ اللَّهَ لَإِلَهُ النَّاسِ ۚ

شَرُّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ

مِنْ اٰمَحْنُوْهُ وَالنَّاسِ

[illegible]

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضَ
 وَيَعْمَلُ الظُّلُمَاتِ وَالنُّورَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ بَعْدُ
 لُؤْمٌ الَّذِي خَلَقَهُمْ مِنْ طِينٍ ثُمَّ ضَعَفَهُمْ
 وَأَعْيَلَهُمْ عَنْهُمْ ثُمَّ إِنَّهُمْ قَوْمُ كَاذِبِينَ
 فَوَاللَّهِ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ بِعَلَمِ رَبِّكَ
 وَنَجْمِهِ وَمَا تَقُولُونَ وَمَا نُنَادِيهِمْ مِنَ الْغُيُوبِ
 الْأَخْيَارُ أَغْنَاهُمْ عَنْ دُونِ ذَلِكَ بَلْ هُمْ قَوْمُ الْبَاقِي

فهرست اعلام :

- ۱ - نامهای کاتبان .
- ۲ - نامهای کتابها .
- ۳ - نامهای جایها .
- ۴ - نامهای واقفان و دیگر کسان .

نامهای کاتبان

- ابن حاج کریم گلپایگانی : ۳۰۴
 ابوالحسن یزدی : ۲۹۳
 ابوالقاسم بن عبدالله طباطبائی : ۲۰۷
 ابوالقاسم کرجی ابن میرزا محمد : ۲۷۵
 ابوعلی حسن بن محمد بن حسن خطیب : ۳۲
 انکی (میر) وللمیرامان الله : ۲۰۰
 احسن الله خوشنویس : ۲۱۲
 احمد بن عبدالله قزوینی : ۲۱۴
 احمد بن نعمه الله : ۱۳۵
 احمد بن هاشم خوشنویس اصفهانی : ۲۷۷
 احمد تبریزی : ۲۰۸
 احمد کوشش بی : ۳۶۹
 احمد تبریزی : ۲۰۳
 اسحق بن قلا هاشم : ۳۱۶
 اسدالله بن حاج محمد ابراهیم قزوینی :
 ۲۹۰
 اسمعیل استرآبادی مقری : ۲۸۰
 اسمعیل بن مخدوم ابراهیم : ۱۳۷
 الله قلی بن شاه قلی : ۱۶۳
 بیگ محمد بن محمد علی تاج الدینی :
 ۲۷۲، ۲۷۰
 حسن : ۳۰۷
 حسن بن جعفر بن یعقوب کشمیری : ۲۹۲
 حسن بن عباس : ۲۹۰
 حسین بن علی تیموری : ۱۱۸
 حسینی : ۲۸۲
 خسرو بن کافی بن شهریار ابن غائب الاصلطباتی :
 ۸۶
 دولت محمد : ۱۶۶
 ربیع بوری ابن محمد کاظم : ۲۹۵
 زکی همیانی (حاج-) : ۹۷
 زین العابدین بن محمد صالح : ۲۸۷
 زین العابدین بن محمد کاتب شیرازی :
 زین العابدین یزدی : ۲۷۳
 زین العابدین یزدی بن آقا احمد بن آقا عبدالرحیم
 قزوینی : ۳۰۶
 شاه نقی بن شاه تقی استرآبادی : ۱۶۰
 شکرالله افشان : ۲۹۹
 عبدالله بن حاج جعفر جیلانی : ۲۹۸، ۲۹۴
 عبدالله معلم اصفهانی : ۱۹۹
 عبدالرحمن طالقانی : ۲۹۵
 عبدالعظیم بن بهرام : ۳۲۳
 عبدالغفور بن محمد زمان :
 عبدالمجید بن محمد مهدی : ۳۱۲
 عبدالمؤمن بن میان حمید :
 عبدالهادی بن حاجی محمد عسکری : ۲۱۱
 عبدالله بن عبدالرحیم شیرازی : ۲۷۶
 علی اصغر بن درویش محمد سمنانی : ۲۱۸

- علی اکبر: ۳۹۸
 علی اکبر بن محمد طاهر طالقانی: ۲۷۱
 علی (مَلّا) بروجرودی: ۲۹۲
 علی بن ابراهیم رکن مازندرانی: ۲۱۷
 علی بن عبدالله صوفی: ۱۳۲
 علی بن ملا عبدالله: ۲۹۷
 علی بن ملا محمد سریشی: ۳۲۱
 علی نغزیه گردان یغتیار: ۳۲۳
 علیفی: ۲۰۵
 علیفی بن محمد مؤمن: ۲۹۷
 علیفی ساروی کلانتری: ۳۰۰
 علی همدانی: ۳۶۶
 غلام حسین کرمانی: ۱۲۷
 غلام محی الدین (حافظ -) احمد آبادی: ۱۶۳
 فتح الله بن احمد بن علی وزان: ۱۲۳
 فرج الله بن حسن کوئینی: ۳۵۵
 محمد (سید -): ۳۳۶، ۳۱۸
 محمد ابراهیم بن حاج مَلّا محمد: ۳۶۴
 محمد ابراهیم خواسازی: ۳۰۹
 محمد ابراهیم قمی: ۱۶۷
 محمد اشرف ولد شیخ مصطفی حنفی: ۲۰۰
 محمد باقر بن محمد اسمعیل تاجر شیرازی: ۳۱۹
 محمد بن شیخ یوسف اباری مشهور به سید
 خطاط: ۹۸
 محمد (سید -) بن ضیاء الدین حسن حسینی: ۲۰۲
 محمد بن علی الحامدی: ۶۹
 محمد بن محمد بن ابراهیم ملقب به
 نجم النوری: ۹۶
 مُحمّد بن مُحمّد صالح کرمانی: ۲۷۱
 مُحمّد (حافظ -) بن مَلّا محمد علی: ۱۶۸
 مُحمّد قلی (حاج -) اخبانی: ۳۵۲
 مُحمّد قلی بن محمد شریف بن عبدالله الفاری: ۱۳۳
 مُحمّد قلی بن محمد صابم طالقانی: ۲۰۶
 محمد قلی بن محمد علی: ۳۰۱
 مُحمّد قلی نستعلیق نویسنده: ۲۱۲
 مُحمّد جعفر: ۳۰۵
 مُحمّد جعفر بن مُحمّد علی: ۲۷۹
 مُحمّد حسن بن عبدالغفور بایجی: ۲۶۵
 مُحمّد حسن همدانی: ۳۲۵
 مُحمّد حسین بن عبّسی بیک گرجی جدید
 الاسلام: ۲۷۷
 مُحمّد حسین بن محمد حسن غنکی قاپنی
 خراسانی: ۳۱۳
 مُحمّد حسین بن نصرالله طالقانی کورانی: ۳۱۱
 مُحمّد حسین حسینی طالقانی اورزانی: ۳۱۵
 مُحمّد (میرزا) خواسازی: ۲۷۴
 مُحمّد رضا شیرازی: ۱۷۰
 مُحمّد ریاحی: ۳۶۹
 مُحمّد زمان بن مُحمّد کاظم معروف به فیروزان
 شهرزادی: ۱۶۰
 مُحمّد صادق: ۲۹۷، ۳۰۴
 مُحمّد صفی بن مُحمّد رضا طالقانی: ۲۰۱
 مُحمّد عالم خوشنویس: ۲۱۲
 مُحمّد علی: ۳۲۰
 مُحمّد علی (کر بلائی -) ایزولوز: ۳۶۷
 مُحمّد علی بن اختیان: ۲۰۳
 مُحمّد علی بن مُحمّد صالح مُؤدّن مسجد جامع
 کبیر اصفهان: ۱۹۴
 مُحمّد علی جنابادی: ۳۳۵
 مُحمّد علی هزارجریبی: ۲۸۷

نصرالله بن عنایت الله فراهانی: ۲۸۸	محمد قاسم قراباغی: ۲۸۱
نصرالله بن محمد رضا قهفرخی: ۳۲۴	محمد کریم: ۲۷۵
ولی (حافظ -) ولد شیخ نظام الدین عرف تون: هاشم (اکا -): ۳۴۲	محمد مهدی: ۳۱۴
هاشم بن طالب کشمیری: هاشم موسوی: ۲۸۶	محمد مهدی بن ملا محمد علی: ۲۷۸، ۲۰۷
هدایت الله: ۲۶۸	محمد هاشم لؤلؤیی اصفهانی: ۲۱۵
یحیی: ۲۸۳	محمد هاشم طایر: ۱۹۸
یوسف بن حسین مقالی بحرانی: ۳۲۲	معصوم (سید -) حسینی: ۳۱۷، ۲۰۸
	ملا جان بن برهان المعلم اللا هجانی: ۱۳۴
	مهر علی بن ابی بکر فاروقی: ۲۰۹

نامهای کتابها

کمال الدین: ۱۶۹	انوار التنزیل یا تفسیر بیضاوی: ۱۶۶
مجمع البیان: ۱۶۹، ۲۸۷، ۳۲۴	تفسیر توحید: ۱۷۷
مدارک التنزیل: ۱۶۶	(تفسیر) جلالین: ۱۶۶
مشکوٰۃ (مجله -): ۹۶	خلاصه المنهج: ۲۹۱
مواهب علیه یا تفسیر حسینی: ۱۶۶، ۱۷۷، ۱۷۸، ۲۰۸، ۲۱۱، ۲۲۱	(تفسیر) عیاشی: ۱۶۹، ۱۷۸
نهج البلاغه: ۱۶۹	کافی: ۳۲۴
	الکشاف عن حقایق التنزیل: ۱۶۶

نامهای جایها

بالا حصار کابل: ۳۳۱	آذربایجان: ۲۵۶
بخارا: ۳۰۸، ۳۰۹	آگره: ۱۶۳
برهانپون: ۱۶۴	احمد شاهی (قندهار): ۲۳۸، ۲۳۰
باقلعه اصفهان: ۲۷۸	اروض اقدس: ۳۳۶
پته: ۲۱۱	اکبر آباد: ۱۶۳
حیدرآباد: ۱۶۰	باداملق: ۳۶۷

خداآباد: ۲۱۰	کشمیر: ۲۱۲
خراسان: ۱۰۹	کهکابر: ۳۲
رشت: ۲۸۵	گلکنده: ۱۶۰، ۱۵۹
ری: ۳۲، ۳۰	لاهور: ۱۴۸
زمینداور: ۱۴۹	لنجان: ۲۷۸
سند: ۲۹۳	ماوراءالنهر: ۱۰۳، ۱۰۹، ۱۷۷
شورین: ۳۴۰	مشهدالرشوی: ۳۸
طوس: ۳۹	مشهد مقدس: ۲۸۷
قزوین: ۲۹۰	هرات: ۱۳۵، ۱۴۷، ۱۸۹، ۱۹۰، ۲۸۴
قندهار: ۱۴۹، ۲۱۲	همدان: ۳۴۰
قهی اصفهان: ۲۷۹	هند: ۱۰۹، ۱۵۹، ۱۶۰، ۱۶۳، ۲۱۲، ۲۲۹
کابل: ۱۳۹	هند برتانوی: ۲۹۳
کربلاى معلی: ۳۱۹	هندوستان: ۲۱۱

نامهای واقفان و دیگر کسان

آغه سهیل خواجه، و: ۲۰۳	ابوالحسن (سید) دستغیب، و: ۳۲۰
آقا بشارت و: ۳۱۱	ابوالحسن علی سنغشی، و: ۱۹
آقا صورت، و: ۲۳۱	ابوالفتح مظفرالدین حسن بهادرخان: ۱۲۲
آلفنه: ۲۱۰ (مذقّب)	ابوالمفاخر افتخارخان: ۱۷۴
آمرقاسم: ۲۷۸	ابوالهیجا: ۳۱
آمنه خانم فردوسی و: ۲۵۹	ابی القاسم: ۲۲
ابراهیم (بابل) ارباب طرب، و: ۹۲	ابی عبدالله (ع): ۲۸۷
ابراهیم دانش مهر، و: ۲۵۵، ۲۵۷	احمد: ۳۱
ابراهیم (حاج) صالحی، و: ۳۰۶	احمد (سید) بنی هاشم، و: ۳۶۷
ابراهیم یزدانی: ۳۵۷	احمد تبریزی، و: ۲۲۷
ابوالحسن بن ابی الفضل، و: ۲۱	احمد الخطیب: ۳۱
ابوالبرکات: ۱۴۸	احمد شاه دزانی: ۲۱۲

- احمد کوشش - و : ۳۷۰
 احمد یاسائی : ۳۲۲
 اسدالله بن علی اکبرقابی - و : ۳۲۱
 اسدالله نوائی - و : ۲۹۶
 اسمعیل پورآریان : ۳۰۴
 اسمعیل بن محمد حسین طباطبائی : ۲۹۳
 اسمعیل (دختران شیخ -) جامی احمدی - و : ۲۰۹
 اسمعیل سلمانی الرازی - و : ۷۴
 اسمعیل (آقا سید) یزدی بن میرزا محمد علی - و : ۲۷۸
 اصلان خان (امیر) شهریه خانشیرین جوانشیر
 فرو باغی - و : ۱۳۹
 الله کرم (حاج -) شهسوار - و : ۳۲۵
 الله وردی بیک - و : ۱۷۰
 الیاس (آقا -) - و : ۱۹۴
 امام قلی بیک بوزباشی - و : ۷۵
 أم کلثوم - و : ۲۸۹
 (حضرت) امیر (ع) : ۲۵۶
 بتون هدایت - و : ۲۹۱
 بهاء الدین علی بن قوام الدین موسوی - و : ۴۹
 بهاء الدین محمد بن شیخ علی شرف لاهیجی : ۲۱۰
 بیگم صاحبه - و : ۲۵۴
 بی بی بلوچ - و : ۱۷۵
 بی بی جان خانم بنت مولا دادخان - و : ۲۲۲
 بی بی خانم - و : ۲۹۱
 تاج گل خانم - و : ۳۱۶
 جلاله الملامه ابوالقاسم محمود بن عمر زمخشری : ۱۶۶
 جعفر (مُلا -) - و : ۳۵۵
 جلال الدین عبدالرحمن بن ابی بکر سیوطی : ۱۶۶
 جلال الدین محمد بن احمد محلی شافعی - ۱۶۶
 جمشید خان (دختر -) - و :
 جمیله میر کریمی - و : ۲۸۲
 جهان (بانو -) ارشد بختیاری - و : ۳۴۱
 جهان بانو بیگم بنت امیر قاسم یک حاکم
 اصفهان - و : ۱۲۹
 جهان (قاضی -) حسنی - و : ۱۹۱
 حاجیه خانم همشیره میرزا موسی خان
 - و : ۲۷۰
 حافظ الدین عبدالله بن احمد نسوی : ۱۶۶
 حسام الدین (امیر -) - و : ۳۴۳
 حسام الملک - و : ۳۴۰
 حسن : ۳۳
 حسن : (شیخ -) ۲۸۸
 حسن (حاج -) بن سهسالار بن علی مازندرانی
 - و : ۴۵
 حسن حاج رسولیها - و : ۳۵۴
 حسن خلیلی - و : ۳۲۰
 حسن زیبا همسر میرزا جلال الدین محمد طیب
 - و : ۲۴۱
 حسین (میرزا -) بن حاجی
 قاسم بیات - و : ۲۳۸
 حسین (سید -) خاوری : ۳۱۲
 حسین رادیو - و : ۲۴۹
 حسین صحافیاشی : ۱۶۹
 حسین (سلطان -) صفوی - و : ۱۹۹، ۱۹۸، ۱۳۴
 حسین فرزند ارباب حسن - و : ۲۷۹
 حسین (شیخ -) نجفی - و : ۱۱۸
 حسین (مُلا -) واعظ کاشفی : ۱۷۸، ۱۱۶
 ۲۲۱، ۲۱۱، ۲۰۸

حسین (میر) ولد میر اشرف حسینی - و: ۲۴۳
 حسین (کربلائی) - کرمانی - و: ۲۷۱
 حلیم (میر) بدخشان - و: ۴۷
 حمزه میرزا حشمة الدولة - و: ۳۲۱، ۳۲۰
 حمیده خاتون - و: ۳۰۱
 خاتون جان - و: ۱۱۸
 خازن الملوك یاوری - و: ۲۰۵
 خالق یا خالو: ۳۱
 خانم جان - و: ۲۴۲
 خداقلی - و: ۲۵۷
 خدای وردی درگزی - و: ۲۷۳
 خراسان - و: ۲۳
 خسرو شادلو - و: ۳۱۸
 خورشیده کلاه والد محمد شاه فاجار - و: ۳۳۴
 ذرة السلطنة ملکزاده کوثر - و: ۳۱۰، ۳۴۱
 دلشاد میرزا دختر عباس میرزا - و: ۲۹۹
 رجایی (دکتر) - و: ۱۰۶
 رحمة الله: ۲۱۳
 رحیم (میرزا) - گنجوی - و: ۳۳۹
 رضا قلی خانگرایلی - و: ۳۲۹
 رضا منزوی - و: ۳۲۲
 رضا (میرزا) نائینی - و: ۲۱۵
 رضائیان: ۱۵۸
 رواقی: ۲۶
 رفیع الدین (قاضی) - حسینی - و: ۷۶
 زین العابدین (حاجی) - بن آقا محمد خباط
 لنگرودی - و: ۲۸۰
 زینب خانم بنت باباعلی - و: ۱۴۹
 زینب خانم حاجی رستم قندهاری - و: ۱۴۲
 زینب نساء خانم - و: ۲۲۸
 (حضرت) سجاد (ع): ۱۶۷، ۱۷۹، ۱۸۲،
 ۲۰۷

سرخوش: ۳۳۶
 سعد الدین خان نائب الحكومة هرات: ۲۸۴
 سلطان القراء: ۱۷۹، ۲۳۸، ۲۷۷
 سلطان صفیه دختر عباس میرزا نائب السلطنة
 وهمسر محمود خان قراگوزلو - و: ۳۶۶
 سلطان مراد میرزا بن عباس میرزا: و:
 سلمان بن علی جابر الاتصاری - و: ۱۳۳
 سلیمان (شاه) - صفوی: ۱۶۷
 سید بن طاولس: ۱۷۹
 شاه جهان: ۱۶۴
 شاه نساء خانم - و: ۳۵۲
 شریفه بیگم بنت میرسید محمد استرآبادی - و:
 ۱۵۷
 شمس الدولة: ۱۷۴
 شمس الدین بن محمد یزدانی - و: ۳۵۷
 شهربانو - و: ۲۸۸
 شهربانو بنت محسن - و: ۳۰۴
 شهربانو معینی - و: ۲۷۴
 شیر علی خان (امیر) - و: ۱۳۹
 صبیحة حاج مُلا مُحمّد علی قانی - و: ۳۵۸
 صبیحة حاجی علینقی - و: ۲۳۹
 صغری خلعتیری - و: ۲۶۱
 (امام) صادق (ع): ۱۷۹، ۲۸۷
 صانع (آقا) - و: ۲۷۳
 صدری بی بنت محمد رحیم خان ایلخانی:
 ۳۶۷
 صفر علی قوجانی - و: ۳۱۷
 صمصام الملک: ۲۸۱
 ضعیفة ترشیزه - و: ۲۶۴
 طاهرة فاضلی - و: ۳۰۹
 طیب النساء بنت حاج محمد هاشم تبریزی - و:
 ۲۲۱

- عباس (حاج) - و: ۳۶۱
عباسقلی فرزند حاج محمد حسین بحرآبادی
قزوینی - و: ۳۴۰
عبدالله - و: ۳۳۵
عبدالله خان: ۲۸۱
عبدالحکیم: ۲۱۳
عبدالرحمن (امیر) - و: ۲۸۴
عبدالرحیم (آقا) مهجری - و: ۳۴۴
عبداللهار خوشنویس: ۲۷۷
عبدالکریم (آقا) یزدی - و: ۲۳۴
عبدالتی تاجر: ۲۷۶
عبدالواحد: ۳۱
عبدالله: ۳۱
عزیزالله هروی - و: ۲۴۶
عزیزقل (مذهب): ۳۳۱، ۲۹۱
عبدالملک: ۱۶۹
عفت (بانو) وزیری - و: ۳۷۰
علاءالدین بن عبدالهی بیگناه: ۷۶
علوالدوله ابروانی - و: ۳۴۷
(حضرت) علی (ع): ۱۰۹، ۳۵
علی: ۲۳
علی (میرزا سید) - و: ۱۷۹
علی اخیانی - و: ۲۵۳
علی (میرسید) اصفهانی - و: ۱۵۱
علی اکبر امامی آل آقا - و: ۳۴۸
علی اکبر علانی - و: ۲۷۲
علی اکبر (آقا) - ولد آقا علی اصغر - و:
۳۵۶
(حضرت) علی بن موسی (رضا) (ع): ۱۹
علی بیابانی - و: ۲۱۴
علی جانخان بن مرحوم ولیخان - و: ۲۴۴
علی خان نصرت الملک: ۳۴۰
علیشیر (امیر) نوایی: ۲۱۱
علی محمد (مشهدی) - کسمانی - و: ۲۱۹
علی باورخان - و: ۲۷۷
عمادالدین علی شریف قاری استرآبادی: ۱۶۹
عیسی نیکخوا - و: ۳۴۹
غالب جنگ: ۱۶۳
غلام رضا (مشهدی) - صباغ قزوینی - و:
۲۹۰
غلام رضا ولد نادرقلی - و: ۱۴۵
غلام علی خواجه باشی والدۀ ولیمهد - و: ۳۰۸
غلام محمد قندهاری - و: ۳۰۰
فاخرخان: ۱۷۴
فاطمه النساء بنت حاجی محمدشفیع - و: فاطمه
خانم - و: ۱۵۸، ۳۱۱
فاطمه خانم (حاجیه) بنت میرشرف الدین ار
اولادۀ امیرشمس الدین چارمناری - و: ۱۶۴
فاطمه سلطان بنت عبدالقایخان ولد آقا محمد
علی نقاشباشی - و: ۳۳۷
فاطمه سلطان خانم - و: ۳۲۶
فاطمه ملکی: ۱۵۸
فتح الله بن شکرالله شریف کاشانی: ۲۹۵
فتح الله بن محمد یوسف: ۲۲۴
فخرالمحققین (حاج) شیرازی - و: ۳۴۵
فرح دخت - و: ۱۶۲
فروغ (خانم) پورهاشمی - و: ۲۷۵
فرهاد میرزا (معمد الدوله) - فرزندعباس میرزا
- و: ۲۴۷
فریده طبری - و: ۲۷۴
فضل الله صحافیاشی - و: ۲۳۶
فضلعلی صوفی صحنی - و: ۱۶۱
قاسم: ۲۳
قدرت الله قربانیان - و: ۳۱۹

- قزاق خان - و: ۱۹۰
 قلواد خان حاکم زمینداور - و: ۱۴۹
 قنبر (آقا) - و: ۳۲۸
 قوام (حاجی) - شیرازی - و: ۱۵۴
 کاظم (سید) - مرتضویان: ۳۰۵
 کورکب خانم بهجت السلطنة - و: ۲۲۲
 گرگین - و: ۱۸۲
 گل بی بی خانم بنت حسنعلی و همسر
 الله یارخان بیگلربیگی - و: ۳۳۲
 گل محمد (کربلایی) - فرزند ابوطالب قهقرخی
 اصفهانی - و: ۳۲۴
 گلنارخانم صیّته حضرت قلی - و: ۱۱۶
 گوهر بنت آقا حسین نیشابوری - و: ۲۸۶
 مجد الملک: ۲۸۱
 محسن بن محمد داعی: ۱۰۹
 محسن (سید) - حسینی - و: ۳۵۱
 محسن (میرزا) - کلاتنزاری افسس - و:
 ۳۳۶
 محسن (مهندس) - معارفی - و: ۳۶۲
 محسن (سید) - یزدی: ۳۱۲
 محمد - و: ۳۴۸
 محمد (حاجی) - و: ۳۶۵
 محمد (سید) - و: ۱۴۳
 محمد (آقا سید) - و: ۲۹۱
 محمد ابراهیم (حاج) - و: ۲۷۵
 محمد اسحق خان قرانی - و: ۳۲۶
 محمد اسماعیل جوجیلی: ۳۰۵
 محمد اشرف ولد محمد عظیم - و: ۱۵۰
 محمد امین - و: ۷۹
 محمد باقر (سید) - یزدی: ۲۹۳
 محمد باقر (مُلا) - مجلسی - ۱۹۸
 محمد بلا (سید) -:
 محمد بن عباس بن ابی الطیب - و: ۵۳
 محمد یک برآز ساوه‌بیر - و: ۳۲
 محمد (آقا) - تاجر اصفهانی - و: ۱۲۶
 محمد تقی فرزند حاجی علی اصفهانی - و:
 ۲۵۰
 محمد جعفر تبریزی - و: ۳۱۴
 محمد (مُلا) - جوانشیر - و: ۲۰۱
 محمد جهرسرای - و:
 محمد حسن (شهدی) - برآز - و: ۳۰۵
 محمد حسن بن حاجی محمد خان فرای - و:
 ۱۸۱
 محمد حسن (حافظ) - بن حافظ رحیم الدین:
 ۱۴۹
 محمد حسن خان سردار اروانی - و مشهور به
 جان بابا خان: ۲۲۶، ۳۴۴
 محمد حسن خان فرزند ملا اسمعیل خنکی -
 و: ۳۱۳
 محمد حسن خان (حاجی) - فرزند مُلا علی
 نونی - و: ۲۰۳
 محمد حسن نظمی افشار - و: ۲۸۱
 محمد حسن (آقا) - ولد مُلا محمد قلی سبزواری
 ساکن کابل - و: ۲۰۸
 محمد حسن هروی بن جعفر یک - و: ۱۶۷
 محمد حسین یک معتمد السلطان: ۱۹۵
 محمد حسین خان (حاج) - (صدراعظم) - و:
 ۲۴۱
 محمد حسین (آقا) - عطار - و: ۲۶۰
 محمد حسین (حاج) - مستوفی زاده - و:
 محمد خدر خان - و: ۲۴۴
 محمد الطوارزمی: ۳۱
 محمد رضا - و: ۲۱۳
 محمد رضا افشار هروی - و: ۱۷۸

- مُحمَّد رضا رحمت آور- و: ۳۶۰
 مُحمَّد رضا بن مُحمَّد باقر قندهاری- و: ۲۸۹
 محمد (مید)- رضوی: ۲۳۰
 مُحمَّد روافی: ۲۶
 مُحمَّد ریاحی- و: ۳۶۹
 مُحمَّد شاه: ۱۴۸
 مُحمَّد شجاعی همدانی- و: ۳۶۶
 مُحمَّد شریف تربتی- و: ۳۰۹
 مُحمَّد شجاع عماد التولیه: ۳۲۷
 مُحمَّد صادق: ۲۴۵
 مُحمَّد صادق (میرزا): ۲۱۴
 مُحمَّد صادق ولد مُلّا نوروز- و: ۱۳۶
 مُحمَّد صادقی- و: ۲۱۶
 مُحمَّد صفی بن مُحمَّد رضا طالقانی- و: ۲۰۱
 مُحمَّد عباس کلانی- و: ۲۰۶
 مُحمَّد عثمان (حاج)- هراتی- و: ۲۲۰
 مُحمَّد علیخان ناظم الملک- و: ۳۳۸، ۲۵۲
 مُحمَّد علی شیرازی- و: ۱۷۷
 مُحمَّد قاسم خان- و: ۲۹۵
 مُحمَّد کاظم (حاجی)- سبزواری- و: ۱۸۰
 مُحمَّد محسن (حاجی)- و: ۲۰۸
 مُحمَّد (حاجی)- مستمع- و: ۳۶۸
 مُحمَّد مظفر میبدی- و: ۱۷۶
 محمد مهدی بن حاج علی اصفرفروزی
 - و: ۷۲
 مُحمَّد مهدی (حاجی)- تحریرچی- و: ۱۹۸
 مُحمَّد مهدی صمیم شیرازی: ۲۱۴
 مُحمَّد مهدی نوائی: ۲۹۶، ۲۹۵
 مُحمَّد نصیرخان (امیر)- تالهر حمزوی
 حاکم سند- و: ۲۹۳
 مُحمَّد ولی خان اسدی- و: ۷۰
 مُحمَّد الهاشم الحافظ: ۱۳۳
 مُحمَّد هاشم خان ولد محمد قاسم عرب- و:
 ۳۳۱
 مُحمَّد یوسف (شاهزاده)- ولد شاهزاده ملک
 قاسم افغان- و:
 محمود دربان باشی ناظم التولیه: ۳۲۷
 محمود (شیخ)- شهیدی- و: ۳۵۹
 مرتضی قلی طباطبائی- و: ۱۶۸
 مریم صدرنژاد- و: ۲۸۳
 منیر الدوله: ۲۴۵
 مظفر بختیار- و: ۱۶۲
 معتد السلطنه: ۲۵۶
 معصومه خانم بنت آقا نوروز- و: ۲۳۰
 منوچهر میرزا- و: ۲۷۴
 مؤمن السلطان: ۲۴۵
 مؤمن (کربلایی)- و: ۲۱۷
 منوره خانم (حاجیه)- هندی- و: ۱۶۵
 موسی (ع): ۳۵
 مؤید الدوله ابوالفتح میرزا فرزند حسام الدوله
 سلطان مراد میرزا- و: ۱۹۷
 مهدی کاتوزیان- و: ۲۸۵
 مهدی (میرزا)- لشکر نویس خراسانی
 - و: ۳۵۳
 مهر النساء- و: ۱۹۰
 نادر: ۲۱۲
 ناصر الدین (قاسی)- عبدالله بیضاوی:
 ۱۶۶
 نظر علی- و: ۳۴۴
 نواب خاتم دغشربهرام میرزا ممتاز الدوله- و:
 ۲۹۴
 نورالدین جهانگیر یادشاه تیموری هند- و: ۱۲۳
 نورالدین خان مصلح الدوله: ۲۱۲
 نورالله: ۳۱

- نور محمد قریشی : ۲۱۰
 نور شرف خانم مشهور به جانی خانم - و : ۲۱۴
 نهال (حاجی-) - و : والدۀ محمد تقی - و : ۲۲۳
 والدۀ یمن الدوله و جلال الدوله - و : ۳۱۵
 هما مفتخری - و : ۳۵۲
 همدم خانم بنت میرزا تقی خان امیر کبیر - و : ۳۰۷
 یاحقی : ۹۶
 یوسف (حاجی میرزا) : ۲۷۴

Āstan-i Quds-i Razavi

A CATALOGUE
of the
Manuscripts of
The Holy Quran in Translation
Preserved in the library of Āstan-i Quds-i Razavi

Compiled
by
M.A. FIKRAT

Āstan-i Quds Library Publications
NO.10